

AGENDA URBANA BAIX LLOBREGAT

Febrer, 2026

**HABITATGE
URBANISME
ACTIVITATS**

**Diputació
Barcelona**

Crèdits

EQUIP REDACTOR

TECHfriendly, S.L.

Laura Noguera Costa

Màner d'Estratègia i
Desenvolupament Urbà Sostenible

María Moure Rosende

Consultora d'Estratègia i
Desenvolupament Urbà Sostenible

ENS DESTINATARI

Consell Comarcal del Baix Llobregat

Juan Pablo Beas Fernández

Conseller Comarcal d'Agenda Urbana

Cristian Rastrojo Lara

Gerent

Montserrat Curtó González

Coordinadora tècnica del Gabinet de
Presidència i Gerència

Raquel Jiménez Hidalgo

Departament de Comunicació

CONTRACTACIÓ I GESTIÓ

Diputació de Barcelona, Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats, Servei d'Urbanisme

Violeta Campdepadrós Foguet

Tècnica del Servei d'Urbanisme

Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats

c/ Comte d'Urgell, 187

Edifici el Rellotge, 2a planta

08036 Barcelona

Tel. 934 022 724

<https://www.diba.cat/web/hua>

0 Introducció	4
1 Anàlisi i diagnosi	12
1-1 Anàlisi per eixos	13
Eix 1. Territori, paisatge i biodiversitat	15
Eix 2. Model urbà.....	34
Eix 3. Canvi climàtic i resiliència.....	51
Eix 4. Gestió sostenible dels recursos i economia circular	67
Eix 5. Mobilitat i transport	82
Eix 6. Cohesió social i igualtat d'oportunitats	96
Eix 7. Economia comarcal.....	115
Eix 8. Habitatge	129
Eix 9. Era digital	146
Eix 10. Instruments i governança	154
1-2 Indicadors d'anàlisi	165
1-3 Fitxa dels Plans	170
1-4 Anàlisi de la capacitat de l'administració	189
1-5 Anàlisi de la hisenda.....	194
1-6 Anàlisi d'instruments de governança	196
1-7 Resultats del procés participatiu (Diagnòstic).....	198
1-8 DAFO integrat	220
2 Pla d'Acció	231
2-1 Marc Estratègic.....	232
2-2 Pla d'Acció	236
2-3 Fitxes de projectes	240
2-4 Resultats del procés participatiu (Pla d'Acció).....	316
3- Sistema de seguiment i avaluació	319
3-1 Model de governança	321
3-2 Indicadors de seguiment i avaluació	327
3-3 Comunicació i difusió.....	335
3-4 Pla d'implementació	338

0 Introducció

Sobre el document d'Agenda Urbana del Baix Llobregat

La redacció de l'**Agenda Urbana del Baix Llobregat** respon a la voluntat d'impulsar una estratègia territorial integrada, que orienti el desenvolupament sostenible de la comarca d'acord amb els principis establerts per l'Agenda Urbana Espanyola (AUE), l'Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya i altres marcs internacionals com l'Agenda 2030

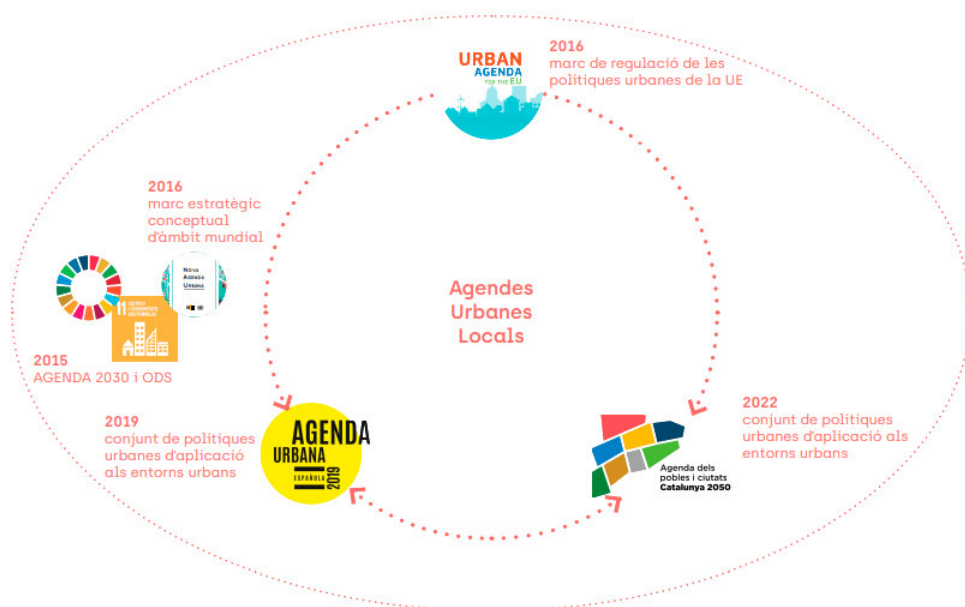
La metodologia emprada segueix la proposta de l'AUE, estructurada en 10 eixos estratègics que aborden qüestions com l'urbanisme, la gestió dels serveis urbans, la mobilitat, les polítiques socials i l'habitatge.

Així, l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es defineix com un instrument estratègic comarcal per avançar cap als Objectius

de Desenvolupament Sostenible (ODS), alineat amb els marcs supramunicipals. Aquesta agenda permet a la comarca:

- Dissenyar un full de ruta estratègic i operatiu, amb una visió transversal i coherent amb el model territorial del Baix Llobregat, amb horitzó 2030.
- Alinear l'estratègia local amb els marcs global, estatal i regional: els 17 ODS de les Nacions Unides, els 10 Objectius estratègics de l'AUE i les prioritats de l'Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya.
- Impulsar projectes tractors i transversals amb capacitat transformadora, que abordin de manera integral els reptes urbans locals.
- Millorar el posicionament de la comarca per captar fons.

Imatge 1: Marc estratègic de les Agendes Urbanes Locals. Font: Diputació de Barcelona

De les agendes globals a les agendes locals

Agenda 2030 de les Nacions Unides

El 25 de setembre de 2015, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible: un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, amb l'objectiu de promoure la pau i garantir l'accés a la justícia. El seu lema central és “**no deixar ningú enrere**”.

L'Agenda 2030 planteja un enfocament integral del desenvolupament sostenible –social, econòmic i ambiental– a través de **17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)** i **169 fites**, de les quals 110 poden ser impulsades des dels governs locals. Els ODS són universals i aborden qüestions com la fi de la pobresa, el canvi climàtic i la igualtat de gènere.

Un dels pilars clau és l'ODS 11, que promou ciutats inclusives, segures,

resilients i sostenibles. Per assolir els objectius, cal una governança multinivell efectiva que integri els àmbits internacional, nacional, regional i local, i que promogui aliances amb el sector privat, el món acadèmic i la societat civil.

El 2016, a la Conferència Hàbitat III celebrada a Quito, es va aprovar la **Nova Agenda Urbana (NAU)**, que complementa l'Agenda 2030 i se centra en el paper clau de les ciutats per assolir els ODS.

Agenda Urbana de la UE

El 2016, els ministres europeus encarregats d'assumptes urbans van signar el **Pacte d'Amsterdam**, que va establir l'**Agenda Urbana de la Unió Europea (AUUE)**. Aquesta agenda defineix 14 àmbits prioritaris, entre els quals destaquen: pobresa urbana, qualitat de l'aire, habitatge, mobilitat, transició digital i energètica, economia circular o cultura i patrimoni.

Imatge 2: Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible. Font: Agenda 2030, Nacions Unides.

La metodologia proposada aposta per un enfocament col·laboratiu i experimental, a través de **projectes pilot i aliances multinivell**, per trobar solucions innovadores als reptes urbans.

La planificació de les ciutats, el desenvolupament estratègic de les agendes en l'àmbit global, regional i local, i les prioritats dels governs locals s'ha vist fortament influenciada durant els últims anys per la pandèmia de la COVID-19 i la triple crisi associada a escala mundial -sanitària, econòmica i social-, que ha comportat la posada en marxa d'una resposta econòmica comuna a escala europea, tant a curt com a mitjà i llarg termini.

Agenda Urbana Espanyola

L'any 2019, el Govern d'Espanya va aprovar l'**Agenda Urbana Espanyola** (AUE), un instrument de planificació estratègica voluntari per a municipis i ciutats. La seva finalitat és orientar el desenvolupament urbà cap a un model més sostenible, inclusiu i resiliència, en l'horitzó 2030.

La metodologia de l'AUE és flexible, adaptativa i no vinculant. Està pensada per guiar la planificació local a través de la participació ciutadana i la col·laboració entre actors públics i privats. Es pot consultar íntegrament a www.aue.gob.es.

L'AUE s'estructura en un decàleg de **10 objectius estratègics**, que es despleguen en **30 objectius específics** i 291 línies d'actuació:

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

- 1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial.
- 1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural, i protegir el paisatge.

- 1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les amb el context natural.

OE2. Evitar la dispersió urbana i reutilitzar la ciutat existent.

- 2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics.
- 2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos.
- 2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat universal dels espais públics.
- 2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació.
- 2.5. Impulsar la regeneració urbana.
- 2.6. Millorar la qualitat i sostenibilitat dels edificis.

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

- 3.1. Adaptar el model territorial i urbà a l'efecte del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció.
- 3.2. Reduir les emissions de gasos efecte d'hivernacle.
- 3.3. Millorar la resiliència enfront del canvi climàtic.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

- 4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia.
- 4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua.
- 4.3. Fomentar el cicle dels materials.
- 4.4. Reduir els residus i afavorir el seu reciclatge.

OE5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.

- 5.1. Afavorir la ciutat de proximitat.
- 5.2. Potenciar maneres de transport sostenibles.

OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

- 6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits

6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i discapacitat.

OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i diversificació de l'activitat econòmica.

7.2. Fomentar el turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local.

OE8. Garantir l'accés a l'habitatge.

8.1. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a preu accessible.

8.2. Garantir l'accés a l'habitatge, especialment dels col·lectius més vulnerables.

OE9. Liderar i fomentar la innovació digital.

9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (Smart Cities).

9.2. Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital.

OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori també la gestió.

10.2. Assegurar la participació ciutadana, la transparència i afavorir la governança multinivell.

10.3. Impulsar la capacització local i millorar el finançament.

10.4. Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana, així com d'intercanvi i difusió del coneixement.

Aquesta estructura constitueix un marc coherent, en constant evolució, i un mètode de treball útil per a tots els agents —institucionals, socials i

econòmics— que intervenen en el desenvolupament urbà.

Agenda dels Pobles i Ciutats Catalunya 2050

El juliol de 2020, la Generalitat va aprovar el **Pla per a la Reactivació Econòmica i la Protecció Social** per fer front als efectes de la pandèmia, amb 20 grans projectes transformadors.

Paral·lelament, s'ha posat en marxa la nova **Agenda dels Pobles i Ciutats Catalunya 2050**, que s'articula entorn de tres objectius transversals (transició digital, verda i governança multinivell) i tres eixos estratègics:

- Equilibri territorial: Entorns habitables i sostenibles, Connectivitat territorial, Energia i recursos naturals, Patrimoni natural i resiliència.
- Prosperitat econòmica: Economia d'alt valor afegit verd i digital, Talent i emprenedoria, Recerca i transferència tecnològica, Economia circular.
- Equitat social: societat cohesionada i integradora, vida de qualitat saludable i segura, serveis públics digitals centrats en la ciutadania, identitat i cultura.

Metodologia

La metodologia emprada per a l'elaboració del document d'Agenda Urbana del Baix Llobregat ha seguit el **marc metodològic de l'Agenda Urbana Espanyola**, adaptada a la realitat comarcal i a la voluntat del Consell Comarcal de crear un full de ruta estratègic i operatiu per a la comarca.

La metodologia es desplega en quatre fases consecutives, que permeten estructurar el procés d'elaboració del Pla d'Acció de manera participativa, transversal i orientada a la implementació efectiva.

Fase 1: Treballs inicials

Aquesta fase estableix les bases del procés. Inclou la definició dels objectius generals, la identificació dels àmbits temàtics de treball i l'elaboració del pla de treball, així com la planificació del procés participatiu, l'estructura de governança i l'estratègia de comunicació. L'objectiu principal és garantir unes condicions inicials òptimes per al desenvolupament del projecte, comptant des del principi amb el suport polític, tècnic i social necessari.

Fase 2: Anàlisi i diagnosi

Es desenvolupa una diagnosi integral de la realitat urbana i territorial. Aquesta fase combina l'anàlisi tècnica (indicadors, revisió de plans, capacitat administrativa i financera, etc.) amb l'anàlisi participativa (recollida d'informació qualitativa i dinàmiques amb agents clau). El resultat és una diagnosi compartida que identifica els principals reptes i oportunitats, i que serveix de base per a la formulació de les actuacions.

Fase 3: Pla d'Acció

Partint del diagnòstic, es defineix el marc estratègic del municipi o territori, formulant una visió de futur i establint objectius estratègics i operatius. Es prioritzen actuacions concretes, programes i projectes, amb una programació detallada, identificació de responsables, calendarització i anàlisi de viabilitat tècnica i financera. Aquesta fase culmina amb l'elaboració del document del pla d'acció.

Fase 4: Sistema de seguiment i avaluació

Finalment, es dissenya un sistema per al seguiment i l'avaluació de la implementació del pla. Es defineixen espais i mecanismes de governança (tant polítics com ciutadans), indicadors de gestió i eines de comunicació i transparència. L'objectiu és assegurar una execució eficaç, adaptativa i alineada amb els principis de millora contínua i rendició de comptes.

Estructura del document

El present document s'estructura en els següents capítols:

1 Anàlisi i diagnosi

1-1 Anàlisi per eixos. Per a cada eix s'hi inclou una síntesi de l'estat actual dels plans i projectes existents, una anàlisi detallada mitjançant indicadors específics, cartografies temàtiques i una anàlisi DAFO (debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats). Els eixos temàtics analitzats són:

- Eix1: Territori, paisatge i biodiversitat.
- Eix 2: Model urbà
- Eix 3: Canvi climàtic i resiliència.
- Eix 4: Gestió sostenibles del recursos i economia circular.
- Eix 5: Mobilitat i transport.
- Eix 6: Cohesió social i igualtat d'oportunitats.
- Eix 7: Economia comarcal.
- Eix 8: Habitatge.
- Eix 9: Era digital.
- Eix 10: Instruments i governança.

1-2 Indicadors d'anàlisi. Descripció dels indicadors utilitzats, la metodologia de càlcul, els valors obtinguts i les fonts d'informació.

1-3 Fitxa resum dels plans i projectes. Inventari i síntesi dels principals plans i projectes en curs, amb l'objectiu d'identificar les estratègies actives al territori..

1-4 Anàlisi de la capacitat de l'administració. Avaluació de les fortaleces i àmbits de millora de l'administració comarcal per reforçar la capacitat de transformació i d'implementació de l'Agenda Urbana.

1-5 Anàlisi de la hisenda comarcal. Valoració de la capacitat financera i

inversora del Consell Comarcal i de la seva viabilitat per afrontar el desplegament de les actuacions futures.

1-6 Anàlisi dels instruments i

governança participativa. Avaluació de la representativitat, funcionalitat i eficàcia dels mecanismes de participació ciutadana existents.

1-7 Resultats del procés participatiu (Diagnòstic).

Síntesi de les aportacions recollides mitjançant sessions de treball amb el personal tècnic del Consell Comarcal, els consellers i conselleres, i els agents socials del territori.

1-8 DAFO integrat. Identificació dels principals factors interns i externs (debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats) resultants de l'anàlisi tècnica i del procés participatiu.

2 Pla d'Acció

2-1 Marc Estratègic. Definició d'un marc d'objectius clars, estructurats i prioritzats que tradueix la diagnosi en orientacions estratègiques per a l'acció. Inclou:

- Visions de comarca: definició del model territorial desitjat a mitjà i llarg termini..
- Línies d'actuació: establiment de les metes generals que articulen els principals àmbits estratègics d'intervenció.

2-2 Pla d'Acció. Identificació, definició i priorització dels projectes estratègics necessàries per al desplegament de les línies estratègiques.

2-3 Fitxes de projecte. Per a cada projecte es desenvolupa una fitxa que serveix com a eina de planificació, implementació i seguiment. Cada fitxa inclou:

- Nom del projecte
- Visió de comarca i línia d'actuació.
- Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE
- Tipus d'actuació
- Cronograma
- Agents implicats
- Pressupost estimat
- Fons de finançament
- Indicadors de seguiment
- Descripció del projecte
- Accions específiques

2-4 Resultats del procés participatiu

(Pla d'Acció). Síntesi de les aportacions generades durant les sessions de treball amb el personal tècnic del Consell Comarcal i amb els consellers i conselleres.

3 Sistema de seguiment i avaluació

3-1 Model de governança. Definició de l'estructura organitzativa i dels mecanismes de coordinació per a la implementació de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat.

3-2 Indicadors de seguiment i avaluació. Descripció del marc metodològic i dels indicadors utilitzats per al seguiment i l'avaluació del Pla d'Acció.

3-3 Comunicació i difusió. Estratègia de comunicació orientada a garantir la transparència, la rendició de comptes i la difusió dels resultats de l'Agenda Urbana.

3-4 Pla d'implementació. Definició del marc operatiu que ha de facilitar la transició entre la fase de planificació i el desplegament efectiu del Pla d'Acció.

1 Anàlisi i diagnosi

1-1 Anàlisi per eixos

Eix 1. Territori, paisatge i biodiversitat

El Baix Llobregat, amb una posició geogràfica estratègica entre la ciutat de Barcelona i altres comarques de l'interior de Catalunya, presenta una gran riquesa paisatgística, ecològica i territorial. Aquest territori es configura com un mosaic complex on coexisteixen la plana deltaica del riu Llobregat, zones de muntanya com el massís del Garraf i la serra d'Ordal, espais agrícoles, àrees naturals i una forta presència urbana i industrial.

Aquesta diversitat exigeix una ordenació territorial que sigui compatible amb l'entorn natural i que garanteixi l'equilibri entre desenvolupament, conservació i qualitat de vida. L'ordenació del sòl ha d'atendre la preservació del patrimoni natural i cultural, i posar en valor un paisatge que combina la força ecològica del riu i del delta amb la biodiversitat de les zones forestals i l'activitat agrícola.

Iniciatives com el Parc Agrari del Baix Llobregat o el projecte Muntanyes del Baix exemplifiquen l'aposta per la gestió sostenible dels recursos naturals i agrícoles, així com per la protecció dels valors paisatgístics i ambientals.

A més, el desplegament d'una infraestructura verda i blava connectada i resilient, promoguda pel Pla Director Urbanístic Metropolità, és clau per garantir la connectivitat ecològica, millorar la

qualitat ambiental i fer front als reptes del canvi climàtic. Aquest eix posa les bases per a una gestió territorial integrada, que protegeixi la biodiversitat i reforci el vincle entre natura i entorn urbà.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i
ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

- 1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial.
- 1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural, i protegir el paisatge.
- 1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les amb el context natural.

Estat actual plans i projectes

1. Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM)

El Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM) és l'instrument de planejament que estableix les directrius urbanístiques per als 36 municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, entre el quals s'inclouen 22 dels 30 municipis de la comarca del Baix Llobregat. Els 8 municipis restants queden fora de l'àmbit d'aplicació del PDUM.

Amb una visió estratègica a 20 anys vista, el pla ordena el territori per afrontar els reptes ambientals, socials i econòmics del futur. El PDUM impulsa una metròpolis més compacta, resilient i sostenible, amb especial atenció a la mobilitat sostenible, la regeneració urbana i la renaturalització d'espais degradats. També promou una distribució més equilibrada de l'habitatge, l'activitat econòmica i les infraestructures verdes, garantint un desenvolupament més just i eficient per al Baix Llobregat i la resta de l'àmbit metropolità.

2. Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat

El Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat és un instrument urbanístic i mediambiental destinat a preservar i potenciar aquest espai agrícola estratègic. El seu objectiu principal és garantir la continuïtat de l'activitat agrària en una zona de gran valor productiu, ecològic i paisatgístic, assegurant la seva sostenibilitat a llarg termini. El pla estableix mesures per compatibilitzar l'agricultura amb el desenvolupament urbà i les infraestructures metropolitanes, promovent la modernització del sector i

la protecció dels recursos naturals. A més, impulsa iniciatives per millorar la gestió de l'aigua, fomentar els circuits curts de comercialització i enfortir el vincle entre el Parc Agrari i la població de la comarca.

3. Pla Director Urbanístic (PDU) del Delta del Llobregat

El Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat és un instrument de planejament que té per objectiu ordenar i protegir aquest espai estratègic del Baix Llobregat, conciliant els usos agrícoles, ambientals, urbanístics i d'infraestructures. El Pla aposta per la preservació del sòl agrícola del Parc Agrari, la protecció dels espais naturals del delta i una gestió integrada de l'aeroport, el port i les infraestructures de mobilitat. Amb una visió territorial equilibrada, el PDU busca compatibilitzar el desenvolupament econòmic amb la sostenibilitat ambiental, garantint la qualitat de vida i la resiliència del territori davant els reptes climàtics i urbanístics futurs.

4. Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix Llobregat (2024-2030)

El Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix és un document estratègic que desenvolupa i concreta les línies establertes pel Pla Director de les Muntanyes del Baix Llobregat. Recull un conjunt d'actuacions prioritàries per preservar i dinamitzar aquest espai natural, amb accions orientades a la conservació ambiental, la prevenció d'incendis, la millora dels accessos i la senyalització, així com la promoció d'usos lúdics i educatius sostenibles. El pla fomenta la col·laboració entre administracions i agents locals per garantir una gestió activa i coherent, tot reforçant el valor ecològic, social i

paisatgístic d'aquest entorn clau del Baix Llobregat.

5. Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) de Catalunya

El Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) de Catalunya és l'instrument de referència per a la conservació dels espais naturals del país. Inclou diverses zones del Baix Llobregat, com el Delta del Llobregat, la serra de Collserola o el Garraf, amb l'objectiu de preservar-ne la biodiversitat, els ecosistemes i els valors paisatgístics. El PEIN estableix mesures de protecció i gestió sostenible, regulant usos i activitats per garantir la compatibilitat entre la conservació i els usos humans. Aquest pla reforça la connectivitat ecològica del territori i contribueix a la resiliència ambiental davant dels impactes del canvi climàtic i la pressió urbanística.

6. Pla Director Vies Blaves

L'objectiu del Pla Director de Vies Blaves de Barcelona és crear el marc urbanístic i territorial adequat que permeti desplegar el potencial de les lleres dels rius Llobregat, Anoia i Cardener. Es vol obrir un itinerari que recorri aquests rius dinamitzant-los turísticament i integrant-los amb els valors culturals i mediambientals. Paisatgísticament, es vol preservar els elements biològics, minimitzar l'impacte negatiu de l'ocupació del sòl i impulsar la millora dels ecosistemes riberencs.

7. Pla Especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf

L'objectiu d'aquest document és l'establiment d'un règim de protecció i conservació del medi físic, el paisatge, els sistemes naturals i la diversitat biològica de l'espai del Garraf, compatible amb l'aprofitament

sostenible dels seus recursos i l'activitat dels habitants. Els municipis del Baix Llobregat impactats per aquest pla són: Begues, Castelldefels i Gavà.

8. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització.

Objectius específics

1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial

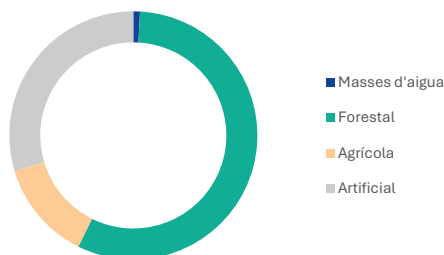
El Baix Llobregat és una comarca situada a la província de Barcelona, en la zona central de Catalunya. Amb una extensió de 486 km², limita al nord amb les comarques de l'Alt Penedès i el Vallès Occidental, a l'est amb el Barcelonès, a l'oest amb el Garraf i l'Anoia, i al sud amb la mar Mediterrània. Aquesta ubicació estratègica ho converteix en un territori clau per a la connexió entre la metròpoli de Barcelona i altres zones de Catalunya.

Quant a la seva configuració territorial, el Baix Llobregat es caracteritza per ser **una comarca de transició entre la plana deltaica del riu Llobregat i les muntanyes del Garraf i el massís de Ordal**. Aquest relleu variat fa que el territori present una combinació de zones planes fèrtils, dedicades a l'agricultura, i zones muntanyenques, amb una vegetació més densa i diversificada. L'altitud mitjana de la comarca oscil·la entre els 0 i els 600 metres, amb les cotes més altes situades en la serra d'Ordal i el massís del Garraf, on es troben pendents pronunciades i formacions rocoses que han estat modelades al llarg del temps per l'erosió i l'activitat fluvial del riu Llobregat.

El riu Llobregat, element vertebrador del territori, travessa la comarca de nord a sud, estructurant tant l'entorn natural com el desenvolupament urbà i econòmic de la regió. Aquest curs fluvial ha estat fonamental per a la implantació d'activitats agràries i industrials, configurant un paisatge diversificat on es combinen zones urbanitzades, espais naturals protegits i cultius tradicionals.

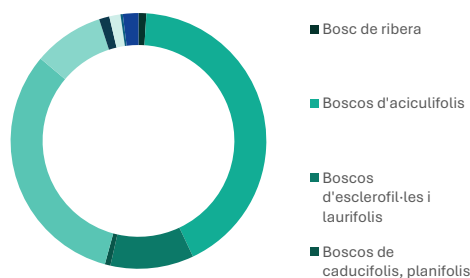
L'ocupació del sòl del Baix Llobregat està basada principalment en les categories forestals i naturals, que en l'actualitat cobreixen el 56,45 % de la superfície total de la comarca, seguida de les àrees artificials amb un 29,64 % i les agrícoles amb un 13,04 %.

Gràfic 1: Distribució relativa dels usos del sòl a la comarca. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

El 54,25 % de les superfícies forestals corresponen a boscos, dels quals únicament el 10 % són de titularitat pública, la qual cosa dificulta la seva gestió.

Gràfic 2: Distribució relativa de les àrees forestals a la comarca. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

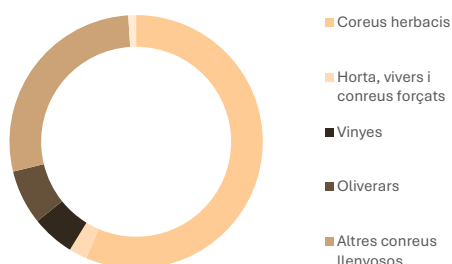

Predominen els boscos d'aciculifolis, que abasten el 42 % de les àrees forestals i naturals de la comarca, situant-se principalment en zones de muntanya. Els segueixen els boscos de escleròfitles i laurifolis, amb un 10,54 %; els de ribera, amb un 0,99 %; i els caducifolis, amb un 0,71 %. El matoll també té una presència significativa, representant el 31,89 % de les àrees

naturals i forestals, mentre que els prats i herbassars ocupen un 8,90 %.

Les àrees agrícoles representen el 13,04% de la superfície total de la comarca. Predominen els cultius herbacis, que abasten el 56,45 % d'aquesta categoria de sòl i es concentren en la plana deltaica, així com en els municipis de Begues, Sant Esteve de Sesrovires, Martorell, Abrera, Esparreguera i Collbató. Els cultius llenyosos constitueixen el 27,80 % i es troben en Torrelles, Sant Climent i al llarg de les ribes del riu Llobregat. Finalment, els olivars ocupen el 6,98 % i les vinyes el 5,47 %, localitzant-se en el nord de la comarca, a Collbató, Esparreguera i Olesa de Montserrat.

Gràfic 3: Distribució relativa de les àrees agrícoles a la comarca. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

La importància estratègica de la zona agrícola del Delta va motivar la creació, el 1998, del **Parc Agrari del Baix Llobregat**, un espai protegit de 2.938 hectàrees que abasta 14 municipis de la comarca. El parc està regulat pel **Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat**, aprovat el 2003, i és gestionat per un Consorci en el qual el Consell Comarcal ostenta la Presidència i participa en els òrgans de gestió, el pressupost i les accions de promoció de productes i millora del territori, juntament amb la Diputació de Barcelona, Unió de Pagesos, la Generalitat de Catalunya, els 14 ajuntaments i l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Des del Consell Comarcal, es treballa activament per donar suport al Consorci del Parc Agrari com a eina de dinamització d'aquest espai, amb l'objectiu de consolidar l'activitat agrària i afavorir el creixement i la competitivitat de les empreses agràries. El **Servei de Dinamització Agroterritorial** és clau en aquest procés, ja que fomenta l'activitat agrària com a motor econòmic, contribuint a la creació i manteniment de llocs de treball i dinamitzant l'economia del sector primari.

A més, des del Consell Comarcal es promouen diverses iniciatives per enfortir el sector agrari, com la **Xarxa de Productes de la Terra** de la Diputació de Barcelona, que impulsa els productes locals, i el projecte **Muntanyes del Baix**, que col·labora en la gestió i protecció del mosaic agrícola i forestal de la comarca, amb l'objectiu de garantir un desenvolupament sostenible i dinàmic. Aquest projecte és fruit de la col·laboració entre 16 municipis i el Consell Comarcal, que treballen conjuntament per protegir aquest valuós espai agroforestal.

Les Muntanyes del Baix conformen un entorn privilegiat a la dreta del riu Llobregat, estenent-se des del delta fins al massís del Garraf-Ordal i les crestes que delimiten les conques dels rius Anoia i Llobregat. Aquest territori cobreix més de 120 km², amb més de 12.000 hectàrees, de les quals més de 10.000 són forestals, convertint-se en un pulmó verd essencial per a la comarca. Un 10 % d'aquest territori és un mosaic agrícola, destacant el Pla de Begues, amb cultius de secà, i la zona muntanyenca de Sant Climent, coneguda pel cultiu de la cirera.

L'any 2009 es va elaborar el **Pla Director de les Muntanyes del Baix**, amb la finalitat de caracteritzar els factors naturals i paisatgístics, així com

desenvolupar les seves potencialitats econòmiques i socials. Amb l'evolució de les necessitats de la comarca, es va crear l'Oficina Tècnica de les Muntanyes del Baix i es va dissenyar el Programa del **Pla d'Accions del Muntanyes del Baix (2024-2030)**. Aquest Pla defineix una sèrie de línies estratègiques per a la gestió, l'aprofitament, la conservació, i la difusió del territori de les Muntanyes del Baix:

- Gestió forestal adaptativa per a la prevenció d'incendis i la millora dels hàbitats.
- Dinamització de l'activitat agrícola.
- Desenvolupament d'altres estratègies transversals d'impuls a la gestió sostenible dels espais agraris i/o forestals.
- Millora del coneixement dels valors patrimonials existents amb visió integrada.
- Actuació proactiva en la recuperació i millora del patrimoni natural en el foment de la seva capacitat adaptativa.
- Consolidació dels marc regulador.
- Desplegament d'instruments per a la millora de la capacitat de gestió.
- Reforç de la comunicació com a eina de divulgació i de gestió.
- Impuls continuat a l'educació i a la sensibilització.

Finalment, en les cobertures artificials destaquen les zones d'ús residencial, que representen el 11,81 % del territori, seguides de les zones industrials, amb un 6,82 %; les xarxes de transport (tant viàries com ferroviàries), amb un 2,16 %; i la zona aeroportuària del Prat, amb un 1,45 %.

La vall del Llobregat ha afavorit la creació d'assentaments humans al llarg de la seva ribera, especialment en les zones més planes, on es concentren les

principals infraestructures de transport i comunicacions.

1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural, i protegir el paisatge

El paisatge del Baix Llobregat es distribueix en diferents unitats ecològiques, amb una biodiversitat notable. A la zona deltaica i a les planes al·luvials del riu es troben espais naturals protegits, com el Parc Agrari del Baix Llobregat i la Reserva Natural del Delta del Llobregat. Aquests espais alberguen una gran varietat d'espècies vegetals i animals, moltes d'elles migratòries, atès que el delta actua com un punt estratègic per a les aus en les seves rutes de migració. La vegetació de ribera, amb salzes, oms i canyissars, contribueix a la preservació dels ecosistemes aquàtics i ofereix hàbitats idonis per a nombroses espècies de fauna.

A les zones muntanyoses, la biodiversitat es veu afavorida per la presència de boscos mediterranis, principalment formats per pinedes i alzinars. Aquestes masses forestals constitueixen un important refugi per a espècies com el senglar, la guineu i diverses aus rapinyaires. A més, la serra d'Ordal i el massís del Garraf presenten una singularitat geològica que afavoreix la presència de coves i formacions calcàries, generant un paisatge característic que combina zones de roca nua amb matollars mediterranis.

A nivell d'**unitat de paisatge**, el Baix Llobregat es caracteritza per una gran diversitat morfològica i territorial que es reflecteix en la presència de diferents unitats de paisatge, cadascuna amb trets físics, ecològics i d'ocupació del sòl específics. Aquestes unitats, tal com han estat definides per l'Observatori del Paisatge de Catalunya, són:

- Delta del Llobregat: Espai planer i intensament humanitzat, amb una elevada activitat agrícola i urbana, així com una important presència d'infraestructures i espais naturals protegits.
- Pla de Barcelona: Zona de transició entre la ciutat de Barcelona i el Baix Llobregat, densament urbanitzada, amb continuïtats urbanes i una forta presència d'infraestructures viàries i ferroviàries.
- Vall Baixa del Llobregat: Àrea estructurada al voltant del curs mitjà i baix del riu Llobregat, amb una combinació de conreus, espais fluvials, teixits urbans consolidats i zones industrials.
- Collserola: Espai natural d'elevat valor ecològic, que actua com a pulmó verd metropolità. Presenta una topografia muntanyosa i usos forestals i recreatius.
- Muntanyes d'Ordal: Sistema muntanyós amb relleus abruptes, bosc mediterrani i mosaic agroforestal. Té un paper clau com a connector ecològic entre comarques.
- Garraf: Paisatge calcari caracteritzat per una forta presència de roca nua, vegetació adaptada a la sequera i un ús del sòl predominantment forestal.
- Pla de Montserrat: Territori de transició amb relleus suaus i zones de conreu, situat entre les valls interiors i les serralades més marcades.
- Montserrat: Relleu abrupte i rost, format per conglomerats grisos amb nombroses «agulles» o cims individualitzats, amb una forta presència en el paisatge i reconegut a nivell internacional per la seva singularitat geològica

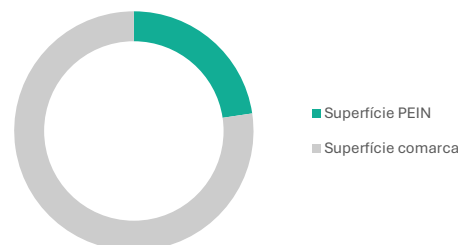
- Valls de l'Anoia: Espais encaixonats per relleus muntanyosos, amb nuclis rurals i usos agrícoles tradicionals, que actuen com a porta d'entrada al Baix Llobregat des de l'interior.

La comarca s'emplaça en un territori amb un paisatge ric i variat que inclou diversos sistemes i paisatges (costaners, fluvials, plana, muntanya, etc.). El 29,29 % del territori està inclòs en **el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN)** de Catalunya:

- El Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, compartir amb l'Anoia, el Bages i el Vallès Occidental.
- El Parc Natural de la Serra de Collserola, compartir amb el Barcelonès i el Vallès Occidental.
- Les Muntanyes de l'Ordal, compartit amb l'Alt Penedès.
- El Massís del Garraf, compartir amb l'Alt Penedès i el Garraf.
- El riu Llobregat, compartir amb el Vallès Occidental.
- El Delta del Llobregat.

A més, la comarca compta amb 17 zones humides, que representen el 1,02 % de la superfície de la comarca, i que es localitzen en la plana deltaica del Llobregat.

Gràfic 4: Percentatge d'espais incorporats en el PEIN respecte a la superfície total de la comarca. Font: Generalitat de Catalunya.

En relació al patrimoni cultural, a la comarca hi ha 1.271 edificis i construccions d'interès artístic,

arquitectònic o històric, dels quals **57 estan protegits i catalogats com Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)**, entre els quals s'inclou **la Cripta de la Colònia Güell, també Patrimoni Mundial**. En el llistat patrimonial, destaquen les diverses torres, com la Torre Moruna o la Torre de Benviure, castells, com el Castell d'Olesa o el de Pallejà, o l'icònic Pont del Diable a Martorell.

Així mateix, a la comarca hi ha 332 elements culturals relacionats amb l'esser humà, dels quals 124 estan protegits: 34 com Béns Culturals d'Interès Nacional, 75 com Béns Cultural d'Interès Local (BCIL) i 15 amb altres figures.

Les **Jornades de Patrimoni del Baix Llobregat**, l'únic esdeveniment d'aquest tipus a la comarca, ofereixen un espai per analitzar i debatre els elements patrimonials des d'una perspectiva multidisciplinària. Dirigides a especialistes en àrees com l'arxivística, l'arquitectura, l'etnologia i l'arqueologia, aquestes jornades promouen la recerca, la gestió, la reivindicació i la divulgació del patrimoni cultural. També són un punt de trobada per a les associacions, entitats, personal tècnic municipal i el conjunt de la ciutadania interessada en la història i el patrimoni de la comarca.

A més d'aquest patrimoni natural i arquitectònic, el Baix Llobregat compta amb una rica tradició en la defensa de la democràcia, els drets socials, l'equitat i la justícia, valors que formen part de l'ADN de la comarca. La seva història de moviments socials actius ha donat lloc a iniciatives importants per recuperar i preservar la memòria democràtica. El Consell Comarcal i el Centre d'Estudis Comarcals han impulsat la creació de la **Xarxa Memòria Democràtica**, un projecte de coordinació i articulació

entre els municipis i entitats per fomentar la recerca, divulgació i commemoració d'aquests valors a la comarca. Aquesta xarxa vol crear un espai de treball compartit, amb la col·laboració de tots els agents implicats en la memòria democràtica, des dels ajuntaments fins a les entitats i la societat civil.

1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les amb el context natural

El **Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM)** juga un paper clau en la preservació i potenciació de la infraestructura verda de la comarca. El seu enfocament se centra en protegir i prioritzar els espais naturals i agraris, reconeixent el seu valor ecològic i la seva capacitat per aportar beneficis tant a la natura com a les persones. Aquest paper és especialment rellevant en els 22 municipis del Baix Llobregat que formen part de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), àmbit d'aplicació del PDUM, mentre que 8 municipis de la comarca en queden fora.

El PDUM impulsa la creació d'una xarxa de parcs i espais verds que afavoreixen l'entrada de la naturalesa a la ciutat, contribuint a millorar la qualitat de vida, regular la temperatura urbana i reduir la contaminació de l'aire. Aquesta visió integra la infraestructura verda amb la infraestructura blava, que comprèn rius, rieres i zones humides, essencials com a connectors ecològics i reguladors dels ecosistemes.

Per a aconseguir aquest propòsit, el PDUM qualifica els espais lliures que transcendeixen l'àmbit municipal i indica els itineraris verds formats per eixos verds estructurants i camins estructurants. A més, per a ordenar la transició entre nuclis urbans i els espais oberts, garantir la connectivitat

ecològica i preservar els entorns més sensibles de les vores urbanes, el PDUM planteja dos elements puntuals: **portes en els espais oberts** i punts crítics per a la connectivitat ecològica.

Finalment, identifica una sèrie d'actuacions prioritàries, entre les quals destaquen les següents per localitzar-se a la comarca:

- Connectivitat ecològica: E1 (Corredor dels Llanassos – la Murtra), E2 (Corredor ecològic Pallegà- el Papiol), E3 (Corredor ecològic Castellbisbal – el Papiol)
- Reconnexió social: S1 (Connexió Sant Joan Despí – Colònia Güell), S10 (Connexió Molins de Rei – Pallegà).
- Regeneració agrària: A1 (Carretera de València).

Indicadors

5,29[%]

VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ, IDESCAT 2014-2024

56,45[%]

SUPERFÍCIE DE ZONA FORESTAL, SIOSE

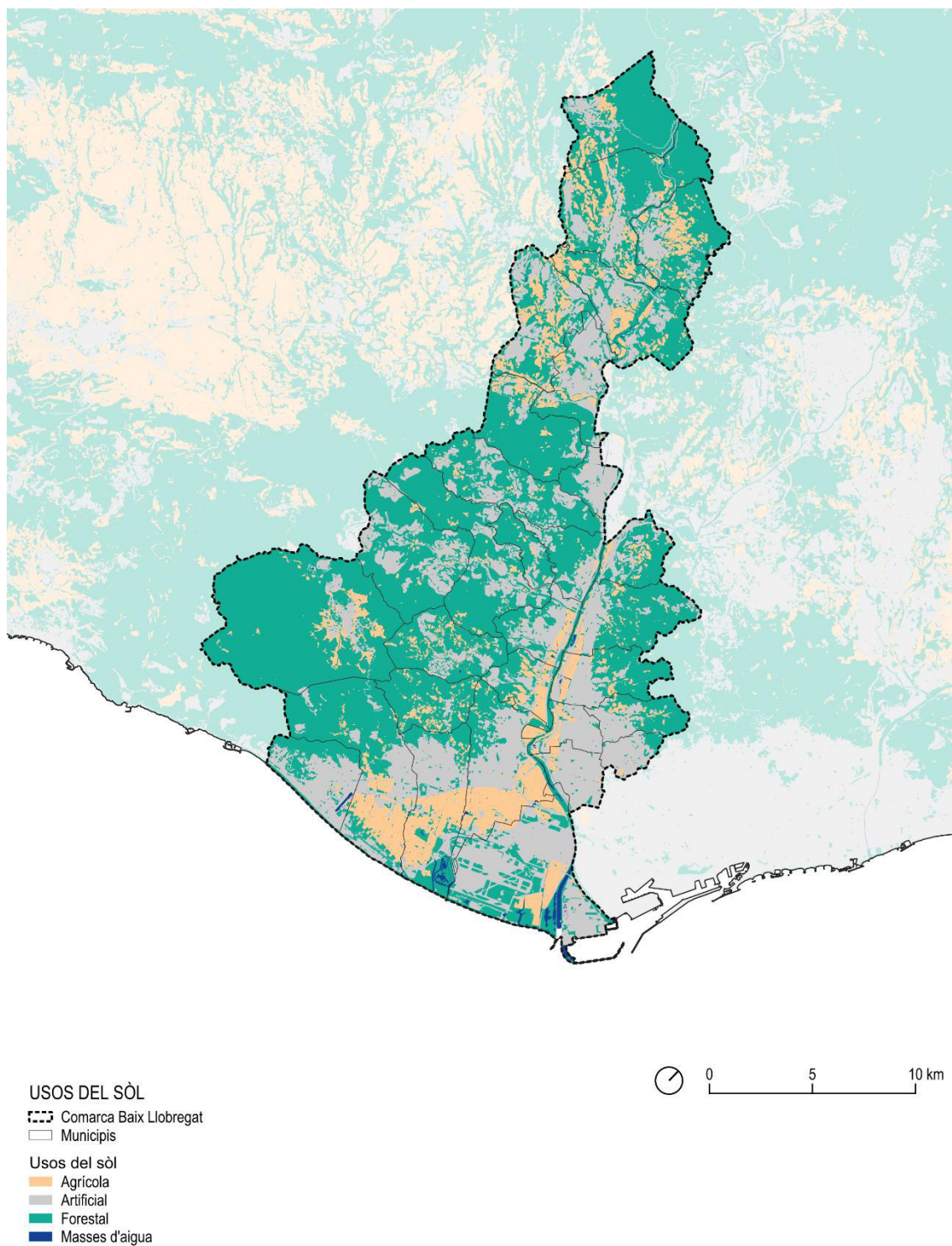
13,04[%]

SUPERFÍCIE DE CULTIUS, SIOSE

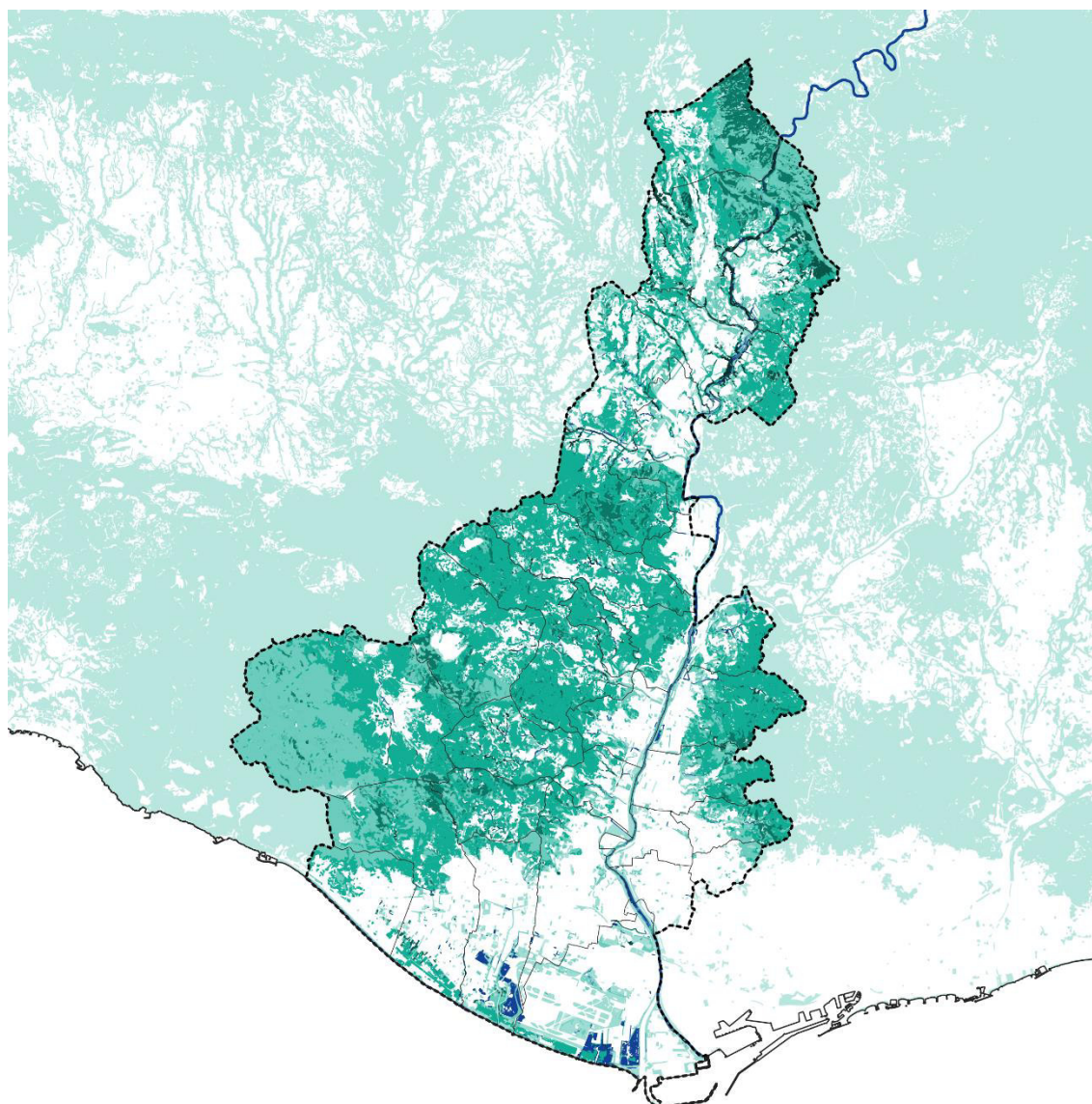
29,64[%]

SUPERFÍCIE DE ZONA ARTIFICIAL, SIOSE

Mapa 1: Usos del sòl a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Cartogràfic i Geogràfic de Catalunya.

Mapa 2: Àrees forestals i naturals a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

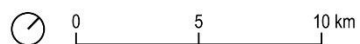

COBERTURA FORESTAL

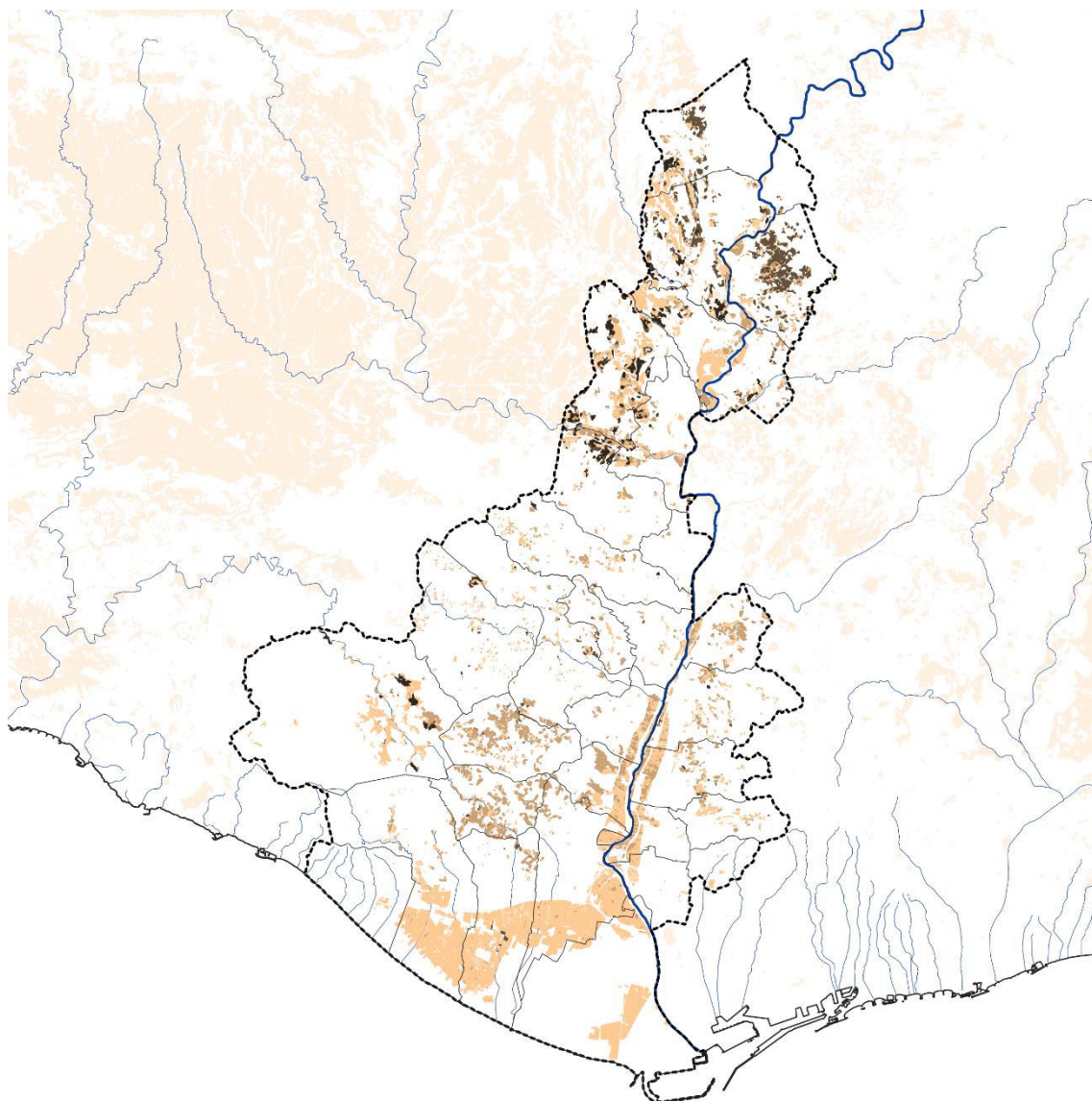
- Comarca Baix Llobregat
- Municipis
- Riu Llobregat

Àrees forestals i naturals

- Bosc de ribera
- Bosc d'aciculifolis
- Bosc d'esclerofil·les i laurifolis
- Bosc de caducifolis, planifolis
- Matollar
- Prats i herbassars
- Roquissars i congestes
- Sòl nu forestal
- Zones cremades

Mapa 3: Àrees agrícoles a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

COBERTURA AGRÍCOLA

--- Comarca Baix Llobregat

□ Municipis

— Riu Llobregat

Àrees agrícoles

■ Altres conreus llenyosos

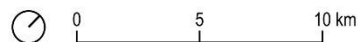
■ Conreus herbacis

■ Conreus en transformació

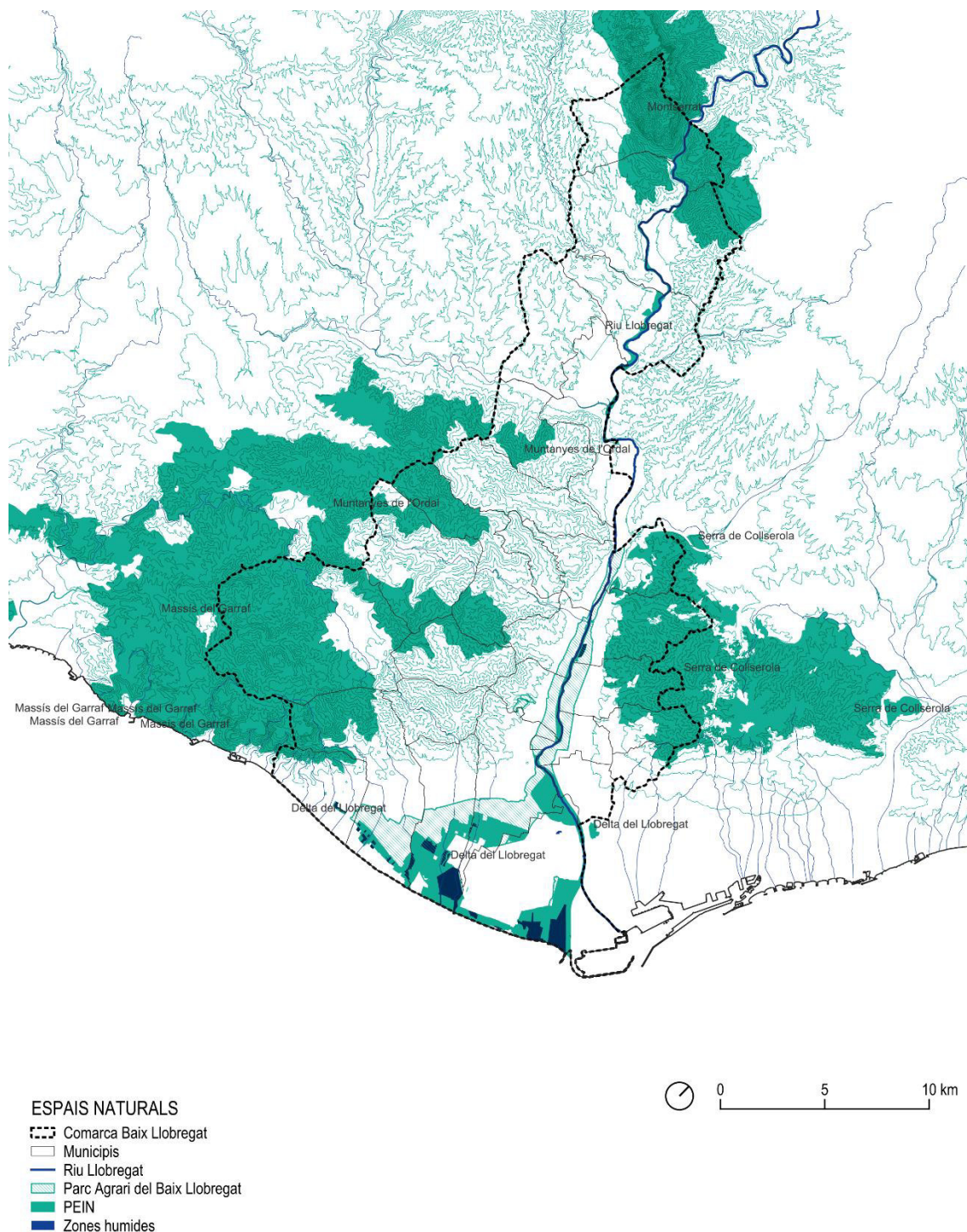
■ Horta, vivers i conreus forçats

■ Oliverars

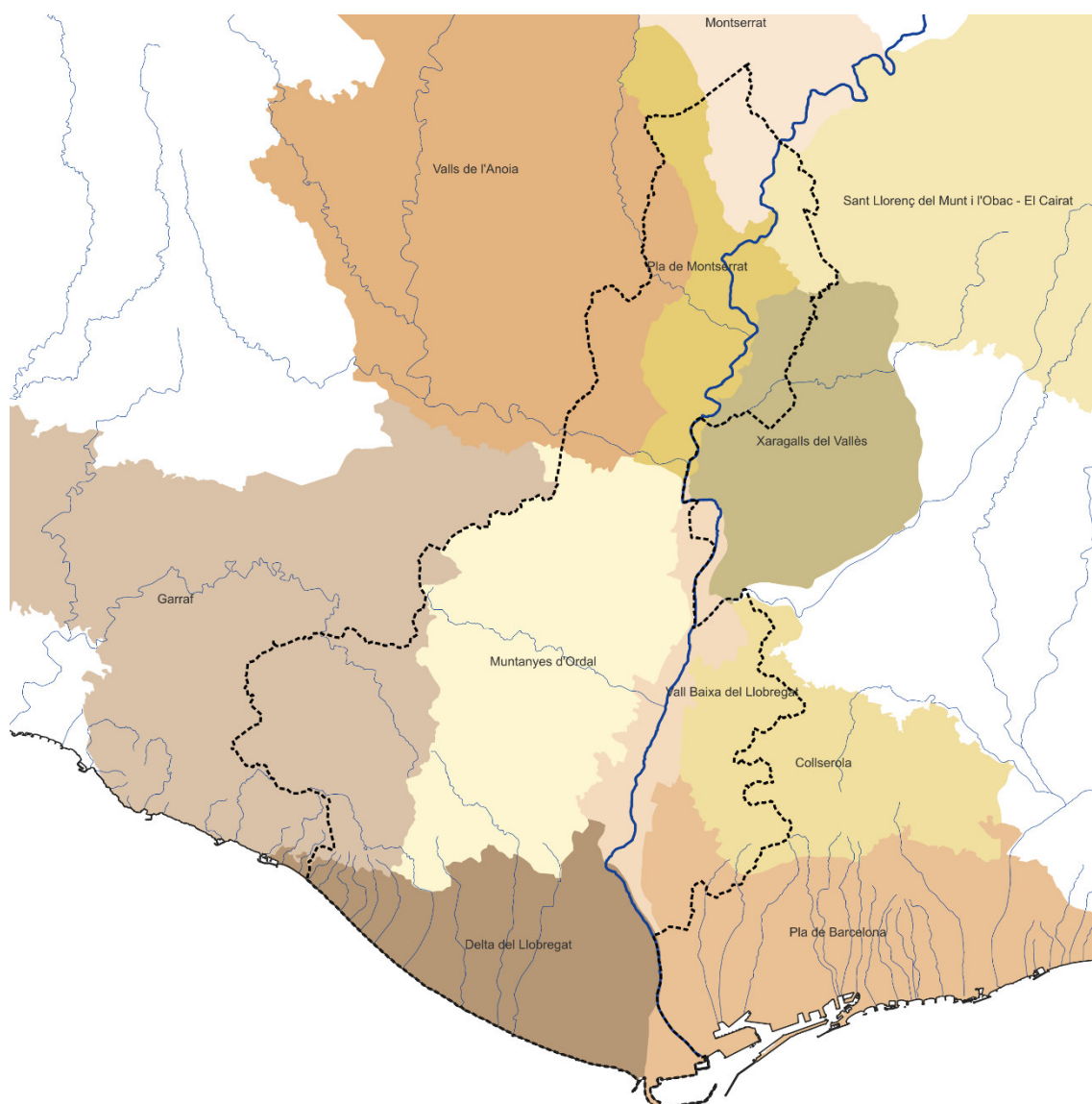
■ Vinyes

Mapa 4: Espais naturals protegits a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

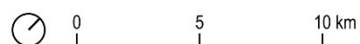

Mapa 5: Unitats de paisatge a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

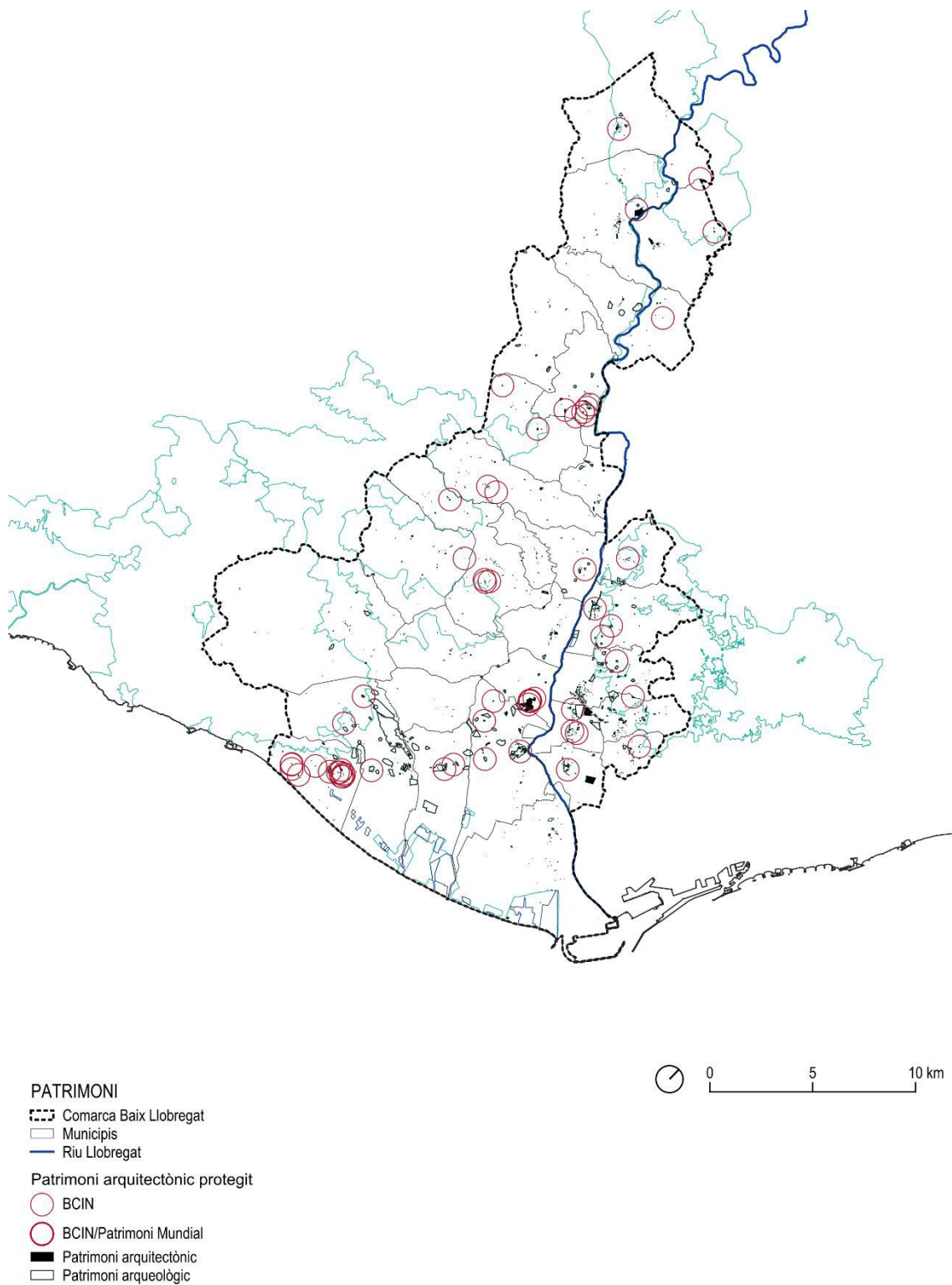

UNITATS DE PAISATGE

- Comarca Baix Llobregat
 - Municipis
 - Riu Llobregat
Unitats de paisatge	
	Collserola
	Delta del Llobregat
	Garraf
	Montserrat
	Muntanyes d'Ordal
	Pla de Barcelona
	Pla de Montserrat
	Sant Llorenç del Munt i l'Obac - El Cairat
	Vall Baixa del Llobregat
	Xaragalls del Vallès
	Valls de l'Anoia

Mapa 6: Patrimoni cultural a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

DAFO

Debilitats

- D1.1** Alta fragmentació del territori per la combinació de zones urbanes, industrials, agrícoles i forestals, dificultant una ordenació eficient del sòl.
- D1.2** Percentatge elevat de sòl forestal de titularitat privada, complicant-ne la gestió i protecció.
- D1.3** Pressió urbanística i infraestructural, especialment en el delta i les àrees planes, que pot afectar la biodiversitat i els espais agrícoles.
- D1.4** Baix percentatge de superfície dedicada a l'agricultura, posant en risc la continuïtat de l'activitat agrícola tradicional.

Amenaces

- A1.1** Expansió urbana i industrial que pot reduir encara més les àrees agrícoles i naturals.
- A1.2** Canvi climàtic, amb possibles efectes sobre la biodiversitat, la disponibilitat d'aigua i l'estabilitat dels ecosistemes forestals i agrícoles.
- A1.3** Risc d'incendis forestals, especialment en les zones muntanyoses amb gran extensió de massa forestal.
- A1.4** Pèrdua de patrimoni natural i cultural per manca de protecció efectiva o falta d'inversió en conservació.

Fortaleses

- F1.1** Ubicació estratègica entre la metròpoli de Barcelona i altres zones clau de Catalunya, afavorint la connectivitat.
- F1.2** Gran diversitat paisatgística (delta, muntanya, riu), que afavoreix la biodiversitat i el potencial turístic.
- F1.3** Presència de figures de protecció ambiental, com el Parc Agrari del Baix Llobregat i els espais del PEIN.
- F1.4** Xarxa consolidada d'infraestructures verdes i blaves, amb iniciatives com el PDUM per millorar la connectivitat ecològica.
- F1.5** Riquesa de patrimoni cultural amb edificis d'interès artístic i històric, incloent-hi la Cripta de la Colònia Güell, declarada Patrimoni Mundial.

Oportunitats

- O1.1** Potenciar el Parc Agrari del Baix Llobregat per fomentar un model d'agricultura sostenible i de proximitat.
- O1.2** Revalorització de les zones agrícoles amb iniciatives de sobirania alimentària i productes de quilòmetre zero.
- O1.3** Desenvolupament d'estratègies de gestió forestal sostenible per a la protecció de les zones muntanyoses i la prevenció d'incendis.
- O1.4** Promoció del turisme sostenible vinculat als espais naturals protegits i al patrimoni cultural.
- O1.5** Millora de les infraestructures verdes i la connectivitat ecològica a través del PDUM, reforçant la qualitat ambiental del territori.

Eix 2. Model urbà

El Baix Llobregat, com a part fonamental de l'àrea metropolitana de Barcelona, presenta una realitat urbana diversa i complexa, amb municipis de dimensions i dinàmiques molt diferents però fortament interconnectats. El creixement urbanístic experimentat al llarg de les darreres dècades ha configurat un territori densament poblat, amb una elevada pressió sobre el sòl i amb desequilibris entre zones residencials, industrials i espais lliures.

En aquest context, és fonamental avançar cap a un model de ciutat més compacte, equilibrat i sostenible, que afavoreixi la cohesió social, la proximitat dels serveis i la millora de la qualitat de vida. Un model que aposti per la rehabilitació i regeneració dels teixits urbans existents, evitant la dispersió i promovent una ocupació racional del territori.

La ciutat ha de ser concebuda com un espai inclusiu i resilient, capaç de respondre als desafiaments ambientals, socials i econòmics. L'accés universal a l'habitatge, la mobilitat sostenible, la diversitat d'usos, la qualitat de l'espai públic i la integració de la natura dins la trama urbana són elements clau per assolir aquest model.

El Pla Director Urbanístic Metropolità i altres instruments de planificació territorial han d'orientar aquest procés cap a una ciutat més humana, amb barris ben

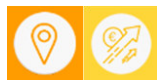
connectats, compactes i autosuficients, on la vida quotidiana sigui possible a escala de proximitat. Aquest eix planteja, per tant, una reflexió profunda sobre com habitem el territori i com podem transformar-lo per fer-lo més just, eficient i saludable.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent.

- 2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics.
- 2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos.
- 2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat universal dels espais públics.
- 2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació.
- 2.5. Impulsar la regeneració urbana.
- 2.6. Millorar la qualitat i sostenibilitat dels edificis.

Estat actual plans i projectes

1. Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM)

El Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM) és l'instrument de planejament que estableix les directrius urbanístiques per als 36 municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, entre els quals s'inclouen 22 dels 30 municipis de la comarca del Baix Llobregat. Els 8 municipis restants de la comarca queden fora de l'àmbit d'aplicació del PDUM.

Amb una visió estratègica a 20 anys vista, el pla ordena el territori per afrontar els reptes ambientals, socials i econòmics del futur. El PDUM impulsa una metròpolis més compacta, resilient i sostenible, amb especial atenció a la mobilitat sostenible, la regeneració urbana i la renaturalització d'espais degradats. També promou una distribució més equilibrada de l'habitatge, l'activitat econòmica i les infraestructures verdes, garantint un desenvolupament més just i eficient per al Baix Llobregat i la resta de l'àmbit metropolità.

2. Pla Director Urbanístic de les Àrees Residencials Estratègiques (PDU ARE) del Baix Llobregat

El Pla Director Urbanístic de les Àrees Residencials Estratègiques (PDU ARE) del Baix Llobregat és un instrument de planificació territorial que té com a objectiu impulsar la creació d'habitatge assequible i garantir un desenvolupament urbà equilibrat i sostenible. El pla identifica sòls amb potencial per acollir noves àrees residencials, prioritzant la integració amb l'entorn, l'accessibilitat al transport públic i la disponibilitat de serveis. Aposta per una densitat adequada, la

protecció del sòl agrícola i natural, i la cohesió social. En definitiva, el PDU ARE vol respondre a la demanda d'habitatge garantint la qualitat urbana i el respecte pel territori.

3. Pla territorial metropolità de Barcelona

Aquest document busca establir un àmbit suficient per ordenar territorialment i espacialment el fenomen metropolità més enllà de l'urbanisme municipal. Això permet el desplegament de la planificació territorial prevista de l'any 1983. Descriu i delimita el marc urbanístic supramunicipal, harmonitzant-lo i possibilitant el desenvolupament ordenat del territori.

4. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social.

Objectius específics

2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics

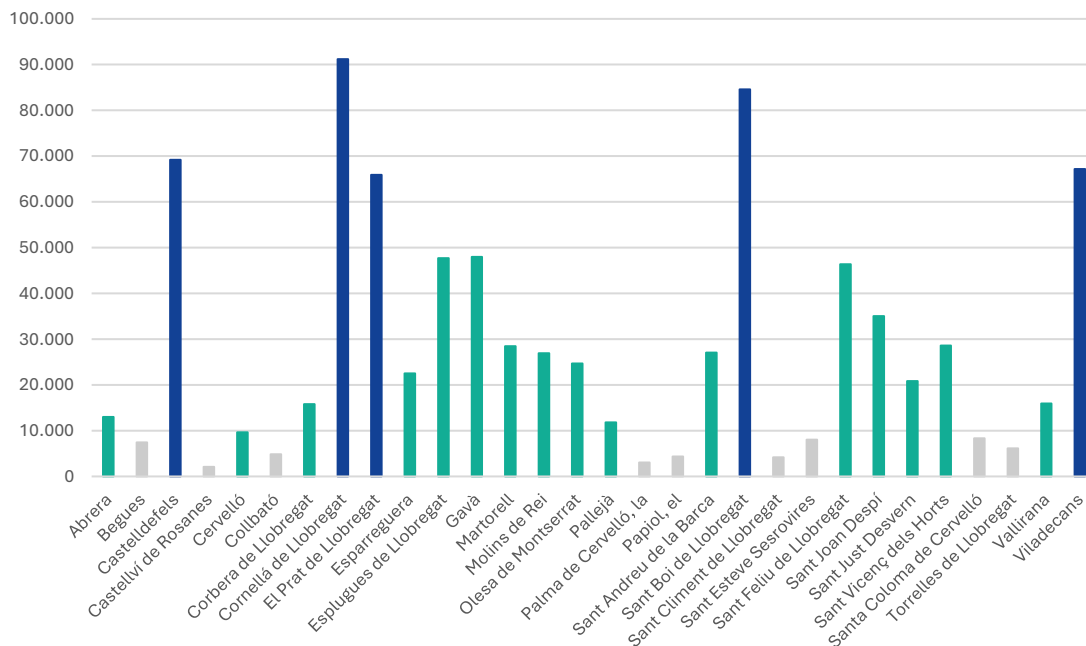
Segons dades de Idescat, en 2024 la comarca del Baix Llobregat té una població de 848.827 habitants distribuïts en 30 municipis, dels quals 22 pertanyen també a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Cinc municipis superen els 50.000 habitants (Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Castelldefels, Viladecans i El Prat de Llobregat), concentrant el 44,54 % de la població comarcal.

D'altra banda, 14 municipis tenen menys de 20.000 habitants, i d'aquests, 10 compten amb menys de 10.000 residents (Cervelló, Santa Coloma de Cervelló, Sant Esteve de Sesrovires, Begues, Torrelles de Llobregat, Collbató, El Papiol, Sant Climent de Llobregat, La Palma de Cervelló i Castellví de Rosanes), representant només el 6,85 % de la població.

Malgrat la seva menor grandària, molts d'aquests municipis presenten dinàmiques urbanes pròpies d'una ciutat a causa de la seva proximitat i connexió amb l'àrea metropolitana.

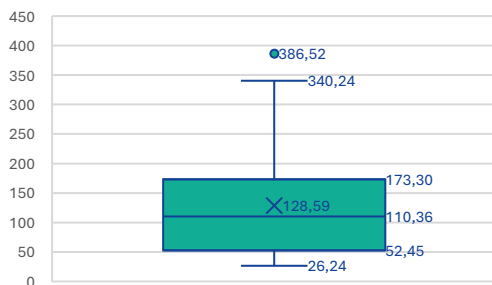
Gràfic 5: Distribució de la població dels municipis de la comarca. Font: Idescat, 2024.

La comarca es caracteritza per una marcada desigualtat territorial en la distribució de la població, reflectida en densitats urbanes molt contrastades. Els municipis més pròxims a Barcelona i amb millors connexions de transport, tant públic com privat, registren densitats molt altes: Cornellà de Llobregat (386,52 hab/Ha), Esplugues de Llobregat (340,24 hab/Ha) i Sant Joan Despí (289,88 hab/Ha). Aquestes localitats van experimentar un fort desenvolupament urbanístic durant les dècades de 1960 i 1970, amb la construcció de grans polígons residencials.

En contrast, els municipis amb nuclis dispersos, orientats a segones residències i amb alta dependència del vehicle privat, presenten densitats molt més baixes: Castellví de Rosanes (26,24 hab/Ha), Cervelló (26,48 hab/Ha), i Corbera de Llobregat (28,55 hab/Ha).

Gràfic 6: Densitat urbana dels municipis de la comarca. Font: Idescat, 2024.

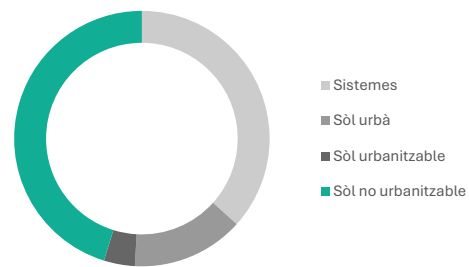

Aquest model de desenvolupament s'ha traduït en un fort creixement de les **urbanitzacions de cases aïllades**, tant en aquelles amb una situació urbanística regular com en les que presenten deficiències. De les 70 urbanitzacions existents, 56 tenen dèficits urbanístics.

El model urbà del Baix Llobregat ha d'entendre's en relació amb la metròpolis de Barcelona, ja que la major part dels municipis formen part d'un continu urbà amb múltiples centralitats. Això fa que la comarca sigui un territori

altament urbanitzat, amb un 36,68 % de sistemes urbans i un 14,19 % de sòl urbà, sumant un total del 50,87 %. En contraposició, el sòl no urbanitzable representa el 45,20 % del territori, mentre que el sòl urbanitzable constitueix només el 3,93 %.

Gràfic 7: Classificació del sòl d'acord amb el planejament municipal. Font: Mapa Urbanístic de Catalunya.

Aquest equilibri entre espais urbans i naturals defineix la identitat del Baix Llobregat, combinant grans concentracions urbanes amb municipis de menor densitat que mantenen una forta relació amb l'entorn metropolità.

A més, a la comarca es localitzen algunes de les infraestructures més rellevants en l'àmbit català com l'aeroport del Prat de Llobregat, part del polígon industrial de la Zona Franca i algunes instal·lacions estratègiques del cicle de l'aigua (EDAR Llobregat).

La comarca del Baix Llobregat està inclosa dins de la regió sanitària de Barcelona, en concret dins de l'Àmbit Metropolità Sud, format per dos sectors: Baix Llobregat Nord i Baix Llobregat Centre-Litoral i l'Hospitalet de Llobregat.

La cobertura d'**equipaments sanitaris** a la comarca del Baix Llobregat reflecteix les marcades diferències territorials i demogràfiques de la regió. Actualment, la comarca compta amb 60 Centres d'Atenció Primària (CAP) i 9 consultoris locals, la qual cosa assegura que tots els municipis tinguin accés a l'atenció

bàsica, encara que amb matisos. Sant Climent de Llobregat, La Palma de Cervelló i Castellví de Rosanes disposen únicament de consultoris locals, la qual cosa pot limitar la capacitat de resposta davant necessitats més complexes o urgents.

En analitzar el ràtio de centres per cada 10.000 habitants, sorgeixen contrastos evidents. Els municipis més petits, com Castellví de Rosanes (4,77), La Palma de Cervelló (3,28) i Santa Coloma de Cervelló (2,40), presenten els valors més alts. En canvi, localitats densament poblades com Molins de Rei (0,37), Olesa de Montserrat (0,40) o Gavà (0,42) tenen els ràtios més baixos, la qual cosa pot sobrecarregar els centres i reduir la capacitat d'atenció personalitzada.

Pel que fa a l'atenció hospitalària, hi ha 5 complexos hospitalaris que donen servei a tota la comarca: Hospital Sant Joan de Déu de Martorell, Hospital General Parc Sanitari Sant Joan de Déu de Sant Boi de Llobregat, Hospital de Viladecans, Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat i Hospital de Sant Joan Despí Moisès Broggi.

En relació amb la **pràctica esportiva**, el Baix Llobregat compta amb 897 instal·lacions esportives que integren més de 3.000 espais destinats a diferents modalitats. Aquesta àmplia oferta, tant per la seva diversitat com per la seva distribució territorial, permet donar resposta a una gran varietat d'interessos i necessitats esportives de la població.

La gestió dels equipaments és competència dels ajuntaments, fet que en alguns casos pot generar disfuncions derivades de la intensa mobilitat entre municipis. Això posa de manifest la necessitat d'impulsar fórmules de coordinació intermunicipal que permetin optimitzar l'ús dels recursos existents,

garantir un accés equitatiu a la pràctica esportiva i planificar de manera eficient les inversions futures en infraestructures.

2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos

Al Baix Llobregat, una comarca marcada per la seva diversitat territorial —que combina nuclis urbans densos, àrees industrials estratègiques, espais agrícoles d'alt valor i entorns naturals protegits— garantir la complexitat funcional i la mescla d'usos es converteix en un repte clau per a construir un territori equilibrat i resiliència.

Actualment, els planejaments urbanístics locals tendeixen a compartimentar els usos, que en alguns municipis genera barreres físiques i socials entre els teixits residencials, industrials, comercials i d'oci. És necessari apostar per un model que connecti aquests teixits mitjançant corredors actius i espais compartits, permetent la continuïtat de l'activitat urbana i afavorint la interacció entre diferents funcions.

Així mateix, és prioritari reservar espai per a activitats econòmiques i productives que evitin l'excessiva terciarització d'unes certes àrees i reforcin el caràcter mixt dels barris, assegurant la presència de comerç de proximitat, serveis i activitats que generin ocupació local. Flexibilitzar els plans urbanístics per a permetre la mescla d'usos en els edificis i respondre així a les demandes canviants de la ciutadania serà essencial per a evitar processos de gentrificació i garantir un accés equilibrat a habitatge, treball i serveis.

2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat universal dels espais públics

L'espai públic juga un paper central com a lloc de trobada, cohesió social i identitat col·lectiva. Garantir-ne la qualitat i l'accessibilitat universal és fonamental per assegurar entorns saludables i acollidors per a tota la població, independentment de l'edat, l'origen o la condició física.

La comarca necessita impulsar espais públics diversos, versàtils i de qualitat, que no només responguin a funcions bàsiques de trànsit, sinó que esdevinguin autèntics eixos vertebradors de la vida urbana: carrers que funcionin com a places, parcs que fomentin la convivència i espais que afavoreixin l'oci, la cultura i l'intercanvi social. El paisatge urbà, el mobiliari, l'estètica i el confort ambiental (control del soroll, les temperatures i la contaminació) són elements clau perquè aquests llocs siguin atractius, segurs i saludables.

A més, és imprescindible avançar cap a la plena accessibilitat, eliminant barreres arquitectòniques i garantint que totes les persones —especialment aquelles amb discapacitat o mobilitat reduïda— puguin gaudir dels espais i equipaments públics en igualtat de condicions.

2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació

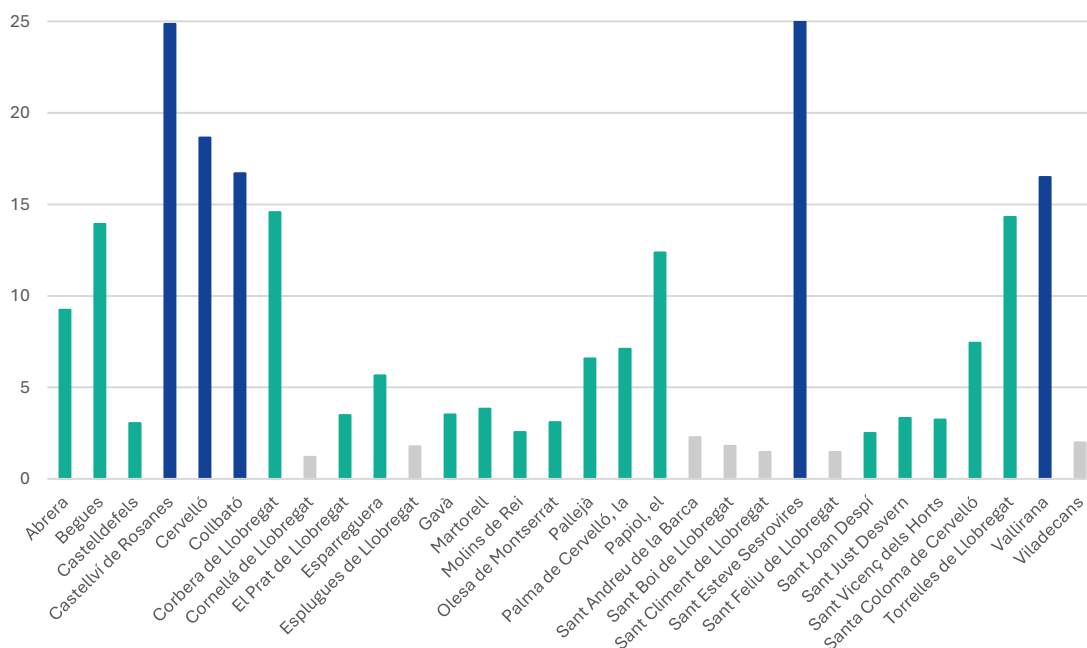
Les zones verdes urbanes exerceixen un paper essencial en la mitigació de la contaminació de l'aire, el refredament urbà, l'absorció de CO₂ i la millora del benestar psicològic. A més, aquests espais naturals són fonamentals per a la promoció de la sostenibilitat urbana, ja que ofereixen refugis ecològics que afavoreixen la biodiversitat i milloren la qualitat de vida de la població.

En aquest context, l'anàlisi de les dades sobre la superfície de zones verdes per cada 1.000 habitants permet avaluar la distribució i l'accés a aquests espais, fet que és crucial per reduir la contaminació i fomentar entorns urbans més saludables.

S'observa una gran disparitat entre els municipis de la comarca del Baix Llobregat pel que fa a la quantitat de zones verdes disponibles per cada 1.000 habitants. Alguns municipis, com Castellví de Rosanes (24,86 m²/1.000 hab.), Sant Esteve Sesrovires (25,04 m²/1.000 hab.) o Cervelló (18,65 m²/1.000 hab.), compten amb xifres considerablement altes en comparació amb altres, com Cornellà de Llobregat (1,20 m²/1.000 hab.), Esplugues de Llobregat (1,78 m²/1.000 hab.) o Sant Boi de Llobregat (1,81 m²/1.000 hab.), que es troben molt per sota dels estàndards recomanats per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), que estableix una mitjana mínima de 9 m² de zones verdes per persona.

El Baix Llobregat, per tant, mostra una gran variabilitat pel que fa a l'accés a zones verdes, cosa que repercuteix directament en la qualitat del medi ambient urbà i en la capacitat dels municipis per reduir els nivells de contaminació i millorar les condicions de vida de la població. Aquesta disparitat en la distribució de zones verdes reflecteix una manca d'equitat en l'accés als beneficis ambientals essencials, com la reducció de la contaminació i la creació d'espais de lleure. Per aquest motiu, és fonamental que els municipis amb menor disponibilitat d'aquests espais prioritzin la creació i l'expansió de zones verdes per garantir un desenvolupament urbà sostenible i equilibrat.

Gràfic 8: Distribució de zones verdes per cada 1.000 habitants. Font: Agenda Urbana Espanyola.

2.5. Impulsar la regeneració urbana

La comarca del Baix Llobregat està duent a terme diversos projectes de regeneració urbana en diferents municipis, amb l'objectiu de rehabilitar espais degradats, millorar l'accessibilitat, crear zones verdes i promoure la sostenibilitat. Aquests projectes són fonamentals per transformar entorns urbans deteriorats en espais més habitables i sostenibles. Alguns dels projectes més destacats són:

- **Projecte de regeneració de la zona del Canal de la Infanta** (Cornellà de Llobregat): Una iniciativa per rehabilitar una zona industrial degradada i millorar la connectivitat amb el riu Llobregat, creant nous espais públics i zones verdes.
- **Regeneració del barri de Can Paulet** (Sant Boi de Llobregat): Un projecte per renovar infraestructures velles, millorar

l'eficiència energètica dels edificis i crear espais d'esbarjo accessibles per a la ciutadania.

- **Transformació del Delta del Llobregat** (El Prat de Llobregat): Una gran aposta per recuperar espais naturals i millorar la qualitat ambiental, afavorint la creació d'àrees verdes i de lleure per a la ciutadania, així com millorant la mobilitat i el transport públic.
- **Rehabilitació del front litoral** (Gavà): Un projecte per recuperar la zona litoral de Gavà, millorar l'accessibilitat a les platges i potenciar l'ús d'espais públics, al mateix temps que es promou la sostenibilitat ambiental.
- **Pla de regeneració de la Plaça de la Universitat** (Esplugues de Llobregat): Una intervenció per millorar aquesta plaça central de la ciutat, creant un espai més accessible, atractiu i funcional per a la ciutadania.

- **Plans de regeneració a la zona de la Rambla Just Oliveras** (L'Hospitalet de Llobregat): Un conjunt d'actuacions per revitalitzar aquesta zona tan densament poblada, millorant l'espai públic, la mobilitat i la qualitat de vida de la població.
- **Regeneració del centre urbà** (Martorell): Un projecte per rehabilitar el nucli antic de la ciutat, millorar els espais públics i la connectivitat, i crear nous espais per al comerç i l'oci.

Aquests projectes no només busquen millorar la qualitat de vida de les persones residents actuals, sinó també fomentar el desenvolupament econòmic, la inclusió social i la sostenibilitat ambiental. Són una eina clau per revitalitzar zones urbanes amb potencial de creixement i millorar la cohesió social.

No obstant això, els desafiaments persisteixen, especialment pel que fa a la integració de tots els barris, l'adaptació al canvi climàtic i la creació d'espais públics accessibles per a tota la ciutadania. És essencial garantir que aquests projectes no només beneficien les zones més afavorides, sinó que també aborden les desigualtats socials i urbanes existents, promovent una regeneració urbana equilibrada i inclusiva per a totes les persones residents de la comarca.

2.6. Millorar la qualitat i sostenibilitat dels edificis

La comarca del Baix Llobregat presenta un parc edificatori majoritàriament envellit, amb un 82,67 % dels edificis construïts abans de l'any 2000. Aquesta realitat fa imprescindible abordar la rehabilitació energètica d'aquests edificis, amb l'objectiu de millorar la

seua eficiència, reduir les emissions de CO₂ i garantir un entorn més sostenible i saludable per a totes les persones que hi habiten.

Gràfic 9: Edat de la construcció de tots els edificis de la comarca. Font: Cadastre.

Tot i que la qualitat i la sostenibilitat residencial es tractaran amb més profunditat a l'**objectiu 8**, dedicat a l'habitatge, l'objectiu de millorar la qualitat i sostenibilitat dels edificis en aquesta zona ha de centrar-se en la implementació d'intervencions que optimitzin el consum energètic i promoguin l'ús d'energies renovables, sense comprometre el confort de les persones usuàries. Les solucions inclouen la millora de l'envolupant tèrmica, la incorporació de sistemes d'eficiència energètica i l'adaptació a normatives ambientals més exigents.

Indicadors

849.827 habitants

POBLACIÓ, IDESCAT 2024

5,29%

VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ, IDESCAT 2014-2024

122,52 habitants/hectàrea

DENSITAT URBANA, IDESCAT/SIU

50,87%

SÒL URBÀ, MUC

3,93%

SÒL URBANITZABLE, MUC

45,20%

SÒL NO URBANITZABLE, MUC

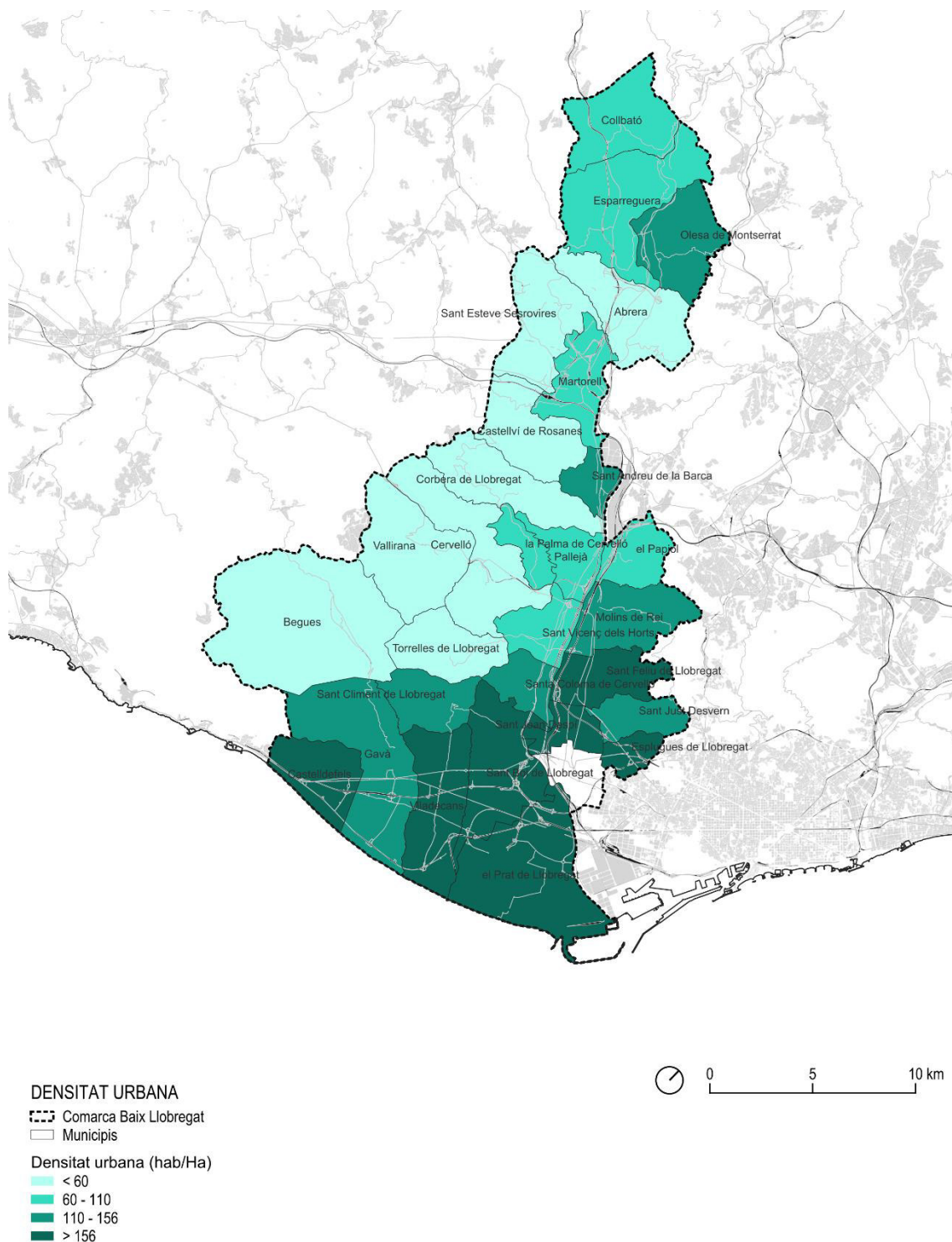
0,06‰

CAPS PER CADA 1.000 HABITANTS, GENERALITAT 2024

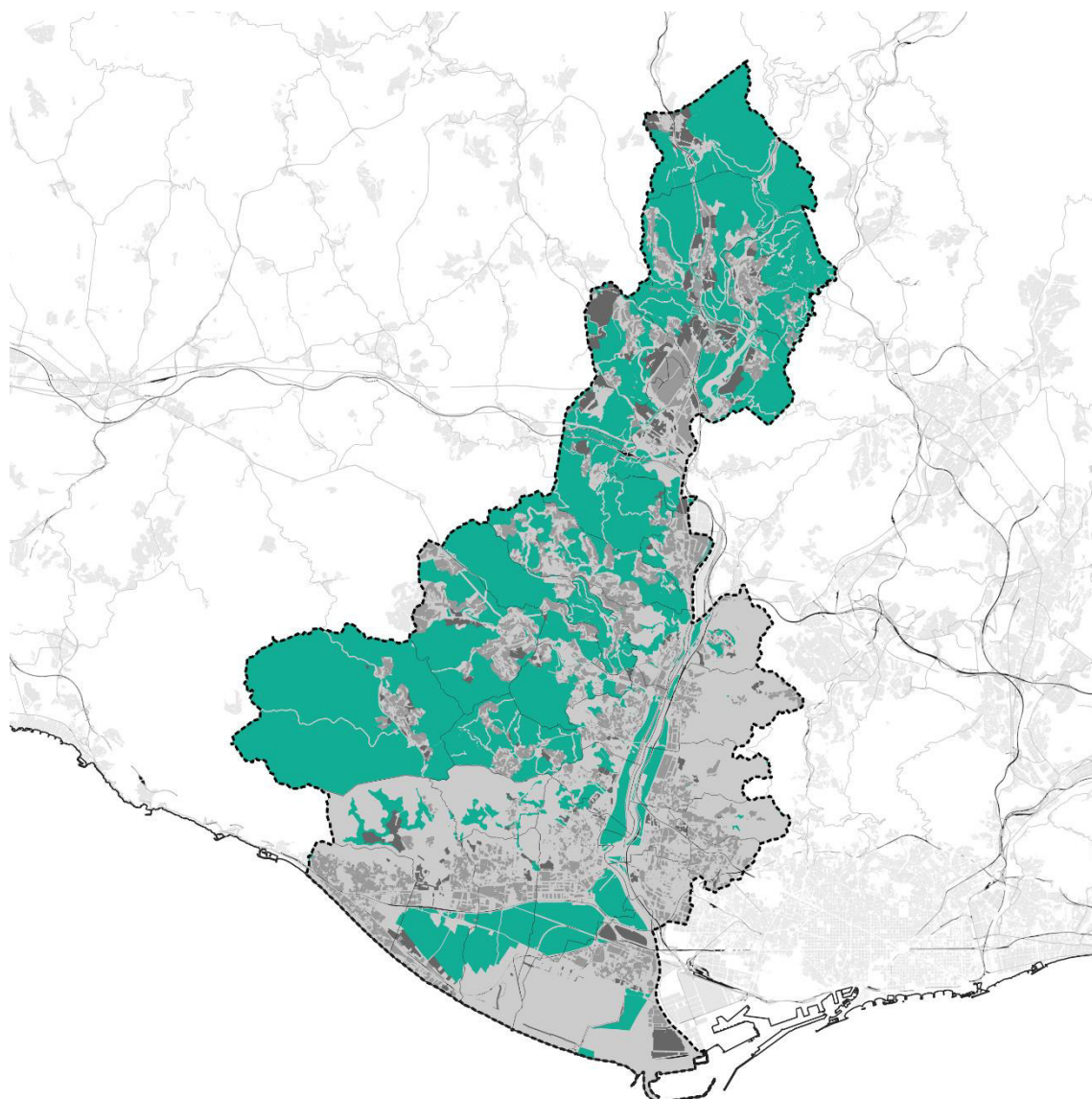
Mapa 7: Continu urbà a la comarca del Baix Llobregat. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

Mapa 8: Densitat urbana dels municipis de la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

Mapa 9: Qualificació urbanística a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Mapa Urbanístic de Catalunya.

QUALIFICACIÓ DEL SÒL

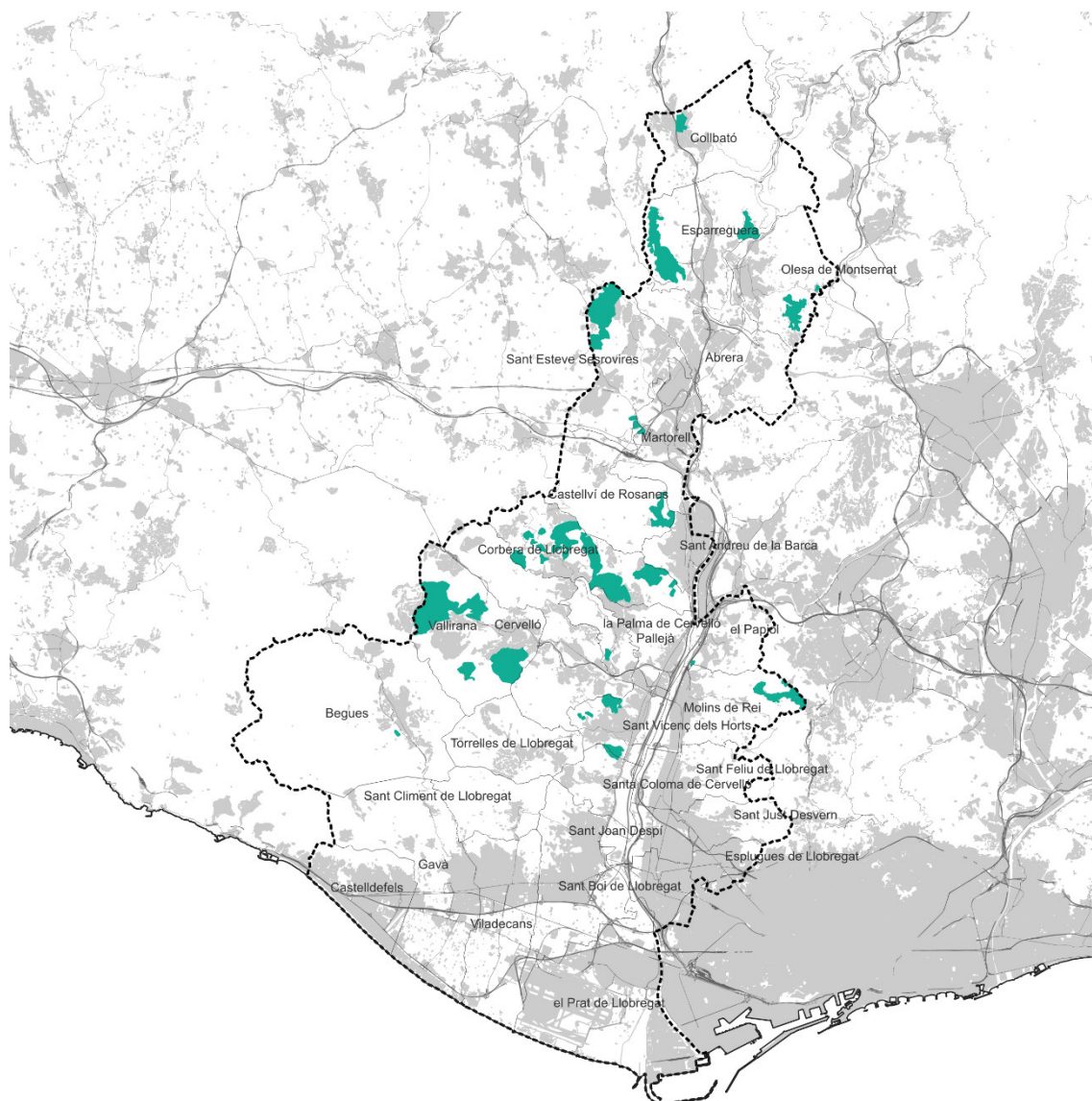
--- Comarca Baix Llobregat
□ Municipis

Qualificació

□ Sistemes
■ Sòl urbà
■ Sòl urbanitzable
■ Sòl no urbanitzable

0 5 10 km

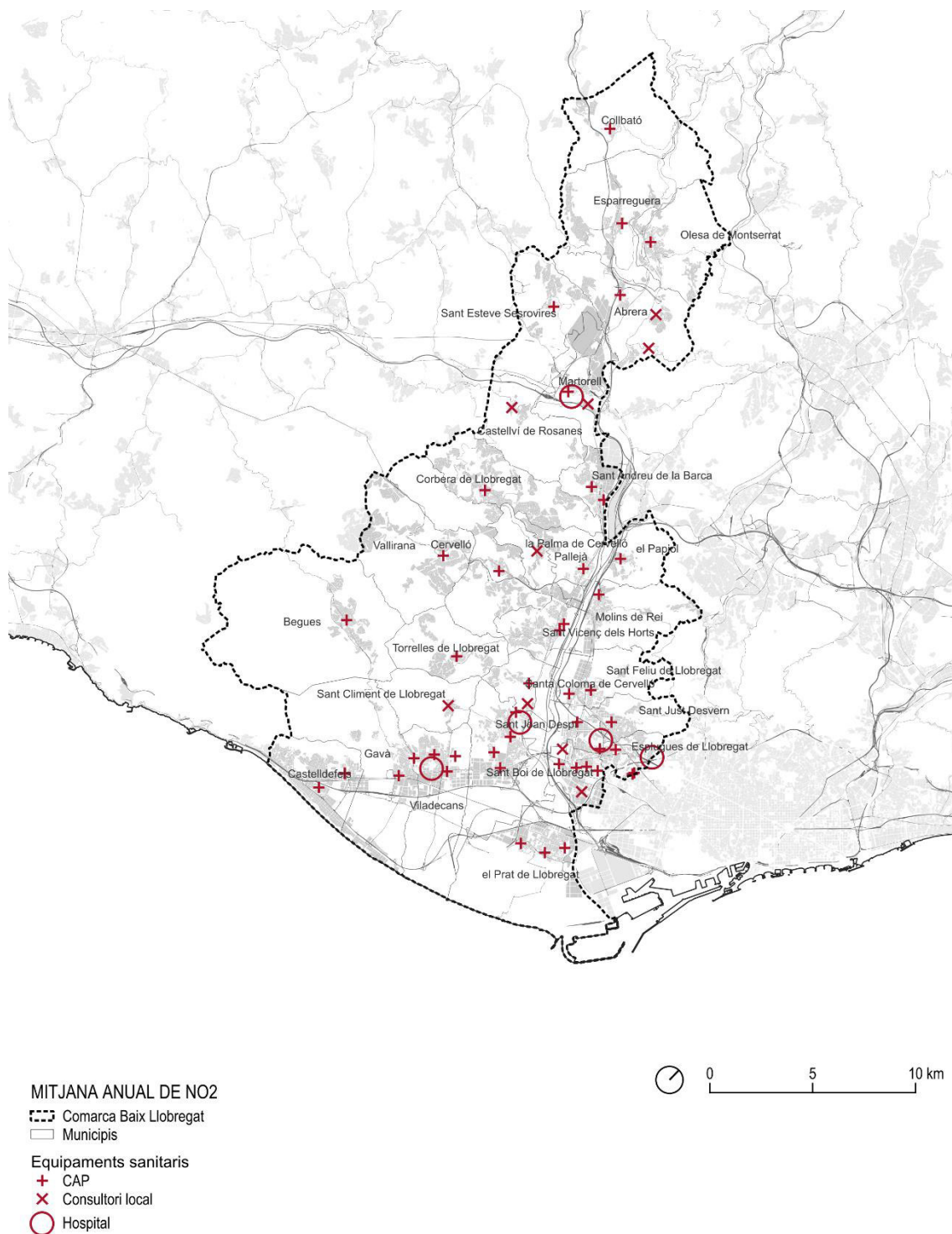
Mapa 10: Urbanitzacions amb dèficits urbanístics. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Diputació de Barcelona.

URBANITZACIONS AMB DÈFICITS URBANÍSTICS

- Comarca Baix Llobregat
- Municipis
- Urbanitzacions amb dèficits urbanístics

Mapa 11: Equipaments sanitaris a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

DAFO

Debilitats

- D2.1** Alta dependència del vehicle privat en municipis de baixa densitat amb urbanització dispersa, dificultant un model urbà compacte i sostenible.
- D2.2** Gran variabilitat en l'accés a zones verdes, amb municipis densament poblats molt per sota dels estàndards recomanats per l'OMS.
- D2.3** Infraestructura urbana envellida, amb el 82,67% dels edificis construïts abans del 2000, limitant l'eficiència energètica i la sostenibilitat.
- D2.4** Manca de diversificació d'usos en alguns municipis, afavorint la dependència funcional d'altres zones i una mobilitat obligada.

Fortaleses

- F2.1** Existència de projectes de regeneració urbana en marxa que busquen recuperar espais degradats, millorar l'accessibilitat i la qualitat ambiental.
- F2.2** Integració metropolitana amb Barcelona, oferint bones connexions de transport públic en part del territori.
- F2.3** Riquesa de sòl no urbanitzable que pot actuar com a reserva estratègica per millorar la qualitat ambiental i equilibrar el territori.

Amenaces

- A2.1** Creixement poblacional i expansió urbana desordenada, que poden agreujar la fragmentació del territori i incrementar els desplaçaments diaris.
- A2.2** Riscos derivats del canvi climàtic (onades de calor, contaminació atmosfèrica), que poden empitjorar la qualitat de vida urbana.
- A2.3** Pressions sobre el sòl no urbanitzable i espais naturals, com a conseqüència d'una urbanització poc compacta o mal planificada.

Oportunitats

- O2.1** Potencial de millora de l'eficiència energètica del parc edificat amb l'impuls de programes europeus de rehabilitació i subvencions
- O2.2** Expansió d'infraestructures verdes urbanes i corredores ecològiques per reduir la contaminació i incrementar la qualitat de vida.
- O2.3** Integració del territori en iniciatives metropolitana de mobilitat, com el reforç del transport públic i les estratègies de ciutat de 15 minuts.

Eix 3. Canvi climàtic i resiliència

La comarca del Baix Llobregat es troba davant d'un escenari climàtic cada vegada més incert i exigent. Les projeccions científiques recollides per l'IPCC apunten a un augment sostingut de la temperatura global i a fenòmens extrems cada cop més freqüents i intensos. En el cas de la comarca, aquesta tendència es tradueix en una major incidència de pluges torrencials, episodis de sequera, onades de calor i un increment del nivell del mar que afecta directament les zones costaneres.

Aquests canvis, ja detectables a través de l'evolució recent de les temperatures i la irregularitat de les precipitacions, generen riscos creixents sobre la salut de la població, els ecosistemes, les infraestructures i l'activitat econòmica. L'increment de la demanda d'aigua i energia, l'afectació als recursos naturals i l'aparició de plagues són només alguns dels impactes que ja comencen a manifestar-se.

Davant d'aquest repte, el Baix Llobregat ha començat a articular respostes col·lectives i estratègiques per adaptar-se als impactes i reduir la seva vulnerabilitat. L'aprovació del Pla de Resiliència al Canvi Climàtic (2022), alineat amb els objectius del Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia, marca un full de ruta comarcal que orienta l'actuació

pública en matèria d'adaptació, mitigació i resiliència.

Així mateix, els municipis impulsen accions per reduir les emissions, protegir la biodiversitat, millorar l'eficiència energètica i adaptar els espais urbans als nous riscos climàtics. Aquest eix analitza les principals tendències i problemàtiques climàtiques a la comarca, així com les polítiques i projectes en curs per avançar cap a un territori més resilient, sostenible i preparat per als desafiaments ambientals presents i futurs.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i
ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

3.1. Adaptar el model territorial i urbà a l'efecte del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció.

3.2. Reduir les emissions de gasos efecte d'hivernacle.

3.3. Millorar la resiliència enfront del canvi climàtic.

Estat actual plans i projectes

1. Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat

El Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat és un document estratègic fonamental per a preparar la comarca davant els desafiaments climàtics presents i futurs. Aquest Pla identifica les vulnerabilitats climàtiques específiques de la regió i estableix accions concretes per a reforçar la capacitat d'adaptació del territori. Entre les mesures més destacades s'inclouen la millora de la infraestructura verda, la gestió sostenible dels recursos hídrics, la protecció dels ecosistemes naturals i la reducció de la petjada de carboni de les activitats urbanes i industrials. La implementació d'aquest pla resulta essencial per a garantir la seguretat i la qualitat de vida de la ciutadania, protegint el medi ambient i promovent un desenvolupament territorial més sostenible i resilient.

2. Pla de Qualitat de l'Aire, Horitzó 2027

El Pla de Qualitat de l'Aire, Horitzó 2027 és l'estratègia de la Generalitat per a millorar la qualitat de l'aire en tota Catalunya, ampliant el seu abast més enllà de l'àrea metropolitana de Barcelona. El pla estableix 84 mesures i 374 actuacions dirigides a reduir els contaminants que afecten la salut, com el NO₂, ozó troposfèric (O₃), PM10, PM2,5 i benzo(a)pirè, acostant-se als nivells recomanats per l'OMS. Aquestes mesures han inclòs l'ampliació i consolidació de les Zones de Baixes Emissions (ZBE), que ja es troben en algunes ciutats i municipis, i la seva implementació en aquells municipis de més de 50.000 habitants que superin els límits establerts per la qualitat de l'aire.

3. Pacte d'Alcaldies per a l'Energia i el Clima

El Pacte d'Alcaldies per a l'Energia i el Clima és una iniciativa voluntària llançada per la Unió Europea que busca involucrar a les autoritats locals en la lluita contra el canvi climàtic. El seu objectiu principal és que els municipis i ciutats redueixin les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i augmentin la resiliència enfront del canvi climàtic. Les administracions signants del pacte es comprometen a desenvolupar i aplicar plans d'acció climàtica i energètica, alineats amb els objectius europeus de sostenibilitat, i a millorar l'eficiència energètica, promoure l'ús d'energies renovables i adaptar les ciutats a l'efecte del canvi climàtic.

4. Pla Clima i Energia 2030 (AMB)

El Pla Clima i Energia 2030 de la AMB és el full de ruta per a afrontar els desafiaments climàtics i avançar cap a la transició energètica en l'horitzó 2030. Es tracta d'un "pla de plans", que integra tres estratègies clau: l'Estratègia de gestió del carboni, el Full de ruta per a la transició energètica i el Pla d'adaptació al canvi climàtic. L'objectiu és reduir les emissions de carboni, promoure les energies renovables, millorar l'eficiència en l'ús de recursos i augmentar la resiliència del territori metropolità davant els impactes climàtics. A través de 92 accions concretes, el pla busca garantir un desenvolupament sostenible, protegir la biodiversitat i assegurar la qualitat de vida de la ciutadania.

5. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb

un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització.

6. Pla d'Acció Supramunicipal per a la millora de la qualitat de l'aire a 13 municipis del Baix Llobregat

Document amb vigència pel període 2019-2025 per 13 municipis de la zona central de la comarca amb l'objectiu de restablir la qualitat de l'aire referent a 2 tipologies de contaminant: diòxid de nitrogen (NO_2) i micropartícules (PM_{10}). Més de dos terços de les accions estan relacionades amb la modificació del trànsit per aconseguir els objectius de reducció de la pol·lució ambiental.

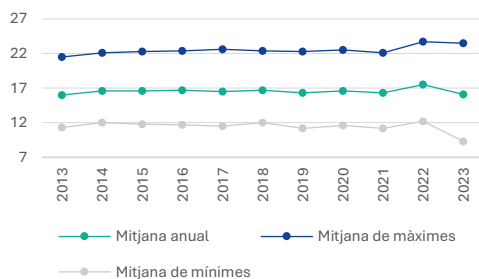
Objectius específics

3.1. Adaptar el model territorial i urbà a l'efecte del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció

Les projeccions climàtiques de l'últim informe de l'IPCC, publicat en 2021, indiquen que en les pròximes dècades els impactes del canvi climàtic augmentaran en totes les regions. En el cas de la comarca del Baix Llobregat, les pluges torrencials seran cada vegada més freqüents i les zones costaneres experimentaran un augment significatiu del nivell de la mar, amb un increment de l'erosió costanera i inundacions més freqüents i greus en la costa.

Segons dades del Servei Meteorològic de Catalunya del Departament de Territori i Sostenibilitat, en l'última dècada la comarca ha experimentat un augment de les temperatures màximes, amb pics de calor més intensos, mentre que les temperatures mínimes han estat més variables, destacant un fort descens en 2023.

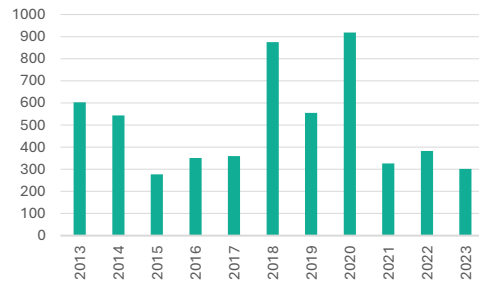
Gràfic 10: Evolució de les temperatures a la comarca del Baix Llobregat. Font: Idescat a partir de dades del Servei Meteorològic de Catalunya.

El clima de la comarca mostra una tendència a la irregularitat en les precipitacions, amb anys de sequera intercalats amb episodis molt humits. Després del pic de pluges en 2020, la tendència ha estat descendent, amb tres anys consecutius amb precipitacions per sota dels 400 mm. Aquesta alternança

entre períodes molt humits i secs, sumada a l'estabilitat de la humitat relativa, apunta a un patró climàtic cada vegada més impredecible que pot afectar la disponibilitat de recursos hídrics i complicar la gestió del territori.

Gràfic 11: Evolució de la precipitació a la comarca del Baix Llobregat. Font: Idescat a partir de dades del Servei Meteorològic de Catalunya.

En aquest context, el Consell Comarcal del Baix Llobregat ha impulsat diferents iniciatives per a l'adaptació i la mitigació davant els efectes del canvi climàtic. En 2022 es va aprovar el **Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat**, elaborat amb el suport tècnic de la Diputació de Barcelona. L'elaboració del Pla té com a context el nou Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia, de 2021, que inclou els compromisos climàtics europeus de reducció de les emissions de CO₂ en un 55 % el 2030 i la neutralitat climàtica el 2050.

D'altra banda, 22 localitats de la comarca formen part de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i han integrat polítiques ambientals per a l'adaptació del territori a l'efecte del canvi climàtic, mitjançant l'elaboració de Plans Locals d'Adaptació al Canvi Climàtic (PLACC). Actualment, només 16 municipis compten amb un PLACC, i els següents encara no ho tenen: Begues, Castelldefels, Cervelló, Corbera de Llobregat, La Palma de Cervelló, El Papiol, Sant Andreu de la Barca i Sant Climent de Llobregat.

D'acord amb els estudis tècnics del Pla, els efectes més esperables a causa del canvi climàtic són l'augment significatiu de les temperatures mitjanes i extremes amb increment en nombre i durada de les onades de calor, increment en nombre i durada dels episodis de sequera, augment de la freqüència de tempestes i pluges torrencials, augment de la freqüència de plagues i pujada del nivell del mar.

Aquests efectes podrien produir els següents riscos:

- Increment de la demanda d'energia per climatització a l'estiu.
- Afectació de la calor a infraestructures (estacions, línies elèctriques, EDAR, abocadors, etc.).
- Afectació a la població feble i augment de la mortalitat.
- Empitjorament del confort climàtic: accentuació del fenomen illa de calor.
- Problemes d'abastament d'aigua: increment de la demanda d'aigua i falta de disponibilitat d'aquest recurs.
- Problemes al verd urbà.
- Disponibilitat d'aqüífers: intrusió salina amb la pèrdua de qualitat de les aigües subterrànies.
- Incendis forestals.
- Aparició de plagues que poden afectar tant la vegetació natural com la urbana.
- Pèrdua de biodiversitat i alteració dels valors paisatgístics
- Sequera als boscos.
- Inundació costanera, erosió i canvis en la direcció i intensitat de l'onatge.
- Pèrdua d'interès turístic entorn natural.
- Inundacions i riuades.

— Desaparició de platges i dunes.

3.2. Reduir les emissions de gasos efecte d'hivernacle

El diòxid de nitrogen (NO₂) és un gas que provoca malalties respiratòries, pluja àcida i boira fotoquímica. Es produeix per la combustió als motors, les centrals tèrmiques i els escalfadors de gas butà. En la modelització de la mitjana anual de NO₂ en 2022 es pot observar com la concentració és més alta al voltant de les zones amb més activitat industrial (El Prat del Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Martorell), on destaca també la presència d'importantes infraestructures viàries (A-2, B-23).

Els municipis més afectats per la contaminació de l'aire són els inclosos en la Zona de Protecció Especial de l'Atmosfera (ZPE): Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Boi de Llobregat, El Prat de Llobregat, Viladecans, Gavà i Castelldefels. Aquests municipis estan exposats a nivells elevats de NO₂, PM10 i ozó troposfèric, la qual cosa els obliga a adoptar mesures com la creació de Zones de Baixes Emissions (ZBE), la imposició de restriccions al trànsit durant episodis d'alta contaminació i la millora de la mobilitat sostenible, en compliment amb les directrius del **Pla de Qualitat de l'Aire Horitzó 2027**.

En aquest context, els municipis que ja han implementat una ZBE són els que formen part de la ZBE Rondes de Barcelona, que va entrar en vigor en 2020. Aquests municipis són: Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern i El Prat de Llobregat.

A més, en 2025 tots els municipis de la comarca estan adherits a la iniciativa europea del **Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia** (PAESC), document

estratègic de planificació energètica i climàtica. El PAESC inclou un Pla de Transició Energètica Local en el qual es plantegen mesures per assolir una reducció d'emissions de mínim el 55% per l'any 2030.

Així mateix, dins de la comarca del Baix Llobregat hi ha 22 municipis que pertanyen a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i, per tant, queden integrats en les polítiques ambientals d'aquesta administració: el **Pla Clima i Energia 2030**.

3.3. Millorar la resiliència enfront del canvi climàtic

D'acord amb el Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat, la comarca s'exposa a cinc riscos principals:

- Increment de la pressió sobre els recursos hídrics.
- Afectació creixent dels temporal a la línia de costa
- Augment dels problemes de salut vinculats a les onades de calor.
- Increment de la vulnerabilitat dels espais naturals i dels espais agraris.
- Augment del risc d'incendi forestal.

En aquest context, el Pla identifica una sèrie d'actuacions directes del Consell Comarcal que contribueixin a augmentar la resiliència de la comarca enfront dels riscos derivats del canvi climàtic:

- Continuació de la tasca del Servei de Control de Mosquits
- Concurs comarcal de cobertes/façanes verdes.
- Col·laboració en la transferència de coneixement sobre prevenció i gestió de plagues forestals.
- Divulgació sobre l'interès del manteniment i protecció dels murs

i construccions de pedra seca en general.

- Programa específic de suport a l'agricultura de muntanya.
- Difusió de les iniciatives existents de promoció dels productes agrícoles de proximitat en l'àmbit turístic i de l'empresa.
- Servei de suport als establiments turístics per a la implantació del distintiu de compromís per la sostenibilitat turística Biosphere.
- Impuls de mesures per incentivar la iniciativa privada en la posta en marca d'accions d'adaptació.
- Creació de la comissió de seguiment i l'estructura de governança del Pla.

I actuacions indirectes del Consell Comarcal:

- Coordinació supramunicipal en la gestió de plagues urbanes.
- Foment del verd urbà com a estratègia d'adaptació a les ciutats.
- Incorporació de criteris d'adaptació al planejament urbanístic i als projectes d'edificació, tenint en compte informació disponible sobre illes de calor.
- Projectes d'ordenació forestal supramunicipals amb visió adaptativa.
- Participació en el programa de la Diputació per la Prevenció d'Incendis en Urbanitzacions, especialment en les infraestructures de prevenció d'incendis forestals (PPI) com les franges perimetrals.
- Ordenances d'estalvi d'aigua que optimitzin la utilització dels recursos hídrics.

- Promoció de l'intercanvi de bones pràctiques en la utilització d'aigua regenerada als municipis.
- Desenvolupament de recerca sobre canvi climàtic i activitat agrícola a la comarca.
- Bones pràctiques en la prevenció i eliminació d'espècies exòtiques.
- Estudis sobre infraestructura verda, serveis ecosistèmics i biodiversitat a la comarca.
- Campanyes de sensibilització sobre les accions municipals per a la resiliència.
- Programes de formació per a càrrecs electes i personal tècnic municipal sobre criteris urbanístics per a l'adaptació.
- Divulgació i assessorament per incrementar la defensa passiva de les edificacions davant del foc en zona de contacte urbà-forestal.
- Continuació i promoció de la tasca dels Consells Agraris.

Indicadors

5,29[%]

VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ, IDESCAT 2014-2024

122,52 habitants/hectàrea

DENSITAT URBANA, IDESCAT/SIU

29,64[%]

SUPERFÍCIE DE ZONA ARTIFICIAL, SIOSE

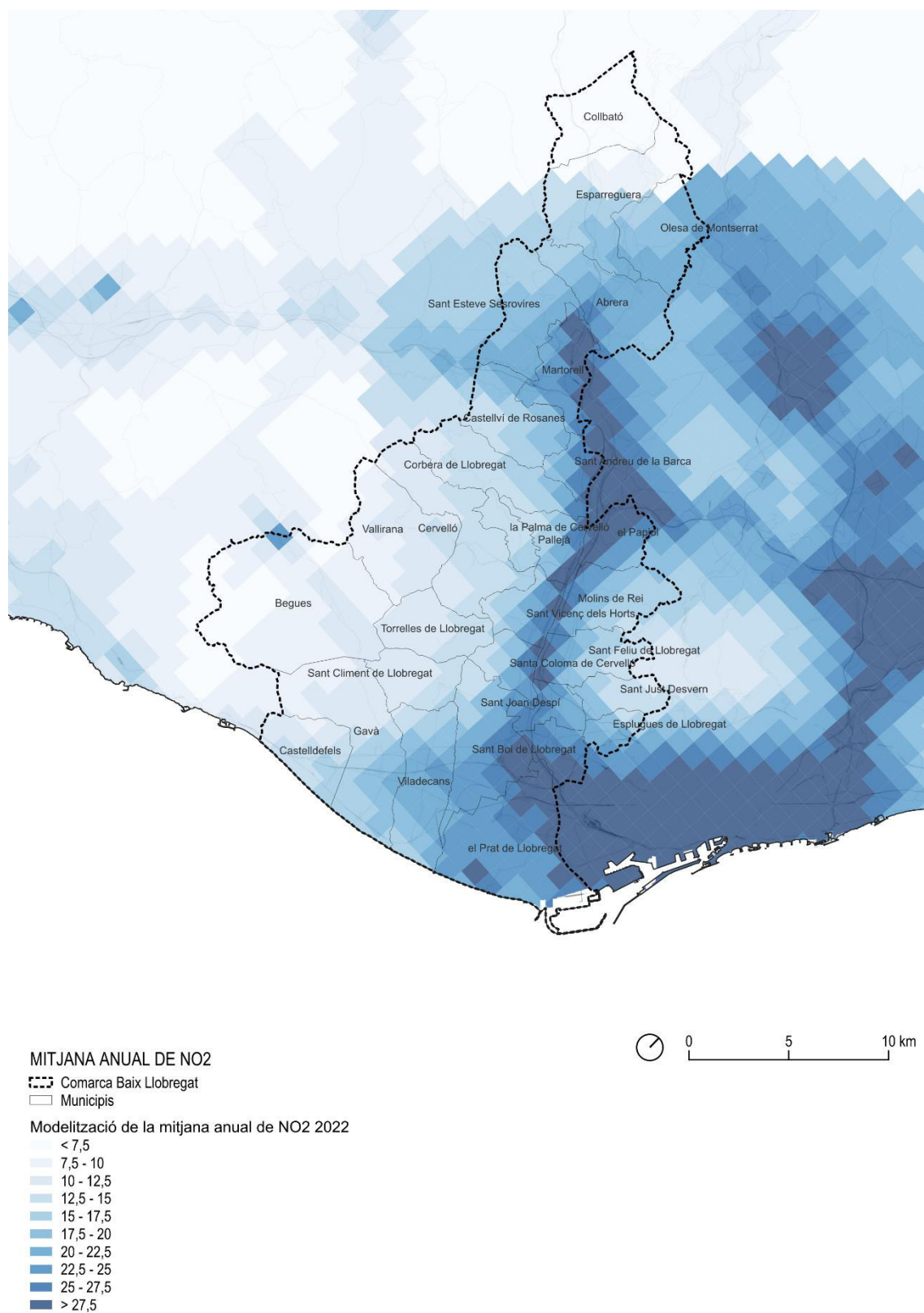
13,04[%]

SUPERFÍCIE DE CULTIUS, SIOSE

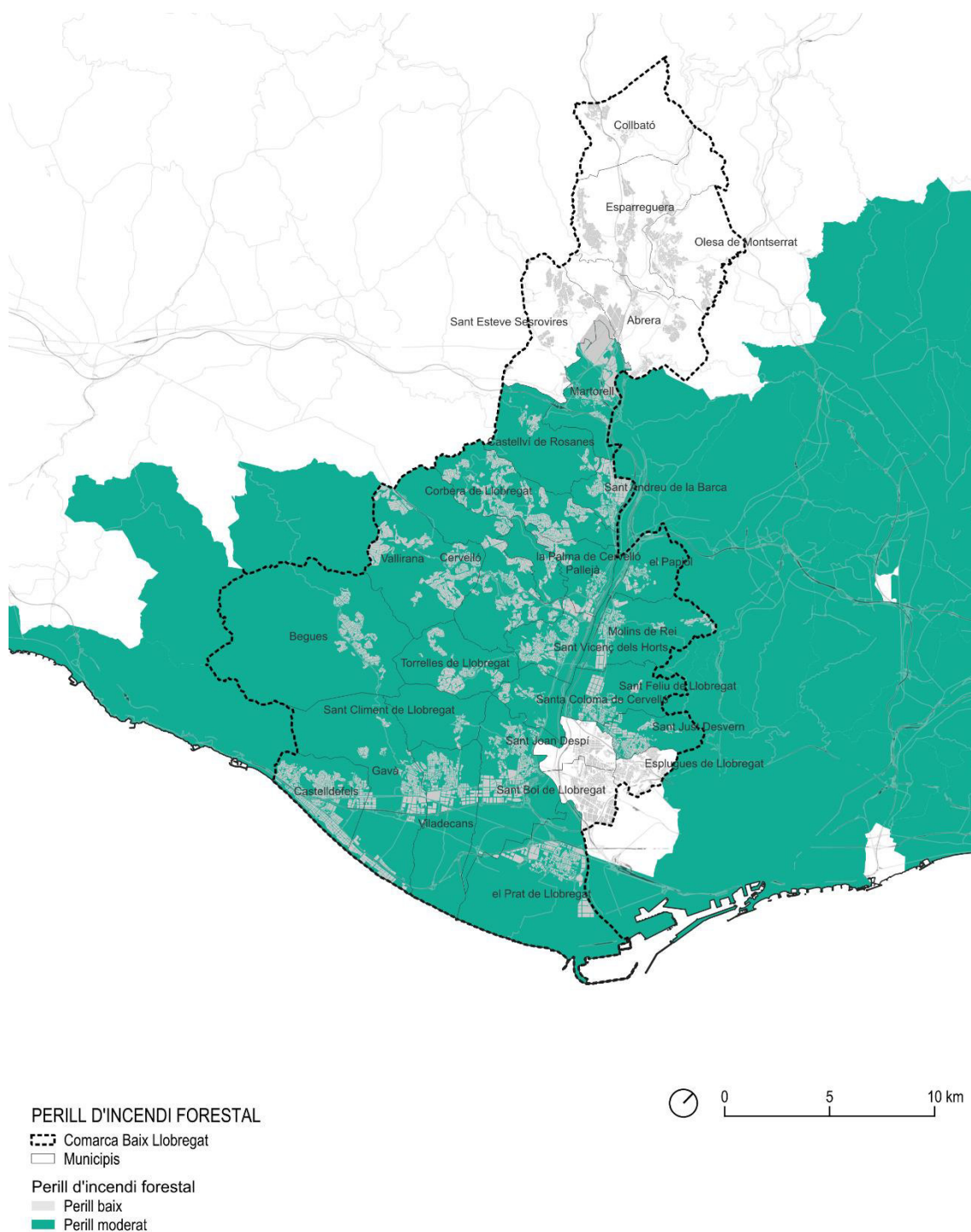
56,45[%]

SUPERFÍCIE DE ZONA FORESTAL, SIOSE

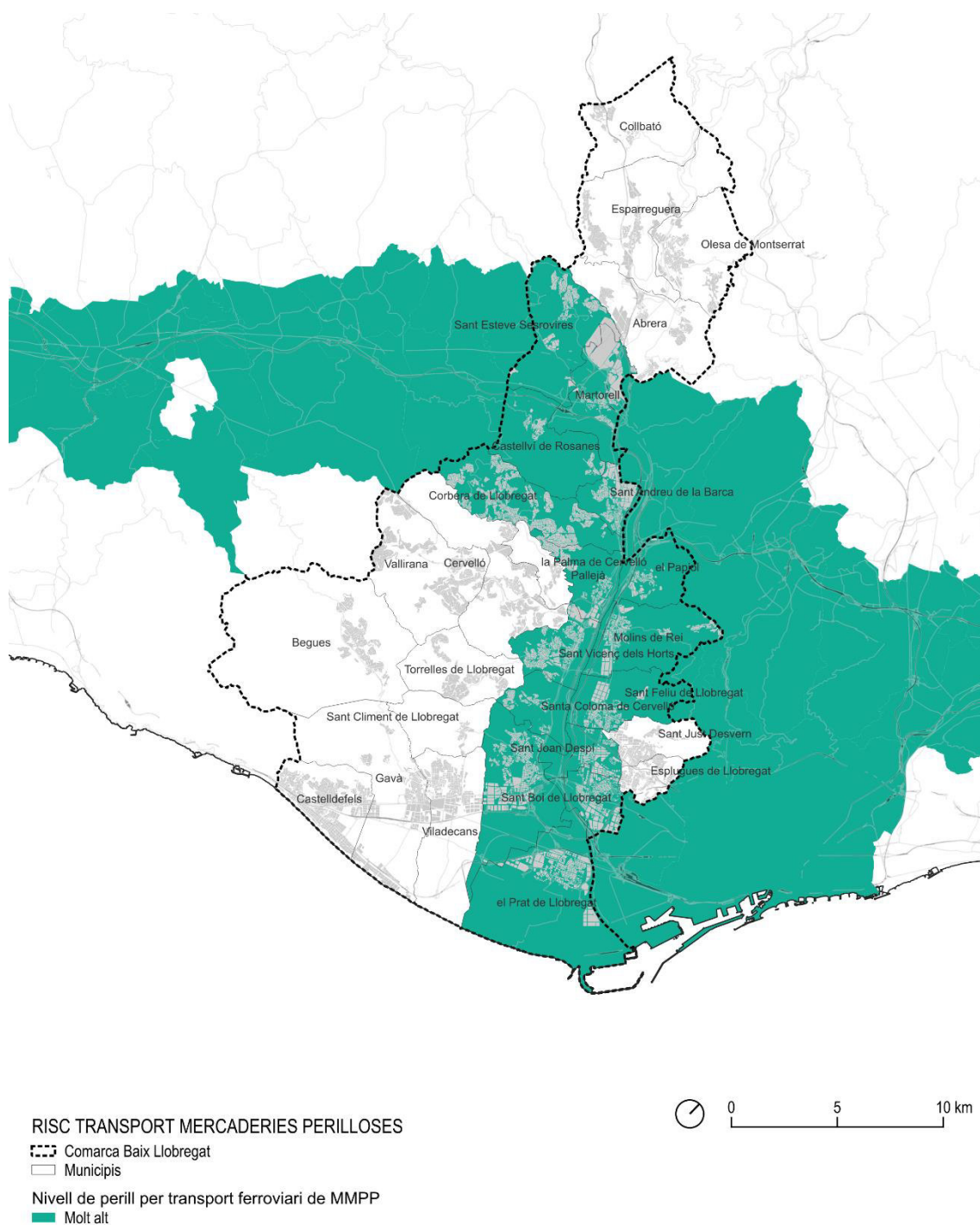
Mapa 12: Modelització de la mitjana anual de NO2 en 2022. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

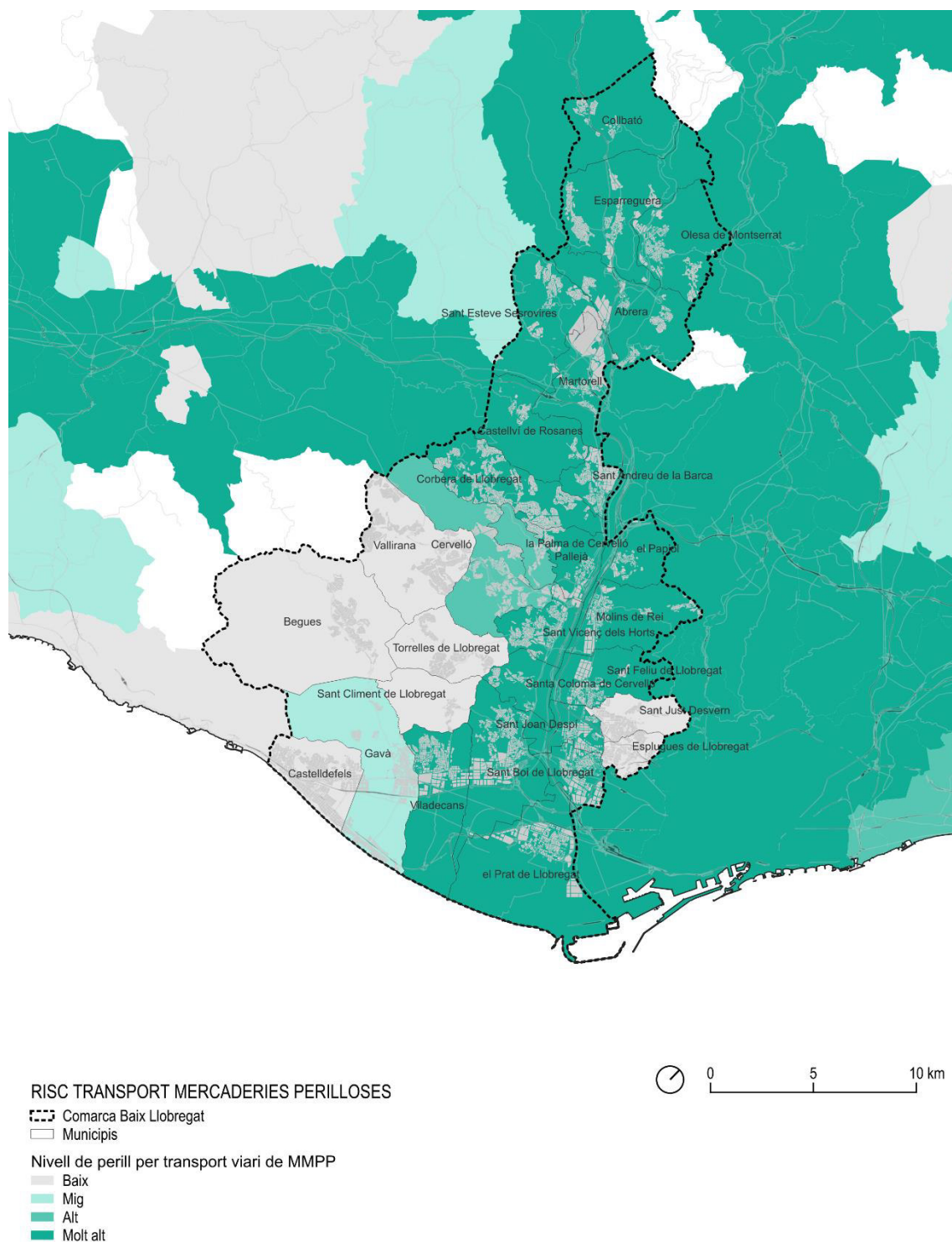
Mapa 13: Risc d'incendi a nivell municipal. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

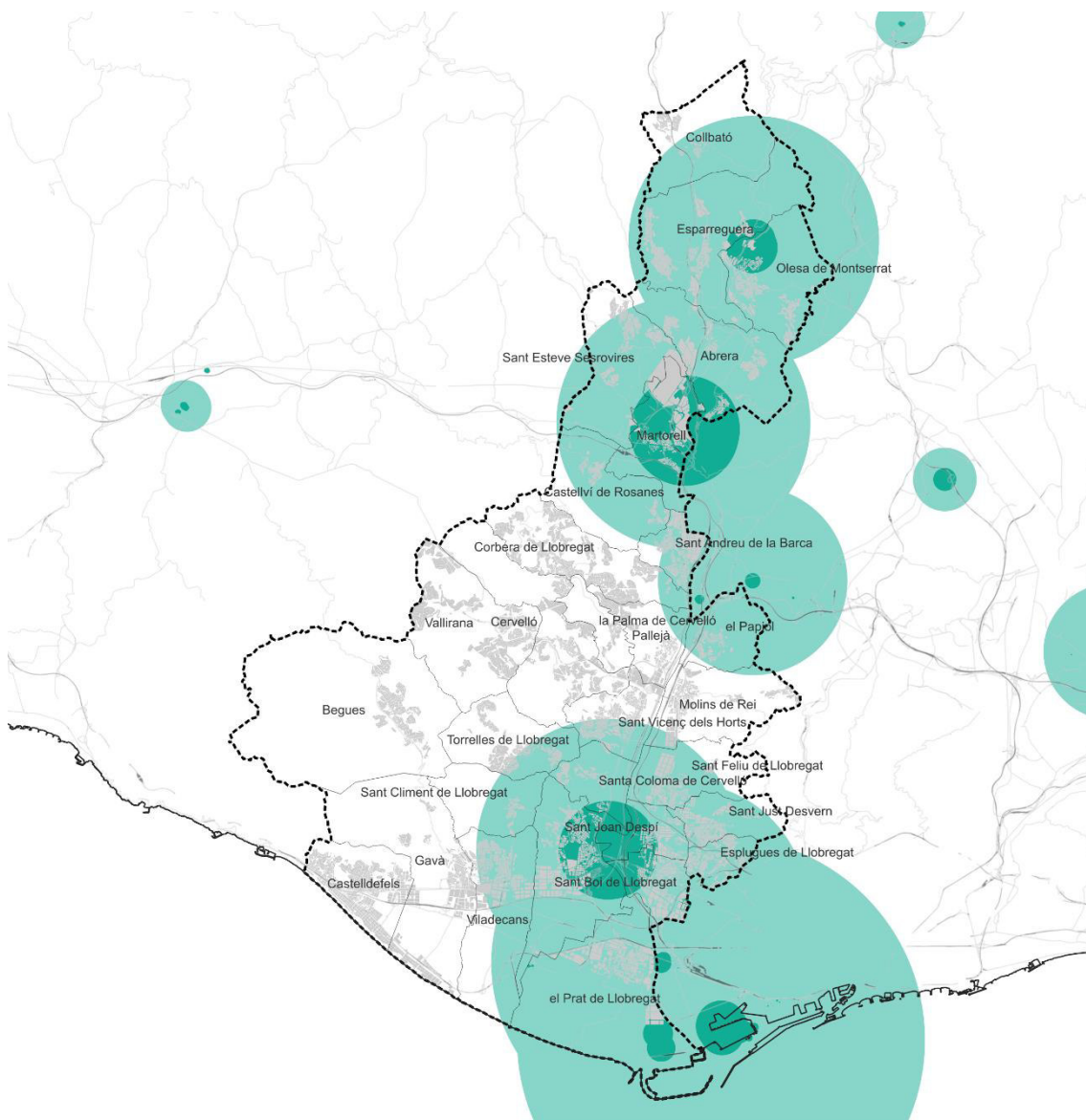
Mapa 14: Nivell del perill en relació al transport ferroviari de mercaderies perilloses Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

Mapa 15: Nivell de perill en relació al transport viari de mercaderies perilloses. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

Mapa 16: Risc químic en establiments industrials. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

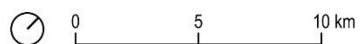

RISC QUÍMIC EN ESTABLIMENTS INDUSTRIALS

- Comarca Baix Llobregat
- Municipis

Zones intervenció i alerta màximes

- Zona alerta
- Zona intervenció

DAFO

Debilitats

- D3.1** Manca de Plans Locals d'Adaptació al Canvi Climàtic en alguns municipis (el 27,3% dels municipis de la comarca que pertanyen àrea metropolitana de Barcelona no té PLACC) .
- D3.2** Dependència de recursos hídrics vulnerables a la sequera i a la intrusió salina.
- D3.3** Exposició d'infraestructures clau a fenòmens meteorològics extrems.
- D3.4** Afectació de la qualitat de l'aire en municipis amb alta activitat industrial i viària.
- D3.5** Desigualtat en la implementació d'estratègies de mitigació i adaptació dins la comarca.

Amenaces

- A3.1** Increment de la temperatura mitjana i de les onades de calor, amb impacte en la salut pública i el consum energètic.
- A3.2** Creixent pressió sobre els recursos hídrics, amb risc d'escassetat.
- A3.3** Inundacions i erosió costanera per la pujada del nivell del mar.
- A3.4** Augment dels incendis forestals i degradació dels ecosistemes.
- A3.5** Major vulnerabilitat dels cultius i pèrdua de biodiversitat per plagues i sequeres.

Fortaleses

- F3.1** Existència del Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat i adhesió al Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia.
- F3.2** Coordinació supramunicipal per a la implementació de mesures d'adaptació i mitigació.
- F3.3** Iniciatives locals per a la promoció de l'agricultura de proximitat i sostenible.
- F3.4** Implementació de Zones de Baixes Emissions en diversos municipis.
- F3.5** Presència d'infraestructures per a la gestió i reutilització de l'aigua regenerada.

Oportunitats

- O3.1** Expansió i millora de l'ús d'aigua regenerada a l'agricultura i a la indústria.
- O3.2** Potenciació de solucions basades en la natura per a la gestió de riuades i inundacions (zones d'inundació controlada, millora de riberes, etc.).
- O3.3** Creació d'espais de transició ecològica entre la zona urbana i la natura per reduir la vulnerabilitat davant d'incendis.
- O3.4** Millora de la protecció d'aqüífers per evitar la intrusió salina.
- O3.5** Instal·lació de comunitats energètiques locals basades en energies renovables.

Eix 4. Gestió sostenible dels recursos i economia circular

La gestió sostenible dels recursos al Baix Llobregat esdevé un dels pilars essencials per avançar cap a un model territorial més resilient, eficient i compromès amb els reptes ambientals globals. En un context de canvi climàtic, pressió sobre els ecosistemes i demanda creixent de recursos, la comarca afronta el repte de reduir la seva dependència energètica i millorar l'eficiència en l'ús de l'energia, l'aigua i els materials.

Actualment, el Baix Llobregat presenta una dependència energètica del 94% i una mitjana de consum domèstic que varia segons el tipus de municipi i la tipologia d'habitatge. Per revertir aquesta situació, s'impulsen iniciatives com l'Oficina Comarcal de Transició Energètica, que promou la generació distribuïda i participada d'energies renovables, l'autoconsum fotovoltaic i la creació de comunitats energètiques. Aquesta aposta per la descarbonització es complementa amb l'ús de calderes de biomassa en equipaments públics i una gestió forestal sostenible.

Pel que fa a l'aigua, la comarca combina fonts superficials, dessalinització i aqüífers sotmesos a una forta pressió, especialment a la Vall Baixa i el Delta. Malgrat això, el Baix Llobregat destaca per la seva aposta pionera pel tractament

i la reutilització de l'aigua, amb instal·lacions capdavanteres com l'EDAR de Gavà-Viladecans.

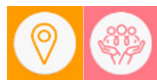
A més, s'estan implementant estratègies per afavorir el cicle dels materials i reduir els residus, promovent una economia circular que prioritzi la reutilització, la responsabilitat en la contractació pública i l'increment de la recollida selectiva. Aquest eix defineix, en conjunt, una agenda clara per avançar cap a una comarca més eficient, sostenible i conscient del valor dels seus recursos.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

- 4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia.
- 4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua.
- 4.3. Fomentar el cicle dels materials.
- 4.4. Reduir els residus i afavorir el seu reciclatge.

Estat actual plans i projectes

1. Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables (PLATER)

El PLATER és el pla territorial sectorial que ordena la implantació d'energies renovables a Catalunya, assegurant la compatibilitat amb els valors ambientals, agrícoles, socials i culturals del territori. Amb horitzons al 2030 i 2050, el pla defineix la distribució de les instal·lacions necessàries per assolir la neutralitat climàtica, segons les directrius de la PROENCAT 2050. Estableix mesures, recomanacions i criteris normatius per a la reserva de sòl, així com per al desplegament d'infraestructures de generació, transport, distribució i emmagatzematge d'energia. El PLATER integra la cohesió territorial i promou la participació activa d'ajuntaments, agents locals i ciutadania com a eixos fonamentals de la transició energètica justa i sostenible.

2. Estratègia per a l'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola a Catalunya per al període 2021-2027

L'Estratègia per a l'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola 2021-2027 estableix les línies d'acció per impulsar l'ús energètic i econòmic d'aquesta font renovable a Catalunya, amb especial èmfasi en l'aprofitament tèrmic. L'objectiu és fomentar una gestió sostenible dels recursos forestals i agrícoles, contribuint a la prevenció d'incendis, la dinamització del món rural i la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. L'estratègia promou la creació de cadenes de valor locals, el desenvolupament de la bioeconomia i l'ús de la biomassa com a energia de proximitat i baixa en carboni. També incideix en la coordinació entre agents públics i privats per garantir un

aprofitament eficient, equilibrat i integrat del territori.

3. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització.

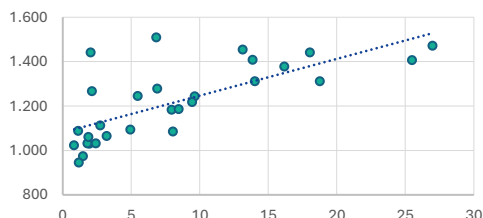
Objectius específics

4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia

Segons dades de l'Institut Català d'Energia, en 2022 cada habitant de la comarca consumia de mitjana 1.125,62 Kwh per a ús domèstic.

S'evidencia que **els municipis amb major presència de segones residències i tipologia d'habitatges unifamiliars són els que tenen un consum energètic més alt**: la Palma de Cervelló (1.508,33 Kwh/hab), Castellví de Rosanes (1.487,42 Kwh/hab) i Collbató (1.470,82 Kwh/hab). En contraposició, Martorell té el valor més baix (944,72 Kwh/hab), seguit de Cornellà de Llobregat (973,69 Kwh/hab) i Sant Andreu de la Barca (1.023,10 Kwh/hab).

Gràfic 12: Correlació entre habitatges secundaris i consum energètic en els municipis del Baix Llobregat. Font: ICE, INE.

A més, en l'actualitat la comarca té un **94% de dependència energètica** i un dels reptes en l'horitzó 2050 és aconseguir l'autosuficiència energètica. Davant l'important repte que suposa integrar projectes d'energies renovables en el territori, la Generalitat està desenvolupant el Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables (PLATER) a Catalunya, el qual es treballarà a nivell comarcal.

En aquest sentit, des del 2022 el Consell té una **Oficina Comarcal de Transició Energètica** que té com a objectius:

- Impulsar la transició energètica a la comarca, amb la implementació de les diverses alternatives energètiques renovables.
- Prioritzar el model de generació renovable distribuïda i participada.
- Donar suport en el foment de la creació de comunitats energètiques.

Segons dades de la Direcció General d'Energia del mes de setembre de 2023, el Baix Llobregat és la tercera comarca de Catalunya amb més instal·lacions l'autoconsum fotovoltaic, amb 8.661, i també la tercera comarca en potència instal·lada, amb 69,3 MW.

A més, el Consell Comarcal compta amb diverses instal·lacions de plaques fotovoltaïques que cobreixen una part significativa del consum energètic propi. Aquesta energia renovable i d'emissions zero no només contribueix a la descarbonització, sinó també a una millor gestió del cicle dels materials: quan l'energia prové de fonts fòssils, el volum de materials utilitzats per a la seva producció i distribució s'incrementa notablement.

Finalment, cal destacar que diversos ajuntaments del Baix Llobregat ja han instal·lat calderes de biomassa com a alternativa a les calderes tradicionals de combustibles. Aquesta aposta representa un pas important cap a la sostenibilitat, ja que permet la reducció d'emissions, la gestió forestal activa i pot contribuir a la regeneració de terres agrícoles abandonades.

4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua

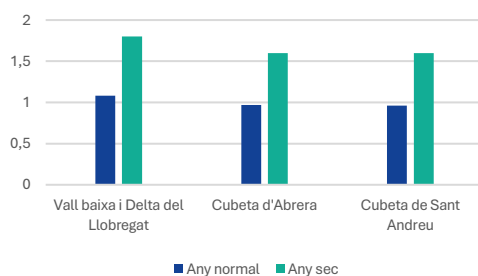
La comarca del Baix Llobregat, amb l'excepció del municipi de Vallirana, es troba dins del territori proveït pel **sistema Ter-Llobregat**, que actualment presenta un dèficit, segons el Pla de

Gestió del Districte de Conca Fluvial de Catalunya. Les fonts de subministrament de la comarca són les aigües superficials dels rius Ter i Llobregat, tractades en les estacions de potabilització (ETAP) d'Abrera i Sant Joan Despí, així com l'aigua de mar dessalinitzada en les Instal·lacions de Tractament d'Aigua de Mar (ITAM) del Llobregat, situades al Prat de Llobregat.

A més, la comarca és pionera en el tractament d'aigua regenerada. Compta amb una Estació Depurador d'Aigües Residencials (EDAR), localitzat a Gavà-Viladecans, i amb una capacitat per tractar 66 milions de litres al dia.

La comarca també disposa d'importants recursos locals subterranis, la major part dels quals es concentren en el sistema aquífer de la Vall Baixa i Delta del Llobregat. Així mateix, es localitzen altres dos aquífers protegits: l'aquífer al·luvial de la Cubeta d'Abrera, situat en el sector septentrional de la comarca, i l'aquífer al·luvial de la Cubeta de Sant Andreu, situat al congost del Llobregat.

Gràfic 13: Índex d'explotació de les aquífers protegits. Font: Pla de Gestió del districte conca fluvial de Catalunya 2022-2027.

Aquests tres aquífers estan sotmesos a molta pressió: destinen el 68,61% dels seus recursos a abastament, el 29,36% a ús industrial i el 1,98% a agricultura. En el cas de l'aquífer de la Vall Baixa i Delta del Llobregat, en un any normal l'índex d'explotació està per sobre del 1, i en un any sec, s'incrementa fins al 1,8.

En relació amb el consum d'aigua, segons dades de l'Agència Catalana de l'Aigua de 2023, **a la comarca es van consumir un total de 54.193,1 milers de m³ d'aigua**, dels quals el 17,10 % procedia de fonts pròpies.

4.3. Fomentar el cicle dels materials

El cicle dels materials és un aspecte fonamental dins de l'economia circular, ja que permet reduir l'impacte ambiental i optimitzar l'ús dels recursos. Al Baix Llobregat, el Consell Comarcal exerceix un paper clau en la promoció d'estratègies que fomentin la circularitat, tant en la gestió pública com en el teixit empresarial i social de la comarca.

En aquest apartat, s'abordaran els criteris de contractació pública i responsable que es poden aplicar a nivell comarcal per afavorir la reutilització, l'eficiència i la sostenibilitat en la gestió dels materials. Des de la incorporació de principis de circularitat en obres i rehabilitacions d'edificis públics fins a la prioritització de proveïdors amb certificacions sostenibles, aquestes estratègies permeten avançar cap a un model més eficient i respectuós amb el medi ambient, alineat amb els objectius de desenvolupament sostenible i les necessitats del territori.

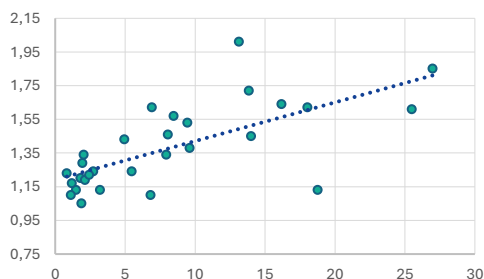
En aquesta línia, des del Consell Comarcal s'està analitzant la viabilitat d'impulsar un projecte que permeti crear un circuit d'extracció, producció, logística i **aprovisionament de biomassa amb finalitats energètiques a les Muntanyes del Baix**. Aquest projecte busca vincular la gestió forestal de proximitat amb la demanda existent d'estella forestal per part d'equipaments públics i altres usuaris de biomassa del territori.

L'objectiu principal d'aquest model és garantir el subministrament d'estella forestal local a les calderes municipals dels municipis implicats, tancant així un cicle curt de producció i consum energètic. Si es materialitza, aquesta iniciativa esdevindrà un exemple de bones pràctiques basades en criteris d'economia circular i verda, generant externalitats positives tant en l'àmbit ambiental com en el socioeconòmic local.

4.4. Reduir els residus i afavorir el seu reciclatge

Segons dades del Idescat, en 2021 **cada habitant de la comarca generava 1,29 kg de residus al dia**, una xifra per sota de la mitjana catalana (1,42 Kg/hab./dia).

Gràfic 14: Correlació entre habitatges secundaris i residus per habitant en els municipis del Baix Llobregat. Font: ICE, Idescat.

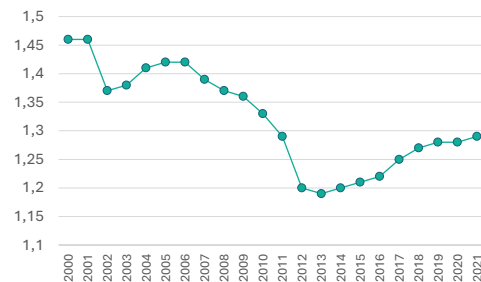

S'evidencia que els municipis amb major presència de segones residències i tipologia d'habitatges unifamiliars són els que tenen una taxa de generació de residus més alta: Begues (2,01 Kg/hab./dia), Collbató (1,85 Kg/hab./dia) i Cervelló (1,72 Kg/hab./dia). Per altra banda, poblacions urbanes amb una major proporció d'habitatges principals tenen una menor taxa de generació de residus: Sant Feliu de Llobregat (1,05 Kg/hab./dia), Sant Joan Despí (1,10 Kg/hab./dia) i la Palma de Cervelló (1,10 Kg/hab./dia).

L'evolució de **la xifra total de residus a la comarca mostra una tendència**

creixent des del 2012, amb un increment del 38,27 %, passant de 354.553 tones a 392.824. Si s'analitza la generació de residus per càpita, el increment és del 10,79 %.

Gràfic 15: Evolució dels residus per càpita a la comarca del Baix Llobregat. Font: Agència de Residus de Catalunya, 2021.

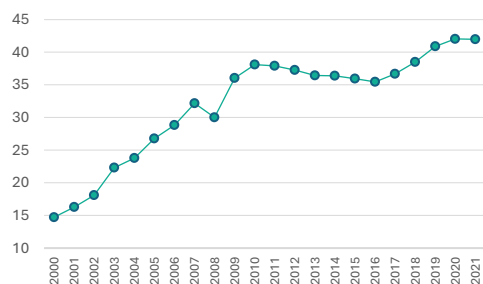
Quant a recollida selectiva, el percentatge s'ha incrementat en els últims anys. **En 2023 es va recollir un 42,94 % respecte al total**, un percentatge que segueix en tendència en alta des del 2000.

En 2023 hi havia 4 municipis (Collbató, Torrelles de Llobregat, Sant Just Desvern i Corbera de Llobregat) amb un percentatge de recollida selectiva per sobre de l'objectiu del 55 % que marca l'Agenda Urbana Espanyola per al 2025, entre els quals destaquen Collbató (87 %), Torrelles de Llobregat (59,29 %) i Sant Just Desvern (59,29 %).

En canvi, hi havia 8 municipis amb valor per sota del 35 %, una xifra molt allunyada de l'objectiu de l'AUE. Aquests municipis són: Cervelló (23,17 %), Abrera (27,78 %), Castellví de Rosanes (30,08 %), Olesa de Montserrat (30,72 %), Sant Andreu de la barca (31,45 %), Viladecans (33,27 %), Sant Vicenç dels Horts (34,15 %) i Cornellà de Llobregat (34,41 %).

Gràfic 16: Evolució del percentatge de recollida selectiva respecte al total a la comarca del Baix

Llobregat. Font: Agència de Residus de Catalunya, 2021.

El Consell Comarcal presta el servei de recollida selectiva del vidre, paper, cartró i envasos lleugers als municipis d'Abrera, Castellví de Rosanes i Sant Climent de Llobregat.

Indicadors

5,29[%]

VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ, IDESCAT 2014-2024

1.125,62^{kwh/habitant}

CONSUM ELÈCTRIC PER HABITANT, ICE 2022

54.191,10^{milers de m3}

CONSUM D'AIGUA, IDESCAT 2023

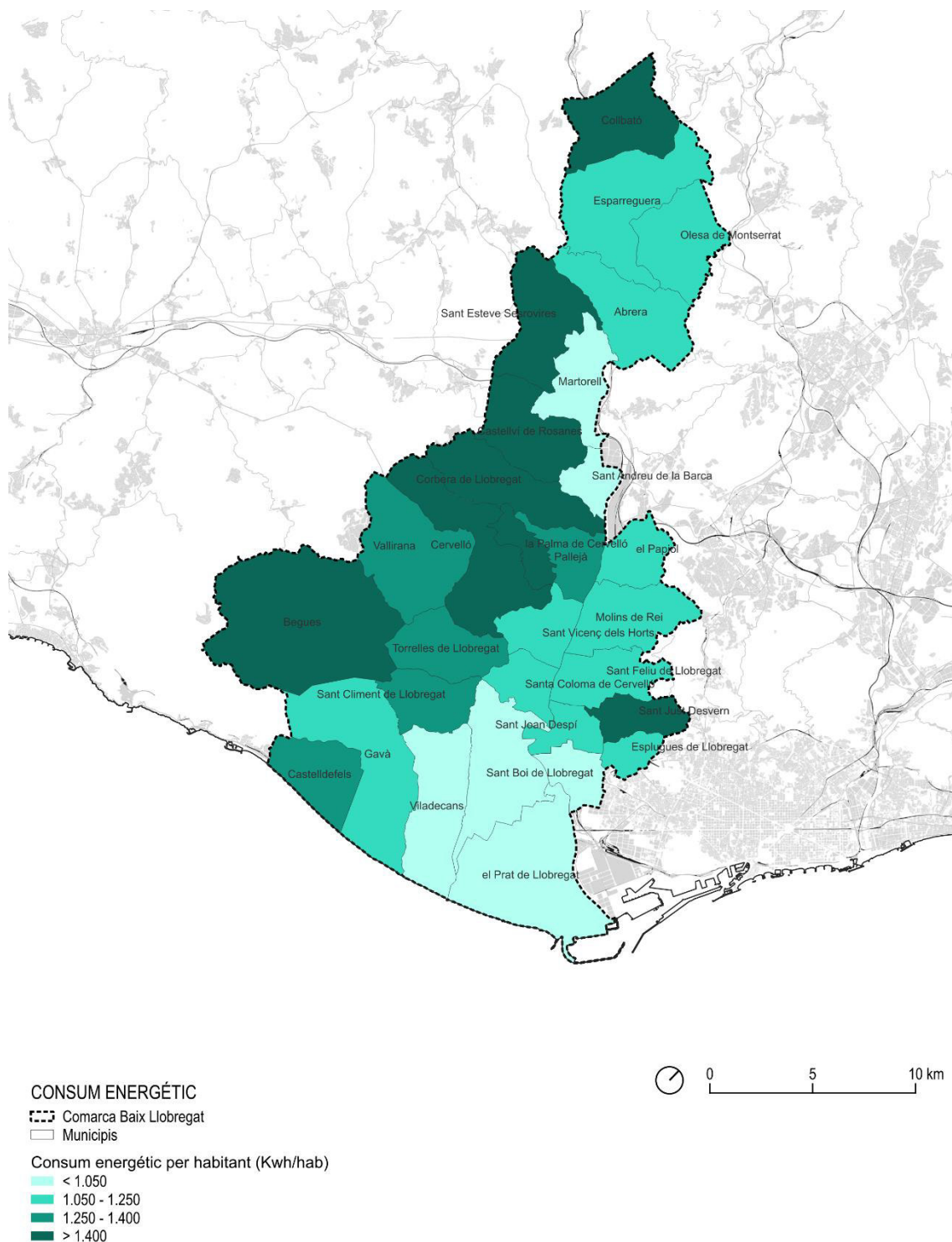
1,29^{kg/habitant/dia}

RESIDUS PER CÀPITA, IDESCAT 2021

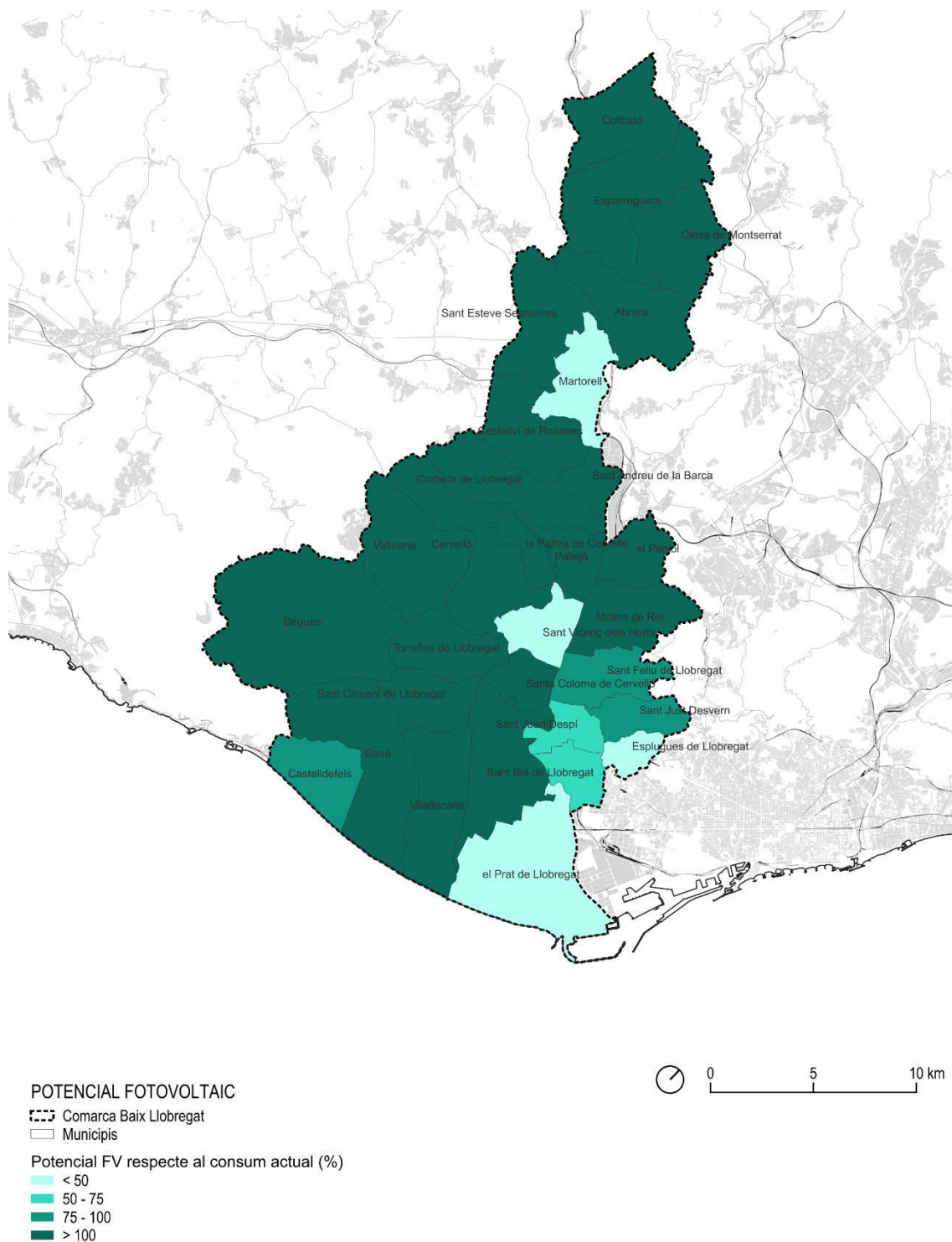
41,79[%]

RECOLLIDA SELECTIVA, IDESCAT 2021

Mapa 17: Consum domèstic d'energia elèctrica per habitant en 2022. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Català d'Energia.

Mapa 18: Potencial fotovoltaic respecte el consum actual. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Diputació de Barcelona.

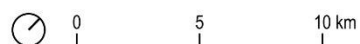

Mapa 19: Cicle de l'aigua a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

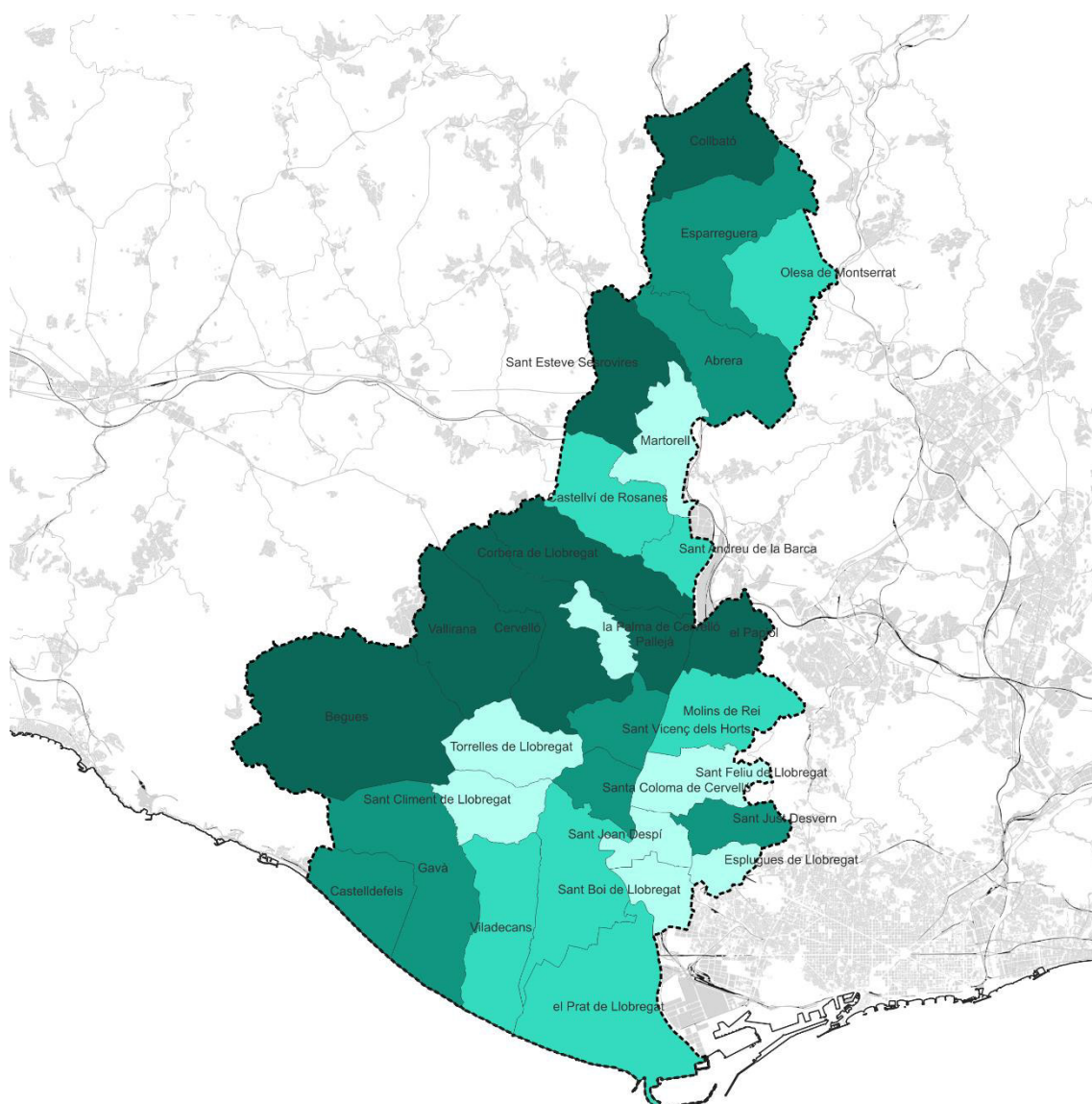

CICLE DE L'AIGUA

- Comarca Baix Llobregat
- Municipis
- Estació de regeneració d'aigua
- Depuradores
- Aqüífers protegits

Mapa 20: Residus per habitant en 2021. Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat

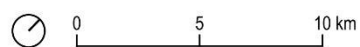

RESIDUS PER CÀPITA

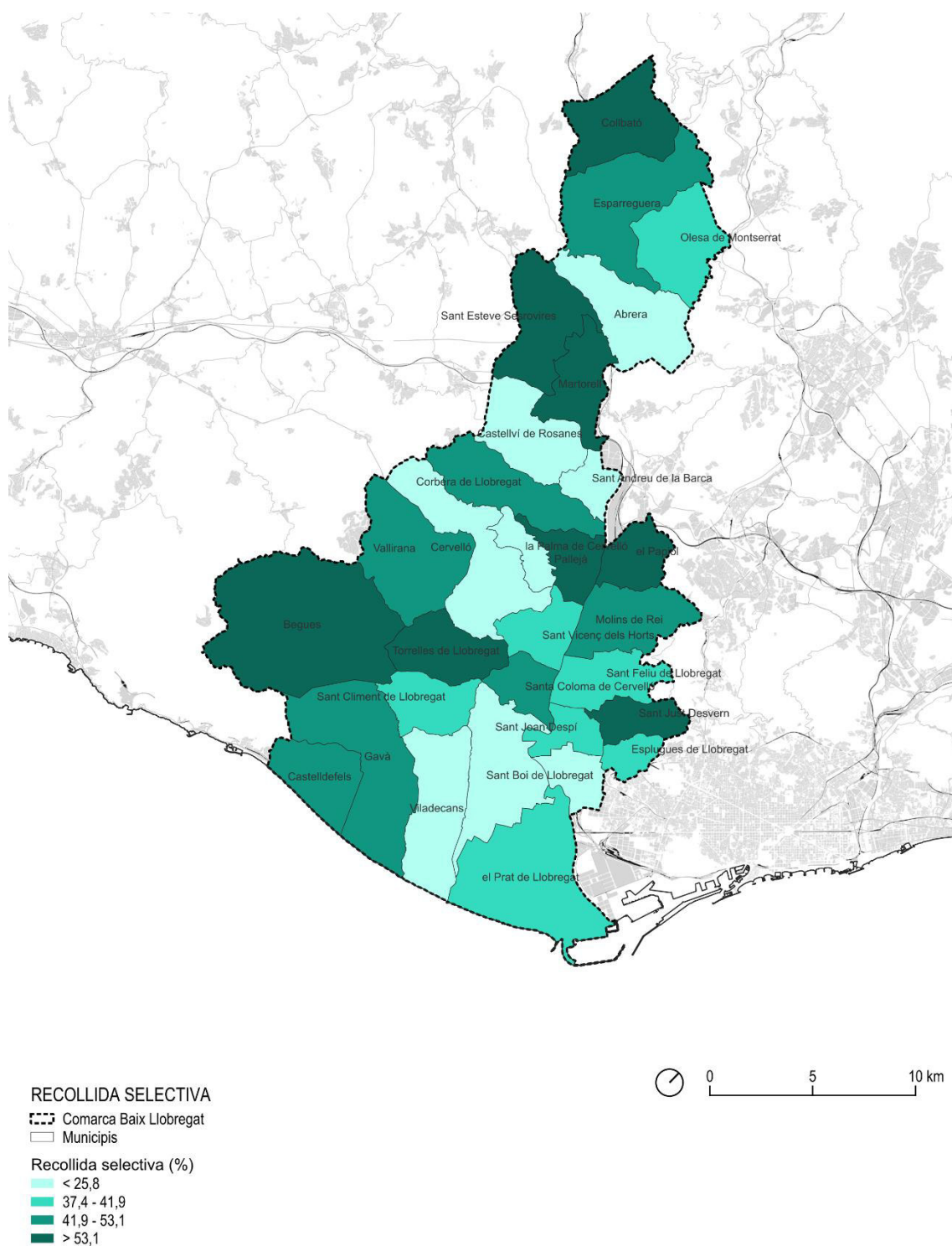
Comarca Baix Llobregat
Municipis

Residus per càpita (Kg/hab/dia)

< 1,19
1,19 - 1,33
1,33 - 1,56
> 1,56

Mapa 21: Percentatge de recollida selectiva en 2021. Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

DAFO

Debilitats

- D4.1** Dependència energètica molt elevada, dificultant l'autosuficiència de la comarca.
- D4.2** Consum energètic domèstic elevat en municipis amb habitatges unifamiliars i segones residències, incrementant la demanda energètica.
- D4.3** Sobreexplotació dels aqüífers protegits, amb un índex d'explotació superior a 1 en anys normals i fins a 1,8 en anys secs.
- D4.4** Increment constant de la generació de residus des del 2012.
- D4.5** Existència de municipis amb índexs baixos de recollida selectiva, allunyant-se dels objectius de sostenibilitat marcats per l'AUE.

Fortaleses

- F4.1** Existència de l'Oficina Comarcal de Transició Energètica, impulsant iniciatives d'eficiència i energies renovables.
- F4.2** Baix Llobregat com a tercera comarca catalana en nombre d'instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic i potència instal·lada.
- F4.3** Infraestructures avançades de gestió de l'aigua, incloent-hi una EDAR capaç de tractar 66 milions de litres diaris i un sistema d'aqüífers subterranis.
- F4.4** Implementació de calderes de biomassa en diversos ajuntaments, afavorint la reducció d'emissions i la gestió forestal per prevenir incendis.

Amenaces

- A4.1** Impactes del canvi climàtic i episodis de sequera prolongats, agreujant la pressió sobre els recursos hídrics de la comarca
- A4.2** Possibles resistències socials i polítiques en la implantació d'energies renovables per l'impacte paisatgístic i territorial.
- A4.3** Creixement de la població i l'expansió urbana, generant un augment de la demanda d'aigua, energia i serveis bàsics.
- A4.4** Elevats costos inicials de les infraestructures sostenibles, dificultant-ne la implementació en municipis amb menys recursos.

Oportunitats

- O4.1** Desenvolupament del Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables, promovent l'autosuficiència energètica.
- O4.2** Foment de les comunitats energètiques locals, permetent una gestió més eficient i distribuïda de l'energia renovable.
- O4.3** Increment de la reutilització d'aigua gràcies a les infraestructures existents, reduint la pressió sobre els aqüífers sobreexplotats.
- O4.4** Major conscienciació ambiental i noves normatives que poden impulsar la recollida selectiva i la reducció de residus.
- O4.5** Diversificació de fonts d'energia renovable, reduint la dependència dels combustibles fòssils i garantint una transició energètica més sostenible.

Eix 5. Mobilitat i transport

La mobilitat és un dels factors clau per garantir la cohesió territorial, l'equitat social i la sostenibilitat ambiental al Baix Llobregat. Com a comarca estratègicament situada entre Barcelona i altres grans nuclis urbans, amb una elevada densitat de població i activitat econòmica, el territori afronta grans reptes per garantir una mobilitat eficient, accessible, segura i respectuosa amb el medi ambient.

Els fluxos quotidians de persones i mercaderies, tant interns com de connexió amb l'àrea metropolitana i el conjunt del país, generen pressió sobre les infraestructures viàries, ferroviàries i de transport públic. Aquesta situació es tradueix sovint en congestió, emissions contaminants, desigualtats en l'accés al transport i un ús excessiu del vehicle privat.

Davant d'aquesta realitat, el Baix Llobregat està impulsant un canvi de model cap a una mobilitat més sostenible i integrada. L'aposta per reforçar el transport públic, fomentar els desplaçaments a peu i en bicicleta, millorar la intermodalitat i introduir tecnologies intel·ligents en la gestió del trànsit i la logística són eixos centrals de les polítiques de mobilitat de la comarca. A més, es promou una planificació urbana que prioritzi la proximitat, la reducció de la demanda de desplaçaments i la qualitat de l'espai públic.

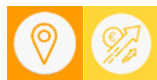
Aquest eix analitza les tendències actuals i futures en matèria de mobilitat al Baix Llobregat, així com els projectes i estratègies en marxa per avançar cap a un sistema de transport més eficient, inclusiu i sostenible, adaptat a les necessitats del territori i alineat amb els objectius de l'Agenda Urbana i la transició ecològica.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i
ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.

5.1. Afavorir la ciutat de proximitat.

5.2. Potenciar modes de transport sostenibles.

Estat actual plans i projectes

1. Pla Director d'Infraestructures (PDI) 2021-2030 del Transport Públic

El Pla Director d'Infraestructures 2021–2030 del Transport Públic (PDI) és l'eina de planificació estratègica de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) per millorar la mobilitat sostenible a l'àrea de Barcelona. El seu principal objectiu és reduir l'ús del vehicle privat, fomentar la connectivitat entre modes de transport i garantir l'accessibilitat per a tota la ciutadania.

El pla contempla actuacions sobre les infraestructures de metro, tramvia, ferrocarrils i autobusos. Entre les mesures previstes hi ha l'ampliació de línies, la millora de la intermodalitat i l'avanç en la integració tarifària.

En l'àmbit del Baix Llobregat, es destaquen projectes prioritaris com l'ampliació de les línies L1 i L3 del metro, la millora del servei de Rodalies i el reforç de la xarxa d'autobusos. Aquestes actuacions tenen com a finalitat promoure una mobilitat més eficient, equitativa i accessible per a tothom.

2. Reglament del Servei de Transport Adaptat

El Reglament del Servei de Transport Adaptat estableix el marc normatiu per a la prestació d'un servei essencial destinat a persones amb discapacitat o en situació de dependència, que tenen dificultats per fer servir el transport públic convencional. Aquest reglament garanteix que totes les persones puguin gaudir d'una mobilitat segura i adaptada a les seves necessitats específiques.

El text regula els criteris d'accés, els drets i deures de les persones usuàries i les responsabilitats de les

administracions municipals implicades. També detalla el procediment de sol·licitud, la documentació necessària i les condicions de prestació del servei, com ara horaris, àmbit territorial i possibles costos.

3. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització.

Objectius específics

5.1. Afavorir la comarca de proximitat

El Baix Llobregat ocupa una posició territorial estratègica com a porta d'entrada i sortida de Barcelona i del conjunt de la seva àrea metropolitana sud. El territori és travessat per una densa xarxa d'infraestructures viàries i ferroviàries que, si bé afavoreixen la connectivitat amb l'exterior, també generen una elevada pressió en termes de mobilitat i contribueixen a la fragmentació territorial. Elements com l'A-2, la B-23, les línies de FGC i Rodalies, o el riu Llobregat, actuen sovint com a barreres físiques que dificulten la cohesió interna del territori.

Tot i el pes metropolità de la comarca, la mobilitat interna es veu sovint condicionada per aquesta fragmentació i per una planificació urbana amb escassa coordinació supramunicipal. Això ha derivat en una manca de continuïtat urbana, dificultats de permeabilitat per als modes sostenibles, i una estructura urbana que, en alguns casos, no garanteix la proximitat entre els llocs de residència, treball, serveis i lleure.

En aquest context, la xarxa d'infraestructures per a la **mobilitat activa** —tant per a persones vianants com per a persones ciclistes— ha experimentat una expansió notable en els darrers anys al Baix Llobregat. Tanmateix, aquest creixement ha estat desigual entre municipis, amb diferències significatives pel que fa a la planificació, la qualitat i la continuïtat de les xarxes urbanes i interurbanes.

Algunes dades clau en mobilitat activa són que, per exemple, els desplaçaments a peu en un dia feiner han crescut un 31 % entre 2019 i 2023, quan es va assolir el màxim històric

d'1.529.453 desplaçaments a peu. La quota modal se situa al 50,2 %. Pel que fa als desplaçaments amb bicicleta, la quota modal és d'1,8 %, el valor més alt de la sèrie que, entre 2014 i 2019 estava estancat en l'1 %.

Alguns ajuntaments han impulsat decididament polítiques per afavorir els desplaçaments a peu i en bicicleta, mitjançant la creació de carrils bici segregats, zones per a persones vianants, itineraris escolars segurs o espais públics pacífics. No obstant això, altres municipis encara presenten dèficits importants, tant d'infraestructura com de connectivitat, cosa que en limita el potencial com a alternativa real al vehicle privat

A més, a escala comarcal encara no existeix una xarxa ciclable intermunicipal consolidada i ben senyalitzada, fet que redueix la funcionalitat d'aquest mode de transport per als desplaçaments quotidians i laborals de mitjana distància. Aquesta mancança també afecta el potencial turístic i de lleure associat a la bicicleta, especialment en entorns naturals com el Parc Agrari del Baix Llobregat o els espais fluvials del riu.

Per tant, un dels principals reptes del territori és la manca de continuïtat en la xarxa ciclable i de camins per a persones vianants entre municipis. La mobilitat a peu o en bicicleta es veu sovint interrompuda per barreres físiques com autopistes, vies ferroviàries o polígons industrials mal integrats. Aquestes infraestructures actuen com a elements segregadors, dificultant la permeabilitat territorial i reduint la seguretat dels desplaçaments no motoritzats. Per altra banda, la mateixa morfologia del territori, caracteritzada per les urbanitzacions disperses i la geografia abrupta dificulta la generalització

d'aquests modes de transport i propicia l'ús del vehicle privat.

5.2. Potenciar modes de transport sostenibles

La comarca del Baix Llobregat disposa d'una àmplia i densa xarxa viària, estructurada a través de diversos eixos principals com l'A-2, la B-23, la C-32, la C-31 i la B-24, que travessen el territori de nord a sud i d'est a oest. Aquestes infraestructures han estat dissenyades, històricament, per garantir la connexió ràpida amb Barcelona i amb la resta de l'àrea metropolitana, en una clara orientació radial.

Les autovies A-2 i B-23 tenen un paper vertebrador dins la xarxa comarcal, ja que recorren paral·leles al riu Llobregat i actuen com a principals eixos de comunicació cap a Barcelona. Aquests corredors viaris enllacen, al sud, amb la B-20 (Ronda de Dalt) i amb la C-31 i la C-32, facilitant l'accés als municipis del delta del Llobregat i a comarques veïnes com el Garraf i el Barcelonès. Al nord, l'A-2 i la B-23 connecten amb l'AP-7, un dels eixos viaris més importants de Catalunya, que travessa el territori de sud a nord i enllaça amb la resta de l'eix mediterrani.

La B-24, per la seva banda, funciona com a variant moderna de l'antiga N-340 i connecta la comarca amb l'Alt Penedès a través de les Muntanyes de l'Ordal, tot i que la seva funcionalitat està encara condicionada per trams pendents de millora.

La ubicació estratègica de la comarca del Baix Llobregat, amb la presència de centres logístics destacats i una infraestructura viària àmplia i densa, ha reforçat el **predomini del vehicle privat i el transport de mercaderies**. Així mateix, la concentració del trànsit en determinats punts, sobretot en hores

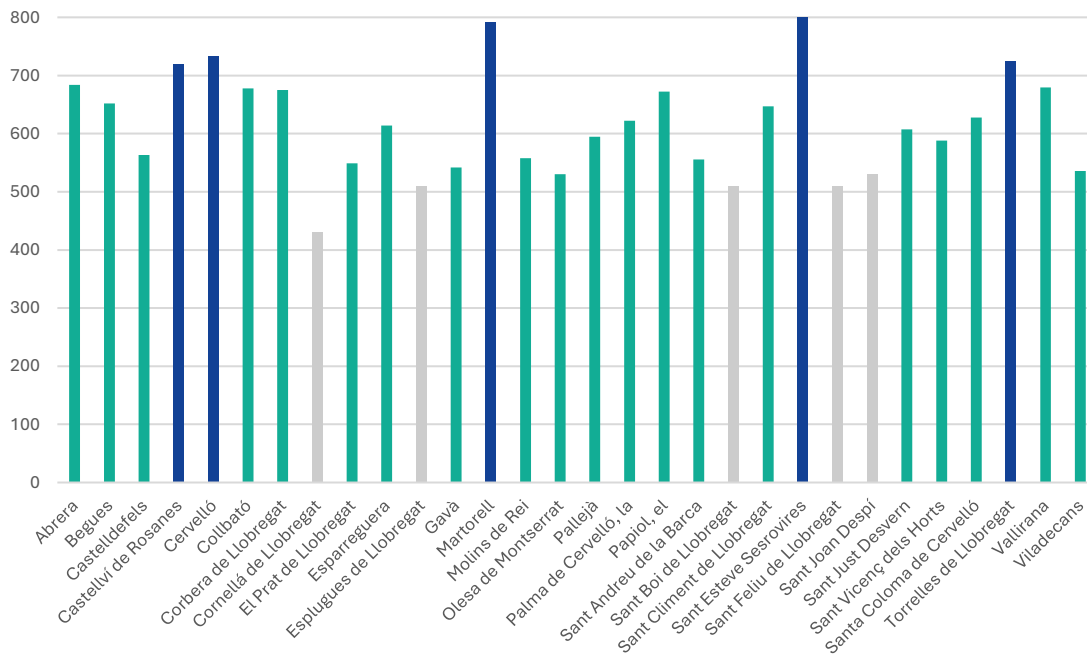
punta, provoca congestió i genera importants externalitats ambientals.

Aquesta dependència del vehicle privat es reflecteix en el nombre de vehicles domiciliats per cada 1.000 habitants. Els municipis amb una motorització més elevada són Sant Esteve de Sesrovires (827,98), Martorell (792,35), Cervelló (732,81), Torrelles de Llobregat (724,98) i Castellví de Rosanes (719,96), cosa que pot indicar una forta dependència del vehicle privat, possiblement per la manca d'alternatives efectives de transport públic.

Per contra, municipis com Cornellà de Llobregat (430,95), Sant Feliu de Llobregat (509,62), Sant Boi de Llobregat (510,29), Esplugues de Llobregat (510,50) i Sant Joan Despí (530,26) presenten taxes inferiors a 550 vehicles per cada 1.000 habitants. Aquestes xifres poden estar relacionades amb una major densitat urbana i una millor accessibilitat al transport públic, fet que redueix la necessitat de disposar de vehicle propi per als desplaçaments quotidians.

En paral·lel, el **sistema ferroviari** és clau per a la mobilitat quotidiana però presenta mancances importants. El Baix Llobregat disposa de dues xarxes principals de ferrocarril que articulen bona part de la mobilitat comarcal i metropolitana: d'una banda, la línia Llobregat-Anoia de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), que dona servei a la part occidental de la vall; i de l'altra, les línies de Rodalies de Catalunya, especialment la R4, la R1 i la R2, que cobreixen principalment la part oriental del riu i l'àrea més propera al litoral.

Gràfic 17: Vehicles domiciliats per cada 1.000 habitants. Font: DGT, 2023.

La línia Llobregat-Anoia (FGC) connecta municipis com Cornellà, Sant Boi, Sant Vicenç dels Horts, Pallejà, Molins de Rei, Martorell o Esparreguera amb la ciutat de Barcelona i amb altres comarques com l’Anoia i el Bages. Aquesta línia ofereix un servei de tipus metro comarcal, amb bones freqüències en trams urbans, però amb limitacions en trams més allunyats o amb menys densitat de població.

Pel que fa a Rodalies, les línies R4 i R8 (en el tram nord), i la R2 i R2 Sud, connecten municipis com El Prat, Viladecans, Gavà, Castelldefels, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí o L’Hospitalet amb Barcelona i altres destinacions metropolitanes o regionals. Tot i que el servei de Rodalies és una infraestructura clau per a la mobilitat quotidiana, encara presenta mancances significatives en termes de freqüència, puntualitat, accessibilitat i capacitat.

Una de les limitacions estructurals del sistema ferroviari a la comarca és la manca de nodes d’intercanvi eficients

entre les dues xarxes (FGC i Rodalies), cosa que dificulta la intermodalitat i limita les opcions de trajectes combinats. A més, hi ha zones de la comarca —especialment en àrees industrials, perifèriques o amb baixa densitat— que no disposen de cobertura ferroviària directa, generant dependència del vehicle privat o del transport per carretera.

Una iniciativa impulsada des de l’AMB que té com a objectiu la reducció de vehicles que entren a la conurbació de Barcelona és la construcció de diversos aparcaments dissuasius vinculats al transport públic (*Park and Ride*). Actualment, hi ha 8 aparcaments d’aquestes característiques en els municipis de Castelldefels, Cornellà, El Papiol, Viladecans, Sant Just Desvern, Cervelló i Sant Joan Despí.

A més, certes poblacions del Baix Llobregat disposen de **servei de transport públic metropolità**: servei de metro de Barcelona, amb la L5 (Cornellà

de Llobregat, Esplugues de Llobregat) i la L9 (el Prat de Llobregat); i servei de tramvia amb les línies T1 i T2 (Sant Joan Despí, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat) i T3 (inicia el recorregut a Sant Feliu de Llobregat).

L'altre mode de transport públic clau a la comarca és el transport col·lectiu per carretera en autobús. La comarca combina diferents xarxes d'autobús amb diferents gestions. Per una banda, en els municipis més propers a Barcelona, arriben les línies operades per TMB (per exemple 63, 65, 78, entre d'altres). També compleixen un rol clau les línies gestionades per empreses privades amb prefixos CB, CS, EP, GA, L, PR, SB, SV, entre d'altres. També el Nitbus ofereix connexions dels municipis del Baix Llobregat amb el Barcelonès. Aquestes línies de transport tenen una rellevància tant en la mobilitat intermunicipal com en la intramunicipal. Entre les empreses principals que operen aquestes rutes hi ha Avanza, Moventis, Soler i Sauret o TUSGSAL. Els municipis del nord de la comarca estan connectats per serveis específics o serveis indirectes que, en alguns casos, continuen cap a l'Anoia.

Alguns municipis disposen també de línies pròpies d'autobusos locals que emeten títols propis però estan integrats tarifàriament. El model de gestió de cadascun d'ells depèn de cada Ajuntament.

Tot i que el transport públic té una presència destacada a la comarca, la seva cobertura territorial i la integració intermodal són millorables. Algunes línies d'autobús no estan prou coordinades amb els horaris de tren i FGC, i la connectivitat amb polígons industrials, centres comercials o zones perifèriques és insuficient. És clau garantir freqüències competitives, temps

d'espera baixos i una informació clara i accessible.

En aquest context, el **Fòrum de la Mobilitat del Baix Llobregat** esdevé un espai clau d'anàlisi i concertació, amb l'objectiu d'identificar les principals deficiències del sistema actual —tant pel que fa a la mobilitat de les persones com al transport de mercaderies— i proposar mesures que permetin avançar cap a un model més eficient, sostenible i equitatiu.

Indicadors

5,29%

VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ, IDESCAT 2014-2024

2.550,73 hectàrees

SUPERFÍCIE D'INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT, SIOSE 2014

5,25%

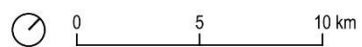
INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT RESPECTE AL TERME COMARCAL , SIOSE 2014

Mapa 22: Infraestructura viària. Font: Generalitat de Catalunya.

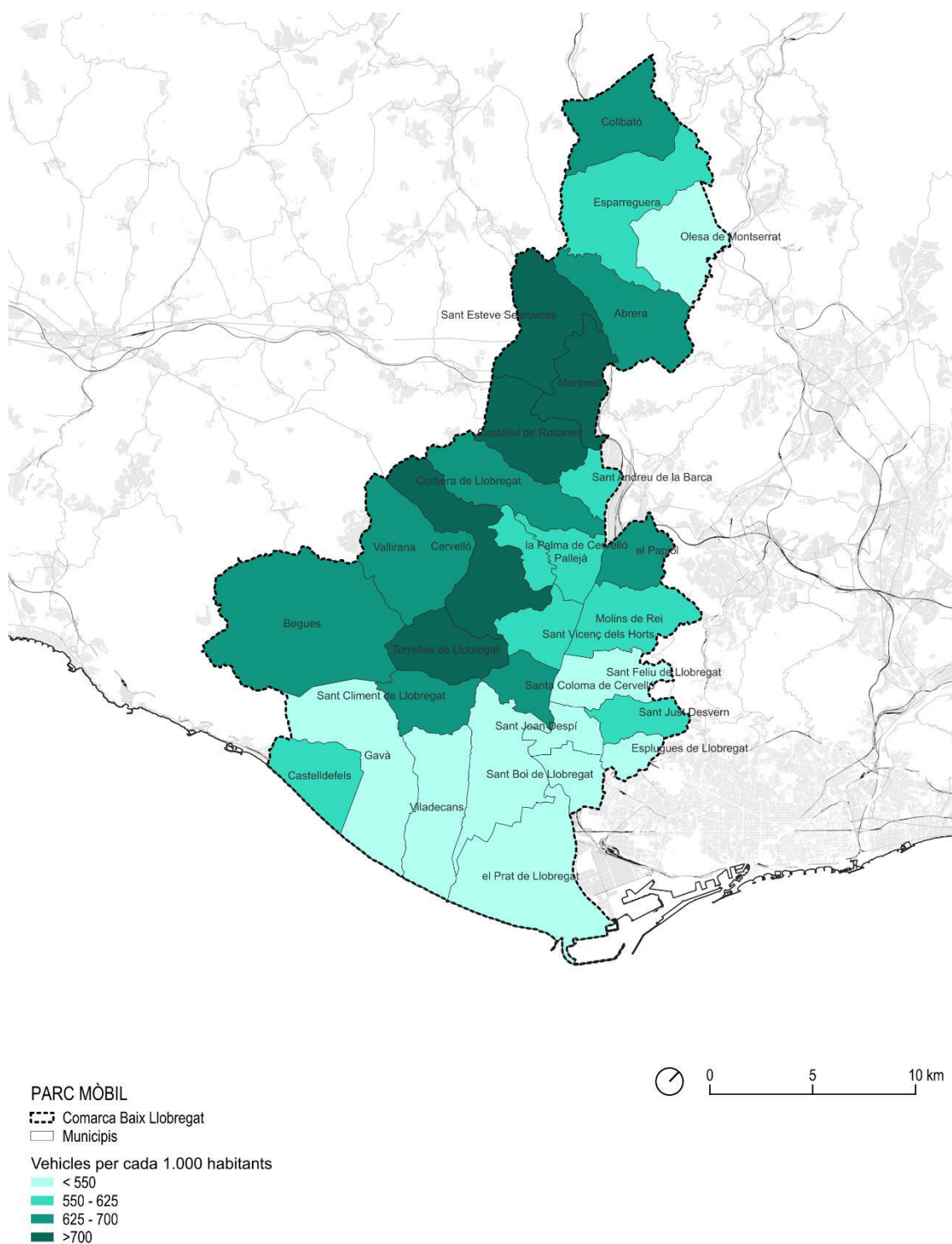

INFRAESTRUCTURA VIÀRIA

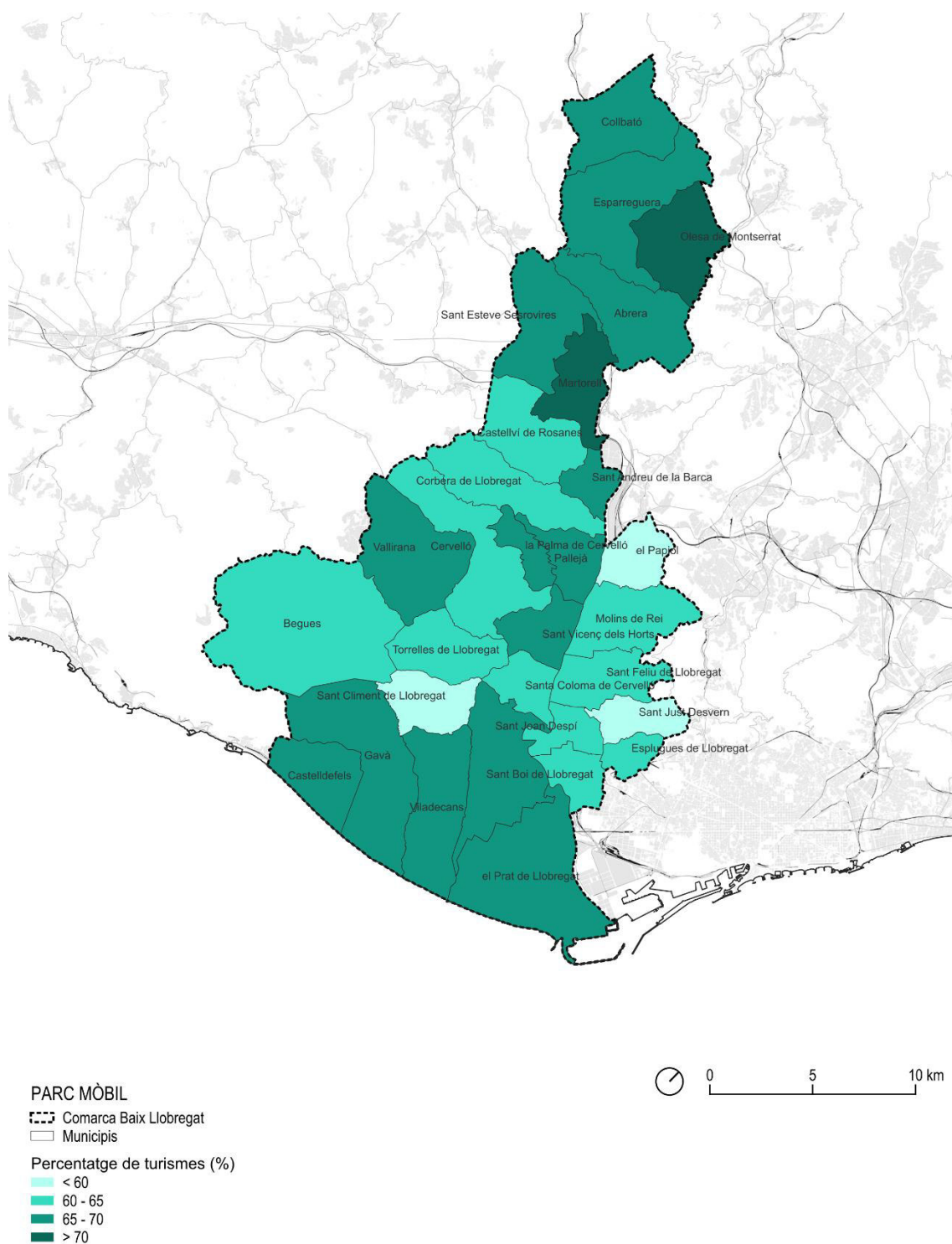
- Comarca Baix Llobregat
- Municipis
- Xarxa carreteres
- Xarxa ferroviària

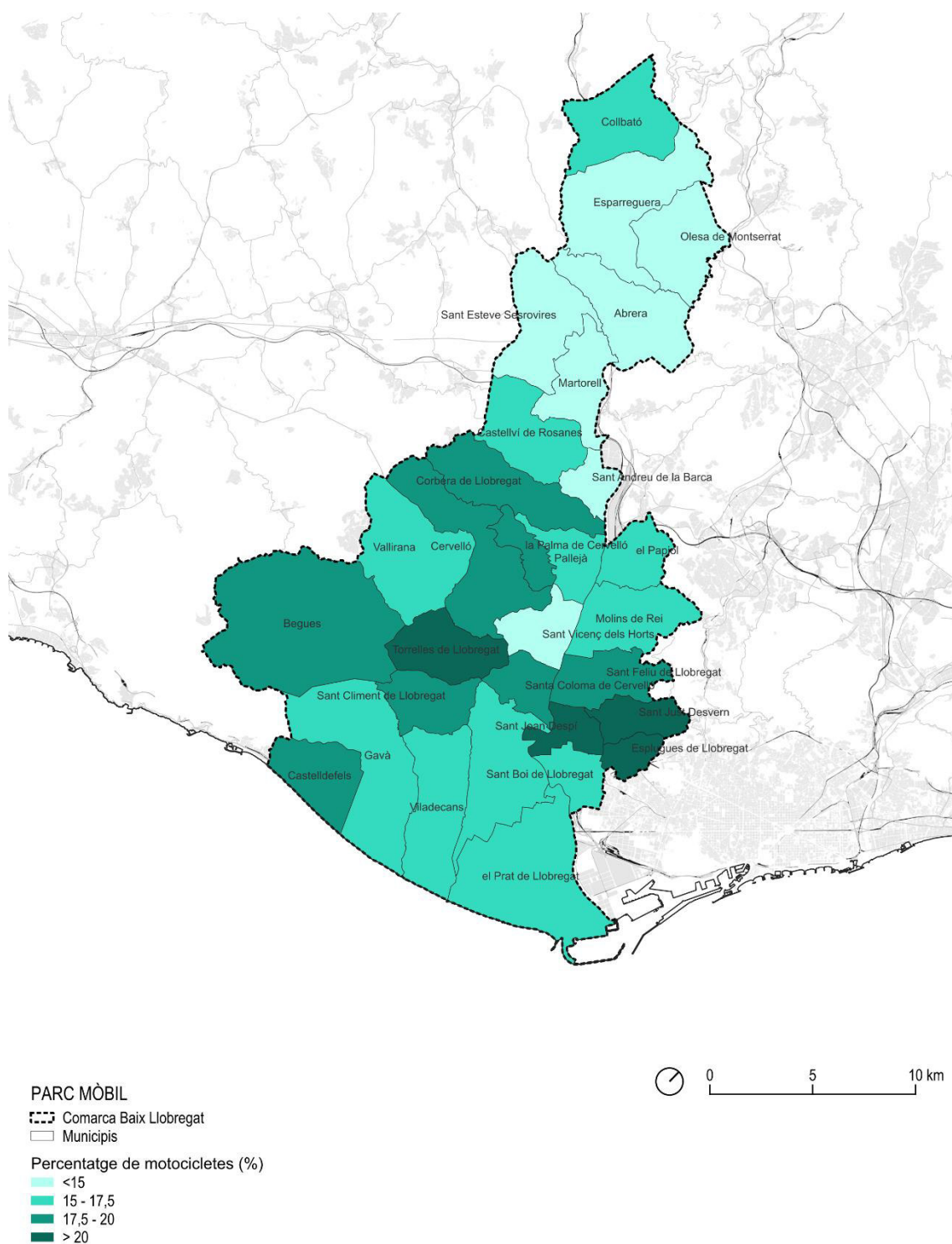
Mapa 23: Vehicles domiciliats per cada 1.000 habitants en els municipis de la comarca. Font: DGT, 2023

Mapa 24: Percentatge de vehicles en els municipis de la comarca. Font: DGT, 2023.

Mapa 25: Percentatge de motocicletes en els municipis de la comarca. Font. DGT, 2023.

DAFO

Debilitats

- D5.1** Fragmentació territorial interna causada per grans infraestructures viàries i ferroviàries que actuen com a barreres físiques.
- D5.2** Manca de coordinació supramunicipal en la planificació urbana i de mobilitat, limitant la cohesió comarcal.
- D5.3** Xarxa ciclable intermunicipal insuficient, amb dèficits de connectivitat, senyalització i continuïtat.
- D5.4** Cobertura limitada del transport públic en zones perifèriques, industrials i de baixa densitat.
- D5.5** Connectivitat deficitària entre modes de transport (intermodalitat feble), amb coordinació millorable entre horaris i serveis.
- D5.6.** Topografia abrupta dels municipis situats a les muntanyes de l'Ordal.

Fortaleses

- F5.1** Posició estratègica de la comarca com a node metropolità amb múltiples connexions ferroviàries, viàries i aeroportuàries
- F5.2** Existència d'una xarxa ferroviària (FGC i Rodalies) d'alta capacitat, amb servei de tipus metro comarcal en alguns trams.
- F5.3** Presència de transport públic metropolità (metro i tramvia), reforçant la interconnexió amb Barcelona i municipis propers.
- F5.4** Iniciatives municipals destacades per impulsar la mobilitat activa i els entorns pacífics.

Amenaces

- A5.1** Increment continu del trànsit privat, provocant congestió, contaminació i reducció de qualitat de vida.
- A5.2** Creixement urbanístic dispers que reforça la dependència del vehicle privat
- A5.3** Resistències polítiques o socials a la reducció d'espai per al cotxe en favor de modes sostenibles.
- A5.4** Canvi climàtic i fenòmens meteorològics extrems que poden afectar la infraestructura viària i ferroviària.

Oportunitats

- O5.1** Impuls de la intermodalitat i creació de nodes d'intercanvi entre FGC, Rodalies, tramvia, metro i autobusos.
- O5.2** Desenvolupament d'una xarxa ciclable intermunicipal connectada, segura i senyalitzada.
- O5.3** Implementació de polítiques de mobilitat sostenible a nivell metropolità i suport institucional (AMB, Generalitat).
- O5.4** Foment de solucions innovadores com el transport a demanda, vehicles compartits o mobilitat elèctrica.
- O5.5.** L'arribada del tramvia fins a Molins de Rei.

Eix 6. Cohesió social i igualtat d'oportunitats

La cohesió social i la igualtat d'oportunitats esdevenen reptes clau en un context comarcal marcat per fortes disparitats territorials i socials. Tot i que el Baix Llobregat presenta una situació econòmica generalment equilibrada, les dades mostren una distribució desigual de la renda, la població d'origen divers i la vulnerabilitat urbana entre els diferents municipis. Aquestes desigualtats es tradueixen en condicions de vida desiguals i en una exposició diferenciada al risc de pobresa i exclusió social.

Aquesta realitat es veu agreujada per dinàmiques demogràfiques complexes, com l'envelliment accelerat de la població, la disminució progressiva dels trams d'edat més joves i la concentració de col·lectius vulnerables en determinades zones. L'augment de població d'origen estranger en municipis amb majors dificultats socioeconòmiques afegeix noves capes de complexitat, amb necessitats específiques en matèria d'acollida, integració i accés als serveis bàsics.

A més, la distribució de la renda i dels serveis no sempre acompanya aquestes necessitats, fet que genera dinàmiques de desigualtat territorial sostinguda. Aquesta situació posa de manifest la necessitat d'actuar amb una

mirada més estratègica i territorialment sensible.

Aquest escenari interpel·la les polítiques públiques a actuar des d'una perspectiva més interseccional, capaç de reconèixer la interacció entre factors com el gènere, l'edat, l'origen o la diversitat funcional, així com la dimensió territorial de les desigualtats.

Davant d'aquest repte, el Baix Llobregat ha començat a desplegar estratègies concretes per garantir una millor equitat territorial i social. Plans com el Pla Comarcal de Joventut, el Pla Estratègic per a les Persones Grans o el IV Pla Transversal de Polítiques Feministes defineixen línies d'acció ambicioses per reduir les bretxes socials i garantir l'accés equitatiu als drets i oportunitats.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i
ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits.

6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i discapacitat.

Estat actual plans i projectes

1. Pla Estratègic per les Persones Grans del Baix Llobregat (2023)

El Pla Estratègic per a les Persones Grans del Baix Llobregat 2023-2027 és una iniciativa del Consell Comarcal que busca promoure polítiques d'envelliment actiu a la comarca. Aprovat per unanimitat pel Ple del Consell Comarcal, el pla s'alinea amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, especialment l'ODS 10, que busca reduir les desigualtats i afavorir la inclusió. S'estructura en quatre eixos principals:

1. Fomentar una vellesa saludable.
2. Crear un entorn segur i respectuós.
3. Promoure la participació activa de les persones grans.
4. Construir coneixement de manera col·laborativa.

Aquests eixos es despleguen en 26 línies estratègiques i 98 accions concretes. El pla es basa en una diagnosi participativa que ha comptat amb la implicació de persones grans, professionals i representants electes, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de la gent gran al Baix Llobregat.

2. IV Pla transversal de polítiques feministes del Baix Llobregat 2021-2025

El IV Pla Transversal de Polítiques Feministes del Baix Llobregat 2021-2025 és el marc estratègic aprovat pel Consell Comarcal per coordinar i reforçar les polítiques feministes a la comarca durant aquest període. Aquest pla s'estructura en quatre línies estratègiques principals:

1. Polítiques públiques feministes.

2. Lluita contra les violències masclistes.
3. Promoció de valors masclistes.
4. Economia, treball i formació amb perspectiva de gènere.

Aquestes línies estratègiques es desenvolupen a través de diverses accions concretes, orientades a promoure la igualtat de gènere i erradicar les discriminacions envers les dones al Baix Llobregat. El pla també inclou una diagnosi de la situació actual de les dones a la comarca, identificant desigualtats i discriminacions per raó de gènere, amb l'objectiu de definir polítiques efectives que responguin a les necessitats reals de les dones del territori.

3. Pla Comarcal de Joventut 2020-2024

El Pla Comarcal de Joventut 2020-2024 del Baix Llobregat és el document estratègic que guia l'actuació del Servei Comarcal de Joventut a mitjà i llarg termini. Aprovat per unanimitat pel Ple del Consell Comarcal el 19 d'octubre de 2020, aquest pla estableix quatre línies estratègiques principals:

1. Promoció de l'emancipació juvenil.
2. Cohesió territorial i suport als municipis.
3. Benestar i cohesió social.
4. Accés a la informació i formació per a professionals de joventut.

Aquestes línies estratègiques s'alineen amb les directrius de la Generalitat en matèria de joventut, especialment en els àmbits d'emancipació i participació. El pla serveix com a instrument de referència per coordinar les polítiques juvenils a la comarca, assegurant una intervenció coherent i adaptada a la realitat juvenil del Baix Llobregat.

4. Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física del Baix Llobregat

El Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física del Baix Llobregat 2022-2027 és una iniciativa impulsada pel Consell Esportiu del Baix Llobregat per promoure la pràctica esportiva i l'activitat física com a eines de salut, cohesió social i qualitat de vida. El Pla està estructurat en set àrees temàtiques que s'alineen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS):

1. Vida activa i salut.
2. Activitat física, educació i valors.
3. Activitat física i medi ambient.
4. Activitat física i cohesió social.
5. Activitat física i igualtat.
6. Activitat física i desenvolupament econòmic.
7. Activitat física i governança.

El Pla es fonamenta en un procés participatiu amb ajuntaments, entitats i agents del sector esportiu per millorar la planificació i la coordinació entre municipis, amb la finalitat de garantir una comarca activa, saludable i cohesionada.

5. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització.

6. Disseny del Pla d'Acció per millorar la qualitat dels serveis i la

salut mental al Consell Comarcal del Baix Llobregat

Aquest document és un pla d'acció que conté mesures concretes per millorar la qualitat dels serveis d'atenció a la salut mental a la comarca. El document s'organitza en una prioritització estratègica, un procés de consens d'accions i la redacció d'un protocol d'implementació per a cada línia d'actuació.

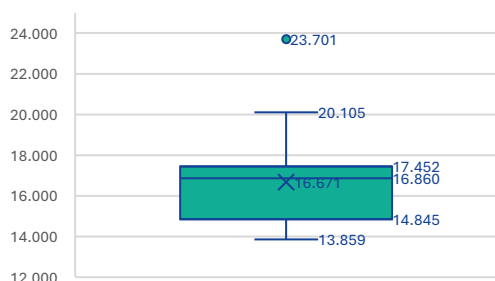
Objectius específics

6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits

La comarca del Baix Llobregat presenta una situació econòmica que, encara que relativament equilibrada en termes generals, amaga significatives desigualtats entre els diferents municipis que la componen. Segons les últimes dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) de 2022, la renda mitjana per persona a la comarca se situa en 16.671 euros, mentre que la renda mitjana per llar és de 45.662 euros. No obstant això, aquestes xifres globals oculten les **notables disparitats que existeixen entre els municipis de la regió**, reflectides en les diferències en els nivells de renda tant a nivell individual com per llar.

En termes de renda mitjana per persona, els municipis més pròspers es concentren en àrees com Sant Just Desvern (23.701 euros/any) i Begues (20.105 euros/any). D'altra banda, existeixen localitats amb una renda mitjana molt més baixa, com Cornellà de Llobregat (14.101 euros/any) i el Prat de Llobregat (14.848 euros/any).

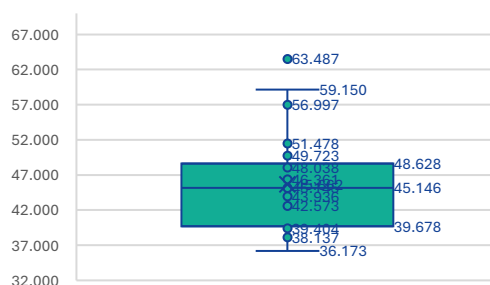
Gràfic 18: Distribució de les renda mitjana per persona en els municipis de la comarca. Font: INE, 2022.

Quant a la renda mitjana per llar, les diferències es mantenen. Municipis com Sant Just Desvern (63.487 euros per llar) i Begues (59.150 euros per llar) contrasten

amb municipis com Martorell (39.573 euros per llar) i Sant Boi de Llobregat (38.137 euros per llar), on les llars compten amb ingressos significativament més baixos.

Gràfic 19: Distribució de les renda mitjana per llar en els municipis de la comarca. Font: INE, 2022.

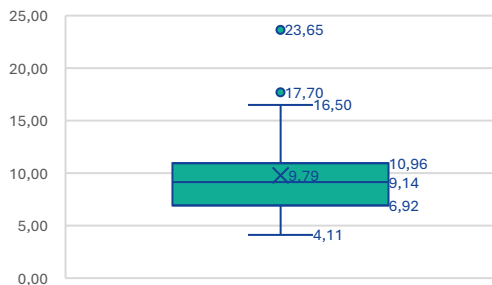
Aquestes disparitats també es reflecteixen en les xifres de població amb ingressos per unitat de consum inferiors als 5.000 i 10.000 euros. Quant als ingressos més baixos, els percentatges varien significativament entre municipis: Castellví de Rosanes registra el valor més baix amb un 1,3 %, mentre que Santa Coloma de Cervelló aconsegueix un 20,7 %. Altres municipis amb percentatges elevats en aquesta franja són Cornellà de Llobregat (4,0 %) i Martorell (3,6 %).

Si s'amplia el llindar als 10.000 euros anuals, la situació continua sent desigual. Santa Coloma de Cervelló torna a encapçalar la llista amb un 10,6 %, mentre que Martorell (15,7 %), Cornellà de Llobregat (15,3 %) i Castelldefels (13,4 %) presenten també xifres significatives, la qual cosa reflecteix la persistència d'ingressos baixos en diversos punts de la comarca.

L'any 2024, el 12,42 % de les persones residents a la comarca del Baix Llobregat tenien nacionalitat estrangera, encara que aquesta presència no es distribueix de manera uniforme entre els municipis. Les dades de població estrangera per municipi revelen una marcada disparitat

territorial, amb algunes localitats que superen significativament la mitjana comarcal, com Castelldefels amb un 23,65 % o Cornellà amb un 17,70 %, i altres on el percentatge de població estrangera és molt més reduïda; a Sant Climent de Llobregat, Collbató i Santa Coloma de Cervelló no arriba ni al 5 % de la població total.

Gràfic 20: Distribució de la població estrangera en els municipis de la comarca. Font: INE, 2022.

Des del Consell Comarcal s'ofereix el **Servei d'Acollida a Persones Immigrades** als ajuntaments de l'Àrea Bàsica de la comarca (municipis amb menys de 20.000 habitants) amb l'objectiu de facilitar l'acollida i la integració de les persones nouvingudes al municipi.

L'**Índex de Vulnerabilitat Urbana (IVU)**, elaborat pel Institut Metropolí, analitza les desigualtats socials i territorials en els municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona. L'índex mesura la vulnerabilitat d'un territori considerant múltiples dimensions (social, residencial i urbana) que impacten en la qualitat de vida i les condicions de l'entorn residencial. En l'eix Llobregat, els resultats revelen una distribució desigual de la vulnerabilitat, amb àrees d'alta vulnerabilitat disperses pel territori, especialment a Cornellà de Llobregat, El Prat de Llobregat i Sant Boi de Llobregat.

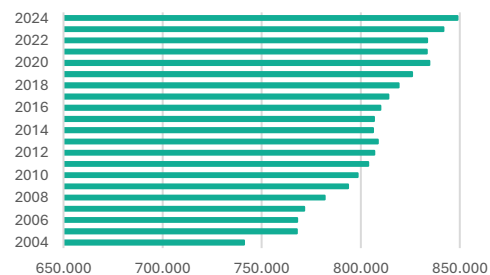
6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una

perspectiva de gènere, edat i discapacitat

Com altres territoris pròxims a Barcelona, la comarca del Baix Llobregat ha experimentat un important creixement demogràfic fruit de la difusió de la població de Barcelona amb una intensificació de la vocació residencial.

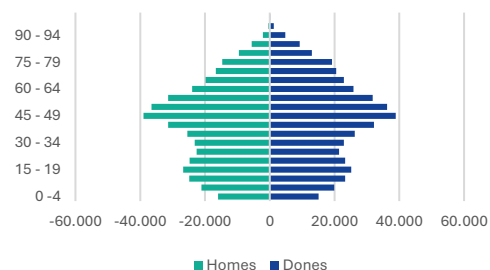
A principis dels 2000 va experimentar un creixement molt pronunciat, augmentant en 101.641 habitants entre el 1999 i el 2005. A partir de 2009 la comarca mostra un creixement relativament constant de població fins a aconseguir els 848.827 habitants en 2024.

Gràfic 21: Evolució del creixement de la població de la comarca. Font: Idescat.

La piràmide de població de la comarca és de tipus regressiu, amb una menor representació de la població en els primers trams d'edat i un estrenyiment en els trams d'edat avançada.

Gràfic 22: Piràmide de població de la comarca. Font: Idescat, 2024.

La piràmide reflecteix una societat majoritàriament adulta en la qual predominen els homes i dones d'entre 45 i 54 anys.

En 2024, **el 14,16% de la població de la comarca del Baix Llobregat té menys de 14 anys**. Aquest valor manté una tendència decreixent, descendint en 2,99 punts percentuals des de 2011.

Hi ha 11 municipis amb un percentatge de població infantil inferior a la mitjana de la comarca: Collbató (14,11 %), el Prat de Llobregat (14,00 %), Sant Joan Despí (13,97 %), Sant Vicenç dels Horts (13,83 %), Esparreguera (13,74 %), Sant Boi de Llobregat (13,72 %), Sant Feliu de Llobregat (13,67 %), Sant Esteve Sesrovires (13,40 %), Cornellà de Llobregat (13,38 %), Esplugues de Llobregat (13,33 %) i la Palma de Cervelló (12,34 %).

Davant d'aquesta situació demogràfica, el **Pla Comarcal de Joventut 2020-2024** del Baix Llobregat esdevé una eina estratègica essencial per donar resposta a les necessitats de la població jove i garantir el seu desenvolupament dins la comarca. Aprovat per unanimitat pel Ple del Consell Comarcal el 19 d'octubre de 2020, aquest pla estableix les línies d'acció del Servei Comarcal de Joventut a mitjà i llarg termini, alineant-se amb les directrius de la Generalitat en matèria d'emancipació i participació. A més, actua com a marc de referència per als municipis de la comarca, impulsant polítiques i iniciatives que fomentin l'autonomia juvenil i la seva implicació en la societat. En aquest context de regressió poblacional en les edats més joves, el pla té un paper clau per revertir aquesta tendència, afavorint oportunitats perquè els i les joves puguin desenvolupar el seu projecte de vida al Baix Llobregat.

En aquest marc, el Consell Comarcal treballa activament pel benestar i la satisfacció de les necessitats de les persones joves d'entre 15 i 29 anys, a través de diferents serveis i programes

que aborden àmbits clau com la formació, la recerca de feina, la salut o l'habitatge. El **Servei Comarcal de Joventut**, adreçat als ajuntaments del territori, dona suport en el disseny, planificació i implementació de les polítiques locals de joventut, en coherència amb el Pla Comarcal de Joventut 2020-2024.

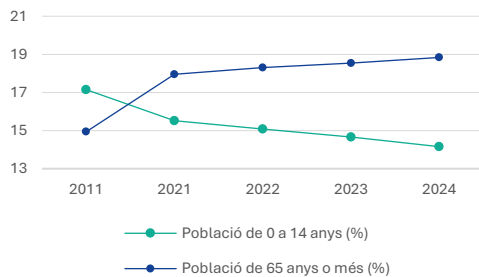
Alhora, la comarca compta amb l'**Oficina Jove del Baix Llobregat**, un equipament públic gratuït que ofereix informació, orientació i assessorament a les persones joves en temes diversos com el món laboral, l'educació, la salut, les relacions, la cultura o l'accés a l'habitatge, contribuint així a l'empoderament i autonomia del jovent del territori.

A més, el Consell Comarcal gestiona, per delegació de competències de la Generalitat de Catalunya des de l'any 1996, els procediments de convocatòria, resolució i pagament dels **ajuts de menjador escolar a la comarca del Baix Llobregat**. Aquests ajuts van adreçats a l'alumnat matriculat en centres educatius de la comarca sostinguts amb fons públics. Concretament, s'adrecen als cursos de segon i tercer del primer cicle d'educació infantil —en aquells centres de titularitat de la Generalitat on s'hagi implantat aquest cicle—, així com a qualsevol curs del segon cicle d'educació infantil i dels ensenyaments obligatoris, sempre que el centre disposi de servei de menjador escolar.

La població de la comarca presenta una estructura demogràfica cada cop més envellida, amb **un percentatge de persones majors de 65 anys del 18,84 %**. En els darrers anys aquesta xifra manté una tendència creixent perquè s'ha incrementat 3,9 punts percentuals des de 2011.

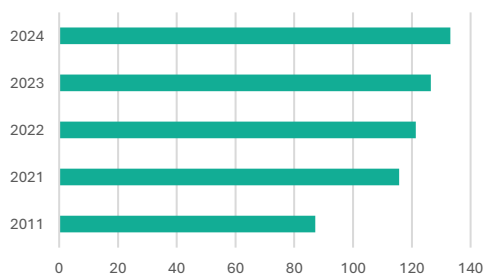
En 2024 hi ha 8 municipis que superen la mitjana de població de gent gran de la comarca: Esplugues de Llobregat (23,90 %), la Palma de Cervelló (20,64 %), el Prat de Llobregat (20,58 %), Sant Boi de Llobregat (20,37 %), Sant Feliu de Llobregat (20,29 %), Cornellà de Llobregat (20,09 %), Sant Joan Despí (18,92 %) i Gavà (18,86 %).

Gràfic 23: Evolució del percentatge de població menor de 15 anys i major de 65 anys. Font: Idescat.

L'índex d'envelliment de la comarca ha augmentat en els últims anys a causa del creixement de la població en edats avançades i a la disminució de la població infantil.

Gràfic 24: Evolució de l'índex d'envelliment a la comarca, 2011-2024. Font: Idescat.

En 2024, resideixen aproximadament 133 persones de 65 i més anys per cada 100 persones menors de 16 anys. Aquest índex ha crescut un 52,73 % en els últims quinze anys, passant de 87,12 en 2011 a 133,06 en 2024.

L'índex d'envelliment és especialment alt en diversos municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, especialment en els més pròxims a la

ciutat i amb alta densitat de població, com Esplugues de Llobregat (179,23), Cornellà de Llobregat (150,11), Sant Boi de Llobregat (148,48) o Sant Feliu de Llobregat (148,43).

Destaca també La Palma de Cervelló (167,29), que, malgrat la seva menor densitat de població, presenta un índex elevat. Això mostra que l'envelliment afecta tant a municipis urbans com a localitats més petites i menys poblades.

En relació amb l'índex de sobreenvelliment, que mesura la proporció de persones majors de 84 anys respecte a les majors de 64, es constata una tendència creixent al Baix Llobregat. Aquest índex ha passat del 13,42 % el 2011 al 17,32 % el 2024. Actualment, 14 municipis superen la mitjana comarcal, destacant Castellví de Rosanes (28,66), Santa Coloma de Cervelló (21,68), Cornellà de Llobregat (21,03) i Martorell (20,63) com els de valors més elevats.

Per abordar aquest desafiament, el Consell Comarcal ha posat en marxa el **Pla Estratègic per a les Persones Grans del Baix Llobregat**, aprovat l'any 2023. Aquest pla té com a objectiu principal dissenyar, planificar i prioritzar accions que responguin a les necessitats, preferències i aspiracions de les persones grans, tenint en compte els recursos i serveis disponibles a la comarca.

El Pla Estratègic es fonamenta en quatre grans àmbits d'acció: promoure una vellesa saludable, garantir un entorn segur i respectuós, afavorir la participació activa i construir col·laborativament el coneixement. En total, es desplegaran 26 línies estratègiques i 98 accions per donar resposta a aquesta realitat en creixement.

En relació amb les polítiques d'igualtat entre dones i homes, el Consell ofereix el **Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)**, un servei gratuït adreçat a les dones de 15 municipis del Baix Llobregat: Abrera, Begues, Castellví de Rosanes, Cervelló, Collbató, Corbera de Llobregat, Pallemà, la Palma de Cervelló, el Papiol, Sant Climent de Llobregat, Sant Esteve Sesrovires, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat i Vallirana.

El SIAD facilita **informació, assessorament, primera atenció i acompanyament** en relació amb l'exercici dels drets de les dones. Disposa de diversos punts d'atenció: a Abrera (Edifici de Serveis Socials), a Corbera de Llobregat (Edifici de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat) i a la seu del Consell Comarcal del Baix Llobregat (Parc Torreblanca, Sant Feliu de Llobregat).

Des d'una perspectiva de gènere i per promoure la igualtat d'oportunitats, el Ple del Consell Comarcal va aprovar el **IV Pla Transversal de Polítiques Feministes del Baix Llobregat 2021-2025**, que estableix les línies estratègiques per incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques comarcals.

En aquest marc, el Consell també impulsa el **Servei d'Atenció Integral LGBTI (SAI)**, que forma part de la Xarxa de Serveis d'Atenció Integral LGBTI de Catalunya. Aquest servei té per objectiu sensibilitzar i informar a persones i entitats, difondre la diversitat afectiva, sexual i de gènere, i prevenir l'LGBTIfòbia. El SAI ofereix acompanyament, suport i informació personalitzada a qualsevol persona que ho necessiti, especialment en situacions de discriminació o vulneració de drets per raó d'identitat, expressió de gènere o orientació sexual.

Finalment, en relació amb la pràctica esportiva, el Consell Esportiu del Baix Llobregat va aprovar el **Pla estratègic d'esport i activitat física del Baix Llobregat**, un pla d'integració social i l'esport per configurar un ecosistema esportiu comarcal obert. El Pla inclou 10 projectes estratègics:

01. Vides actives
02. Programa de prescripció social
03. Dones en moviment
04. Xarxa oberta
05. Espais esportius sostenibles
06. Esdeveniments BLL
07. Associacionisme i capital social
08. Sistema operatiu
09. Coneixement i big data
10. ActivaLab – Ecosistema de col·laboració

Indicadors

849.827habitants

POBLACIÓ, IDESCAT 2024

14,16%

POBLACIÓ MENOR DE 15 ANYS, IDESCAT 2024

133,06%

ÍNDEX D'ENVELLIMENT, IDESCAT 2024

17,32%

ÍNDEX DE SOBREENVELLIMENT, IDESCAT 2024

12,42%

POBLACIÓ ESTRANGERA, IDESCAT 2024

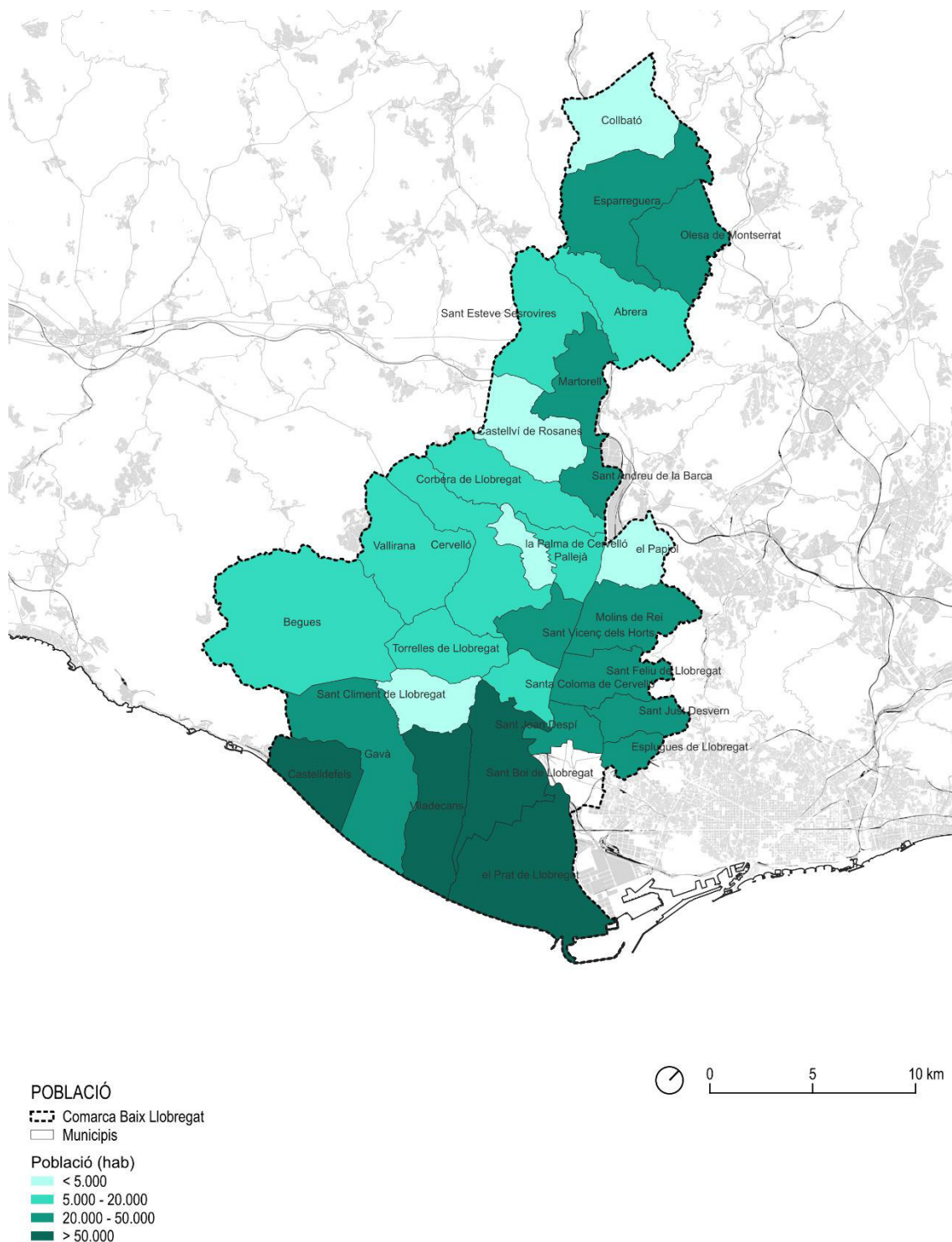
16.671euros

RENDA MITJANA PER PERSONA, INE 2022

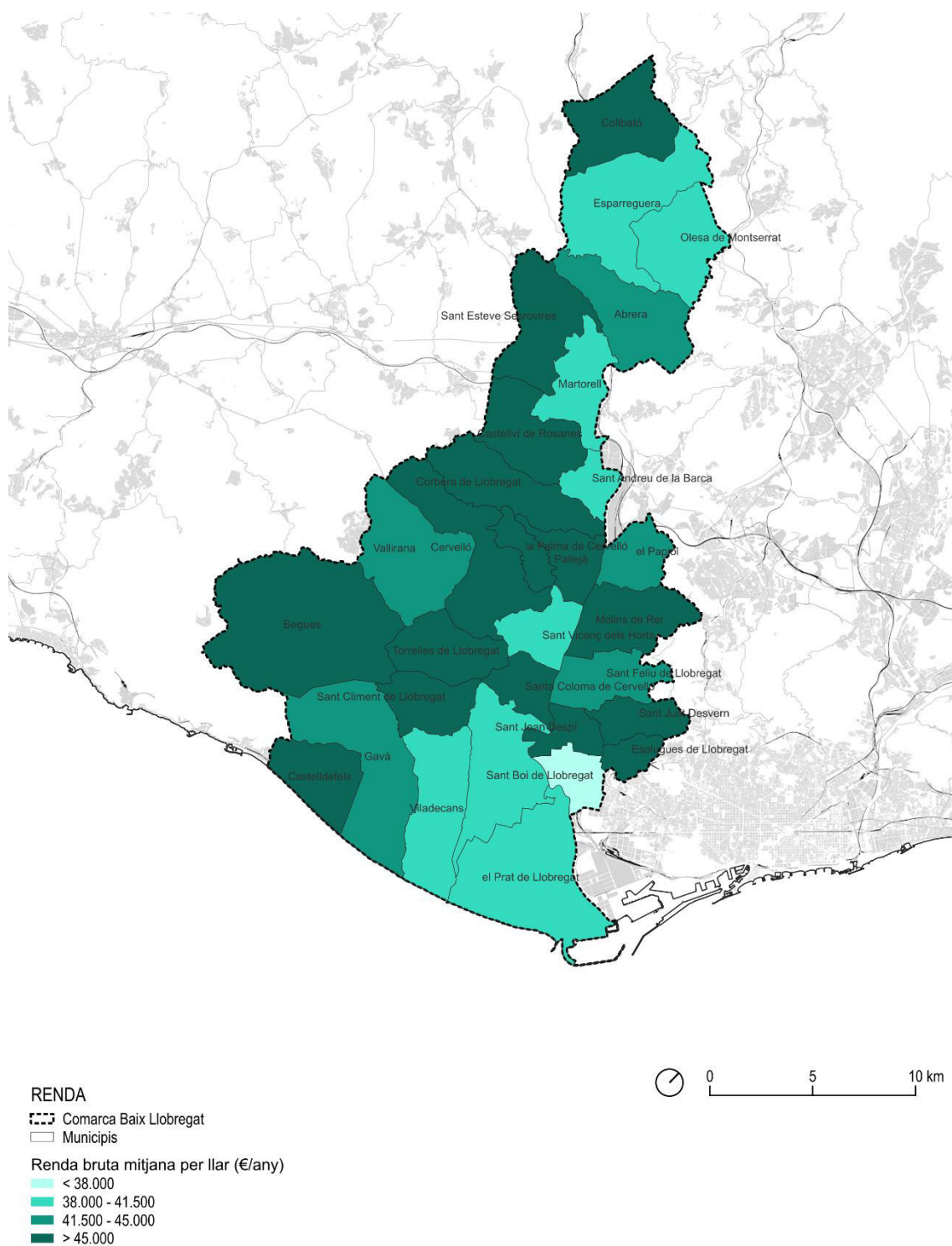
45.662euros

RENDA MITJANA PER , INE 2022

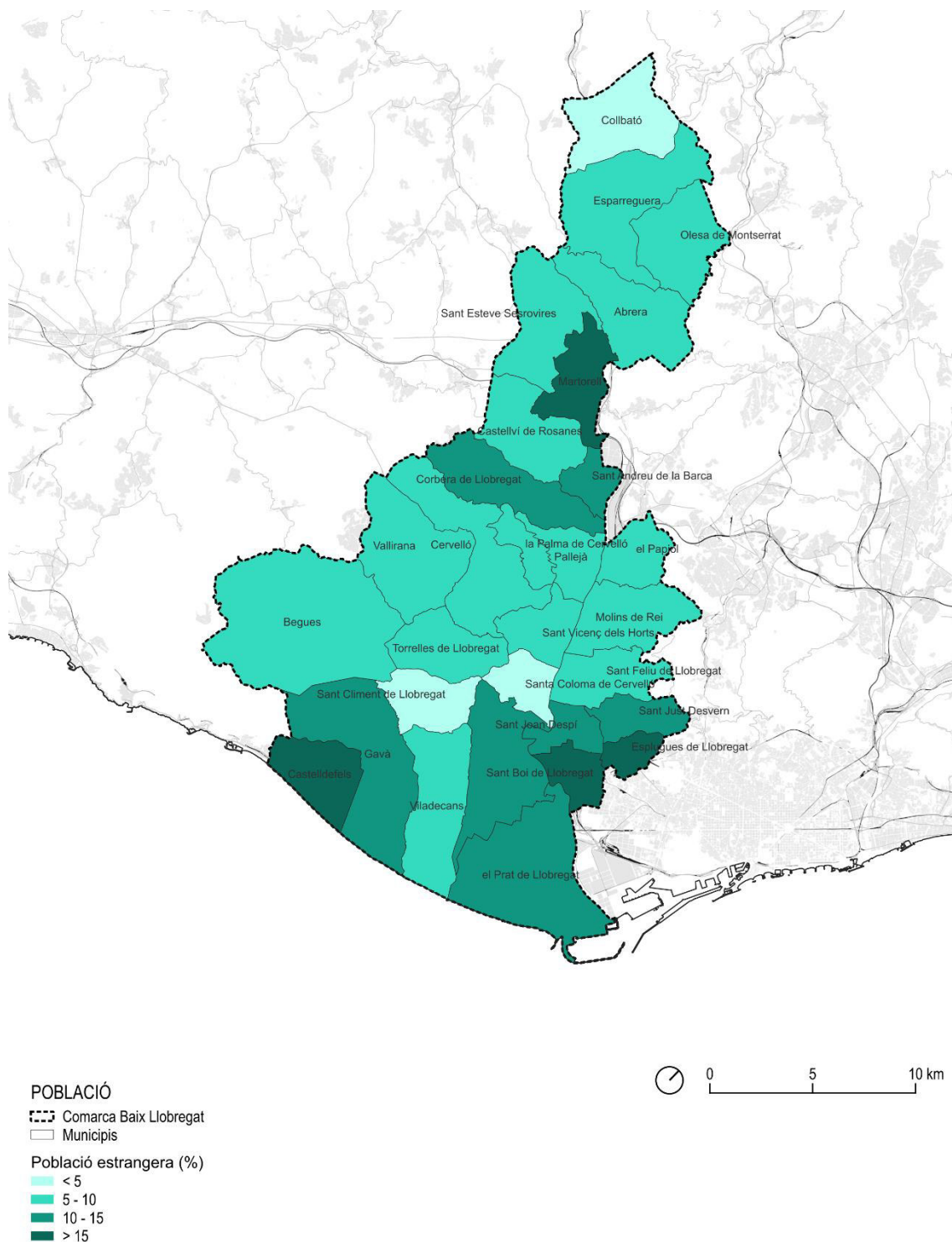
Mapa 26: Població dels municipis de la comarca en 2024. Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

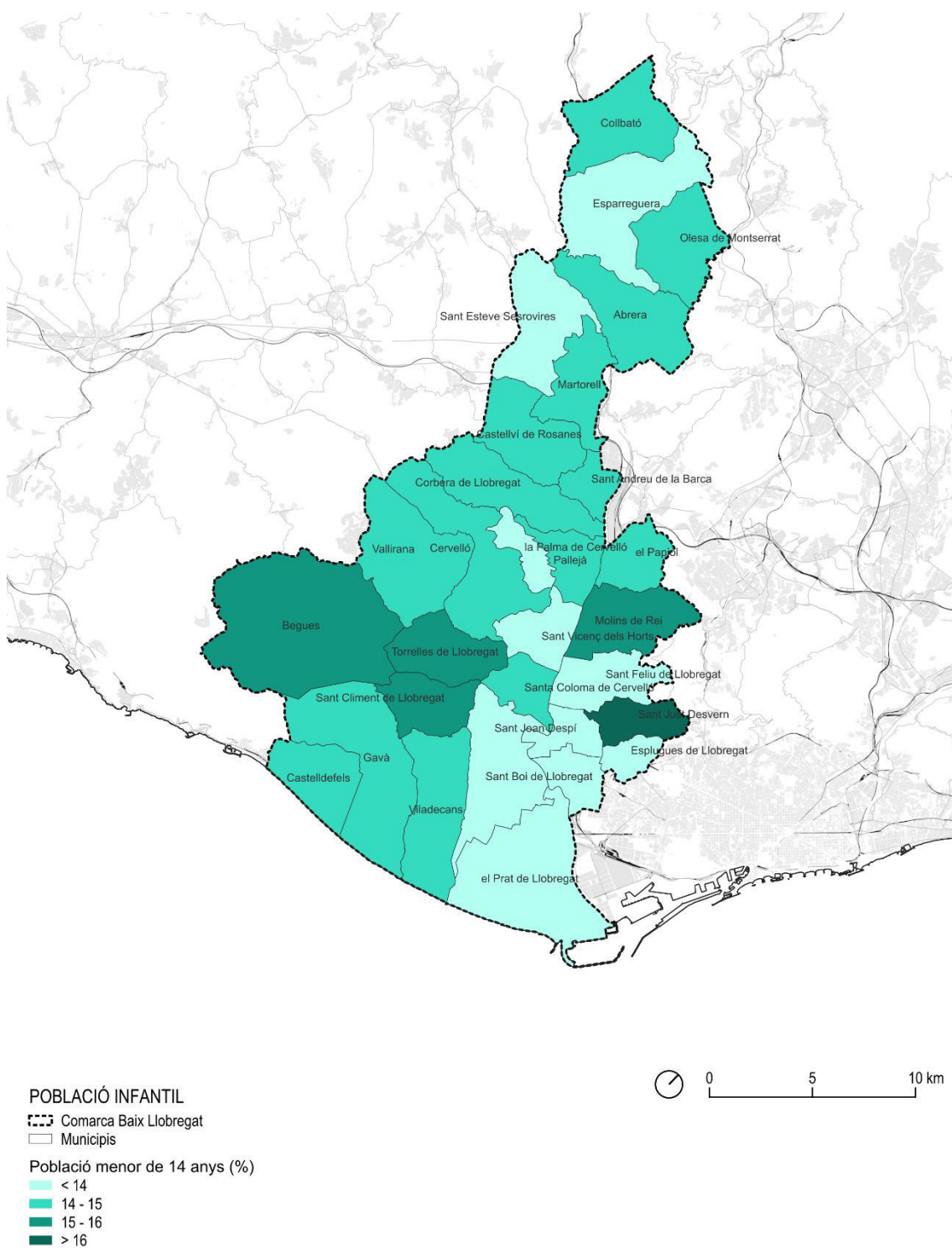
Mapa 27: Renda bruta mitjana per llar en 2022. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

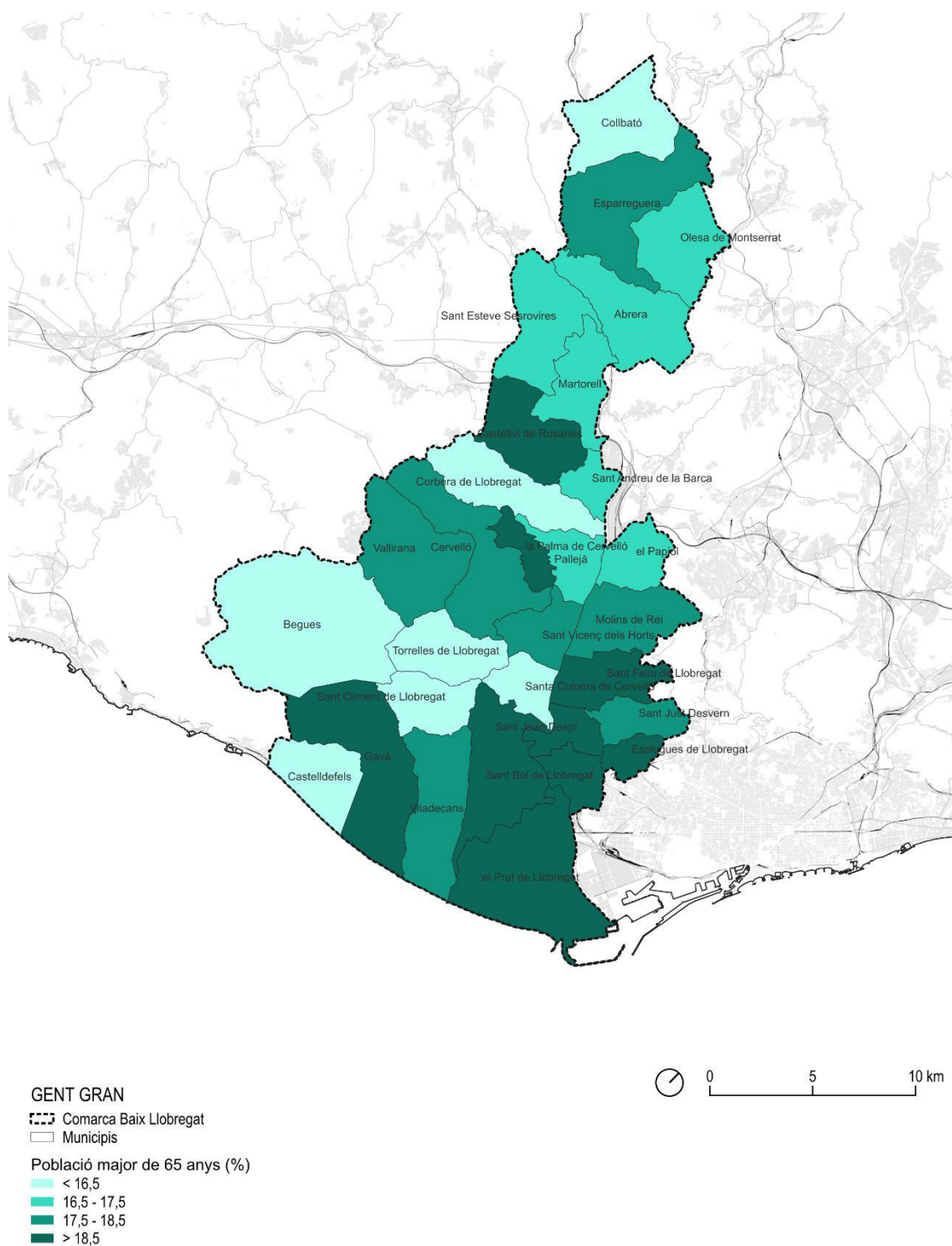
Mapa 29: Percentatge de població estrangera en 2024. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

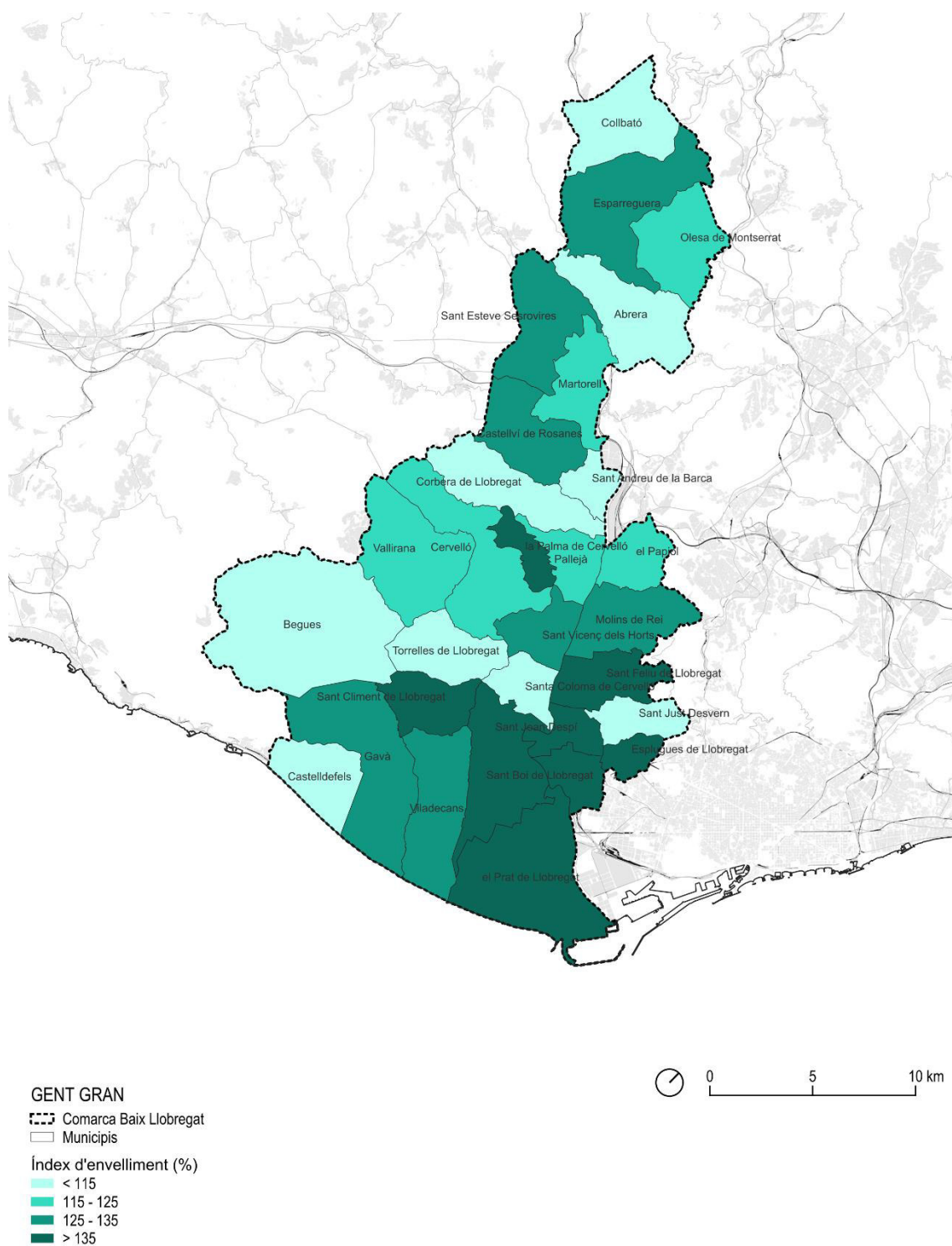
Mapa 30: Percentatge de població infantil en 2024. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Mapa 31: Percentatge de gent gran en 2024. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Mapa 32: Índex d'envelliment en 2024. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

DAFO

Debilitats

D6.1 Gran disparitat en els nivells de renda entre els municipis de la comarca, amb importants desigualtats econòmiques entre les zones més riques i les més vulnerables.

D6.2 Percentatge elevat de població amb ingressos per sota del llindar de pobresa, amb diferències significatives entre municipis.

D6.3 Desigualtat territorial en la distribució de la població estrangera, amb àrees amb alta concentració de població migrant i altres amb una presència molt baixa.

D6.4 Augment de la població envellida, especialment en municipis amb alta densitat, on la dependència i vulnerabilitat social són majors.

Amenaces

A6.1 Canvi en les dinàmiques econòmiques que pot agreujar les desigualtats laborals i socials, augmentant el risc de pobresa en determinades zones.

A6.2 Creixent dificultat d'inclusió per a la població migrant i en situació de vulnerabilitat, amb possibles barreres d'accés a serveis i recursos socials.

A6.3 Inestabilitat econòmica global que pot afectar l'ocupació i incrementar les taxes de pobresa, en especial a les zones més desfavorides.

A6.4 Major pressió demogràfica i envelliment, amb un augment de les necessitats socials de la gent gran que pot generar més desavantatges per als col·lectius vulnerables.

Fortaleses

F6.1 Existent infraestructura de serveis socials com el Servei d'Acollida a Persones Immigrades i el Servei d'Atenció Integral LGBTI que promouen la integració social.

F6.2 Pla Comarcal de Joventut, que actua com a eina per combatre la vulnerabilitat juvenil i afavorir la seva integració laboral i social.

F6.3 Existència del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) i altres serveis d'atenció a col·lectius en risc d'exclusió.

F6.4 Creació del IV Pla Transversal de Polítiques Feministes, que facilita la igualtat d'oportunitats i defensa els drets de les dones i persones LGBTI.

Oportunitats

O6.1 Fomentar polítiques socials per a la inclusió laboral de col·lectius vulnerables, incloent-hi joves, dones i persones amb discapacitat.

O6.2 Implementació de programes per a la inserció social i laboral de la població migrada, millorant el seu accés a l'habitatge, educació i salut.

O6.3 Desenvolupament de polítiques públiques per a la igualtat d'oportunitats, amb focus especial en l'envelliment de la població i les necessitats de la gent gran.

O6.4 Ampliació de serveis d'atenció a persones en situació de vulnerabilitat social, incloent-hi programes específics per a la inserció de la població estrangera i jove.

Eix 7. Economia comarcal

La dinamització i la diversificació de l'activitat econòmica són clau per garantir un desenvolupament territorial equilibrat, sostenible i resilient. Al Baix Llobregat, la recuperació del mercat de treball en els darrers anys, després de la crisi del 2008 i la pandèmia de la COVID-19, ha estat significativa, amb una tendència a la baixa de la desocupació i una millora dels indicadors d'ocupació.

Tot i això, la realitat econòmica del Baix Llobregat és diversa i complexa. Les desigualtats entre municipis, la persistència de la bretxa de gènere en l'accés a l'ocupació i la forta dependència del sector serveis evidencien la necessitat de reforçar la productivitat local, generar ocupació de qualitat i afavorir la cohesió territorial.

El pes rellevant de la indústria en la generació de riquesa, malgrat una ocupació menor que en el sector terciari, posa de manifest el seu paper estratègic per a l'economia comarcal i obre oportunitats per a la seva revalorització i creixement, especialment a la zona nord de la comarca.

D'altra banda, el turisme es posiciona com un altre dels sectors estratègics per al desenvolupament econòmic del territori. Amb una activitat turística consolidada en determinats municipis i una ubicació privilegiada que combina litoral, natura, patrimoni i proximitat a Barcelona i a

infraestructures com l'aeroport, el Baix Llobregat té un gran potencial per esdevenir una destinació de turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat.

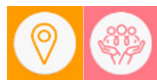
En aquest marc, el nou Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic comarcal (horitzó 2033) traça el full de ruta per enfortir aquest sector amb criteris de sostenibilitat, innovació, accessibilitat i cohesió territorial, amb l'objectiu d'impulsar una economia local més sòlida, competitiva i al servei de les persones.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i
ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i diversificació de l'activitat econòmica.

7.2 Fomentar el turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local.

Estat actual plans i projectes

1. Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat (horitzó 2033)

El Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat defineix les accions per transformar i dinamitzar el sector turístic, impulsant l'economia comarcal i garantint la sostenibilitat. Basat en la col·laboració i la innovació, estableix tres línies de treball (cohesió territorial, desenvolupament local i competitivitat) i sis eixos estratègics:

1. Intel·ligència turística i governança col·laborativa.
2. Sostenibilitat i accessibilitat.
3. Competitivitat.
4. Productes i experiències turístiques innovadores.
5. Tecnologia.
6. Màrqueting de la destinació.

El Pla, elaborat amb la participació d'entitats públiques i privades, té com a objectiu consolidar la comarca com una destinació turística de qualitat, equilibrada i compromesa amb el benestar social, econòmic i ambiental.

2. Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible (2018)

L'Estratègia Territorial del Baix Llobregat per al Desenvolupament Econòmic Inclusiu i Sostenible (2018) té com a objectiu fomentar un creixement econòmic que sigui inclusiu, sostenible i equilibrat. Aquest pla busca potenciar els sectors estratègics de la comarca, com la indústria, els serveis i el turisme, tot promovent la innovació, l'emprenedoria i la creació d'ocupació. També aposta per la cohesió social, millorant la qualitat de vida de la

ciutadania, amb un enfocament en la sostenibilitat ambiental i l'accessibilitat.

3. Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social

El Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social busca promoure el desenvolupament econòmic i social de la comarca mitjançant la col·laboració entre institucions, empreses i societat civil. Aquest acord té com a objectiu impulsar la creació d'ocupació de qualitat, fomentar la inclusió social i garantir la sostenibilitat. Aposta per la diversificació econòmica, la digitalització, la innovació i l'emprenedoria com a eixos fonamentals per a la recuperació i el creixement. El Pacte busca transformar la comarca en un referent d'equitat, cohesió social i prosperitat econòmica per a totes les persones que hi viuen.

4. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització

Objectius específics

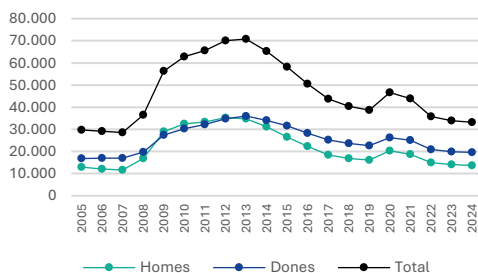
7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i diversificació de l'activitat econòmica

L'evolució de l'atur registrat a la comarca del Baix Llobregat en els últims anys mostra una clara tendència a la baixa des dels màxims aconseguits durant la crisi econòmica de 2008-2013.

En 2013, l'atur registrat va aconseguir el seu punt més alt amb 70.791 persones desocupades de mitjana anual. Aquest període va marcar l'impacte més fort de la crisi econòmica, amb una alta taxa de desocupació tant en homes com en dones. A partir de 2014, la recuperació econòmica va permetre reduir la desocupació, passant de 65.318 persones en 2014 a 46.570 en 2020, just abans de la pandèmia de la COVID-19. No obstant això, en 2020, amb l'impacte de la crisi sanitària i les restriccions econòmiques, es va observar un repunt de l'atur fins a les 46.570 persones.

Des de 2021, la tendència descendent s'ha reprès amb força, reduint-se la desocupació de 43.856 persones en 2021 a 33.167 en 2024, la qual cosa reflecteix una notable millora en el mercat laboral de la comarca.

Gràfic 25: Evolució del nombre d'aturats a la comarca. Font: Idescat.

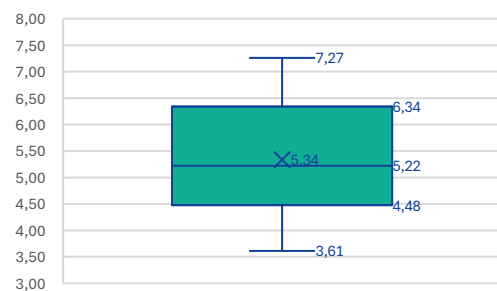

Segons dades de Idescat, la taxa d'atur a la comarca en 2024 és del 5,83 %,

encara que existeixen notables diferències entre municipis.

Destaquen amb les taxes d'atur més baixes Begues (3,61 %), Sant Just Desvern (3,76 %), Castellví de Rosanes (3,78 %), Santa Coloma de Cervelló (3,93 %) i Begues (3,61 %). Per contra, Sant Vicenç dels Horts (7,27 %), Esparreguera (6,73%), Martorell (6,67 %) i Cornellà de Llobregat (6,62 %) presenten taxes superiors a la mitjana comarcal, la qual cosa podria indicar una major dependència de sectors amb major volatilitat laboral o una població activa amb major dificultat d'inserció.

Gràfic 26: Distribució de la taxa d'atur en els municipis de la comarca. Font: Idescat, 2024.

Aquestes diferències reflecteixen l'heterogeneïtat del mercat de treball a la comarca, influïda per factors com la proximitat a grans nuclis urbans, l'especialització econòmica de cada municipi i el nivell educatiu de la població activa.

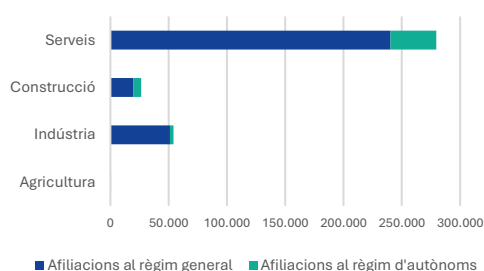
Pel que fa a la distribució per gènere, històricament, les dones han registrat un nombre més alt de persones desocupades en comparació amb els homes. El 2024, per exemple, es van comptabilitzar 19.530 dones desocupades enfront de 13.636 homes, la qual cosa manté una bretxa de gènere en l'accés a l'ocupació.

En aquest sentit, **el percentatge d'atur femení a la comarca és del 58,89 %**, encara que varia significativament entre municipis. En algunes localitats, la taxa

de desocupació femenina supera àmpliament la mitjana comarcal, com a Pallegà (62,69 %), Sant Vicenç dels Horts (62,16 %), Sant Andreu de la Barca (62,14 %) i Olesa de Montserrat (61,37 %). D'altra banda, municipis com Begues (54,16 %), Torrelles de Llobregat (54,8%), La Palma de Cervelló (55,12 %) i Corbera de Llobregat (56 %) presenten percentatges inferiors a la mitjana.

La distribució de les afiliacions a la Seguretat Social al Baix Llobregat el desembre de 2024 reflecteix el **predomini del sector serveis en l'ocupació comarcal**. Aquest sector concentra 279.525 afiliacions, equivalent al 77,55 % del total. D'aquestes, 240.320 corresponen al règim general (77,23 %) i 39.205 al règim d'autònoms (79,62 %). Aquestes xifres evidencien la gran dependència de la comarca dels serveis, un sector que absorbeix una part important de l'ocupació, especialment en activitats comercials, sanitàries, educatives i de restauració.

Gràfic 27: Afiliacions a la Seguretat Social per sectors. Font: Idescat, 2024.

El sector industrial ocupa la segona posició en volum d'afiliacions, amb 54.045 persones treballadores (14,99 % del total). D'aquestes, 50.990 es troben en el règim general (16,39 %) i 3.055 en el règim d'autònoms (6,20 %). Aquest sector té un pes especialment rellevant en determinats municipis, com Sant Esteve Sesrovires (48,20 %), Sant Andreu de la Barca (41,03 %), Sant Vicenç dels

Horts (39,78 %), Abrera (39,01 %), Sant Climent de Llobregat (35,71 %) i El Papiol (33,25 %), on el percentatge de persones treballadores a la indústria és significativament alt. En el cas dels dos primers, la presència del sector industrial és gairebé equivalent a la del sector serveis, amb xifres molt properes (48,20 % i 49,04 % a Sant Esteve Sesrovires; 41,03 % i 47,70 % a Sant Andreu de la Barca), reflectint un equilibri entre ambdós sectors en aquestes localitats.

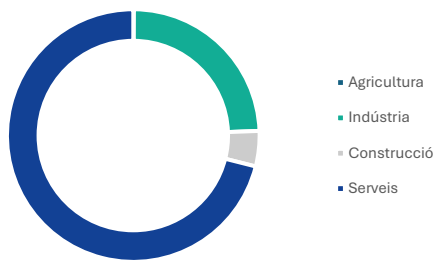
La construcció, per la seva banda, registra 26.395 afiliacions (7,32 % del total), amb una presència destacada del treball autònom: 6.665 persones afiliades (13,54 %), dada que reflecteix la naturalesa del sector, caracteritzat per petites empreses i professionals independents.

Finalment, l'agricultura representa el volum més baix d'afiliacions, amb només 460 persones treballadores (0,13 % del total). D'aquestes, 145 pertanyen al règim general (0,05 %) i 315 al règim d'autònoms (0,64 %), indicant que l'activitat agrícola es desenvolupa principalment en explotacions familiars i petits productors i productores. Pel que fa a la distribució territorial, els municipis amb un major percentatge de persones treballadores en aquest sector són Begues (0,78 %), seguit de Corbera de Llobregat (0,34 %) i Vallirana i Molins de Rei (0,28 %).

Pel que fa a la generació de riquesa, el **Valor Afegit Brut (VAB) de la comarca el 2022 confirma el predomini del sector serveis**, que aporta 20.049,9 milions d'euros, el 71,06 % del total. La indústria se situa en segon lloc, amb 6.867,1 milions d'euros (24,34 %), un percentatge superior al seu pes en l'ocupació, la qual cosa suggereix una major productivitat en aquest sector.

La construcció contribueix amb 1.276,2 milions d'euros (4,52 %), mantenint una proporció relativament equilibrada entre ocupació i generació de VAB. En canvi, l'agricultura té un paper gairebé testimonial en l'economia de la comarca, amb només 20,9 milions d'euros, el 0,07 % del VAB comarcal.

Gràfic 28: Distribució del VAB per sectors. Font: Idescat, 2022

En conjunt, aquestes dades reflecteixen **una estructura econòmica clarament terciaritzada, amb un fort pes de la indústria en la generació de riquesa, però amb una ocupació més concentrada en els serveis**. Aquest panorama evidencia la necessitat de diversificar l'activitat econòmica per garantir un creixement equilibrat i sostenible.

En aquest sentit, el Baix Llobregat compta amb una **important superfície de Polígons d'Activitat Econòmica (PAE)**. La comarca alberga 123 PAES, que ocupen una superfície total de 3.040,02 hectàrees i es concentren principalment a banda i banda del curs fluvial del Llobregat, en contacte amb les principals infraestructures viàries (A-2 i B-23) i conformant un eix transversal de nord a sud a la comarca. Aquesta superfície es distribueix de manera desigual entre els municipis, sent El Prat del Llobregat el municipi amb la major extensió, amb 604,66 hectàrees dedicades a l'activitat econòmica, seguit per Martorell (355,81 ha), Sant Boi de

Llobregat (280,65 ha), Abrera (238,14 ha) i Gavà (201,95 ha).

A més, la zona nord de la comarca compta amb grans superfícies de zones industrials amb potencial per a augmentar el pes de la indústria al Baix Llobregat.

Actualment, s'està desplegant el **Programa Sectorial de Millora de Polígons Industrials 2025-2028**, que finança inversions d'alt impacte per millorar la competitivitat dels polígons i generar ocupació de qualitat. Al Baix Llobregat s'intervindrà en 15 polígons amb una inversió total de 8.864.728,13 euros.

Paral·lelament, la comarca aposta també per models alternatius de desenvolupament econòmic, com l'Economia Social i Solidària (ESS), que situa el benestar de les persones i la sostenibilitat al centre de l'activitat econòmica. Aquesta engloba aquelles iniciatives que prioritzen les necessitats col·lectives per sobre del lucre.

En aquest àmbit, l'**Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat** és l'actor de referència per al foment de l'ESS al territori. Es tracta d'una agrupació d'entitats de l'economia social i d'administracions locals que treballen conjuntament per impulsar projectes, crear cooperatives i promoure iniciatives transformadores. L'Ateneu es consolida així com un espai de trobada, aprenentatge, innovació i suport per a totes les iniciatives que volen contribuir a una economia més justa, democràtica i arrelada al territori.

Pel que fa a l'**economia creativa**, també coneguda com a economia taronja, segons dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat de juny de 2024, el 5,2 % de les empreses de la comarca formen part d'aquest sector.

Aquest tipus d'economia es basa en la generació de noves idees i continguts, i actua com a motor del desenvolupament econòmic, la creació d'ocupació, les exportacions i la promoció de la diversitat cultural. Al Baix Llobregat, es comptabilitzen 1.476 empreses dedicades a l'economia creativa, amb un total de 26.803 persones assalariades i 6.281 treballadores autònomes. La comarca se situa per sobre de la mitjana catalana en la majoria d'indicadors de l'estructura productiva del sector, tot i que encara es troba per sota dels nivells registrats a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

A escala municipal, Cornellà de Llobregat destaca com el municipi amb més empreses d'aquest àmbit (219), mentre que Sant Climent de Llobregat és el municipi on aquestes tenen un pes relatiu més elevat (9,2 %). A més, hi ha 4 municipis que destaquen pel major pes d'una de les activitats de l'economia creativa: el sector multimèdia a Sant Just Desvern, el sector de la recerca i desenvolupament a Castelldefels, el sector de la Radio i la TC a Sant Joan Despí i el sector de les activitats culturals a Santa Coloma de Cervelló.

7.2 Fomentar el turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local

El Baix Llobregat és una comarca amb una activitat turística rellevant, tal com reflecteix la recaptació de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (IEET). L'any 2023, es van recaptar 1.207.972 euros, fet que situa la comarca en la vuitena posició a Catalunya en termes d'ingressos per aquest impost.

La distribució municipal d'aquesta recaptació mostra una concentració significativa en determinats municipis

amb una oferta turística consolidada. Castelldefels lidera la recaptació amb 339.355,20 euros, seguit per El Prat de Llobregat (194.907,00 euros), Gavà (103.730,40 euros) i Sant Joan Despí (99.001,80 euros). Altres municipis amb ingressos destacats són Cornellà de Llobregat (84.834,20 euros), Viladecans (65.310,20 euros) i Esplugues de Llobregat (57.990,40 euros).

Aquestes dades reflecteixen la importància del turisme en aquests municipis, especialment en aquells amb una oferta hotelera consolidada, proximitat a Barcelona i infraestructures clau com l'Aeroport del Prat. A més, la presència de la costa, amb les platges de Castelldefels i Gavà, esdevé un important pol d'atracció per al turisme de sol i platja, complementant altres segments com el turisme de negocis i cultural.

Des del Consell Comarcal s'ha aprovat en 2024 el **Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic (PET) del Baix Llobregat** (horitzó 2033), amb un Pla d'Accions amb actuacions transformadores i dinamitzadores de l'activitat turística, centrat en l'impuls de l'economia comarcal i basat en la col·laboració, el coneixement, la tecnologia, la competitivitat i l'accessibilitat, incrementant la qualitat de l'experiència de turistes i visitants, i afavorint la qualitat de vida de la població.

Les actuacions incloses en el Pla són:

- Comissió tècnica interdepartamental.
- Model de gestió de la destinació i Reglament intern.
- Programa econòmic i financer del Pla.
- Xarxa de destinacions Turístiques Intel·ligents: Pla Director DTI.

- Taules de productes/clústers turístics de la destinació.
- Programa de Punts d'Informació Turística (PIT).
- Estratègia d'impuls a l'Observatori de Turisme del Baix Llobregat.
- Digitalització i automatització dels processos de control, gestió i *reporting* de visitant.
- Plataforma de fidelització de la destinació: Sistema CRM.
- Manteniment i renovació Compromís per a la sostenibilitat turística BIOSPHERE.
- Gestió de la implementació del compromís Biosphere al destí i captació d'empreses.
- Programa de conscienciació i sensibilització.
- Acords amb l'Oficina Comarcal de Transició Energètica per a la sensibilització del sector.
- Programes de turisme regeneratiu.
- Xarxa d'amfitrions locals.
- Programa de bones pràctiques d'economia circular de suport a les empreses del sector.
- Catàleg de bones pràctiques per a l'organització d'esdeveniments sostenibles.
- Programa de descarbonització del sector MICE.
- Programa de sensibilització i foment de la mobilitat sostenible.
- Sensibilització en matèria d'acreditació i reconeixements de qualitat i sostenibilitat turística.
- Programa de sensibilització en matèria d'accessibilitat turística.
- Programa d'activitats "Turisme per a tothom" de la comarca.
- Disseny de rutes accessibles: Ruta pilot.
- Pla d'accessibilitat turística.
- Xarxa d'aparcaments per autocaravanes.

- Impuls a la connectivitat amb l'aeroport i l'oferta turística.

A més, el Consell Comarcal del Baix Llobregat és membre de la **xarxa de Destinacions Turístiques Intel·ligents**, una xarxa que es constitueix com punt de trobada i suport a les destinacions en el seu procés de transformació cap a un model de gestió intel·ligent, digital i un desenvolupament turístic més sostenible.

Indicadors

0,05%

PERSONES TREBALLADORES SECTOR AGRICULTURA, IDESCAT 2024

16,38%

PERSONES TREBALLADORES SECTOR INDÚSTRIA, IDESCAT 2024

6,34%

PERSONES TREBALLADORES SECTOR CONSTRUCCIÓ, IDESCAT 2024

77,23%

PERSONES TREBALLADORES SECTOR SERVEIS, IDESCAT 2024

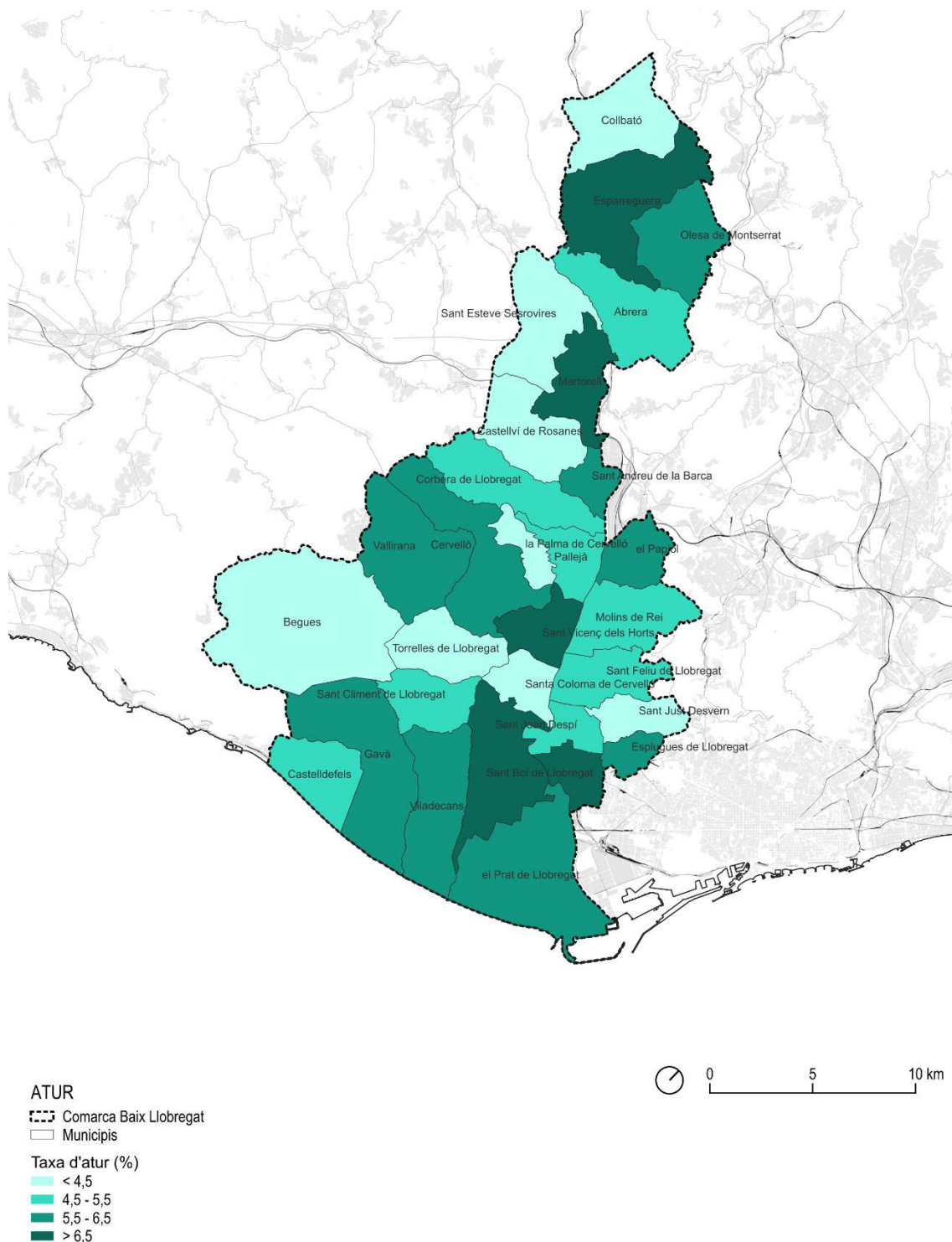
5,83%

PERSONES EN SITUACIÓ D'ATUR, IDESCAT 2024

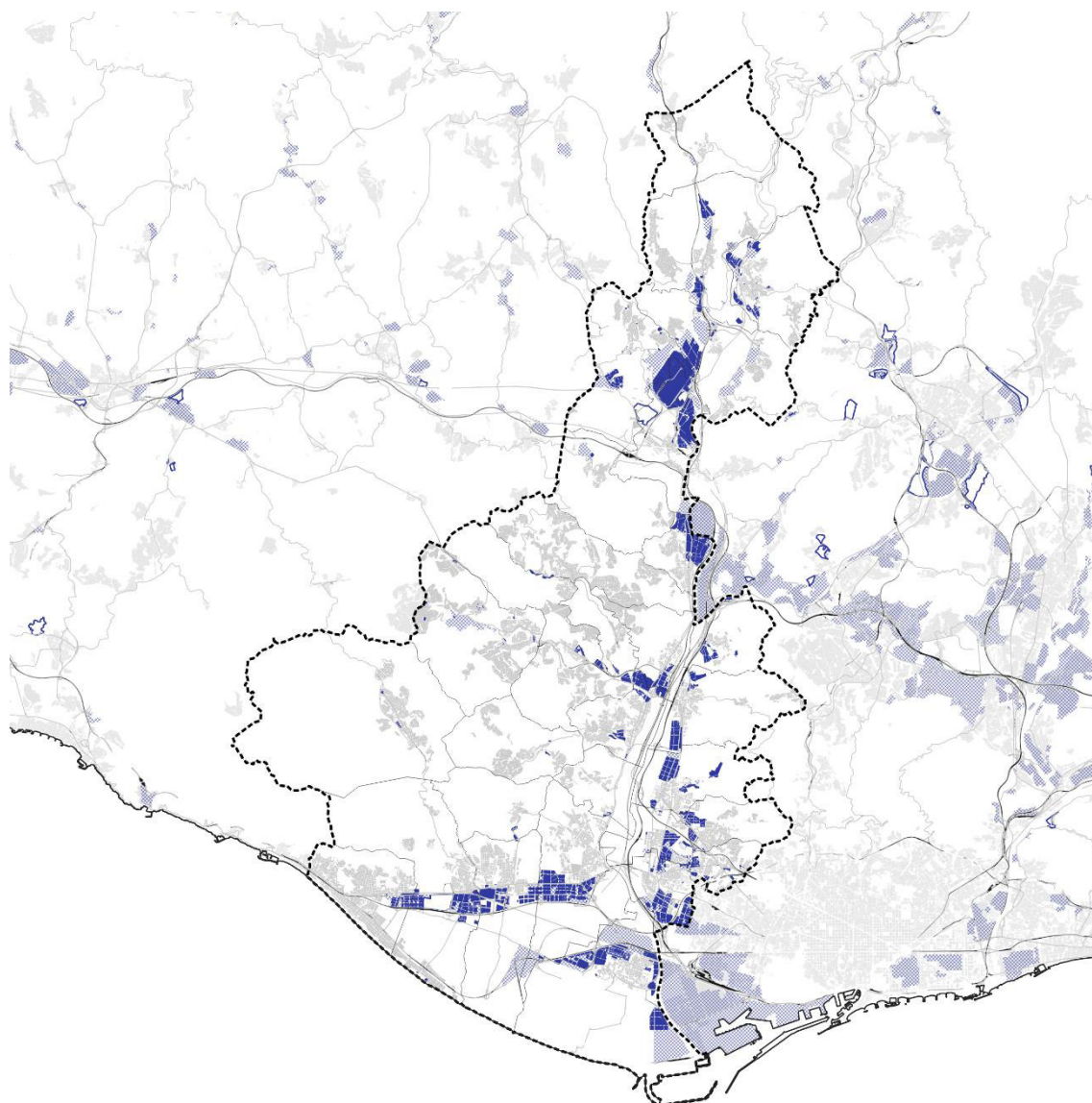
58,89%

ATUR FEMENÍ, IDESCAT 2024

Mapa 33: Taxa d'atur en 2024 en els municipis de la comarca. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

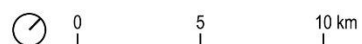

Mapa 34: Polígons d'activitat econòmica a la comarca. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

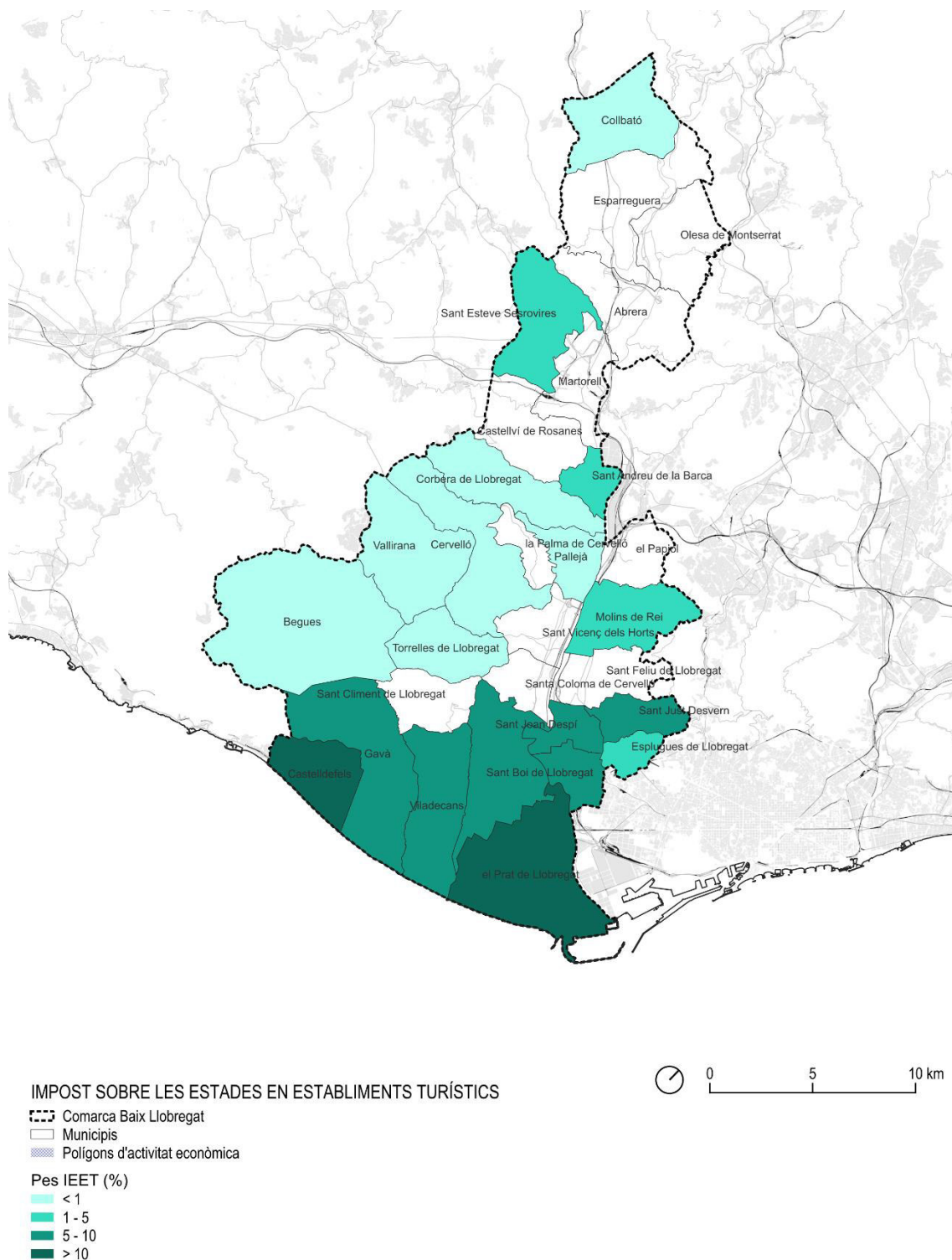

POLÍGONS D'ACTIVITAT ECONÒMICA

- Comarca Baix Llobregat
- Municipis
- Polígons d'activitat econòmica

Mapa 35: Pes de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics en els municipis de la comarca.
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat.

DAFO

Debilitats

- D7.1** Sector agrícola amb una contribució gairebé testimonial al VAB i un nombre reduït de persones treballadores afiliades.
- D7.2** Desconnexió entre sistema educatiu i teixit empresarial, especialment en FP i perfils tècnics.
- D7.3** Excessiva burocràcia administrativa per a la creació i consolidació d'empreses.
- D7.4** Existència de recursos d'interès que no han derivat en productes i/o experiències turístiques.
- D7.5** Baixa conscienciació del Baix Llobregat com a destinació turística en conjunt.

Amenaces

- A7.1** Vulnerabilitat davant de crisis econòmiques i sanitàries, com la COVID-19, que poden provocar un augment sobtat de la desocupació.
- A7.2** Impactes negatius sobre el medi ambient i la qualitat de vida local derivats del creixement descontrolat del turisme.
- A7.3** Proximitat a la ciutat de Barcelona que, en la majoria dels casos, eclipsa el Baix Llobregat.

Fortaleses

- F7.1** Ubicació estratègica (proximitat a Barcelona, aeroport del Prat, infraestructures com l'A-2 i B-23).
- F7.2** Tradició industrial i experiència prèvia en sectors tractors, com l'automoció.
- F7.3** Presència de sectors emergents com alt potencial: alimentari, salut, logístic, economia creativa, cures, etc.
- F7.4** Presència d'elements diferencials que configuren el Baix Llobregat com una destinació única: figura de Gaudí, Parc Agrari, Delta, Montserrat, platges etc.
- F7.5** Posicionament del Baix Llobregat com a destinació MICE.

Oportunitats

- O7.1** Oportunitats de creixement dels Polígons d'Activitat Econòmica i la seva infraestructura per fomentar sectors emergents i augmentar la competitivitat industrial.
- O7.2** Creació de programes per reduir la bretxa de gènere i millorar la inserció laboral femenina, especialment als municipis més afectats.
- O7.3** Impuls del turisme sostenible mitjançant el Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic, amb un focus en la digitalització i l'accessibilitat.
- O7.4** Nínxols de mercat en creixement: turisme accessible, turisme de natura i esportiu, turisme sènior, etc. i/o associats a models de treball més flexibles.

Eix 8. Habitatge

La comarca del Baix Llobregat es una de les àrees metropolitanes de més creixement a Catalunya, amb una població diversa i en constant augment. Aquest creixement ha posat de manifest la necessitat urgent de garantir l'accés a un habitatge digne i assequible per a tota la ciutadania. La crisi de l'habitatge és un dels principals reptes a nivell local, amb un augment de la demanda d'habitatge i una escassetat de recursos per cobrir-la, especialment per a col·lectius en situació de vulnerabilitat, persones joves i llars amb rendes mitjanes i baixes.

Aquesta situació està generant pressió sobre els mercats immobiliaris, amb un increment dels preus de l'habitatge que fa difícil l'accés a un habitatge estable per a moltes persones. A més, la falta d'habitatge social i la degradació de certes àrees urbanes estan augmentant les desigualtats socials i territorials dins de la comarca. En aquest context, el Baix Llobregat ha posat en marxa diverses iniciatives i polítiques públiques orientades a la promoció de l'habitatge assequible, la regeneració urbana i la millora de les condicions de vida en les àrees més desfavorides.

L'aposta per la construcció de nous habitatges socials, la rehabilitació d'edificis i la implementació de mesures de cohesió social i territorial són algunes de les estratègies que s'estan impulsant

per a garantir un accés equitatiu a l'habitatge i millorar la qualitat de vida de la població. A més, es promouen models d'habitatge més sostenibles, inclusivament i accessibles, amb una atenció especial a la rehabilitació energètica i l'ús eficient dels recursos.

Aquest eix explora les principals tendències i desafiaments en matèria d'habitatge a la comarca, així com les solucions i projectes en curs per avançar cap a una ciutat més inclusiva, cohesionada i amb un major accés a l'habitatge digne per a totes les persones.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i
ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

8. Garantir l'accés a l'habitatge.

8.1. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a preu accessible.

8.2. Garantir l'accés a l'habitatge, especialment dels col·lectius més vulnerables.

Estat actual plans i projectes

1. Pla Director Urbanístic de les Àrees Residencials Estratègiques (PDU ARE) del Baix Llobregat

El Pla Director Urbanístic de les Àrees Residencials Estratègiques (PDU ARE) del Baix Llobregat és un instrument de planificació territorial que té com a objectiu impulsar la creació d'habitatge assequible i garantir un desenvolupament urbà equilibrat i sostenible. El pla identifica sòls amb potencial per acollir noves àrees residencials, prioritzant la integració amb l'entorn, l'accessibilitat al transport públic i la disponibilitat de serveis. Aposta per una densitat adequada, la protecció del sòl agrícola i natural, i la cohesió social. En definitiva, el PDU ARE vol respondre a la demanda d'habitatge garantint la qualitat urbana i el respecte pel territori.

2. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització.

Objectius específics

8.1. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a preu accessible

Segons dades de l'últim Cens de Població i Habitatge del 2021, **el Baix Llobregat compta amb 344.200 habitatges**. L'evolució del parc d'habitatges a la comarca ha experimentat un creixement sostingut durant les darreres dècades, amb un augment especialment notable entre 1991 i 2011, quan es va passar de 233.180 a 350.889 habitatges. No obstant això, entre 2011 i 2021 s'ha produït un lleuger descens, amb una reducció d'unes 6.689 unitats residencials.

Gràfic 29: Evolució del nombre d'habitatges a la comarca. Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

Entre 2011 i 2021, el creixement del parc d'habitatges al Baix Llobregat ha estat desigual segons el municipi. En general, la tendència ha estat a l'alça, destacant municipis com Castellví de Rosanes (+13,27 %) i Sant Just Desvern (+6,05 %). En canvi, altres municipis han experimentat lleugeres disminucions, com Castelldefels (-10,88 %) i Collbató (-10,21 %).

L'any 2021, el Baix Llobregat presentava una mitjana de **413,05 habitatges per cada 1.000 habitants**, tot i que aquesta xifra varia segons el municipi. Per exemple, Corbera de Llobregat i Vallirana tenen ràtios superiors a 450 habitatges per cada 1000 habitants, mentre que municipis com Santa Coloma de

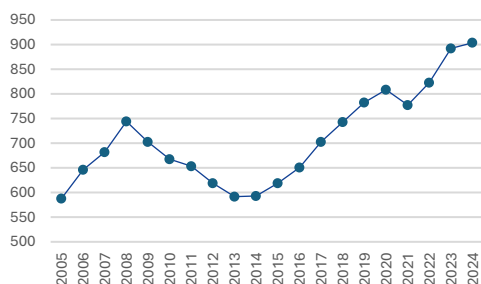
Cervelló presenten valors menors (370,38).

En relació a la topologia d'habitatges, la comarca es caracteritza per tenir un **percentatge habitatges principals elevat**. En aquest sentit, encara que el 89,8 % dels habitatges de la comarca són principals, hi ha una important desigualtat territorial ja que la diferència entre el municipi amb major percentatge d'habitatges principals (Sant Andreu de la Barca) i el menor (Castellví de Rosanes) és de 18,54 punts percentuals. Així, els municipis de Castellví de Rosanes (24,29 %), Vallirana (21,84 %), Corbera de Llobregat (20,96 %) i Sant Esteve Sesrovires (18,86 %) concentren un nombre alt de segones residències.

Pel que fa a l'antiguitat del parc d'habitatges, **el Baix Llobregat compta amb un parc residencial relativament antic**, ja que el 49,12 % dels habitatges tenen més de 45 anys. El període de major creixement es va donar durant les dècades dels seixanta (19,42 %) i setanta (29,25 %), coincidint amb la construcció de polígons d'habitatges abans de l'aprovació del Pla General Metropolità de 1975.

Aquest parc d'habitatges antic està distribuït de manera desigual en el territori. Alguns municipis de la primera corona metropolitana presenten un percentatge molt elevat d'habitatges amb més de 45 anys, com Cornellà de Llobregat (69 %), Esplugues de Llobregat (66,22 %), Sant Boi de Llobregat (58,97 %) i Sant Feliu de Llobregat (54,60 %). En canvi, els municipis amb un marcat caràcter de residències unifamiliars tenen una proporció molt menor d'habitatges antics. És el cas de Sant Esteve de Sesrovires (16,76 %), Vallirana (19,98 %), Begues (23,94 %) i la Palma de Cervelló (24,15 %).

Gràfic 30: Evolució de la mitjana anual del lloguer contractual. Font: Secretaria d'Habitatge de la Generalitat.

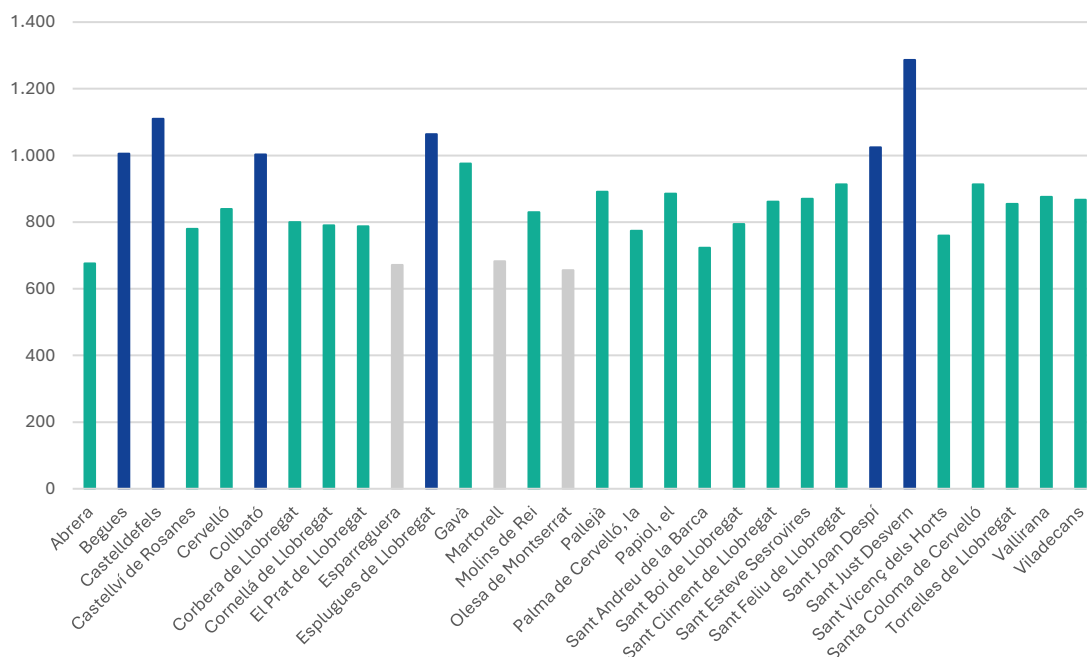

Al llarg de les últimes dues dècades, la mitjana anual del lloguer contractual al Baix Llobregat ha experimentat un creixement constant, encara que marcat per algunes fluctuacions importants, com la crisi econòmica de 2008 i la pandèmia de la COVID-19. Així, en l'última dècada, el preu del lloguer ha augmentat un 52,47 %, passant de 592,69 € al mes en 2014 a 903,71 € al mes en 2024.

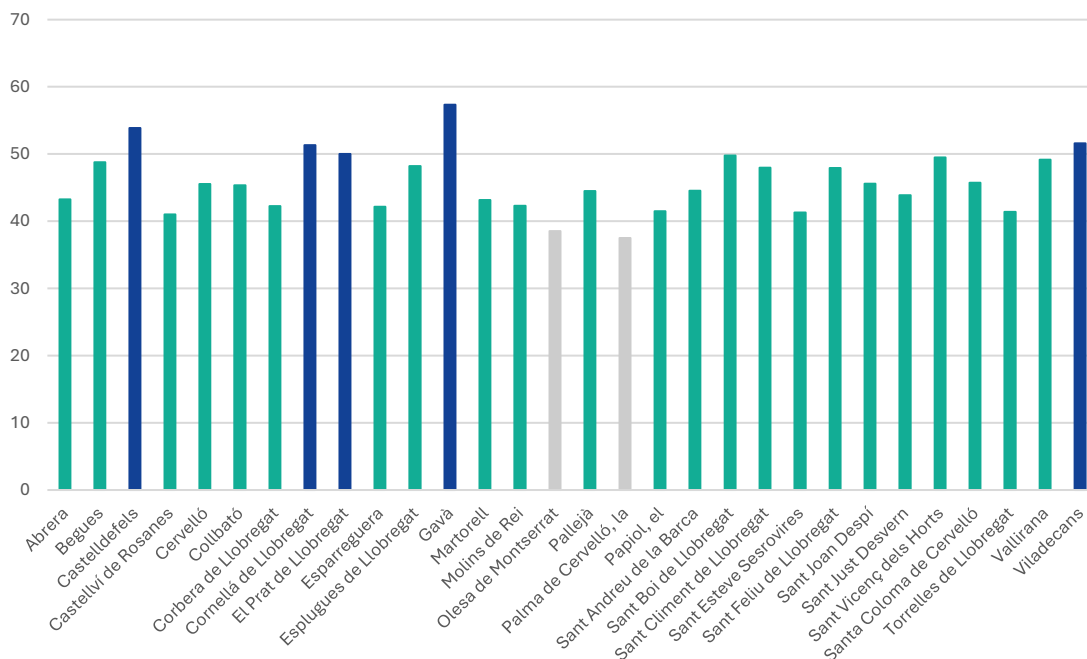
En aquest sentit, el mercat de lloguer al Baix Llobregat presenta grans diferències entre municipis. Segons dades de la Secretaria d'habitatge de la Generalitat de 2023, els preus més elevats es troben a Sant Just Desvern (1.286,50 €), Castelldefels (1.109,95 €) i Esplugues de Llobregat (1.063,77 €), localitats amb una alta demanda residencial gràcies a la seva proximitat a Barcelona i la qualitat dels serveis. També Sant Joan Despí (1.024,28 €) i Collbató (1.002,94 €) superen els 1.000 euros mensuals.

A l'altre extrem, els municipis amb el lloguer més assequible són Olesa de Montserrat (655,72 €), Esparreguera (671,47 €) i Martorell (682,52 €), seguit de Sant Andreu de la Barca (723,39 €) i Abrera (675,58 €). Aquestes localitats ofereixen opcions més econòmiques, tot i que amb menys proximitat a Barcelona.

Gràfic 31: Preu mitjà del lloguer en els municipis de la comarca. Font: Secretaria d'Habitatge de la Generalitat, 2023.

Gràfic 32: Esforç econòmic del lloguer en els municipis de la comarca. Font: Elaboració pròpia a partir d'Indicadors Municipals d'Habitatge de la demarcació de Barcelona, DIBA, 2021.

A més, el percentatge d'ingressos bruts destinats al pagament del lloguer varia significativament entre els municipis del Baix Llobregat, reflectint les diferències en preus i nivells de renda. Els municipis on el lloguer suposa un major esforç econòmic són Gavà (57,34 %), Castelldefels (53,87 %) i Viladecans (51,59 %), amb un percentatge que supera el 50% dels ingressos bruts mitjans. També Cornellà de Llobregat (51,32 %) i El Prat de Llobregat (50,01 %) es troben entre les localitats amb més pressió econòmica en aquest àmbit.

En canvi, les localitats amb un esforç econòmic menor són la Palma de Cervelló (37,50 %), Olesa de Montserrat (38,53 %) i Castellví de Rosanes (40,99 %), on el lloguer representa menys del 41 % de la renda bruta mitjana.

En general, l'esforç econòmic per accedir a un habitatge de lloguer és més alt en els municipis propers a Barcelona o aquells amb una alta demanda

residencial, turística i empresarial, on els preus del lloguer també són més elevats, mentre que les opcions més assequibles es concentren a l'interior de la comarca.

8.2. Garantir l'accés a l'habitatge, especialment dels col·lectius més vulnerables

Segons dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat, **el Baix Llobregat comptava el 2023 amb un total de 13.586 habitatges de protecció oficial (HPO)**, és a dir, una ràtio de 16,14 habitatges per cada 1.000 habitants. Tot i això, la distribució d'aquests habitatges varia significativament entre municipis.

En termes relatius, destaca Martorell, amb 159,16 habitatges per cada 1.000 habitants, seguit de Sant Just Desvern (120,7), Santa Coloma de Cervelló (110,31) i Abrera (109,21).

En canvi, municipis com Castellví de Rosanes, Collbató, Esparreguera i el Papiol presenten ràtios molt baixes,

d'entre 1 i 5 habitatges per cada 1.000 habitants. D'altra banda, Sant Climent de Llobregat i la Palma de Cervelló no disposen de cap habitatge de protecció oficial, fet que posa de manifest una manca d'oferta pública en aquests municipis.

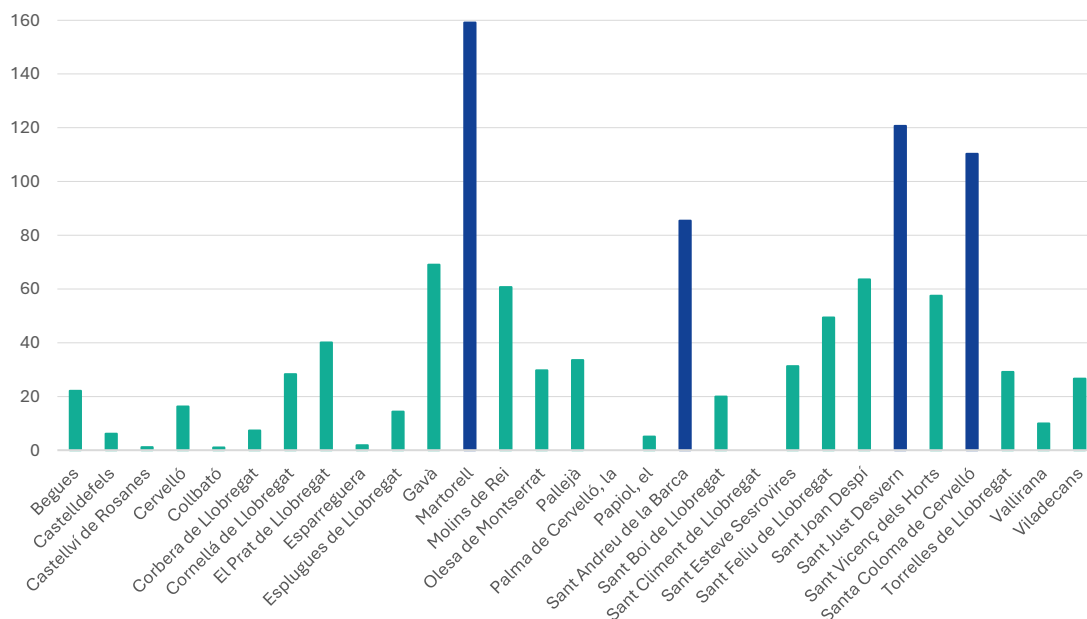
El nombre total d'ajuts al lloguer atorgats a la comarca és de 6.337. Els municipis que en reben més són Cornellà de Llobregat (1.113 ajuts), Sant Boi de Llobregat (761 ajuts), El Prat de Llobregat (610 ajuts), Viladecans (492 ajuts) i Gavà (432 ajuts). Això suggereix que les localitats amb més densitat de població i una oferta més àmplia d'habitatge protegit també concentren un alt volum d'ajuts al lloguer, fet que respon a una necessitat més gran de suport per garantir l'accés a l'habitatge.

Per contra, municipis amb menys ajuts inclouen Santa Coloma de Cervelló (17 ajuts), Castellví de Rosanes (6 ajuts) i Cervelló (6 ajuts).

A banda del nombre d'ajuts, també és important analitzar **les prestacions al lloguer**, ja que aquestes reflecteixen el suport econòmic efectiu que rep la població per fer front a les despeses d'habitatge. Els municipis amb més prestacions per habitant són: Cornellà de Llobregat (29,32 euros/habitant), Olesa de Montserrat (26,13 euros/habitant), El Prat de Llobregat (22,25 euros/habitant), Sant Boi de Llobregat (21,78 euros/habitant) i Gavà (21,53 euros/habitant).

En canvi, municipis com Sant Climent de Llobregat (6,8 €/habitant), Castellví de Rosanes (6,13 €/habitant) i Santa Coloma de Cervelló (5,4 €/habitant) presenten nivells molt més baixos de prestacions, fet que podria indicar una menor inversió en ajuts al lloguer o una menor necessitat percebuda en aquestes localitats.

Gràfic 33: HPO amb règim de protecció per cada 1.000 habitants. Font: Secretaria d'Habitatge de la Generalitat, 2023.

En conjunt, els municipis amb més densitat de població, com Cornellà, El Prat i Sant Boi, concentren la major part d'aquests ajuts i recursos econòmics destinats a garantir l'accés a l'habitatge

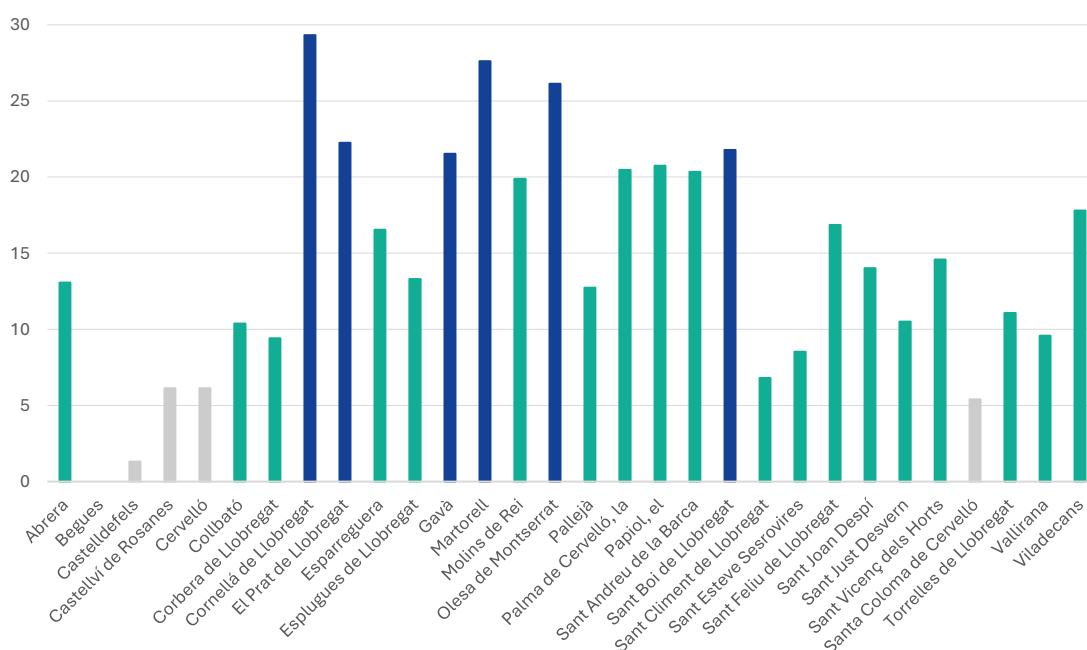
Aquest panorama posa de manifest la necessitat de reforçar les polítiques d'habitatge en aquells municipis amb menor oferta d'HPO i menys ajuts al lloguer, per tal de garantir l'accés a l'habitatge als col·lectius més vulnerables a tota la comarca

Des de la Generalitat, s'ha començat recentment el Pla 50.000 habitatges, que busca ampliar el parc públic d'habitatge i

garantir l'accés a l'habitatge digne per a tothom. Una de les primeres mesures va ser la compra massiva d'habitatge a fons, 743 a tot Catalunya, 26 dels quals al Baix Llobregat

En aquest sentit, el Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa d'una **Oficina Comarcal d'Habitatge**, un servei públic adreçat als municipis de la comarca que no tenen oficina pròpia o que gestionen parcialment les polítiques d'habitatge. En alguns casos, els municipis més grans tenen la seva pròpia oficina d'habitatge o estan integrats al Consorci Metropolità de l'Habitatge, i per tant poden oferir serveis diferents.

Gràfic 34: Prestacions al lloguer (euros anuals per habitant destinats a les subvencions per al pagament del lloguer). Font: Secretaria d'Habitatge de la Generalitat, 2023.

L'Oficina Comarcal d'Habitatge realitza tasques d'assessorament, gestió i informació sobre els ajuts disponibles de la Generalitat de Catalunya, a través de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya. Aquest servei inclou la tramitació i el suport en la presentació de sol·licituds per a la rehabilitació d'habitatges, ajuts al lloguer, cèdules d'habitabilitat, inscripció al Registre de Sol·licitants d'Habitatge amb Protecció Oficial (HPO), així com la mediació en casos de deutes relacionats amb l'habitatge.

A més, el Consell Comarcal presta el **Servei d'Intervenció en la Pèrdua de l'Habitatge (SIPH)** per frenar els desnonaments als 15 municipis del Baix Llobregat amb menys recursos per fer-hi front. Aquest dispositiu local-comarcal ofereix un perfil polivalent que abasta des de l'assessorament fins a la intervenció directa en els desnonaments, reforçant les intervencions prèvies i col·laborant per augmentar-ne l'eficàcia

Indicadors

344.200 habitatges

HABITATGES FAMILIARS, CENS 2021

-1,90%

VARIACIÓ D'HABITATGES FAMILIARS, CENS 2011-2021

49,10%

HABITATGES DE MÉS DE 45 ANYS, CADASTRE 2023

903,71 euros/mes

MITJANA ANUAL DEL LLOGUER CONTRACTUAL, GENERALITAT 2024

13.586 habitatges

HPO AMB RÈGIM DE PROTECCIÓ VIGENT, GENERALITAT 2023

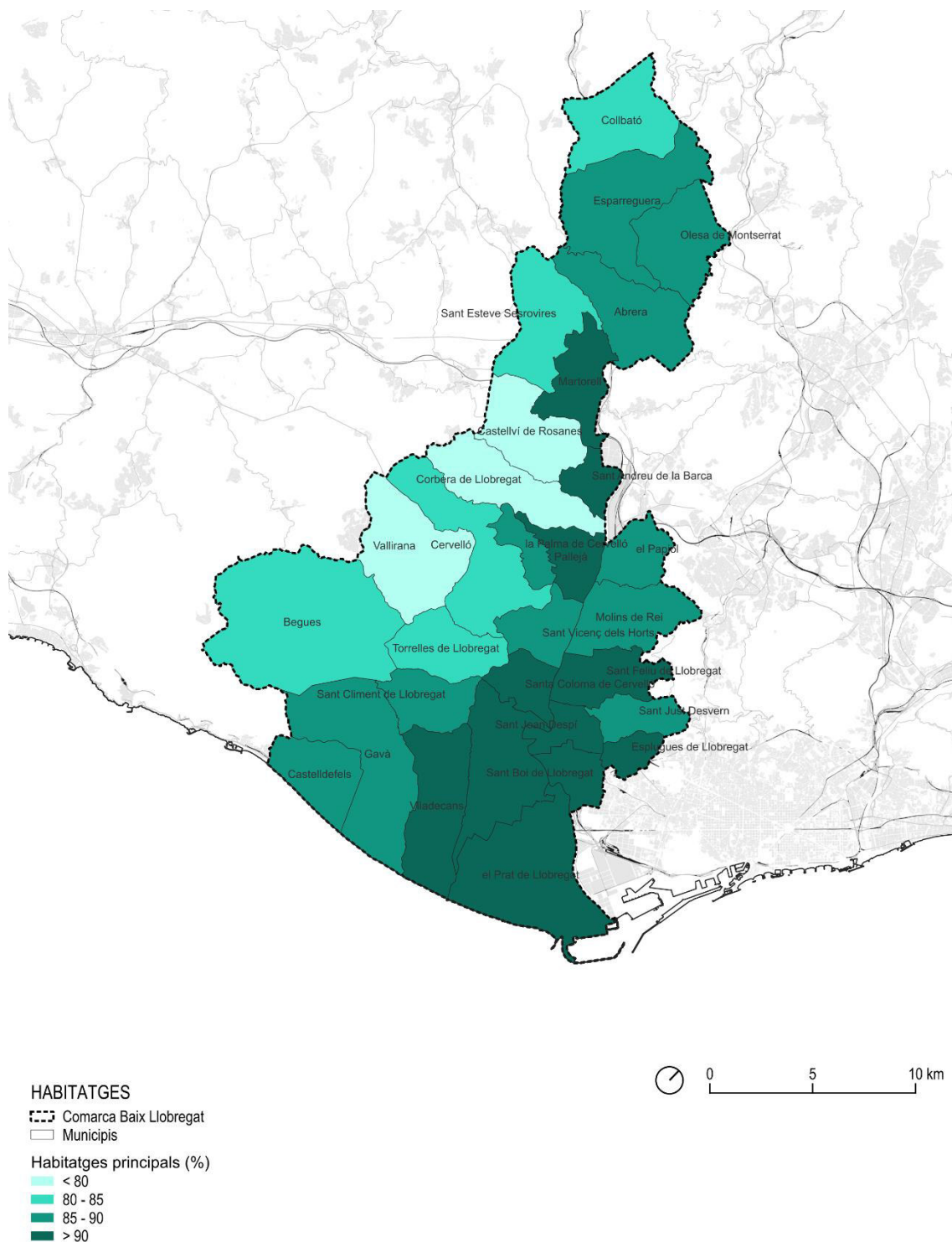
16,14‰

HPO AMB RÈGIM DE PROTECCIÓ PER CADA 1.000 HABITANTS, GENERALITAT 2023

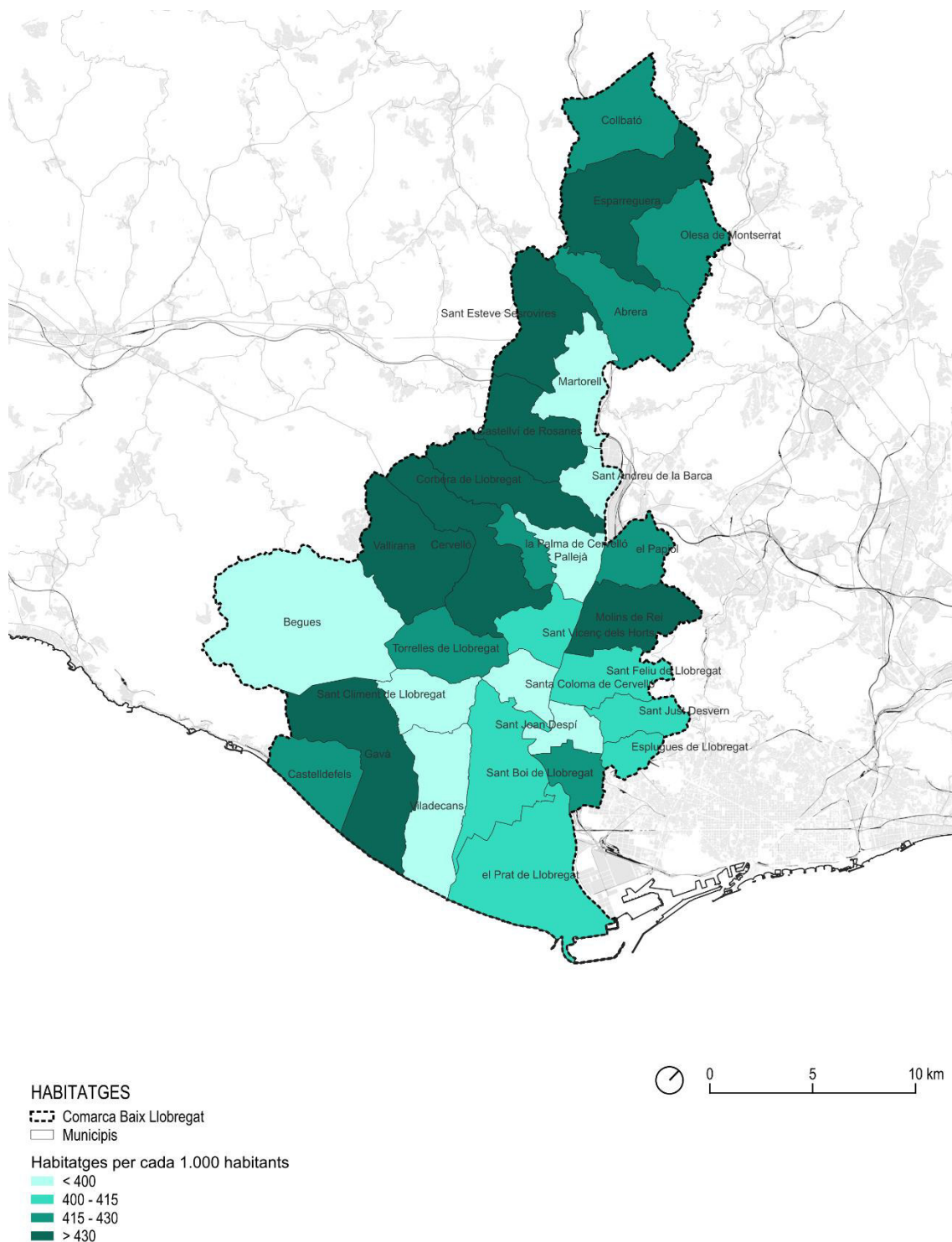
6.337 ajuts

AJUTS AL LLOGUER, GENERALITAT 2023

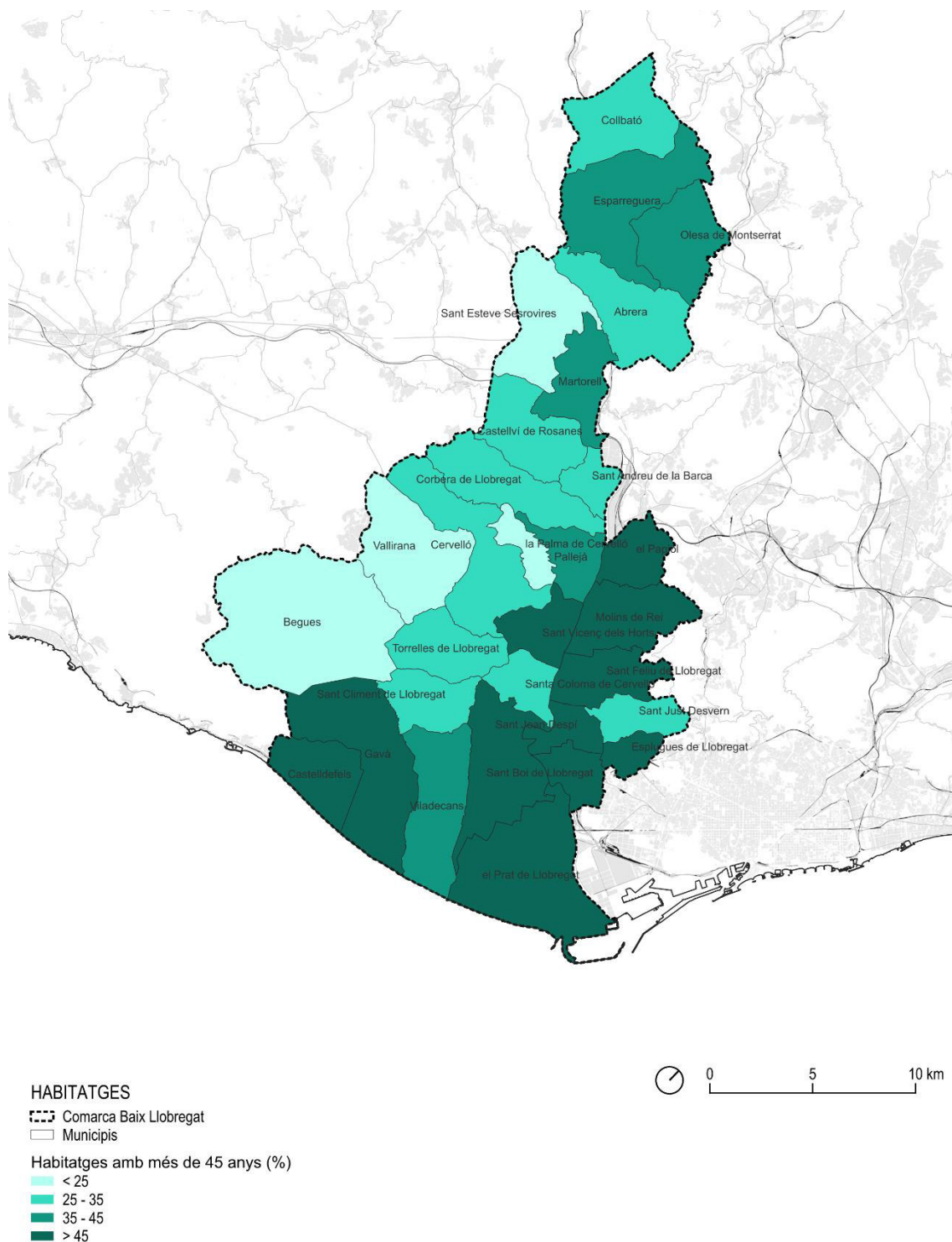
Mapa 36: Percentatge d'habitatges principals en els municipis de la comarca. Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de Població i Habitatges de 2021.

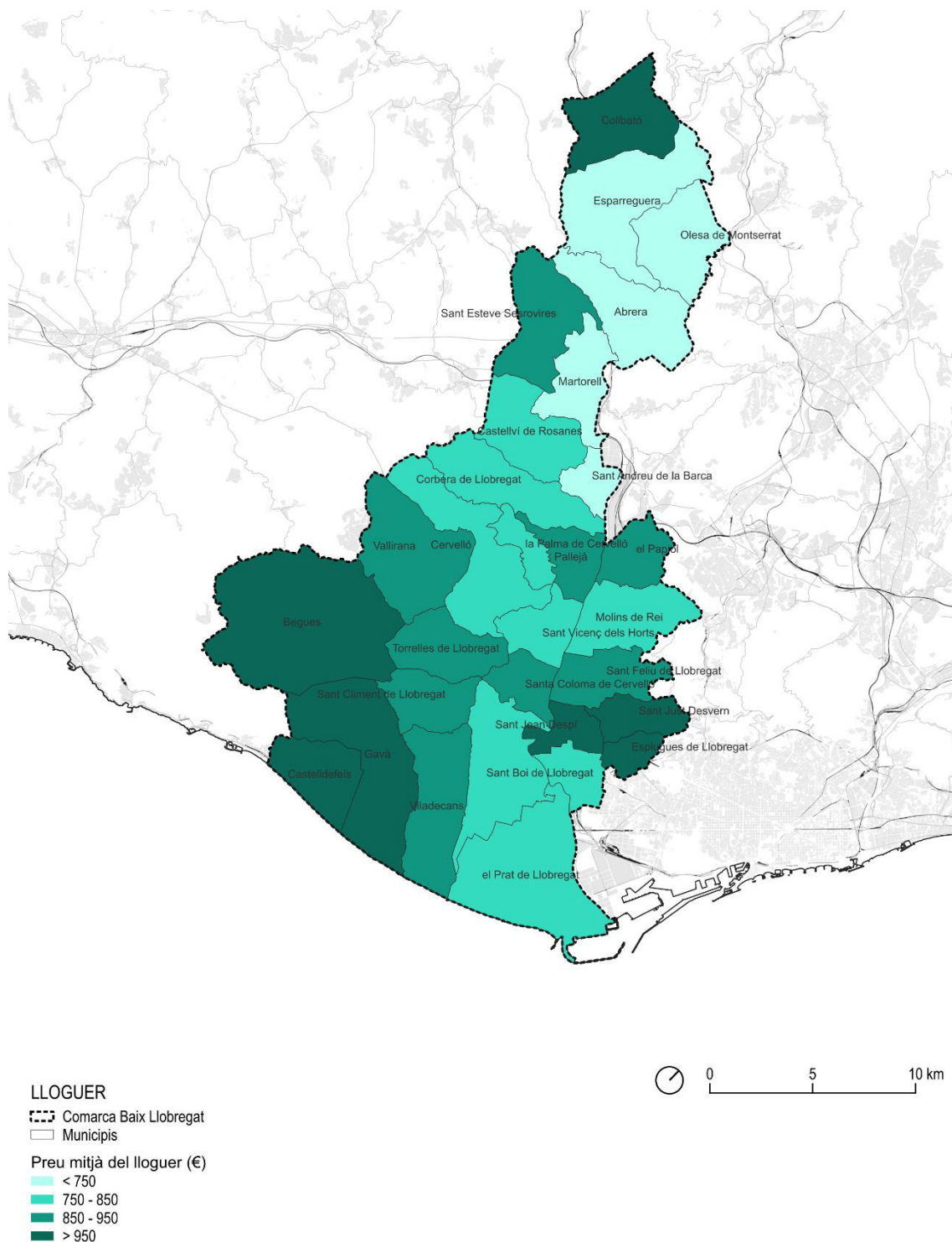
Mapa 37: Nombre d'habitatges per cada 1.000 habitants. Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de Població i Habitatges de 2021.

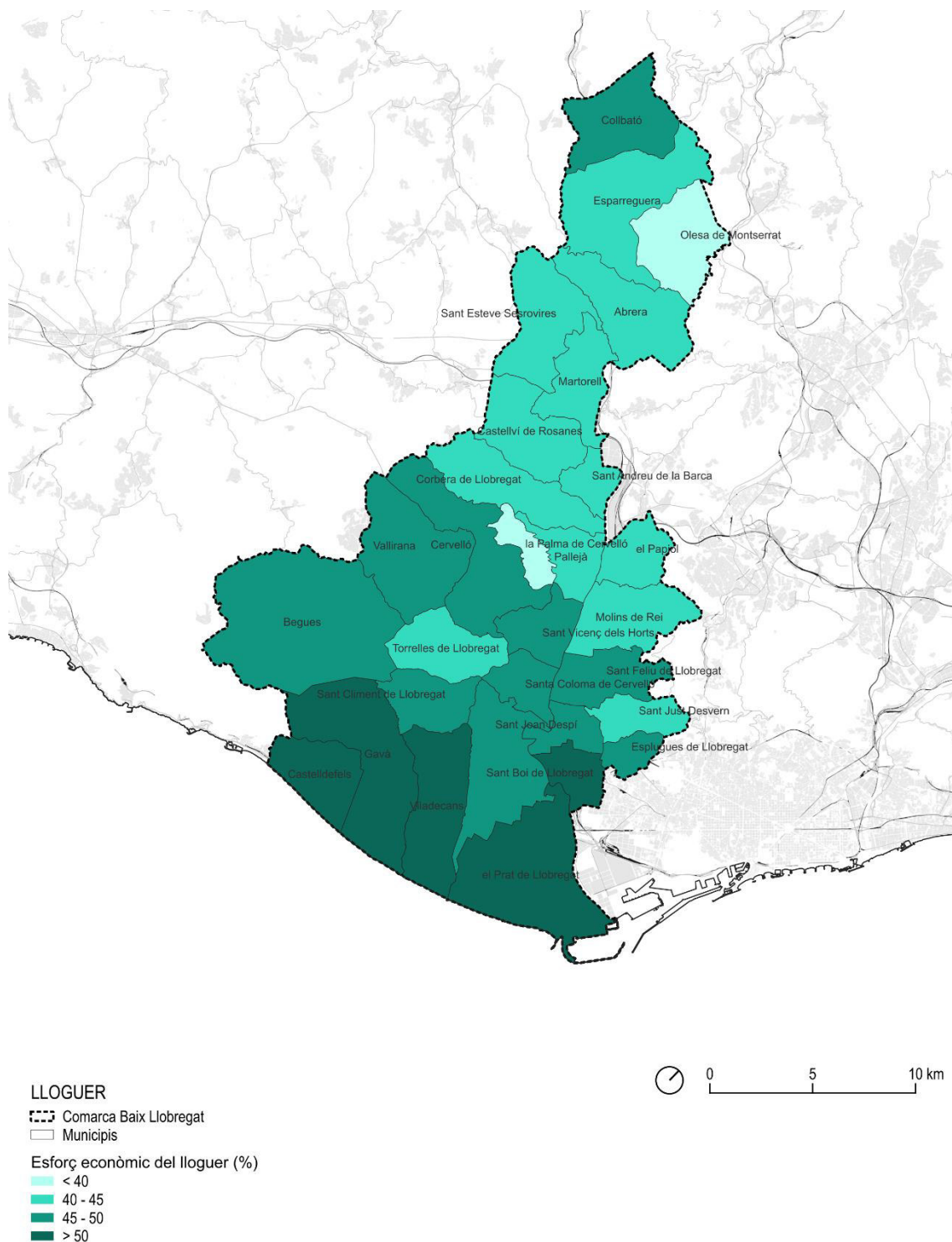
Mapa 38: Percentatge d'habitatges amb més de 45 anys. Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de Població i Habitatges de 2021.

Mapa 39: Preu mitjà del lloguer. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona.

Mapa 40: Mitjana del preu anual del lloguer en relació amb la renda bruta familiar. Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona.

DAFO

Debilitats

D8.1 La distribució desigual d'habitatges de protecció oficial limita l'accés a l'habitatge en alguns municipis del Baix Llobregat.

D8.2 El parc d'habitatges és antic, amb un 49,12% de les habitatges superant els 45 anys, la qual cosa requereix renovació.

D8.3 Els preus elevats del lloguer en municipis propers a Barcelona dificulten l'accés a l'habitatge per a persones amb baixos ingressos.

D8.4 Alguns municipis tenen pocs ajuts al lloguer i prestacions per habitant, cosa que redueix el suport als més vulnerables.

Amenaces

A8.1 El creixement desigual del parc d'habitatges podria augmentar les disparitats en l'accés a l'habitatge entre municipis.

A8.2 L'augment constant dels preus de lloguer exerceix pressió econòmica sobre la població i limita l'accessibilitat a l'habitatge.

A8.3 La manca de polítiques eficients en municipis amb baixa oferta d'HPO podria incrementar l'exclusió social i econòmica.

Fortaleses

F8.1 El parc d'habitatges ha crescut de manera sostinguda, millorant l'oferta residencial a la comarca.

F8.2 Diversitat d'habitatges, especialment més assequibles a les zones interiors del Baix Llobregat.

F8.3 Alt percentatge d'habitatges principals garanteix estabilitat en la població resident de la comarca.

F8.4 Els municipis amb més ajuts al lloguer proporcionen un suport significatiu a qui necessita accedir a l'habitatge.

Oportunitats

O8.1 El creixement poblacional ofereix l'oportunitat de desenvolupar noves habitatges de protecció oficial i assequibles.

O8.2 La renovació del parc d'habitatges antics podria millorar la qualitat de vida i l'eficiència energètica.

O8.3 Es poden implementar polítiques públiques inclusives que afavoreixin l'accés a l'habitatge a tots els municipis.

O8.4 La cooperació entre municipis podria generar solucions habitacionals més equilibrades i accessibles a tota la comarca.

Eix 9. Era digital

L'era digital ha transformat profundament la manera en que vivim, treballem i ens relacionem. En el Baix Llobregat, aquest canvi no només suposa una oportunitat per a la modernització de serveis i infraestructures, sinó també un repte per garantir que totes les persones, comunitats i sectors econòmics tinguin accés a les tecnologies digitals i en puguin treure el màxim profit.

Les noves tecnologies, com la intel·ligència artificial, el big data, la connexió 5G i l'Internet de les Coses, estan remodelant els àmbits de la producció, l'educació, la salut i l'administració pública. Així mateix, l'era digital ofereix solucions innovadores per afrontar reptes com la sostenibilitat, l'eficiència energètica i la gestió de les infraestructures urbanes. No obstant això, aquest avenç tecnològic comporta també riscos, com la bretxa digital, la privacitat i la seguretat de la informació, que cal abordar amb estratègies inclusives i responsables.

En el Baix Llobregat, els municipis estan treballant per fomentar una transformació digital que sigui equitativa i accessible per a tota la població. Des de la digitalització dels serveis municipals fins a la creació d'entorns intel·ligents que millorin la qualitat de vida, els projectes impulsats en aquest àmbit busquen garantir que la digitalització sigui un motor de progrés i cohesió social. L'objectiu és crear un territori connectat, amb

oportunitats per a tothom i preparat per afrontar els nous reptes de la societat digital.

Aquest eix examina les tendències actuals de la transformació digital al Baix Llobregat, les seves aplicacions en sectors clau com la indústria, la salut, l'educació i la mobilitat, i les iniciatives comarcals per garantir una adaptació inclusiva i sostenible a l'era digital

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i
ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

9. Liderar i fomentar la innovació digital.

- 9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (Smart Cities).
- 9.2. Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital.

Estat actual plans i projectes

1. Ordenança de transparència i Administració electrònica

L'Ordenança de transparència i Administració electrònica del Consell Comarcal del Baix Llobregat regula l'ús dels mitjans electrònics per garantir una administració més transparent, pròxima i eficient. Estableix els criteris per a la tramitació electrònica dels procediments administratius, la publicació d'informació rellevant per a la ciutadania i la promoció de la participació ciutadana a través de canals digitals. L'objectiu és facilitar l'accés a la informació pública, millorar la relació amb la ciutadania i adaptar l'actuació administrativa a les noves tecnologies, assegurant la seguretat, accessibilitat i disponibilitat dels serveis digitals. Promou una administració oberta i moderna.

2. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

Document que recull les actuacions i prioritats estratègiques 2024-2027 per enfortir la resiliència de la comarca davant de reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, amb un model de desenvolupament sostenible i integrador per la comarca. Les accions queden agrupades en cinc grans eixos: patrimoni territorial, sostenibilitat i canvi climàtic, cohesió territorial, dinamització social i governança i digitalització.

Objectius específics

9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (Smart Cities)

El desenvolupament d'una societat del coneixement al Baix Llobregat implica reforçar la capacitat d'innovació, la connectivitat digital i la gestió intel·ligent dels serveis públics. El territori presenta un alt potencial per esdevenir referent en matèria de digitalització, tant per la presència d'infraestructures tecnològiques com per l'activitat econòmica i formativa associada. No obstant això, cal abordar desigualtats en l'accés a les tecnologies i millorar la coordinació entre municipis per impulsar solucions intel·ligents compartides, que millorin l'eficiència, la transparència i la qualitat de vida ciutadana. El repte passa per consolidar una governança digital oberta i inclusiva, aprofitant el potencial de les dades i les TIC per avançar cap a una regió metropolitana més intel·ligent i cohesionada.

9.2. Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital

Per afrontar els reptes del desenvolupament territorial sostenible impulsats per l'Agenda Urbana Espanyola, les polítiques de digitalització poden millorar els enfocaments i eines utilitzades fins ara. Això requereix una administració pública digitalitzada, eficient, accessible i capaç de gestionar tots els actius de la ciutat, basada en el govern de dades.

En aquest context, el Consell Comarcal del Baix Llobregat aposta per una **administració digital** eficient, participativa, electrònicament accessible i amb espais per a la cogovernança.

Des del punt de vista de la transparència i el bon govern, el Consell compta amb un **portal de transparència**

(<https://www.seu-e.cat/ca/web/ccbaixllobregat/seu-electronica>) que inclou informació institucional i organitzativa (informació institucional, organització política i retribucions, empleats públics i protecció de dades personals), gestió econòmica (pressupost, gestió econòmica i patrimoni), acció de govern i normativa (acció de govern, grups polítics, normativa, plans i programes, urbanisme i gestió documental i arxiu), contractes, convenis i subvencions (relació de contractes, informació sobre la contractació pública i convenis i subvencions) i participació ciutadana.

Les obligacions de transparència es mesuren mitjançant indicadors que reflecteixen l'estat de les eines de transparència, els quals s'actualitzen setmanalment. No obstant això, es detecta una manca d'actualització d'aquests indicadors.

A més, el Consell disposa d'un catàleg de dades obertes (<https://www.seu-e.cat/ca/web/ccbaixllobregat/dades-obertes>) compost per 50 conjunts de dades relacionades amb el sector públic, incloent aspectes institucionals, gestió econòmica i contractació, entre d'altres.

En aquesta línia, el Consell Comarcal també compta amb l'**Observatori Comarcal del Baix Llobregat** (<https://www.elbaixllobregat.cat/observatori>), una eina de suport a la presa de decisions accessible a tots els agents i institucions locals. L'Observatori Comarcal proporciona coneixement i informació analitzada i contrastada en matèria de desenvolupament local, publicant dades sobre població, economia i treball, turisme, igualtat, joventut i educació.

A més, el Consell, amb el suport de l'AMB, va impulsar l'**Observatori de Gènere Metropolità** (OGM), arran de la necessitat detectada pels municipis d'obtenir dades sobre la desigualtat de gènere en els diferents àmbits de la societat.

L'OGM és una eina de suport que, mitjançant dades, estadístiques i indicadors, proporciona les bases i assessora els òrgans de govern locals i supramunicipals en la presa de decisions i el desenvolupament de polítiques públiques orientades a combatre la desigualtat de gènere. A més, permet establir un seguiment i una avaluació sòlids de l'efectivitat d'aquestes polítiques públiques.

Un altre aspecte clau relacionat amb la transparència és la modernització de la gestió municipal a través de la interacció dels serveis públics amb la ciutadania, les persones professionals i les empreses. En aquest sentit, el Consell Comarcal ha habilitat un portal en línia que permet realitzar diversos tràmits de manera eficient.

Quant a la informació pública, el Consell ha implementat canals per assegurar l'accés i reutilització d'aquesta per part de la ciutadania. Aquest dret es pot exercir telemàticament a través de la web, mitjançant la identificació electrònica corresponent, o presencialment al registre del Consell Comarcal del Baix Llobregat (Parc Torreblanca, Ctra. Nacional N-340, pk. 1249, Sant Feliu de Llobregat).

Indicadors

5,29[%]

VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ, IDESCAT 2014-2024

50 datasets

CONJUNTS DE DADES OBERTES, CONSELL COMARCAL 2025

DAFO

Debilitats

D9.1 Manca d'actualització dels indicadors de transparència, limitant el seguiment efectiu i la millora contínua dels serveis digitals.

D9.2 Persistència de la bretxa digital en determinats col·lectius socials i territorials, dificultant l'accés equitatiu als serveis electrònics.

D9.3 Desconnexió entre els recursos digitals disponibles (portals, observatoris, catàlegs) i el grau de coneixement o ús efectiu per part de la ciutadania.

Amenaces

A9.1 Riscos de ciberseguretat associats a l'increment de la digitalització dels serveis públics i la gestió de dades sensibles.

A9.2 Rebuig o resistència al canvi digital per part de sectors de la població amb menor competència digital.

Fortaleses

F9.1 Existència d'un portal de transparència complet i estructurat, que recull informació clau sobre la gestió pública.

F9.2 Disponibilitat d'un catàleg de dades obertes amb 49 conjunts d'informació rellevant per a la gestió i la rendició de comptes.

F9.3 L'Observatori Comarcal i l'Observatori de Gènere Metropolità com a referents en l'anàlisi de dades per a la presa de decisions públiques.

Oportunitats

O9.1 Desenvolupament d'eines digitals per promoure la participació ciutadana i la cogovernança en l'àmbit local.

O9.2 Impuls dels serveis en línia per millorar l'eficiència administrativa i reduir la burocràcia.

O9.3 Creació de programes formatius per reduir la bretxa digital i millorar les competències digitals de la ciutadania.

Eix 10. Instruments i governança

La governança territorial és clau per afrontar els desafiaments de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, ja que assegura la coordinació entre els diversos agents públics, privats i socials en la presa de decisions. En un context de creixent complexitat i dinàmiques globals, resulta fonamental establir estructures de governança que facilitin la col·laboració, la transparència i l'eficiència en la implementació de polítiques urbanes.

A la comarca, els instruments de planificació i gestió juguen un paper essencial per garantir que les decisions es prenguin de manera integral, participativa i alineada amb els objectius de desenvolupament sostenible. El Baix Llobregat compta amb una sèrie de mecanismes de planificació, des dels plans urbanístics i territorials fins als acords intermunicipals, que busquen equilibrar el creixement urbà, la sostenibilitat ambiental, la cohesió social i la competitivitat econòmica.

A través de la col·laboració entre els municipis, la Generalitat de Catalunya i altres agents clau, es fomenta un enfocament de governança que permet una visió compartida del territori i una implementació eficaç de projectes. A més, es promouen processos de participació ciutadana, on les

persones habitants tenen veu en la presa de decisions que afecten el seu entorn. D'aquesta manera, la governança es converteix en una eina clau per promoure un desenvolupament inclusiu i sostenible a la comarca.

Aquest eix analitza els principals instruments de planificació, l'estructura de governança comarcal i les polítiques públiques que afavoreixen la cooperació i la integració dels diferents nivells de govern i de la societat civil, amb l'objectiu de construir un Baix Llobregat més just, equitatiu i preparat per als reptes del futur.

Alineament estratègic

Agenda 2030

Agenda del pobles i ciutats Catalunya 2050

Agenda Urbana Espanyola

10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

- 10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori també la gestió.
- 10.2. Assegurar la participació ciutadana, la transparència i afavorir la governança multinivell.
- 10.3. Impulsar la capacitat local i millorar el finançament.
- 10.4. Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana, així com d'intercanvi i difusió del coneixement.

Estat actual plans i projectes

la corrupció i els conflictes d'interès en l'àmbit de l'administració comarcal.

1. Pla d'Actuació Comarcal del Baix Llobregat 2024-2027

El Pla d'Actuació Comarcal (PAC) 2024-2027 és el full de ruta aprovat pel Consell Comarcal del Baix Llobregat per al mandat 2023-2027. Aquest pla busca enfortir la resiliència de la comarca davant reptes globals com el canvi climàtic i la transformació digital, promovent un model de desenvolupament integrador i sostenible. El PAC s'estructura en cinc eixos estratègics:

1. Patrimoni territorial.
2. Sostenibilitat i canvi climàtic.
3. Cohesió territorial.
4. Dinamització social.
5. Governança i digitalització.

Aquest pla es desplega en 22 línies d'actuació i 123 accions concretes que aborden de manera integrada els desafiaments identificats en el territori. El PAC és el resultat d'un procés participatiu que ha involucrat diversos agents de la comarca, assegurant una implementació efectiva d'aquestes mesures en els municipis del Baix Llobregat.

2. Pla Mesures Antifrau del Consell Comarcal del Baix Llobregat

El Pla de Mesures Antifrau (PMA) del Consell Comarcal del Baix Llobregat és una iniciativa aprovada pel Ple del Consell Comarcal amb l'objectiu de garantir la correcta gestió dels fons europeus, especialment els provinents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR). Aquest pla s'alinea amb les directrius establertes per l'Ordre HFP/1030/2021 i altres normatives europees i estatals, assegurant la prevenció, detecció i correcció del frau,

Objectius específics

10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori també la gestió

El Baix Llobregat presenta una realitat territorial diversa i interconnectada que exigeix un marc normatiu i de planejament urbanístic més actualitzat, àgil i integrador. Una part significativa dels instruments de planejament vigents als municipis es troba parcialment desfasada o presenta limitacions per donar resposta als nous reptes de sostenibilitat, mobilitat, habitatge i transició ecològica.

A més, cal tenir en compte que 22 dels 30 municipis de la comarca pertanyen a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), i per tant es troben subjectes a un marc supramunicipal específic: el Pla Director Urbanístic (PDU) metropolità, que introdueix una visió estratègica comuna però també condiciona l'autonomia i la capacitat d'adaptació immediata dels municipis. Això posa de manifest la necessitat de reforçar la coordinació entre nivells de govern, simplificar els procediments, i dotar els ajuntaments d'eines tècniques i jurídiques que els permetin gestionar de manera més eficient, transparent i adaptativa el desenvolupament territorial.

10.2. Assegurar la participació ciutadana, la transparència i afavorir la governança multinivell

Per afavorir el debat entre la ciutadania, les entitats i el govern, el Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa del **Codi Ètic i de Bon Govern**, aprovat pel Ple l'any 2021. Aquest document expressa el compromís del Consell amb la transparència, la responsabilitat i la participació ciutadana, tot garantint la

presència activa de la ciutadania en espais i processos participatius, així com el retorn dels resultats a totes les persones implicades.

En aquest marc, el Consell Comarcal impulsa diversos òrgans de participació estables, com ara:

- Consell Consultiu Comarcal de la Gent Gran
- Consell de les Dones
- Consell de Salut
- Consell Econòmic i Social

A més, en els darrers anys s'han desenvolupat processos participatius rellevants, com el Pla Comarcal d'Adaptació al Canvi Climàtic (2022) i el Pla Estratègic per a les Persones Grans del Baix Llobregat (2021), així com altres iniciatives en àmbits com la mobilitat, la sostenibilitat i la igualtat.

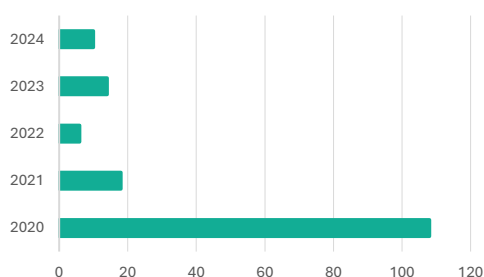
Actualment, el Servei Comarcal de Joventut (SCJ) del Baix Llobregat es troba en procés d'elaboració del nou Pla Comarcal de Joventut (PCJ), que tindrà una vigència de cinc anys (2025 - 2029). En el marc d'aquest procés, durant el mes de novembre s'han organitzat cinc grups de discussió: dos amb tècnics i tècniques de joventut de la comarca, dos amb regidors i regidores de joventut i, un darrer, amb personal tècnic d'altres departaments del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Per promoure una comunicació clara i accessible, el Consell manté actualitzada la seva pàgina web, on es recull l'acció de govern i les principals iniciatives comarcals. Així mateix, la ciutadania disposa de **canals de contacte oberts** per presentar **queixes, suggeriments o propostes** sobre l'activitat administrativa del Consell (<https://www.elbaixllobregat.cat/TransparenciaiBonGovern/Queixesisuggeriments>). Aquestes aportacions es poden fer

telemàticament a través del formulari web o de manera presencial al registre general (Parc Torreblanca, Ctra. Nacional N-340, PK 1249, Sant Feliu de Llobregat).

L'any 2024 es van registrar **10 expedients** a través de la bústia de queixes i suggeriments, tots ells per via telemàtica: **6 relacionats amb el servei de menjador escolar, 3 vinculats al Parc de Torreblanca i 1 al Servei d'Atenció Domiciliària.**

Gràfic 35: Evolució de queixes i suggeriments.
Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Tots aquests esforços de comunicació han estat reconeguts pel grup de recerca Comunicació Sonora, Estratègia i Transparència (ComSET) de la Universitat Autònoma de Barcelona, que ha atorgat al Consell Comarcal del Baix Llobregat el **Segell Infoparticipa** a la transparència i qualitat en la comunicació pública. Aquesta distinció, considerada un referent en l'àmbit de la comunicació institucional, avalua i reconeix les bones pràctiques dels ens públics en la difusió d'informació clara, veraç, accessible i actualitzada a la ciutadania.

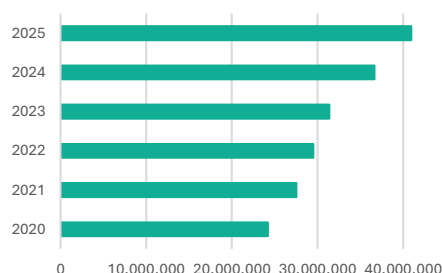
El Segell Infoparticipa es basa en una metodologia rigorosa que analitza diversos indicadors sobre la informació publicada als portals web institucionals, com ara la presentació dels representants polítics, la gestió econòmica, els mecanismes de participació i el compliment dels principis de transparència activa.

Aquest reconeixement posa en valor **el compromís del Consell amb la transparència, la rendició de comptes i la millora contínua de la comunicació amb la ciutadania**, afavorint una relació més oberta, participativa i de confiança entre les institucions i la societat.

10.3. Impulsar la capacitat local i millorar el finançament

El pressupost aprovat pel Consell Comarcal del Baix Llobregat per al 2025, que ascendeix a 40.965.670,89 euros, reflecteix una aposta clara per l'enfortiment de les capacitats locals i la millora del model de finançament. L'increment del 11,7 % respecte a l'exercici anterior respon a la necessitat de donar resposta a les creixents demandes socials, especialment en els àmbits de l'educació i l'acció social. En aquest sentit, destaca l'augment de gairebé 3 milions d'euros en ajuts de menjador escolar, gratuïtats i transport, que reforcen els serveis essencials i consoliden la capacitat de gestió del Consell Comarcal.

Gràfic 36: Evolució del pressupost d'ingressos 2020-2025.
Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat.

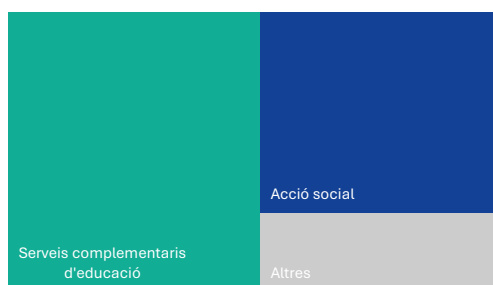

Un aspecte clau per entendre l'estratègia de finançament és la dependència de fons finalistes, que representen el 97 % dels ingressos, provinents majoritàriament de la Generalitat de Catalunya (78,41 %), així com dels ajuntaments de la comarca (15 %) i altres entitats supramunicipals. El

conveni amb el Departament d'Educació, que inclou la gestió de més de 80 rutes de transport escolar per a 1.800 alumnes i la tramitació de més de 22.600 sol·licituds anuals d'ajuts de menjador, suposa gairebé la meitat del pressupost total (49,77 %), fet que posa de manifest la importància del finançament interadministratiu per garantir l'equitat educativa al territori.

Tot i aquesta elevada dependència externa, el Consell ha orientat el pressupost a garantir l'estabilitat i la sostenibilitat financera, evitant l'endeutament a llarg termini. Això, juntament amb una clara priorització dels serveis complementaris d'educació (51,58 %) i de l'acció social (34,74 %), demostra una voluntat decidida de consolidar estructures locals sòlides i resilients, amb capacitat per donar resposta a les necessitats de la ciutadania. Impulsar la capacitat local, per tant, no només implica millorar els serveis, sinó també enfortir la governança i l'autonomia financera del territori.

Gràfic 37: Pressupost per programes. Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat, 2025.

En aquest context, l'**Oficina de Projectes Europeus del Baix Llobregat** juga un paper estratègic en la diversificació de les fonts de finançament i en el suport a la innovació territorial. Aquesta oficina dona suport als 30 ajuntaments de la comarca en la identificació de necessitats i d'oportunitats de finançament europeu

i/o internacional, així com en la valoració, millora i preparació de projectes per a la seva presentació en convocatòries competitives. La seva tasca contribueix a ampliar la capacitat d'accés als fons externs i reforça la cooperació entre municipis per impulsar iniciatives transformadores amb impacte local.

Així mateix, el Consell Comarcal va aprovar l'any 2023 el **Pla de Mesures Antifrau**, que estableix les directrius per a l'actuació de l'organització amb l'objectiu de garantir que, en l'àmbit de la seva competència, **tots els fons vinculats a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR)** gestionats pel Consell s'utilitzin de conformitat amb la normativa aplicable. En particular, el Pla assegura el compliment dels principis de prevenció, detecció i correcció del frau, així com la gestió adequada dels conflictes d'interès.

10.4. Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana, així com d'intercanvi i difusió del coneixement

Un dels pilars fonamentals de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat és el compromís amb la formació, la sensibilització ciutadana i l'intercanvi de coneixement tècnic, amb l'objectiu de promoure una transformació urbana més justa, sostenible i col·lectiva. En aquesta línia, el Consell Comarcal impulsa diverses iniciatives que promouen aquests valors mitjançant campanyes de comunicació, jornades temàtiques i espais de cocreació que involucren tant la ciutadania com els equips tècnics i el teixit socioeconòmic del territori.

Promou tallers participatius i espais de debat al voltant de reptes urbans com la

mobilitat sostenible, l'habitatge, el feminisme o la diversitat. Alguns exemples destacats són:

- El Fòrum Comarcal de la Mobilitat i la Taula de Mobilitat del Baix Llobregat, com a espais de trobada entre ajuntaments, entitats i agents de mobilitat per debatre i compartir solucions comunes.
- La Jornada Comarcal de Joventut, que fomenta el diàleg sobre l'espai públic, la cultura urbana i la participació juvenil.
- Campanyes pedagògiques com El Baix Llobregat (Co)responsable, Construïm Espais Feministes o El Baix Llobregat per la diversitat afectiva, sexual i de gènere, que reforcen la consciència ciutadana i la corresponsabilitat en la construcció d'un territori inclusiu i sostenible.

Pel que fa a l'intercanvi de coneixement amb el teixit econòmic i institucional, impulsa i coorganitza sessions formatives i jornades tècniques amb empreses, universitats, centres de recerca i agents socials, amb una mirada cap a la innovació i la transició sostenible. Destaquem:

- Jornades sobre transició ecològica i adaptació climàtica urbana, amb experiències pràctiques com les comunitats energètiques promogudes a través de l'Ateneu Cooperatiu i de l'Oficina Comarcal de Transició Energètica.
- La presentació del PERTE d'economia circular del plàstic, impulsant nous models productius més sostenibles.
- La Trobada Comarcal sobre FP Dual i el suport a la primera Fira de la Formació Professional del Baix Llobregat, amb l'objectiu de

connectar el món educatiu amb el mercat laboral local.

- El Servei d'Intervenció en la Pèrdua de l'Habitatge (SIPH), que forma tècnicament als municipis en matèria de dret a l'habitatge i prevenció de desnonaments.
- En l'àmbit del turisme, es promouen jornades sobre turisme MICE (reunions, incentius, congressos i esdeveniments) i es consolida l'aposta pel segell Biosphere, que reconeix bones pràctiques en sostenibilitat.
- La col·laboració amb PIMEC en el projecte Comerç Punt Lila, que converteix els establiments de proximitat en espais segurs davant possibles situacions de violència masclista.

Aquest conjunt d'accions reforça una xarxa d'intercanvi de bones pràctiques, actualització tècnica i col·laboració transversal, indispensable per avançar cap a un Baix Llobregat més resiliència, sostenible i compromès amb l'Agenda Urbana.

Indicadors

5,29[%]

VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ, IDESCAT 2014-2024

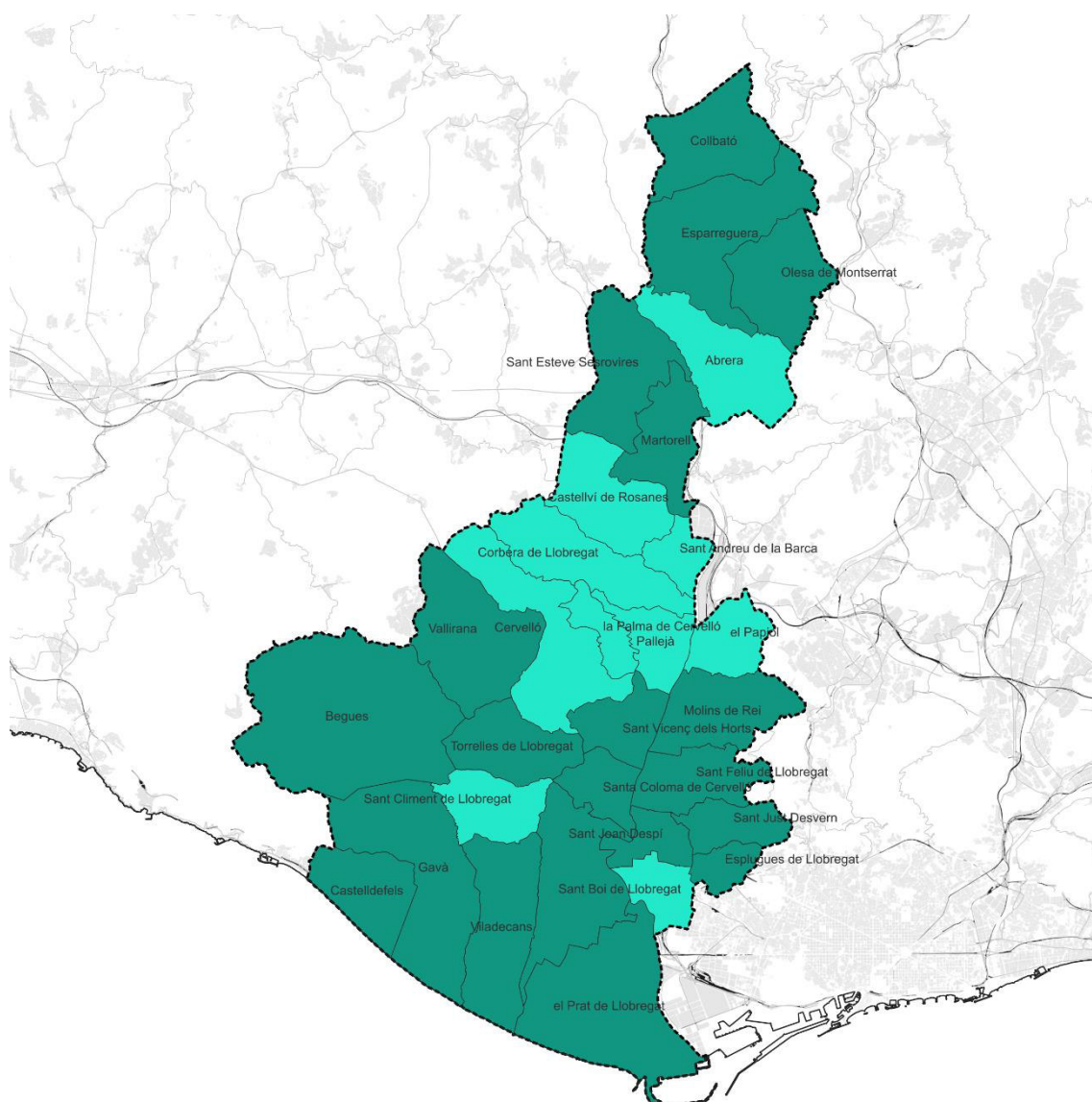
4consells

CONSELLS DE PARTICIPACIÓ, CONSELL COMARCAL 2025

11,70[%]

INCREMENT ANUAL DEL PRESSUPOST, CONSELL COMARCAL 2024-2025

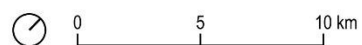
Mapa 42: Plataformes de participació als municipis de la comarca. Font: Institut Metròpoli.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

- Comarca Baix Llobregat
- Municipis

- Plataforma de participació**
- Amb plataforma activa
 - Sense plataforma

DAFO

Debilitats

D10.1 Alta dependència de fons finalistes externs (97 % del pressupost), que limita la capacitat d'autonomia financera del Consell.

D10.2 Limitat ús de canals de participació ciutadana (ex. només 10 expedients registrats a la bústia de queixes i suggeriments el 2024), fet que pot indicar una baixa implicació o desconeixement per part de la ciutadania.

Amenaces

A10.1 Inestabilitat o canvis en les línies de finançament supramunicipal (Generalitat, UE, etc.), que podrien afectar la sostenibilitat de serveis essencials.

A10.2 Desafecció ciutadana si no es percep un impacte directe de les aportacions fetes o una millora tangible en la qualitat institucional.

Fortaleses

F10.1 Existència d'òrgans de participació estables i especialitzats (Gent Gran, Dones, Salut, Econòmic i Social), que assegurin una pluralitat de veus.

F10.2 Reconeixement amb el Segell Infoparticipa, que valida les bones pràctiques en transparència i comunicació institucional.

F10.3 Creació i desplegament de l'Oficina de Projectes Europeus, que reforça la capacitat tècnica local i l'accés a finançament diversificat.

Oportunitats

O10.1 Impulsar espais de cogovernança entre administracions locals i supramunicipals per a una millor coordinació territorial.

O10.2 Millorar i ampliar els canals participatius, especialment digitals, per arribar a col·lectius joves o menys mobilitzats.

O10.3 Consolidar la capacitat tècnica del personal municipal a través de la formació i la professionalització de la gestió pública.

O10.4 Aprofitar els fons europeus (PRTR i altres) per transformar estructures administratives i reforçar la governança multinivell.

1-2 Indicadors d'anàlisi

Aquest apartat presenta el conjunt d'indicadors utilitzats en el diagnòstic de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, tots ells calculats a escala comarcal. Per a cada indicador s'inclou l'identificador, una breu descripció, el valor comarcal corresponent i la font de les dades.

Amb l'objectiu de facilitar-ne la interpretació, s'han distingit **dos tipus d'indicadors en funció del seu origen:**

- Els indicadors que tenen un identificador que comença per la lletra "D" formen part del sistema d'indicadors definit per l'Agenda Urbana Espanyola, cosa que permet alinear el diagnòstic comarcal amb els objectius i criteris establerts a nivell estatal.
- Els indicadors amb un identificador que comença per la lletra "A" són d'elaboració pròpia, definits específicament per al present diagnòstic amb la voluntat de complementar la informació disponible amb dades més ajustades a la realitat territorial i les particularitats del Baix Llobregat.

Aquesta classificació permet una lectura més clara i estructurada del conjunt d'indicadors, combinant el marc comú estatal amb una aproximació territorialitzada.

Codi	Descripció	Valor	Font
D01	Variació de població 2014-2024 (%) <i>Percentatge de canvi en la població entre 2014 i 2024.</i>	5,29	IDESCAT/INE 2014/2024
D02a	Superfície de cobertura artificial (%) <i>Percentatge de sòl cobert per infraestructures i urbanització en comparació amb la superfície total</i>	29,64	SIOSE 2014
D02b	Superfície de cultius artificial (%) <i>Percentatge de sòl dedicat a cultius artificials sobre la superfície total</i>	13,04	SIOSE 2014
D02c	Superfície de zona forestal (%) <i>Proporció de sòl ocupat per zones forestals en relació amb el total del territori</i>	54,45	SIOSE 2014
D06	Densitat urbana (hab./ha.) <i>Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà</i>	122,52	IDESCAT 2024
D22a	Índex d'envelliment de la població (%) <i>Percentatge de persones grans en relació al total de la població menor de 15 anys</i>	133,06	IDESCAT 2024
D22b	Índex de senectut de la població (%) <i>Proporció de població major de 85 anys respecte a la població de 65 i més anys</i>	17,32	IDESCAT 2024
D23	Població estrangera (%) <i>Percentatge de la població estrangera sobre la població total</i>	12,42	IDESCAT 2024
D24a	Índex de dependència total (%) <i>Proporció entre la població dependent (menor de 16 anys i major de 64 anys) i la població productiva de la qual aquella depèn (de 16 a 64 anys)</i>	49,23	IDESCAT 2024
D24b	Índex de dependència infantil (%) <i>Proporció entre la població menor de 16 anys i la població productiva (de 16 a 64 anys)</i>	21,12	IDESCAT 2024
D24c	Índex de dependència de gent gran (%) <i>Proporció entre la població major de 64 anys i la població productiva (de 16 a 64 anys)</i>	28,11	IDESCAT 2024
D26a	Persones treballadores sector agricultura (%) <i>Percentatge de persones treballadores en el sector de l'agricultura</i>	0,05	IDESCAT 2024
D26b	Persones treballadores sector indústria (%) <i>Percentatge de persones treballadores en el sector de la indústria</i>	16,38	IDESCAT 2024
D26c	Persones treballadores sector construcció (%) <i>Percentatge de persones treballadores en el sector de la construcció</i>	6,34	IDESCAT 2024
D26d	Persones treballadores sector serveis (%) <i>Percentatge de persones treballadores en el sector serveis</i>	77,23	IDESCAT 2024
D28a	Percentatge de persones aturades total (%)	5,83	IDESCAT

	<i>Percentatge de persones aturades sobre la població activa</i>		2024
D28c	Proporció d'atur femení (%) <i>Percentatge de dones aturades sobre el total d'aturats</i>	58,89	IDESCAT 2024
A01	Població (hab.) <i>Número d'habitants estimats per a l'any 2024</i>	848.827	IDESCAT 2024
A02	Superfície (km²) <i>Superfície de la comarca</i>	485,99	IDESCAT 2024
A19	Renda mitjana per persona (euros) <i>Renda mitjana per persona</i>	16.671	INE 2022
A20	Renda mitjana per llar (euros) <i>Renda mitjana per llar</i>	45.662	INE 2022
A21	Població amb ingressos per unitat de consum per sota de 5.000 euros (%) <i>Percentatge de la població amb ingressos per sota dels 5.000 euros</i>	2,50	INE 2022
A22	Població amb ingressos per unitat de consum per sota de 10.000 euros (%) <i>Percentatge de la població amb ingressos per sota dels 10.000 euros</i>	9,50	INE 2022
A25	CAPs per cada 10.000 habitants (‰) <i>Nombre de Centres d'Atenció Primària (CAPs) per cada 10.000 habitants</i>	0,65	Generalitat 2024
A26	Residus per càpita (kg/hab/dia) <i>Quantitat de residus generats per persona cada dia</i>	1,11	Generalitat 2023
A27	Recollida selectiva (%) <i>Percentatge de residus recollits de manera selectiva</i>	42,44	Generalitat 2023
A29	Consum elèctric per habitant (Kwh/hab.) <i>Consum elèctric per habitant</i>	1.125,62	ICE 2022
A30	Impost sobre les Estades en Establiments Turístic (euros) <i>Import recaptat pel tribut sobre les estades en establiments turístics</i>	1.207.972	OCBL 2023
A32	Consum d'aigua (milers de m³) <i>Volum total d'aigua consumida en milers de metres cúbics</i>	54.191,10	IDESCAT 2023
A33	Població menor de 15 anys (%) <i>Percentatge de la població menor de 15 anys sobre la població total</i>	14,16	IDESCAT 2024
A34	Població major de 64 anys (%) <i>Percentatge de la població major de 64 anys sobre la població total</i>	18,84	IDESCAT 2024
A36	Habitatges familiars (hab.) <i>Nombre total d'habitatges familiars</i>	334.883	INE 2022
A41	Habitatges de més de 45 anys (%)	49,12	Cadastre

<i>Percentatge d'habitatges amb més de 45 anys</i>			2023
A43	HPO amb règim de protecció vigent (hab.) <i>Nombre d'habitatges de protecció oficial (HPO) amb règim de protecció vigent</i>	13.586	Generalitat 2023
A44	HPO per cada 1.000 habitants (‰) <i>Nombre d'habitatges de protecció oficial per cada 1.000 habitants</i>	16,14	Generalitat 2023
A45	Ajuts al lloguer (nº) <i>Nombre d'ajuts al lloguer atorgats</i>	6.337	Generalitat 2023

1-3 Fitxa dels Plans

Aquest apartat recull una selecció de **plans, programes i projectes que han contribuït a estructurar les polítiques públiques en l'àmbit del Baix Llobregat** en els últims anys. Es tracta de documents estratègics impulsats des de diferents nivells de l'administració o per agents territorials clau, que han tingut un paper rellevant en la configuració del model territorial, social, econòmic i ambiental de la comarca:

- Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM).
- Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat.
- Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat.
- Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024—2030.
- Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya.
- Pla Director Vies Blaves.
- Pla Especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf.
- Pla territorial metropolità de Barcelona
- Pla Director Urbanístic de les Àrees Residencials Estratègiques del Baix Llobregat.
- Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat.
- Pla de Qualitat de l'Aire, Horitzó 2027.
- Pla Clima i Energia 2030.
- Pla d'Acció Supramunicipal per a la millora de la qualitat de l'aire a 13 municipis del Baix Llobregat.
- Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables.
- Estratègia per a l'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola a Catalunya per al període 2021—2027.
- Pla Director d'Infraestructures 2021—2030 del Transport Públic

- Reglament del Servei de Transport Adaptat.
- Pla Estratègic per les Persones Grans del Baix Llobregat
- IV Pla Transversal de polítiques feministes del Baix Llobregat 2021—2025.
- Pla Comarcal de Joventut 2020—2024.
- Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física.
- Disseny del Pla d'Acció per millorar la qualitat dels serveis i la salut mental al Consell Comarcal del Baix Llobregat.
- Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic incliusiu i sostenible.
- Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social.
- Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat (horitzó 2033).
- Pla d'Actuació Comarcal 2024—2027.
- Pla de Mesures Antifrau del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Cada fitxa inclou la següent informació:

- Nom del pla o projecte.
- Àmbit territorial d'aplicació.
- Any d'aprovació.
- Objectius AUE relacionats.
- Descripció general.
- Objectius centrals del document.
- Estratègies i accions previstes.
- Plans relacionats.

A continuació es presenten les **fitxes corresponents a cada document**:

PLA DIRECTOR URBANÍSTIC METROPOLITÀ (PDUM)

Àmbit

Territori i urbanisme

Any d'aprovació

En fase d'aprovació inicial

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE2. Evitar la dispersió urbana i reutilitzar la ciutat existent.

OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

Descripció

El PDUM és l'instrument principal de planificació territorial i urbanística a escala metropolitana que ha de substituir el Pla General Metropolità de 1976. Té com a objectiu adaptar l'ordenació del territori als nous reptes ambientals, socials i econòmics.

Objectius centrals del document

- 1. Fomentar un model de ciutat compacta, cohesionada i sostenible.*
- 2. Preservar i integrar els espais oberts i naturals dins del planejament urbà.*
- 3. Promoure la mobilitat sostenible i l'equitat territorial.*
- 4. Planificar el sòl per a l'habitatge assequible i equipaments.*

Estratègies i accions previstes

- A. Requalificació de teixits urbans existents abans d'ampliar nous sòls.*
- B. Enfortiment de les centralitats urbanes i dels eixos de mobilitat pública.*
- C. Protecció del sòl no urbanitzable i del patrimoni natural.*
- D. Disseny d'un sistema d'espais verds metropolitans interconnectats.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat, Pla Director d'Infraestructures 2021–2030, Pla Clima i Energia 2030, Pla de Qualitat de l'Aire, Horitzó 2027, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ I MILLORA DEL PARC AGRARI DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Territori

Any d'aprovació

2004

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

Descripció

Aquest pla regula l'ús i la gestió del Parc Agrari, amb l'objectiu de garantir la continuïtat de l'activitat agrària, protegir els valors naturals i potenciar la funció social i econòmica del territori agrícola en un entorn metropolità.

Objectius centrals del document

- 1. Protegir el sòl agrícola com a recurs estratègic.*
- 2. Promoure una agricultura professional i sostenible.*
- 3. Integrar el Parc Agrari dins la planificació territorial metropolitana.*
- 4. Fomentar la relació entre la ciutat i l'entorn agrícola.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Establiment de mesures de gestió activa del territori.*
- B. *Millora de la infraestructura agrària i accessibilitat.*
- C. *Suport a la comercialització de productes locals.*
- D. *Educació ambiental i sensibilització ciutadana sobre el valor del Parc.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat, Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024–2030, Estratègia per a l'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola a Catalunya per al període 2021–2027, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya

PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DEL DELTA DEL LLOBREGAT

Àmbit

Territori

Any d'aprovació
2016

Objectius AUE relacionats

- OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.*
- OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.*
- OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.*

Descripció

El PDU del Delta del Llobregat és un instrument de planejament urbanístic amb l'objectiu de redefinir els usos del sòl en aquest entorn d'elevat valor ambiental, agrícola i logístic. El pla estableix un nou marc per a la regulació dels sòls que, en planejament vigent, estaven qualificats per a activitats productives però que no havien estat desenvolupats.

Objectius centrals del document

- 1. Requalificar sòls industrials o no desenvolupats per preservar el valor ambiental i agrícola del territori.*
- 2. Garantir la continuïtat ecològica i la connectivitat dels espais naturals del Delta.*
- 3. Integrar l'activitat econòmica amb la preservació del medi ambient.*
- 4. Millorar la coherència i sostenibilitat del model territorial en l'àmbit metropolità sud.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Delimitació de nous espais de protecció ambiental i agrícola.*
- B. *Redefinició dels àmbits urbanitzables per ajustar-los a les necessitats reals i criteris ambientals.*
- C. *Proposta d'una infraestructura verda que connecti els diferents espais naturals.*
- D. *Potenciació d'usos logístics i productius en àmbits estratègics ben connectats.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat, Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya, Pla Director d'Infraestructures 2021–2030, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat

PLA D'ACCIÓ DE LES MUNTANYES DEL BAIX 2024–2030

Àmbit

Territori

Any d'aprovació

2024

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

Descripció

El Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024–2030 és una iniciativa supramunicipal per protegir, conservar i posar en valor el sistema natural i forestal del conjunt de serralades del Baix Llobregat. S'articula com una eina de planificació per fer front als riscos ambientals, el despoblament rural i la fragmentació dels espais naturals..

Objectius centrals del document

- 1. Garantir la conservació de la biodiversitat i la connectivitat ecològica.*
- 2. Impulsar la gestió forestal sostenible i la prevenció d'incendis.*
- 3. Fomentar l'ús social i educatiu de les muntanyes.*
- 4. Reforçar la governança i la coordinació entre administracions.*

Estratègies i accions previstes

- A. Restauració d'hàbitats degradats i creació de corredors ecològics.*
- B. Implementació de plans de prevenció d'incendis amb base territorial.*
- C. Dinamització d'activitats d'educació ambiental i turisme responsable.*
- D. Desenvolupament d'infraestructures verdes i serveis ecosistèmics.*
- E. Potenciació de l'aprofitament de la biomassa de manera sostenible.*

Plans relacionats

Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Estratègia per a l'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola a Catalunya per al període 2021–2027, Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya

PLA D'ESPAIS D'INTERÈS NATURAL DE CATALUNYA

Àmbit

Territori

Any d'aprovació

1992

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

Descripció

El PEIN és el document marc per a la protecció dels espais naturals de Catalunya. Defineix una xarxa territorial d'espais naturals d'interès ecològic, paisatgístic i cultural, amb l'objectiu de garantir-ne la conservació a llarg termini i integrar-los en la planificació territorial.

Objectius centrals del document

- 1. Conservar la biodiversitat i els ecosistemes representatius de Catalunya.*
- 2. Regular els usos permesos per tal d'assegurar la compatibilitat amb la conservació.*
- 3. Integrar els espais naturals en l'ordenació del territori.*
- 4. Fomentar la recerca, l'educació ambiental i el gaudi respectuós del medi.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Delimitació i classificació dels espais inclosos al PEIN.*
- B. *Desenvolupament de plans específics de gestió per a cada espai.*
- C. *Coordinació entre administracions i implicació del territori.*
- D. *Promoció d'activitats sostenibles com el turisme de natura o l'agricultura ecològica.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat, Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat, Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024–2030, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Pla Director Urbanístic Metropolità

PLA DIRECTOR VIES BLAVES

Àmbit

Territori

Any d'aprovació

2018

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

OE5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.

OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

Descripció

El Pla Director de les Vies Blaves preveu la creació de tres grans corredors fluvials (Llobregat, Cardener i Anoia) per a ús turístic, lúdic i no motoritzat. Al Baix Llobregat, es desplega principalment al llarg del riu Llobregat, connectant espais naturals, municipis i punts d'interès patrimonial.

Objectius centrals del document

1. *Crear una infraestructura verda que connecti territori i persones.*
2. *Revaloritzar el paisatge fluvial i el patrimoni cultural.*
3. *Impulsar l'economia local a través del turisme sostenible.*
4. *Promoure la mobilitat activa i saludable.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Adequació de camins fluvials i passarelles.*
- B. *Recuperació ambiental de marges i entorns naturals.*
- C. *Senyalització i interpretació del patrimoni.*
- D. *Promoció turística i desenvolupament econòmic local vinculat a les rutes.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat, Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat, Pla Director Urbanístic Metropolità

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI FÍSIC I DEL PAISATGE DE L'ESPAI NATURAL DEL GARRAF

Àmbit

Territori

Any d'aprovació

1990

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic.

Descripció

Instrument de protecció del medi natural i del paisatge del massís del Garraf. Estableix mesures per compatibilitzar la conservació dels valors ecològics i paisatgístics amb els usos humans i l'aprofitament sostenible dels recursos.

Objectius centrals del document

- 1. Preservar els ecosistemes i hàbitats naturals del Garraf.*
- 2. Regular els usos del sòl i evitar l'impacte urbanístic.*
- 3. Fomentar una gestió forestal adaptativa.*

Estratègies i accions previstes

- A. Regulació d'activitats forestals, agrícoles i recreatives.*
- B. Protecció dels sistemes naturals i biodiversitat.*
- C. Control de l'edificació i infraestructures.*
- D. Establiment de figures de gestió coordinada entre administracions.*

Plans relacionats

Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya, Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix, Pla d'Actuació Comarcal 2024-2027

PLA TERRITORIAL METROPOLITÀ DE BARCELONA

Àmbit

Territori

Any d'aprovació

2010

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE2. Evitar la dispersió urbana.

OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

Descripció

Document estratègic de caràcter supramunicipal que estableix les línies generals d'ordenació territorial per a la Regió Metropolitana de Barcelona. Pretén garantir un desenvolupament equilibrat i sostenible.

Objectius centrals del document

- 1. Coordinar el creixement urbà amb la protecció del sòl no urbanitzable.*
- 2. Millorar la funcionalitat territorial i la connectivitat.*
- 3. Distribuir racionalment els equipaments i serveis.*

Estratègies i accions previstes

- A. Estructuració del territori en sistemes urbanístics jerarquitzats.*
- B. Protecció de corredors ecològics i sòls agrícoles.*
- C. Integració de la planificació urbanística i sectorial.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat

PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DE LES ÀREES RESIDENCIALS ESTRATÈGIQUES DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Urbanisme i habitatge

Any d'aprovació

2009

Objectius AUE relacionats

OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.

OE2. Evitar la dispersió urbana i reutilitzar la ciutat existent.

OE8. Garantir l'accés a l'habitatge.

Descripció

Aquest Pla defineix el desenvolupament de diverses Àrees Residencials Estratègiques al Baix Llobregat, amb l'objectiu de donar resposta a la demanda d'habitatge assequible i de qualitat, en emplaçaments ben connectats i amb serveis.

Objectius centrals del document

- 1. Incrementar el parc d'habitatge amb protecció oficial.*
- 2. Fomentar la ciutat compacta i sostenible, evitant la dispersió urbana.*
- 3. Integrar nous teixits residencials amb el teixit urbà existent.*
- 4. Assegurar l'equilibri entre habitatge, equipaments i espais lliures.*

Estratègies i accions previstes

- A. Desenvolupament de sòl urbanitzable amb criteris de sostenibilitat.*
- B. Establiment de percentatges mínims d'habitatge protegit.*
- C. Disseny d'eixos verds i connexions amb el transport públic.*
- D. Col·laboració amb els ajuntaments per a l'execució dels projectes.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat, Pla Director d'Infraestructures 2021–2030, Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social

PLA DE RESILIÈNCIA AL CANVI CLIMÀTIC DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Canvi climàtic

Any d'aprovació

2022

Objectius AUE relacionats

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

Descripció

Pla estratègic que estableix les línies d'actuació per augmentar la resiliència del Baix Llobregat davant els efectes del canvi climàtic, mitjançant accions d'adaptació i mitigació a escala comarcal i local.

Objectius centrals del document

- 1. Reduir la vulnerabilitat del territori davant fenòmens climàtics extrems.*
- 2. Adaptar infraestructures, ecosistemes i sectors socioeconòmics als nous escenaris climàtics.*
- 3. Potenciar la gestió sostenible de l'aigua, el sòl i l'energia.*
- 4. Impulsar una governança climàtica local participativa i eficient.*

Estratègies i accions previstes

- A. Diagnosi de riscos climàtics (inundacions, onades de calor, sequeres).*
- B. Creació de corredors verds i sistemes de drenatge sostenible.*
- C. Promoció d'energies renovables i rehabilitació energètica d'edificis.*
- D. Integració del canvi climàtic en el planejament municipal i supramunicipal.*

Plans relacionats

Pla Clima i Energia 2030, Pla de Qualitat de l'Aire, Horitzó 2027, Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat, Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024–2030, Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat, Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya, Estratègia per a l'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola a Catalunya per al període 2021–2027

PLA DE QUALITAT DE L'AIRE, HORITZÓ 2027

Àmbit

Medi ambient

Any d'aprovació

2023

Objectius AUE relacionats

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

OE5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.

Descripció

Pla estratègic que té com a objectiu reduir els nivells de contaminació atmosfèrica a les zones més afectades de Catalunya, especialment les àrees urbanes i metropolitanes, per protegir la salut de la població i el medi ambient.

Objectius centrals del document

- 1. Millorar la qualitat de l'aire fins a nivells recomanats per l'OMS.*
- 2. Reduir les emissions dels principals contaminants: NO₂, PM₁₀, ozó troposfèric.*
- 3. Fomentar la mobilitat sostenible i la descarbonització del transport.*
- 4. Integrar accions sectorials (transport, indústria, energia, agricultura).*

Estratègies i accions previstes

- A. Implantació de Zones de Baixes Emissions (ZBE) en municipis de més de 20.000 habitants.*
- B. Renovació del parc de vehicles i impuls de la mobilitat elèctrica.*
- C. Millores en la xarxa de transport públic i infraestructures ciclables.*
- D. Mesures d'informació i sensibilització a la ciutadania sobre contaminació i salut.*

Plans relacionats

Pla Clima i Energia 2030, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables

PLA CLIMA I ENERGIA 2030

Àmbit

Canvi climàtic

Any d'aprovació

2023

Objectius AUE relacionats

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

OE5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.

Descripció

Pla estratègic que defineix les polítiques i mesures per assolir els objectius de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle i transició cap a un model energètic net, descentralitzat i democràtic d'aquí a l'any 2030.

Objectius centrals del document

1. Reducció del 55% de les emissions de GEH respecte a 1990.
2. Increment del 50% de l'ús d'energies renovables en el consum final.
3. Millora del 27% en l'eficiència energètica.
4. Impuls a la justícia climàtica i participació ciutadana.

Estratègies i accions previstes

- A. Promoció de comunitats energètiques locals.
- B. Electrificació de la mobilitat i suport a les renovables (solar, eòlica, biomassa).
- C. Plans d'adaptació sectorials (aigua, agricultura, urbanisme).
- D. Integració del vector climàtic en les polítiques públiques.

Plans relacionats

Pla de Qualitat de l'Aire, Horitzó 2027, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables, Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat

PLA D'ACCIÓ SUPRAMUNICIPAL PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE A 13 MUNICIPIS DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Canvi climàtic

Any d'aprovació

20219

Objectius AUE relacionats

- OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic.*
OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.
OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

Descripció

Pla d'abast supramunicipal que agrupa 13 municipis amb l'objectiu comú de reduir la contaminació atmosfèrica, especialment la derivada del trànsit rodat i la indústria. Inclou diagnosi, línies estratègiques i mesures concretes adaptades al context territorial del Baix Llobregat..

Objectius centrals del document

1. Reduir les emissions de contaminants atmosfèrics en àrees amb elevada densitat urbana i activitat econòmica.
2. Millorar la qualitat de vida i la salut de la ciutadania.
3. Promoure accions coordinades i coherents entre municipis.
4. Impulsar la transició ecològica i la mobilitat neta.

Estratègies i accions previstes

- A. Establiment de zones de baixes emissions (ZBE) o regulació del trànsit.
- B. Foment del transport públic i la mobilitat activa.
- C. Campanyes de sensibilització i educació ambiental.
- D. Mesures per a la millora de l'eficiència energètica i la qualitat de l'aire interior.

Plans relacionats

Pla de Qualitat de l'Aire de Catalunya, Pla Clima i Energia 2030, Plans locals de mobilitat urbana sostenible

PLA TERRITORIAL SECTORIAL PER AL DESENVOLUPAMENT DE LES ENERGIES RENOVABLES

Àmbit

Energia i ordenació territorial

Any d'aprovació

En tramitació

Objectius AUE relacionats

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

Descripció

Pla que estableix els criteris territorials i ambientals per ordenar la implantació d'instal·lacions d'energies renovables a Catalunya, tot garantint la protecció del paisatge, el medi ambient i la participació de la ciutadania i el món local.

Objectius centrals del document

- 1. Establir un model d'implantació d'energies renovables ordenat, equilibrat i transparent.*
- 2. Preservar els valors ambientals, agrícoles i paisatgístics del territori.*
- 3. Impulsar la sobirania energètica i l'autoconsum.*
- 4. Assegurar l'acceptació social dels projectes mitjançant participació efectiva.*

Estratègies i accions previstes

- A. Delimitació de zones prioritàries i zones d'exclusió per a instal·lacions renovables.*
- B. Foment de la planificació energètica municipal i comarcal.*
- C. Criteris per a l'avaluació ambiental de projectes.*
- D. Potenciació de projectes amb participació pública o comunitària.*

Plans relacionats

Pla Clima i Energia 2030, Pla de Qualitat de l'Aire, Horitzó 2027, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Estratègia per a l'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola a Catalunya per al període 2021-2027

ESTRATÈGIA PER A L'APROFITAMENT DE LA BIOMASSA FORESTAL I AGRÍCOLA A CATALUNYA PER AL PERÍODE 2021-2027

Àmbit

Energia

Any d'aprovació

2021

Objectius AUE relacionats

OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.

OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

Descripció

Document estratègic que estableix les bases per promoure l'aprofitament sostenible de la biomassa d'origen forestal i agrícola com a recurs energètic i de bioeconomia circular, amb l'objectiu de dinamitzar l'economia rural i reduir el risc d'incendis.

Objectius centrals del document

- 1. Impulsar l'ús energètic i industrial de la biomassa de manera sostenible.*
- 2. Contribuir a la prevenció d'incendis mitjançant la gestió forestal activa.*

3. *Fomentar l'activitat econòmica en entorns rurals.*
4. *Integrar la biomassa en el model energètic de proximitat i renovable.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Creació de centres logístics i punts de recollida de biomassa.*
- B. *Suport a instal·lacions de calefacció amb biomassa en equipaments públics.*
- C. *Incentius a la gestió forestal multifuncional i col·laboració amb propietaris.*
- D. *Campanyes informatives i tècniques per millorar el coneixement del recurs.*

Plans relacionats

Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables, Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat, Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024-2030, Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat

PLA DIRECTOR D'INFRAESTRUCTURES 2021-2030

Àmbit

Mobilitat i transport

Any d'aprovació

2021

Objectius AUE relacionats

- OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.*
OE5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.
OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

Descripció

Instrument de planificació estratègica que defineix les principals actuacions en infraestructures de transport públic per a l'àrea metropolitana de Barcelona durant el període 2021-2030, amb l'objectiu de millorar la mobilitat sostenible i l'accessibilitat.

Objectius centrals del document

1. *Reduir les emissions de GEH associades a la mobilitat.*
2. *Incrementar l'ús del transport públic i reduir la dependència del vehicle privat.*
3. *Millorar la connectivitat i cobertura territorial del transport.*
4. *Promoure la integració tarifària i multimodal.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Ampliació de la xarxa de metro, tramvia i autobusos exprés.*
- B. *Foment de la intermodalitat (estacions d'enllaç, aparcaments dissuasius).*
- C. *Millora de l'accessibilitat i adaptació per a persones amb mobilitat reduïda.*
- D. *Digitalització i innovació en la gestió del transport públic.*

Plans relacionats

Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Director Urbanístic del Delta del Llobregat, Pla Director Urbanístic de les Àrees Residencials Estratègiques del Baix Llobregat, Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat (horitzó 2033), Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física

REGLAMENT DEL SERVEI DE TRANSPORT ADAPTAT

Àmbit

Mobilitat i transport

Any d'aprovació

2022

Objectius AUE relacionats

OE5. Mobilitat sostenible i de proximitat.

OE6. Cohesió social i igualtat d'oportunitats.

Descripció

Reglament que regula el funcionament del Servei de Transport Adaptat (STA) del Consell Comarcal del Baix Llobregat, adreçat a persones amb discapacitat o dependència.

Objectius centrals del document

1. *Garantir el dret a la mobilitat per a persones amb dificultats funcionals.*
2. *Assegurar la igualtat d'accés als serveis bàsics.*
3. *Reforçar l'autonomia personal i la inclusió social.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Coordinació amb serveis socials municipals.*
- B. *Assignació de rutes eficients i personalitzat.*
- C. *Revisions periòdiques del servei i dels criteris d'accés.*

Plans relacionats

Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027, Estratègia d'Accessibilitat Universal

PLA ESTRATÈGIC PER LES PERSONES GRANS DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Cohesió social i polítiques socials

Any d'aprovació

2023

Objectius AUE relacionats

OE6. *Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.*

OE8. *Garantir l'accés a l'habitatge.*

Descripció

Pla impulsat pel Consell Comarcal del Baix Llobregat per definir les línies d'acció per garantir el benestar, la participació i l'autonomia de les persones grans del territori, amb una visió integral i comunitària de l'envelliment.

Objectius centrals del document

1. *Promoure l'envelliment actiu i saludable.*
2. *Millorar l'accés als serveis socials, sanitaris i d'atenció domiciliària.*
3. *Combatre la solitud no desitjada i les situacions de vulnerabilitat.*
4. *Afavorir la participació social i la inclusió digital de la gent gran.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Creació d'espais de trobada i programes d'activitats intergeneracionals.*
- B. *Ampliació dels serveis d'atenció a domicili i teleassistència.*
- C. *Campanyes per trencar estereotips i promoure el bon tracte.*
- D. *Plans de formació en competències digitals per a persones grans.*

Plans relacionats

Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027, Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social, IV Pla Transversal de polítiques feministes del Baix Llobregat 2021–2025

IV PLA TRANSVERSAL DE POLÍTIQUES FEMINISTES DEL BAIX LLOBREGAT 2021-2025

Àmbit

Igualtat de gènere i polítiques socials

Any d'aprovació

2021

Objectius AUE relacionats

OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

Descripció

Pla impulsat pel Consell Comarcal del Baix Llobregat amb l'objectiu d'impulsar una política feminista transversal a tota la comarca, que incideixi en els àmbits socials, institucionals, culturals i econòmics per avançar cap a una igualtat real i efectiva.

Objectius centrals del document

1. *Combatre les violències masclistes i les discriminacions de gènere.*
2. *Incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques.*
3. *Promoure la corresponsabilitat i la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.*
4. *Visibilitzar i empoderar les dones en tots els àmbits de la societat.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Formació en igualtat per al personal tècnic i càrrecs públics.*
- B. *Suport a les entitats feministes i creació de xarxes de cooperació.*
- C. *Protocols d'actuació contra la violència de gènere.*
- D. *Campanyes de sensibilització i accions en l'àmbit educatiu, laboral i cultural.*

Plans relacionats

Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027, Pla Estratègic per les Persones Grans del Baix Llobregat, Pla Comarcal de Joventut 2020–2024, Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social

PLA COMARCAL DE JOVENTUT 2020-2024

Àmbit

Joventut i polítiques socials

Any d'aprovació

2020

Objectius AUE relacionats

OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

Descripció

Document estratègic que fixa les línies d'acció per garantir els drets de la joventut a la comarca, oferint oportunitats en educació, ocupació, habitatge, salut i participació, i fomentant l'emancipació juvenil en igualtat de condicions.

Objectius centrals del document

1. *Donar resposta a les necessitats i inquietuds del jovent del territori.*
2. *Fomentar l'autonomia i l'emancipació juvenil.*
3. *Potenciar la participació activa i l'associacionisme.*
4. *Acompanyar les trajectòries formatives, laborals i vitals dels joves.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Xarxa comarcal d'informació juvenil i suport a projectes joves.*
- B. *Programes d'habitatge per a joves i accés a ocupació de qualitat.*
- C. *Activitats culturals, esportives i de voluntariat.*
- D. *Coordinació entre municipis i agents socials per a l'acció juvenil.*

Plans relacionats

Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027, Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social, IV Pla Transversal de polítiques feministes del Baix Llobregat 2021–2025, Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física

PLA ESTRATÈGIC D'ESPORT I ACTIVITAT FÍSICA DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Esport i cohesió social

Any d'aprovació

2022

Objectius AUE relacionats

OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

Descripció

Pla destinat a promoure l'esport i l'activitat física com a eines de salut, inclusió i desenvolupament comunitari. Planteja una visió global i integradora de l'activitat esportiva a nivell comarcal, amb una aposta clara per l'esport inclusiu i accessible.

Objectius centrals del document

- 1. Fomentar l'activitat física regular com a hàbit saludable.*
- 2. Garantir l'accés a l'esport per a totes les edats i col·lectius.*
- 3. Promoure l'esport femení, escolar i adaptat.*
- 4. Millorar la coordinació i optimització d'equipaments i recursos esportius.*

Estratègies i accions previstes

- A. Mapa d'equipaments esportius comarcals i propostes de millora.*
- B. Campanyes de promoció de l'activitat física per a col·lectius específics (gent gran, infància, persones amb discapacitat).*
- C. Suport a entitats esportives i projectes d'esport comunitari.*
- D. Integració de l'activitat física en entorns escolars, laborals i municipals.*

Plans relacionats

Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027, Pla Comarcal de Joventut 2020–2024, Pla Director d'Infraestructures 2021–2030, Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat (horitzó 2033)

DISSENY DEL PLA D'ACCIÓ PER MILLORAR LA QUALITAT DELS SERVEIS I LA SALUT MENTAL AL CONSELL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Salut i cohesió social

Any d'aprovació

2021

Objectius AUE relacionats

OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança..

Descripció

Document estratègic promogut pel Consell Comarcal amb l'objectiu de millorar la qualitat dels serveis comarcals i incorporar accions específiques per abordar el benestar emocional i la salut mental del personal i dels col·lectius atesos.

Objectius centrals del document

- 1. Millorar les condicions psicosocials de treball intern.*
- 2. Integrar la perspectiva del benestar en la prestació de serveis.*

3. *Impulsar una cultura organitzativa basada en la cura i el respecte.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Diagnosi participativa de riscos psicosocials.*
- B. *Programes de suport emocional i formació interna.*
- C. *Avaluació contínua de la qualitat dels serveis públics.*

Plans relacionats

Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027, Pla Comarcal de Joventut 2020–2024

ESTRATÈGIA TERRITORIAL DEL BAIX LLOBREGAT PER AL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC INCLUSIU I SOSTENIBLE

Àmbit

Desenvolupament econòmic

Any d'aprovació

2021

Objectius AUE relacionats

OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

Descripció

Full de ruta per impulsar un model de desenvolupament econòmic al Baix Llobregat que sigui sostenible, innovador, basat en la qualitat de vida i amb capacitat de generar ocupació digna, apostant per l'equitat social i la transició verda i digital.

Objectius centrals del document

- 1. *Diversificar l'economia i enfortir el teixit productiu local.*
- 2. *Millorar l'ocupació i reduir les desigualtats territorials i socials.*
- 3. *Promoure la innovació, la sostenibilitat i la digitalització de les empreses.*
- 4. *Enfortir la governança territorial i la col·laboració públic-privada.*

Estratègies i accions previstes

- A. *Suport a sectors estratègics (indústria 4.0, agroalimentació, economia verda).*
- B. *Impuls als polígons d'activitat econòmica i a la formació professional.*
- C. *Programes d'ocupació i emprenedoria inclusiva.*
- D. *Coordinació entre municipis per captar inversions sostenibles.*

Plans relacionats

Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social, Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat (horitzó 2033), Pla Director Urbanístic Metropolità, Pla Director d'Infraestructures 2021–2030, Pla Comarcal de Joventut 2020–2024, Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física

PACTE DEL BAIX LLOBREGAT PER UN NOU IMPULS ECONÒMIC I SOCIAL

Àmbit

Desenvolupament econòmic

Any d'aprovació

2020

Objectius AUE relacionats

OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.

OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

Descripció

Acord impulsat en el context de la crisi derivada de la COVID-19, amb la participació del Consell Comarcal, els ajuntaments, els agents socials i econòmics, per dissenyar una resposta coordinada i transformadora davant els nous reptes socioeconòmics.

Objectius centrals del document

- 1. Recuperar i reactivar l'economia comarcal amb criteris de sostenibilitat i justícia social.*
- 2. Reduir l'impacte de la crisi en l'ocupació i l'activitat empresarial.*
- 3. Reforçar l'estat del benestar i els serveis públics de proximitat.*
- 4. Preparar el territori per als reptes globals com la transició energètica i digital.*

Estratègies i accions previstes

- A. Suport a les PIMES i l'emprenedoria social.*
- B. Programes d'inserció laboral per a col·lectius vulnerables.*
- C. Impuls de la digitalització, innovació i modernització de serveis.*
- D. Mesures per a la transició ecològica (mobilitat sostenible, eficiència energètica).*

Plans relacionats:

Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible, Plans socials (Pla Estratègic per les Persones Grans del Baix Llobregat, IV Pla Transversal de polítiques feministes del Baix Llobregat 2021–2025, Pla Comarcal de Joventut 2020–2024), Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027

PLA ESTRATÈGIC DE DESENVOLUPAMENT TURÍSTIC DEL BAIX LLOBREGAT (HORITZÓ 2033)

Àmbit

Turisme

Any d'aprovació

2023

Objectius AUE relacionats

OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.

Descripció

Document de planificació estratègica que estableix les línies mestres per consolidar el Baix Llobregat com una destinació turística sostenible, pròxima, diversa i competitiva, aprofitant el seu patrimoni natural, cultural i agrícola.

Objectius centrals del document

- 1. Millorar la qualitat de l'oferta turística i la seva sostenibilitat.*
- 2. Promoure el turisme de proximitat i les experiències singulars.*
- 3. Posicionar la comarca com a destinació d'escapades, natura i gastronomia.*
- 4. Integrar el turisme en l'economia local i en la vida del territori.*

Estratègies i accions previstes

- A. Creació de rutes temàtiques (cultura, natura, agroalimentació).*
- B. Suport a iniciatives de turisme responsable i de base local.*
- C. Promoció conjunta amb municipis i entitats del sector.*
- D. Millora de la senyalització, accessibilitat i digitalització dels serveis turístics.*

Plans relacionats

Pla Director d'Infraestructures 2021–2030, Pla Director Urbanístic Metropolità, Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social, Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible, Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física, Pla Clima i Energia 2030

PLA D'ACTUACIÓ COMARCAL 2024-2027

Àmbit

Governança

Any d'aprovació

2024

Objectius AUE relacionats

OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

Descripció

Document marc que estableix les línies estratègiques d'actuació del Consell Comarcal del Baix Llobregat per al període 2024-2027. Serveix com a guia per a la presa de decisions, la gestió dels recursos i la coordinació de polítiques públiques en l'àmbit comarcal.

Objectius centrals del document

1. Definir les prioritats polítiques i tècniques per al mandat.
2. Donar coherència i transversalitat a les polítiques públiques comarcals.
3. Millorar la qualitat dels serveis i la relació amb els municipis.
4. Impulsar un model de comarca més justa, sostenible i innovadora.

Estratègies i accions previstes

- A. Desenvolupament d'eixos estratègics: cohesió social, sostenibilitat, dinamització econòmica, igualtat i bon govern.
- B. Planificació de projectes territorials compartits.
- C. Seguiment i avaluació periòdica dels resultats.
- D. Enfortiment de la coordinació intermunicipal i participació ciutadana.

Plans relacionats

Plans socials (Pla Estratègic per les Persones Grans del Baix Llobregat, IV Pla Transversal de polítiques feministes del Baix Llobregat 2021–2025, Pla Comarcal de Joventut 2020–2024), Pla de resiliència al canvi climàtic del Baix Llobregat, Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible, Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social, Pla Estratègic d'Esport i Activitat Física

PLA DE MESURES ANTIFRAU DEL CONSELL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT

Àmbit

Governança

Any d'aprovació

2023

Objectius AUE relacionats

OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

Descripció

Instrument elaborat per prevenir, detectar i actuar davant de possibles casos de frau, corrupció, conflicte d'interès o irregularitats en la gestió pública, especialment en el marc de l'execució dels fons europeus Next Generation EU.

Objectius centrals del document

1. Garantir la integritat i la transparència en la gestió dels recursos públics.
2. Evitar qualsevol ús fraudulent dels fons públics.
3. Generar confiança ciutadana i institucional.
4. Establir protocols clars d'actuació en casos de sospita de frau.

Estratègies i accions previstes

- A. *Avaluació de riscos de frau i actualització de mesures preventives.*
- B. *Creació d'un canal intern de denúncies confidencial.*
- C. *Formació del personal en matèria d'ètica pública i integritat.*
- D. *Supervisió contínua i auditories internes.*

Plans relacionats

Tots els plans gestionats pel Consell Comarcal: Pla d'Actuació Comarcal 2024–2027, Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social, Plans socials, Pla Director Urbanístic Metropolità, etc.

1-4 Anàlisi de la capacitat de l'administració

El Consell Comarcal del Baix Llobregat, com a institució de govern local, impulsa polítiques d'àmbit territorial a escala comarcal, adreçades als 30 municipis que conformen la comarca del Baix Llobregat. La corporació ofereix serveis tant als ajuntaments com a la ciutadania del territori.

La seva funció principal és actuar com a eina per al reequilibri territorial i garantir la prestació de serveis municipals que, per les característiques pròpies de cada municipi, aquests no poden assumir de manera autònoma.

El model de governança es basa en una estructura política organitzada en diverses àrees, les competències de les quals es reparteixen entre quatre formacions polítiques (PSC, ECP, JxCAT i ERC). Cada partit és responsable d'una o més àrees. A més, el Consell disposa d'espais formals de presa de decisions, des d'on es defineixen i coordinen les principals línies d'acció corporativa.

A continuació es detalla l'organigrama polític:

- **Àmbit de ciutadania:** Acció Social; Cultura i Memòria Democràtica; Diversitat Sexual i de Gènere i Transport Adaptat; Educació; Feminisme i Gent Gran; Habitatge; Inclusió; Joventut; Salut.
- **Àmbit de desenvolupament territorial:** Cooperació i Solidaritat; Medi Ambient, Sostenibilitat i Desenvolupament Agroterritorial; Mobilitat; Política Territorial, Projectes Singulares i Benestar Animal; Desenvolupament Econòmic, Estratègic i Agrícola; Turisme
- **Àmbit de governança:** Agenda Urbana; Hisenda,

Acompanyament Local i Administració Electrònica; Règim Interior; Relacions Institucionals.

L'estructura administrativa del Consell Comarcal, liderada per la Presidència i la Gerència, desplega les polítiques públiques de la legislatura mitjançant les següents àrees tècniques:

- Organització, Innovació i Administració Electrònica.
- Gestió dels Serveis Jurídics i Secretaria.
- Gestió dels Serveis Econòmics i Intervenció.
- Serveis Tècnics i Polítiques de Territori.
- Desenvolupament Econòmic, Estratègic i Agrícola.
- Educació, Cultura i Joventut.
- Acció Social i Salut.
- Atenció a la Infància i l'Adolescència i Gent Gran.

Existència de bases de coneixement integrades en relació a serveis municipals, equipaments, infraestructures

El Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa de diverses eines i documents que contribueixen a estructurar i difondre el coneixement sobre els serveis que presta, així com sobre els equipaments i infraestructures existents a la comarca. Entre aquestes, destaca la Carta de Serveis, que recull de manera clara i accessible els compromisos de qualitat, els canals d'atenció i la descripció dels serveis que ofereix la corporació comarcal, tant als municipis com a la ciutadania.

La Carta de Serveis del Consell Comarcal del Baix Llobregat (https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/Cartadeserveis_febrer2024.pdf) és una eina clau per a la transparència,

la qualitat i la millora contínua dels serveis públics comarcals. Es tracta d'un document públic que informa la ciutadania sobre els serveis que s'ofereixen, els compromisos de qualitat que s'assumeixen en la seva prestació, així com els drets, deures i canals de participació que tenen les persones usuàries.

Aquesta carta no només actua com a instrument de comunicació, sinó també com una eina de gestió orientada a garantir l'eficiència i la rendició de comptes. Mitjançant l'establiment d'estàndards clars de qualitat, permet fer un seguiment objectiu dels serveis, identificar àrees de millora i consolidar un diàleg obert amb la ciutadania.

A continuació es detallen els principals serveis inclosos a la carta:

1. Àrea de presidència

- Oficina de projectes europeus del Baix Llobregat.
- Servei de control de mosquits del Baix Llobregat.
- Ponència comarcal d'avaluació ambiental.

2. Àrea d'acció social i salut

- Àrea bàsica. Coordinació i suport tècnic als ajuntaments.
- Suport administratiu als Equips Bàsics d'Atenció Primària (EBASP).
- Servei de suport i atenció emocional per a les professionals de serveis socials.
- Servei d'intervenció socioeducativa itinerant.
- Servei d'atenció a domicili mancomunat.
- Referents comunitàries de dependència.
- Servei de suport a la dependència
- Servei d'Intervenció en la Pèrdua de l'Habitatge (SIPH).

- Persones nouvingudes: Servei de primera acollida a persones immigrades, Suport a les professionals de serveis socials, Coordinació Xarxa Acollida i Inclusió.
- Feminismes: Consell de Dones del Baix Llobregat, Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), Premi Literari Delta.
- Diversitat sexual i de gènere: Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI).
- Gent gran: Consell Consultiu de la Gent Gran.
- Consell de salut.
- Transport adaptat: Servei de transport adaptat, Servei de transport adaptat a la demanda.

3. Àrea d'atenció a la infància i a l'adolescència

- Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (SEAIA).
- Servei d'Integració familiar en Família Extensa (SIFE).
- Servei Especialitzat d'Atenció a les Persones (SEAP).

4. Àrea de desenvolupament econòmic i acompanyament local

- Promoció econòmica i ocupacional: Treball i formació, Joves en acció.
- Anàlisi i prospectiva: Observatori Comarcal del Baix Llobregat, Observatori de Gènere Metropolità
- Economia social i solidària: Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat.
- Joventut: Servei Comarcal de Joventut, Oficina Jove del Baix Llobregat, Programa de Suport a l'Ocupació Juvenil.
- Dinamització agroterritorial: Servei d'acompanyament agrari (productors/empreses), Servei de gestió d'ajuts de recuperació de camps abandonats (àmbit Parc

Agrari), Servei de promoció de suport a la producció i productes agroalimentaris (Xarxa de Productes de la Terra), Servei d'Oficina Tècnica de l'espai Muntanyes del Baix.

5. Àrea d'educació i cultura

- Educació: Ajuts de menjador escolar, Ajuts de desplaçament, Transport Escolar Obligatori i Transport Escolar d'Educació Especial, Transport Escolar No Obligatori, Servei de menjador escolar.
- Cultura: Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat, Jornades de Patrimoni del Baix Llobregat.
- Àrea d'habitatge, manteniment, serveis mobilitat i mediambientals
- Oficina Comarcal d'Habitatge.
- Serveis de mobilitat: Fòrum comarcal de la Mobilitat.
- Serveis mediambientals: Recollida selectiva, Parc Torreblanca.

6. Àrea d'organització i innovació

- Administració electrònica: Entitat de Registre del certificat digital idCAT, Promoció del canal electrònic en la relació amb les entitats i les empreses.

Avaluació dels fluxos transversals de la informació a través de les diferents àrees

La complexitat i transversalitat dels reptes que afronta el Baix Llobregat exigeixen una mirada integradora i una gestió coordinada. És per això que, des del Consell Comarcal, impulsem espais i dinàmiques de treball intern que afavoreixen la cooperació entre totes les àrees tècniques de l'organització.

En aquest sentit, les Coordinacions Tècniques, que són sessions mensuals que reuneixen el gerent i tots els coordinadors i coordinadores d'àrea, permeten compartir informació estratègica, detectar sinergies, abordar problemàtiques comunes i garantir l'alineació dels projectes que es desenvolupen des de cada àmbit. L'objectiu és enfortir una governança col·laborativa i àgil, capaç de donar resposta de manera més eficient i coherent a les necessitats de l'entitat.

Més enllà d'aquestes trobades, el Consell promou dinàmiques de treball transversal que connecten equips tècnics diversos per abordar projectes compartits. Aquesta col·laboració interdepartamental afavoreix una visió més global, fomenta l'eficiència i enriqueix les actuacions amb múltiples mirades professionals.

Identificació de criteris i protocols de qualitat en els processos de l'administració

Amb l'objectiu de continuar millorant el funcionament intern del Consell Comarcal del Baix Llobregat i de donar eines als equips tècnics per afrontar els reptes quotidians amb garanties, des de les diferents àrees s'han començat a identificar necessitats formatives específiques que permetin reforçar les competències i el coneixement compartit dins de la institució.

Un dels eixos d'aquesta línia de treball és la formació contínua i pràctica sobre temes transversals que impacten en el dia a dia de tots els departaments. En aquest sentit, es posen en marxa accions formatives al voltant d'eines digitals com el Firmadoc, un recurs essencial per a la gestió documental electrònica, així com la formació sobre igualtat de tracte i no discriminació, per

tal de garantir que totes les polítiques i actuacions del Consell Comarcal es desenvolupin des d'una perspectiva d'equitat i respecte als drets fonamentals.

Una de les iniciatives destacades en aquest marc és la sessió formativa bàsica organitzada i impartida pel departament de Secretaria i Serveis Jurídics, una sessió que va oferir una visió general sobre el funcionament del Consell Comarcal i dels seus consorcis amb l'objectiu d'aclarir dubtes habituals que sorgeixen en el desenvolupament de les tasques quotidianes i afavorir una millor comprensió dels processos administratius i legals interns.

Identificació de criteris i protocols de qualitat en els processos de l'administració

El Consell Comarcal del Baix Llobregat ha implementat diversos protocols i mesures per a garantir la qualitat en els seus processos administratius. A continuació, es detallen alguns dels més rellevants:

- **Bústia ètica i Bon Govern:** La Bústia d'Informacions i Alertes és un canal de comunicació intern adreçat a les persones que presten serveis al Consell Comarcal del Baix Llobregat, Consorci de Turisme i Consorci de la Colònia Güell, així com a aquelles que hi tenen relació en el marc de la seva activitat professional. Aquest canal permet informar sobre possibles males praxis comeses en aquests ens, sempre que se'n disposi de proves.
- **Reglament de Teletreball del Consell Comarcal del Baix Llobregat:** El Consell ha adoptat un reglament que regula el teletreball com a modalitat

d'organització laboral. Aquest reglament té com a objectius millorar la prestació de serveis, fomentar la conciliació de la vida personal i laboral, i contribuir a la sostenibilitat ambiental mitjançant la reducció de desplaçaments. A més, s'estableix una avaluació anual per a mesurar el compliment dels objectius i funcions dels equips que treballen en aquesta modalitat.

— **Xarxa de Suport al Govern Digital:**

El Consell forma part d'aquesta xarxa impulsada per la Diputació de Barcelona, que proporciona suport econòmic i tècnic per a la gestió digital i el govern obert. A través d'aquesta xarxa, es promou la implementació de serveis digitals, la transparència i la millora de l'administració electrònica en els municipis del Baix Llobregat.

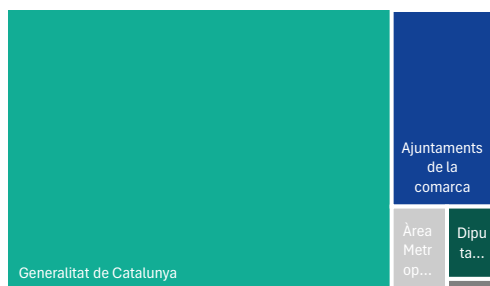
1-5 Anàlisi de la hisenda

El pressupost aprovat pel Consell Comarcal del Baix Llobregat per a l'any 2025 ascendeix a 40.965.670,89 euros, fet que representa un increment de l'11,7 % respecte al pressupost inicial de l'exercici anterior. Aquest augment respon a la voluntat d'enfortir serveis essencials, especialment en els àmbits d'educació i acció social, amb un increment de gairebé 3 milions d'euros destinats a ajuts de menjador escolar, gratuïtats i transport.

La Generalitat de Catalunya finança el 77 % del pressupost del Consell Comarcal. Només el conveni amb el Departament d'Educació, que inclou la gestió del transport escolar (més de 80 rutes per a 1.800 alumnes) i els ajuts de menjador escolar (amb més de 22.600 sol·licituds anuals), representa el 49,77 % del pressupost total.

Pel que fa als ingressos, el 97 % són finalistes i provenen de transferències d'altres administracions, destacant les aportacions de la Generalitat de Catalunya (78,41 %), els ajuntament de la comarca (15 %) i altres entitats com l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la Diputació de Barcelona. El pressupost aprovat busca garantir l'estabilitat i la sostenibilitat financera, sense generar deute a llarg termini.

Gràfic 38: Entitats que financen el pressupost (transferències corrents). Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat, 2025.

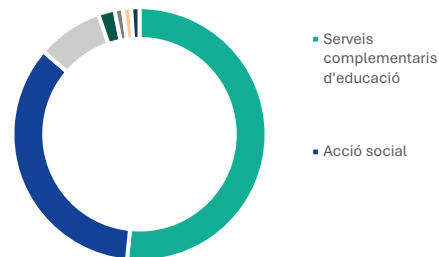

El pressupost per programes reflecteix una clara prioritat en els serveis

complementaris d'educació, que absorbeixen el 51,58 % del total, seguits per l'acció social amb un 34,74 %, fet que indica un fort enfocament en educació i benestar social.

L'administració general representa el 8,42 %, necessari per al funcionament intern del Consell. En comparació, altres àmbits com el servei de control de mosquits (2,11 %), els òrgans de govern, la promoció de l'ocupació i les altes (que inclouen habitatge, salut, cultura i turisme) reben només un 1,05 % cadascun.

Gràfic 39: Pressupost per programes. Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat, 2025.

Aquesta distribució mostra una concentració molt marcada en les àrees socials i educatives, mentre que sectors com l'ocupació, la cultura i el turisme compten amb assignacions pressupostàries mínimes, cosa que podria assenyalar limitacions financeres o decisions estratègiques de prioritització

1-6 Anàlisi d'instruments de governança

El Consell Comarcal del Baix Llobregat ha establert diversos **òrgans de participació** per a garantir la implicació de la ciutadania en la presa de decisions en àmbits clau com la salut, la igualtat i l'economia. Aquests espais participatius permeten la consulta directa i fomenten polítiques públiques alineades amb les necessitats de la ciutadania.

- **Consell Consultiu de la Gent Gran:** Aquest òrgan consultiu ofereix un espai de participació i consulta per a les persones grans i les entitats que treballen en l'àmbit de la vellesa. La seva funció és recollir les inquietuds i necessitats del col·lectiu de la gent gran i influir en les polítiques socials que els afecten.
- **Consell de les Dones del Baix Llobregat:** Aquest consell, adscrit al Consell Comarcal, és un òrgan que promou polítiques d'igualtat entre dones i homes, afavorint la visibilització de les dones a la societat i millorant la seva participació en tots els àmbits de la vida pública, política i social.
- **Consell de Salut:** Constitueix un espai de coordinació entre els ajuntaments, les entitats socials i econòmiques i altres agents implicats en la salut pública. Té com a objectiu millorar la qualitat dels serveis sanitaris i promoure una millor atenció a la salut de la ciutadania del Baix Llobregat.
- **Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat :** Aquest consell inclou representants dels 30 ajuntaments de la comarca, sindicats (CCOO i UGT), associacions empresarials (Pimec, Aeball) i el Consell Comarcal. La seva finalitat és promoure el desenvolupament econòmic i social de la comarca a través del

consens i la concertació entre els agents econòmics i socials.

- **Consell de la Formació Professional del Baix Llobregat:** Espai de governança i coordinació entre administracions, agents socials i econòmics i la comunitat educativa per potenciar la formació professional, contínua i ocupacional. Té com a objectiu ajustar l'oferta formativa a les necessitats presents i futures del territori i del teixit productiu.

A més, hi ha els següents espais de governança participativa:

- **Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat:** Com a motor de l'economia social i solidària a la comarca, l'Ateneu és un espai de trobada per a entitats i administracions que promou la creació i el suport a cooperatives i altres iniciatives d'economia social.
- **Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat:** Aquest espai, coordinat pel Consell Comarcal, té com a objectiu preservar la memòria històrica i fomentar projectes que recordin les lluites democràtiques a la comarca. La Xarxa promou la participació ciutadana en activitats d'investigació, divulgació i difusió de la memòria democràtica.
- **Fòrum de la Mobilitat del Baix Llobregat:** El Fòrum de la Mobilitat del Baix Llobregat, promogut pel Consell Comarcal, Pimec, CCOO i UGT, reuneix administracions públiques, operadors de transport i usuaris per analitzar deficiències en infraestructures i proposar solucions per millorar la mobilitat.

1-7 Resultats del procés participatiu (Diagnòstic)

Amb l'objectiu d'enriquir el diagnòstic de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat i garantir una visió compartida sobre els reptes i oportunitats de la comarca, es va dur a terme un procés participatiu estructurat en tres espais diferenciats, adreçats als principals agents tècnics, polítics i socials del territori.

- **Taller de participació amb el personal tècnic del Consell Comarcal**, centrat en els deu eixos estratègics de l'Agenda Urbana Espanyola. En aquest espai es van analitzar els resultats preliminars del diagnòstic territorial, es van identificar les problemàtiques i potencialitats del territori, i es van recollir propostes de projectes i accions a impulsar des del Consell Comarcal.
- **Sessió de contrast amb consellers i conselleres comarcals**, orientada a validar i complementar les conclusions del taller tècnic. Aquesta sessió va facilitar la posada en comú dels reptes estratègics de la comarca i va reforçar la visió compartida sobre les prioritats d'actuació.
- **Entrevistes amb agents socials amb representació al territori**, com a tercer espai de participació qualitativa. Aquestes entrevistes han aportat una visió més arrelada a la realitat social i econòmica comarcal, identificant necessitats específiques, sinergies i propostes des del teixit associatiu i institucional.

Les aportacions recollides en els tres espais han estat clau per completar i matisar el diagnòstic territorial, i constitueixen una base fonamental per a la definició de les línies estratègiques i les accions prioritàries de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat.

Quin són els reptes per al Baix Llobregat per a ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo?

- Més horts socials i accessibles a més població.
- Viabilitat econòmica dels projectes agraris i de biomassa.
- Conservar la muntanya de Calamot sense edificacions.
- Potenciar l'agricultura de muntanya.
- Contemplar el PLATER (Pla Territorial Sectorial de Renovables).
- Educar en la conservació del patrimoni, col·laborant amb els centres escolars perquè estengui inclòs en el seu currículum.
- Donar a conèixer el patrimoni, tant natural com cultural.
- Més zones verdes, per a diferents tipus de públics, amb espais comunitaris.
- Potenciar el sistema alimentari territorialitzat.
- Actualitzar el Pla General Metropolità perquè s'harmonitzi la necessitat d'habitatge amb la necessitat de la protecció i l'equilibri territorial.
- Potenciar l'ús d'aigua regenerada.
- Declaració de zones no urbanitzables.
- Unificar tota l'àrea metropolitana en l'ordenació del territori i no deixar-ho en mans de cada municipi.
- Aprofitar el sòl posant plaques solars que generin ombra.
- Coordinar el pla d'usos dels espais naturals per veure comptabilitats amb altres activitats.

Quin són els reptes per al Baix Llobregat per a evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent?

- Mantenir els corredors verds naturals que connectin zones.
- Millorar les connexions de mobilitat i transport.
- Conservació del patrimoni agrícola.
- Habitatge més accessible econòmicament.
- Adequar zones verdes naturals que estan deixades y brutes.
- En relació amb l'habitatge, incentivar modalitat d'accés a l'habitatge com l'habitatge cooperatiu.
- Gestió dels recursos hídrics.
- Protegir les zones verdes.
- Revitalitzar i regenerar les àrees urbanes històriques.
- Participació ciutadana, fomentar la participació ciutadana en els processos de planificació territorial, per assegurar que les decisions preses responen a les necessitats de la comunitat.
- Mantenir el PAES a les zones urbanes amb empreses industrials sostenibles i per limitar desplaçaments en vehicle privat.
- Infraestructures de transport han de minimitzar l'impacte ambiental i evitar la fragmentació del territori.
- Protecció d'espais naturals.

Quin són els reptes per al Baix Llobregat per a prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència?

- Turisme sostenible.
- Adaptació del sistema hídrics.
- Abaratir l'energia renovable.
- Plantar arbres.
- Abordar el tractament de plagues i malalties en els cultius.

- Impulsar programes de sostenibilitat com el Biosphere per una gestió sostenible de l'activitat turística.
- Mobilitat sostenible.
- Transport públic sostenibles per reduir emissions.
- Més espais verds.
- Impulsar programes per reduir la petjada de carboni de les empreses.
- Incentivar la modalitat de treball a distància per evitar desplaçaments innecessaris.
- Protecció de la zona costanera.
- Aprofitar la llum solar per fer energia solar, i de pas generar ombra.
- Refugis climàtics accessibles per a la ciutadania.
- Arquitectura verda i sostenible.
- Gestió forestal adaptativa.
- Transferència tecnològica per a l'adaptació dels cultius al canvi climàtic.
- Suport a la reutilització d'aigua regenerada.
- Refugis climàtics a les zones urbanes.
- Que l'aigua potable no s'utilitzi per rentar plats, dutxa...
- Educació i sensibilització per involucrar a la ciutadania.
- Normalitzar el teletreball per evitar els desplaçaments.
- Reducció de residus.

Quin són els reptes per al Baix Llobregat per a fer una gestió sostenible dels recursos y afavorir l'economia circular?

- Economia col·laborativa.
- Aprofitar l'aigua regenerada.
- Projectes de famílies amigues. Acompanyament gent gran. Acompanyament infants.
- Trencar el mite de que l'augment demogràfic es sempre beneficiós.

Quin són els reptes per al Baix Llobregat per a fomentar la cohesió social i buscar l'equitat?

- Facilitar i acompanyar a les persones joves en els seus processos d'emancipació.
- Tenir en compte la perspectiva de gènere.
- Més recursos a les àrees de joventut, tant per oferir ajuts de formació, com espais d'oci.
- Integració de la diversitat.
- Projectes de famílies amigues. Acompanyament gent gran. Acompanyament infants.
- Educació inclusiva.
- Polítiques de redistribució de la riquesa.
- Més seguretat i accions comunitàries.
- Desplegament d'iniciatives com els plans educatius d'entorn als municipis de la comarca.
- Accés a la cultura, l'esport i l'oci.
- Mobilitat.
- Participació ciutadana.
- Garantir l'accés a l'habitatge.
- Salut mental.
- Trencar el mite que l'augment demogràfic és sempre beneficiós.
- Més perspectiva comunitària en tots els projectes socials.

- Impulsar l'accés a l'oci econòmic (com per exemple la promoció que es fa: cupó descompte per a famílies per a conèixer l'oferta turística de la comarca).
- Adaptar i diversificar els recursos adreçats a la gent gran tenint en compte l'augment de l'esperança de vida.

Quin són els reptes per al Baix Llobregat per a impulsar i afavorir l'economia territorial?

- Reindustrialitzar la comarca fins assolit un mínim del 25%.
- Consum de proximitat.
- Fomentar l'economia col·laborativa entre les empreses i entre els particulars.
- Continuar potenciant l'economia social i cooperativa.
- Turisme sostenible.
- Adaptat el teixit productiu a l'impacte de la IA per a millorar la productivitat i mantenir els llocs de treball.
- Limitar l'activitat logística.
- Diversificar l'activitat econòmica.

Eix	Pregunta	Respostes					
1 Territori, paisatge i biodiversitat	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de territori, paisatge i biodiversitat?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Orografia i estructura morfològica complexa. Elements físics que condicionen la connectivitat entre municipis de la comarca.	3,43	1	4	6	5	5
	Titularitat privada dels boscos que dificulta la seva gestió i pot implicar una pèrdua de la biodiversitat i/o una deterioració del paisatge.	3,10	3	5	3	7	3
	Desenvolupament territorial més enfocat a l'expansió que a la regeneració urbana que pot implicar una deterioració del paisatge en entorns naturals.	3,86	2	0	4	8	7

Eix	Pregunta	Respostes					
4 Gestió sostenible dels recursos	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de gestió sostenible dels recursos?	19					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Equipaments i infraestructures locals poc eficients sobre les quals és necessari escometre actuacions per a millorar la seva eficiència energètica.	3,84	2	1	3	5	8
	Augment de la pressió sobre la salut humana, el medi ambient i els recursos naturals per una excessiva generació de residus i un alt consum de recursos.	3,79	2	1	2	8	6

	Alta dependència energètica exterior en un context d'escassa producció d'energies renovables.	3,84	1	0	7	4	7
	Augment de la demanda d'aigua en un context de canvi climàtic i pressió sobre els recursos hídrics.	4,00	2	0	3	5	9
	Augment de població en situació de pobresa energètica.	4,32	1	0	1	7	10

Eix	Pregunta	Respostes					
5 Mobilitat i transport	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de mobilitat sostenible?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Patrons de mobilitat poc sostenible, amb un predomini del desplaçament en vehicle privat, especialment en els municipis que no pertanyen a l'AMB.	4,24	2	0	1	6	12
	Dèficit de transport públic en determinats municipis, manca en determinades zones i falta d'infraestructures que facilitin la intermodalitat.	4,57	0	0	1	7	13
	Dèficit d'infraestructures de mobilitat sostenible i falta de connexió de la xarxa de carrils bici entre municipis.	3,90	1	0	4	6	9
	Absència d'una estratègia de mobilitat sostenible integrada entre els municipis de la comarca.	4,33	1	0	2	6	12
	Els processos de dispersió demogràfica estan creant problemes de connectivitat i disfuncionalitat en l'ús de les xarxes de transport.	4,05	0	1	5	7	8

Eix	Pregunta	Respostes						
6 Cohesió social	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de cohesió social?	21						
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5	
	Elevada taxa d'envelliment, a conseqüència de la caiguda de la natalitat.	4,52	0	1	1	5	14	
	Concentració de vulnerabilitat urbana i exclusió social en determinats entorns caracteritzats per un major percentatge de pobresa urbana i desocupació.	4,00	1	0	4	9	7	
	Diferència entre els municipis en la prestació de serveis en l'àrea de serveis socials.	4,05	1	1	3	7	9	

	Desigualtat econòmica i social entre els municipis, en el marc d'unes dinàmiques territorials que afecten la comarca en el seu conjunt.	3,95	1	2	3	6	9
	Desigualtat i bretxa de gènere, fenòmens que afecten de forma més intensa a determinats col·lectius o accentuen les diferències entre homes i dones.	3,71	2	1	2	12	4

Eix	Pregunta	Respostes					
7 Economia comarcal	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de economia comarcal?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Efectes d'una activitat econòmica industrial molt especialitzada en l'automoció.	3,29	3	2	6	6	4
	Falta d'oferta turística en municipis amb importants recursos naturals i culturals.	3,43	2	3	3	10	3
	El sector serveis com a sector productiu predominant, més susceptible de ser afectat per crisi.	3,71	1	2	5	7	6
	Destrucció del teixit comercial local.	4,29	1	1	2	4	13
	Insuficiència de mesures de suport a l'emprenedoria i a la implantació empresarial, a través d'ajudes econòmiques o avantatges de finançament.	4,76	0	2	3	7	9

Eix	Pregunta	Respostes					
8 Garantir l'accés a l'habitatge	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de habitatge?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Dificultats d'accés a l'habitatge a conseqüència de l'elevat preu, l'escassetat d'oferta o la insuficiència d'ajudes locals.	5,00	0	0	0	0	21
	Escassetat d'habitatge social a preu assequible, amb un insuficient número d'habitatge subjectes a protecció pública.	4,86	0	0	0	3	18
	Baixa eficiència energètica, deficient conservació i problemes d'accessibilitat al parc d'habitatge de determinats municipis.	3,38	1	5	4	7	4
	Inadequació del parc d'habitatge existent a persones majors, en el marc del fenomen de l'envelliment.	3,76	1	3	3	7	7

Eix	Pregunta	Respostes					
9 Era digital	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de digitalització?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Escassa incorporació de les TICS en la gestió urbana, especialment en algunes ciutats en les quals no s'ha avançats cap a Smart Cities.	3,19	1	4	6	10	0
	Falta d'interès del sector empresarial per adaptar les actuals àrees de negoci a les noves tecnologies, la qual cosa pot repercutir en la seva capacitat.	2,62	3	6	9	2	1
	Augment del pes de la quarta edat, que es configurarà com un col·lectiu social amb especials dificultats per a l'accés a les noves tecnologies.	3,67	2	2	3	8	6
	Falta de serveis d'administració electrònica, que incideix en el model de governança local, en la participació ciutadana i en el seu apoderament.	3,10	2	5	7	3	4

Eix	Pregunta	Respostes					
10 Instruments governança	En quina mesura s'ajusten les següents <u>dificultats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de governança?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Sistema normatiu complex i heterogeni en matèria urbanística, que dificulta l'aplicació dels diferents plans i la gestió urbanística local.	4,57	0	0	0	3	4
	Estructura i capacitat dels municipis insuficient per a accedir a fonts de finançament.	3,86	1	0	1	2	3
	Dèficit de cooperació entre administracions i "municipalisme".	4,86	0	0	0	1	6
	Planificació territorial insuficient/deficient, amb absència de coordinació entre instruments de caràcter supramunicipal i instruments locals.	3,57	1	1	1	1	3

Eix	Pregunta	Respostes					
1 Territori, paisatge i biodiversitat	En quina mesura s'ajusten les següents <u>oportunitats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de territori, paisatge i biodiversitat?	21					

Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
Riquesa del paisatge i de la biodiversitat amb una gran capacitat de servir de base per a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.	3,95	2	0	2	10	7
Riquesa agrícola i forestal, que contribueix al desenvolupament econòmic de la comarca i ofereix un element de vinculació entre l'urbà i el rural.	3,76	1	1	5	9	5
Abundant patrimoni cultural distribuït per tot el territori com a elements clau per a fomentar un activitat turística equilibrada a la comarca.	4,19	1	1	3	4	12
Àmplia xarxa de camins naturals i rurals, com a potencial de millora de l'entorn rural i del medi ambient, i la seva vinculació amb el mitjà urbà.	3,95	1	0	3	12	5
Zones agrícoles a la muntanya que poden incorporar-se a la matriu agrícola comarcal i així potenciar els sistemes alimentaris territorialitzats.	3,62	1	2	7	5	6

Eix	Pregunta	Respostes
4 Gestió sostenible dels recursos	En quina mesura s'ajusten les següents oportunitats a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de gestió sostenible del recursos?	21
	Opcions	Mitjana 1 2 3 4 5
	Experiència en iniciatives per a l'ús d'aigua regenerada: la comarca compta amb una Estació Depuradora d'Aigües Residuals.	3,43 3 1 4 5 7
	Desplegament de mesures per a la recuperació mediambiental de l'aquífer i l'espai fluvial del Llobregat.	3,52 3 1 2 7 7
	El desenvolupament de l'activitat de gestió de residus com a àmbit clau en la millora i conservació del medi ambient i la generació d'ocupació.	3,52 4 1 1 5 9
	Desenvolupament tecnològic vinculat a la generació energètica a través de fonts renovables.	3,48 3 0 5 5 7
	Polítiques autonòmiques relacionades amb la promoció de les energies renovables: PLATER.	3,19 4 1 3 8 4

Eix	Pregunta	Respostes
5	En quina mesura s'ajusten les següents oportunitats a la realitat de la comarca	21

Mobilitat i transport	del Baix Llobregat en matèria de mobilitat sostenible?						
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Condicions favorables de clima i topografia per a l'impuls dels mitjans de transport tous: per als vianants i bicicleta.	3,33	1	3	6	10	1
	Programes i fons autonòmics, nacionals i europeus que faciliten i promouen les infraestructures de mobilitat urbana sostenible.	3,38	3	0	8	6	4
	Plans supramunicipals de transport sostenible, que millorin la connexió interurbana amb transport públic sostenible.	3,81	3	0	4	5	9
	Conscienciar i educar a la societat sobre la mobilitat i el transport sostenible.	3,67	3	1	3	7	7
	Renovació en 2028 de les concessions de sistemes de transport interurbans que depenen de l'administració autonòmica.	4,05	1	1	5	3	11

Eix	Pregunta	Respostes					
6 Cohesió social	En quina mesura s'ajusten les següents oportunitats a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de cohesió social?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Existència de programes específics per a persones majors, com el Pla Estratègic per als personis grans del Baix Llobregat.	3,67	2	1	5	7	6
	Multiculturalitat i diversitat en determinats municipis com un factor enriquidor, que permet el desenvolupament d'iniciatives d'integració social.	3,67	3	1	2	9	6
	Desenvolupament de programes en l'àmbit social, amb finançament europeu, com a oportunitat per a millorar les condicions socioeconòmiques de la població.	3,10	3	3	7	5	3
	Iniciatives i programes orientats a atreure població jove.	3,86	0	3	3	9	6

Eix	Pregunta	Respostes					
7 Economia comarcal	En quina mesura s'ajusten les següents oportunitats a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de economia comarcal?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Actius culturals, patrimonials i paisatgístics com a elements claus per a	4,00	1	1	2	10	7

	fomentar i enriquir l'activitat turística, l'economia i l'ocupació.						
	Gran capacitat econòmica i de creació d'ocupació en la indústria, sector de gran presència a la comarca.	3,57	3	1	2	11	4
	Importància de la indústria agroalimentària en el desenvolupament de la comarca.	3,29	1	6	4	6	4
	Polítiques autonòmiques i nacionals en relació a la rehabilitació, regeneració i renovació urbana com a motor d'ocupació.	3,67	2	1	5	7	6

Eix	Pregunta	Respostes					
8 Garantir l'accés a l'habitatge	En quina mesura s'ajusten les següents oportunitats a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de habitatge?	21					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Programes i polítiques autonòmiques, nacionals i europees de foment de la rehabilitació, regeneració i renovació urbana.	3,76	1	2	5	6	7
	Polítiques públiques i programes de promoció d'energies renovables i l'eficiència energètica en l'edificació i en els habitatges.	3,52	1	2	8	5	5
	Reorientació del sector de la construcció cap a la rehabilitació edificatòria, caracteritzat per la seva major resistència a l'efecte de la crisi econòmica.	4,05	0	0	6	8	7
	Actuacions de promoció d'habitatge protegit tant de nova construcció, com especialment, de rehabilitació per a satisfer la demanda d'habitatge.	4,52	0	0	1	8	12

Eix	Pregunta	Respostes						
9 Era digital	En quina mesura s'ajusten les següents <u>oportunitats</u> a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de digitalització?	21						
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5	
	Existència d'un teixit industrial amb perfil adaptat a la innovació, per la proximitat a centres tecnològics i d'innovació.	3,67	1	2	4	10	4	
	Millora de l'eficiència en els serveis locals a través de l'Administració electrònica, amb una simplificació de tràmits administratius.	3,71	1	2	5	7	6	

	Iniciatives per a l'ús de les TIC en l'activitat turística i afavorir la dinamització del turisme.	2,81	4	0	13	4	0
	Important recorregut de millora en el nivell de digitalització que permetrà una millor gestió dels serveis.	3,43	2	1	8	6	4

Eix	Pregunta	Respostes					
10 Instruments governança	En quina mesura s'ajusten les següents oportunitats a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de governança?	5					
	Opcions	Mitjana	1	2	3	4	5
	Procurar una major imbricació entre les polítiques i línies d'actuació dels municipis que conformen la comarca.	4,00	0	0	1	3	1
	Millora de l'eficiència en els serveis locals a través de la e-administració: simplificació de tràmits administratius i reducció de costos.	4,00	0	0	1	3	1
	Iniciatives per a integració de les TIC en la gestió turística per a millorar la planificació.	3,60	0	0	2	3	0

Eix	Pregunta		
1 Territori, paisatge i biodiversitat	Reptes: indica tres paraules clau		
	Opcions	Repeticions	
	Sostenibilitat	7	
	Cohesió social/territorial	3	
	Canvi climàtic	2	
	Gestió forestal	2	
	Patrimoni	2	

Eix	Pregunta		
4 Gestió sostenible dels recursos	Reptes: indica tres paraules clau		
	Opcions	Repeticions	
	Reciclatge	6	
	Economia circular	3	
	Innovació	3	
	Transició energètica	2	
	Reutilització	2	

Eix	Pregunta		
5 Mobilitat i transport	Reptes: indica tres paraules clau		
	Opcions	Repeticions	
	Connectivitat	13	
	Accessibilitat	5	
	Equitat territorial	3	

	Sostenibilitat	3
	Infraestructures	2

Eix	Pregunta	
6 Cohesió social	<u>Reptes</u> : indica tres paraules clau	
	Opcions	Repeticions
	Habitatge	5
	Cohesió	4
	Diversitat	4
	Integració	3

Eix	Pregunta	
7 Economia comarcal	<u>Reptes</u> : indica tres paraules clau	
	Opcions	Repeticions
	Comerç local	5
	Proximitat	4
	Modernització	3

Eix	Pregunta	
8 Garantir l'accés a l'habitatge	<u>Reptes</u> : indica tres paraules clau	
	Opcions	Repeticions
	Lloguer social	5
	Regulació	4
	Rehabilitació	3

Eix	Pregunta	
9 Era digital	<u>Reptes</u> : indica tres paraules clau	
	Opcions	Repeticions
	Formació	6
	Bretxa digital	3
	Digitalització	2
	Innovació	2

Eix	Pregunta	
10 Instruments governança	<u>Reptes</u> : indica tres paraules clau	
	Opcions	Repeticions
	Cooperació	1
	Desburocratització	1
	Participació popular	1

Entrevistes amb agents socials

Durant l'elaboració de la Fase II: Anàlisi i Diagnòstic s'han realitzat una sèrie d'entrevistes en línia amb els següents agents clau en el territori:

- Pimec Baix Llobregat-L'Hospitalet.
- CCOO Baix Llobregat.
- Consell Esportiu del Baix Llobregat.
- Observatori Comarcal del Baix Llobregat.
- Centres d'Estudis Comarcals.
- Consorci de Turisme del Baix Llobregat.
- Associació Empresarial de L'Hospitalet i Baix Llobregat.

A continuació, es presenta una compilació dels aspectes més rellevants tractats durant cada trobada.

PIMEC BAIX LLOBREGAT- L'HOSPITALET

Lloc: en línia

Data: 19 maig 2025

Horari: 10:30 hores

Participants: Agustí Miro, delegat territorial

Canvis estructurals del teixit productiu

La comarca està vivint un canvi important en la seva estructura productiva, amb una pèrdua progressiva del pes industrial, especialment en el sector de l'automoció:

- El sector industrial representa el 16% del PIB comarcal, però es troba en retrocés.
- Tot i la influència històrica de SEAT com a empresa tractora del territori, el sector de l'automoció ha patit un gran impacte amb el tancament de Nissan a l'Hospitalet.
- Les empreses proveïdores del sector, especialment les de tipus

Tier 1 i Tier 2, també es veuen afectades per aquesta transformació.

Degut a les característiques de la comarca, s'identifiquen nous sectors estratègics o emergents:

- Transformació alimentària: sector amb un alt potencial de creixement i consolidació.
- Salut i atenció social: sector emergent amb un fort creixement, impulsat per l'envelliment de la població. Cada vegada sorgeixen més empreses dedicades a la cura de les persones. Es considera prioritari enfortir aquest àmbit amb recursos públics i formació especialitzada.
- Gran distribució i logística: sector afavorit per la ubicació estratègica de la comarca (aeroport del Prat i bones infraestructures viàries i ferroviàries).

L'any 2021, el Consell Comarcal del Baix Llobregat va dur a terme un treball de mapatge de tres cadenes de valor clau (automoció, alimentació i salut), que pot esdevenir una eina útil per orientar les polítiques públiques.

Demografia i relleu generacional

La comarca presenta un procés accelerat d'envelliment de la població. Moltes persones estan entrant en edat de jubilació, fet que generarà un volum important de vacants laborals en els propers anys. Caldrà garantir el relleu generacional mitjançant noves incorporacions al mercat de treball. A més, es preveu un corrent migratori entrant com a element clau per sostenir l'activitat econòmica i cobrir les necessitats laborals futures.

Educació, formació i connexió amb l'empresa

Existeix una desconexió entre el sistema educatiu i les necessitats del teixit empresarial:

- Falta alumnat en formació professional (FP) i hi ha una sobrecapacitació universitària que no s'ajusta als perfils tècnics que demanen les empreses.
- El 98% del teixit empresarial del Baix Llobregat està format per PIMES, moltes de les quals no tenen recursos per impulsar models com la FP Dual.

Des de PIMEC es treballa amb entitats educatives per potenciar la FP Dual i millorar la connexió entre escola i empresa.

Comerç local

El 40% del sector serveis correspon al comerç local, que juga un paper clau en la vida urbana. Hi ha sectors de creixement dins del comerç, especialment nous establiments de proximitat com ara serveis d'assessorament, disseny web, etc. Cal reforçar el teixit comercial per evitar l'abandonament dels carrers. Un exemple d'aquesta línia és el projecte 'Comerç Punt Lila', que aporta valor social al comerç.

Burocràcia empresarial

A Catalunya hi ha una burocratització excessiva que dificulta l'atracció i instal·lació de noves empreses. Sovint s'afegeixen requisits addicionals que alenteixen els processos i desincentiven la inversió. Es proposa facilitar l'aterratge empresarial mitjançant una major agilitat administrativa i una normativa més clara i eficient.

Territori anticipador

Des de PIMEC es destaca que el Baix Llobregat actua com a territori avançat, on molts fenòmens econòmics i socials es manifesten abans que en la resta de

Catalunya. Això reforça el seu valor com a termòmetre per al disseny de polítiques públiques regionals.

CCOO BAIX LLOBREGAT

Lloc: en línia

Data: 19 maig 2025

Horari: 17:00 hores

Participants: Albert Rodríguez, secretari general

Governança i concertació territorial

Des de CCOO consideren fonamental enfortir la governança i el diàleg territorial. És necessari garantir espais estables i efectius on participin els sindicats, l'administració pública i altres actors econòmics i socials. Aquests espais han de permetre influir en les decisions estratègiques que afecten al territori. Iniciatives com el Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat poden esdevenir instruments clau per promoure aquesta concertació i superar visions fragmentades.

Vectors prioritaris de desenvolupament econòmic

Cal apostar per una nova industrialització basada en la sostenibilitat i la innovació. El Baix Llobregat Nord té potencial més enllà del sector automobilístic (SEAT), amb altres indústries estratègiques:

- Sector químic i farmacèutic.
- Sector audiovisual i economia creativa (per proximitat a Barcelona).
- Àmbit agroalimentari i indústria alimentària.
- Agricultura periurbana.
- Sector turístic amb focus en cultura, natura i sostenibilitat.
- Construcció i rehabilitació d'habitatges (especialment pel progressiu envelliment de la població).

- Economia de les cures (serveis vinculats a la sanitat, dependència i residències per a gent gran).

Mobilitat i infraestructures

Cal desenvolupar un model de mobilitat sostenible amb transport públic i col·lectiu privat eficient. Es destaquen el paper del ferrocarril, el tramvia i la necessitat de millorar la connectivitat amb zones com l'aeroport i el Delta. També es destaca la necessitat de millorar la connexió amb comarques veïnes.

Sostenibilitat i transició ecològica

Destaquen la necessitat de promoure una economia verda centrada en:

- La gestió sostenible del cicle de l'aigua.
- La reducció de costos energètics per part de les empreses.
- L'adaptació del teixit empresarial als reptes ambientals (canvi climàtic, augment de temperatura, risc d'inundacions).
- La modernització dels polígons d'activitat econòmica per fer-los més resilients i eficients.

Habitatge

Un dels reptes més destacats és garantir l'accés a l'habitatge per a la població treballadora. Cal impulsar habitatges adaptats a les noves necessitats familiars i a les persones grans, integrant-hi criteris d'accessibilitat i sostenibilitat.

Condicions laborals

És essencial millorar les condicions salarials i laborals mitjançant convenis col·lectius i la vigilància de la responsabilitat social empresarial, especialment en els processos d'externalització pública que poden empitjorar les condicions laborals.

Es reclama una formació professional orientada, prospectiva i adaptada a les necessitats del territori, amb serveis de transport públic que garanteixin l'equitat d'accés.

CONSELL ESPORTIU DEL BAIX LLOBREGAT

Lloc: en línia

Data: 20 maig 2025

Horari: 10:30 hores

Participants: Eva Calbó, secretària tècnica i gerent / Rubén Naranjo, tècnic

Turisme i promoció de la comarca

S'està treballant amb el Consorci de Turisme per dinamitzar zones com la platja de Castelldefels o el canal olímpic, que podrien tenir més activitat i visibilitat. Es proposa incloure activitats esportives al butlletí del Consorci de Turisme i fomentar la col·laboració per promocionar la comarca com a destinació turística-esportiva.

Treball en xarxa i col·laboració municipal

És important compartir experiències entre ajuntaments i entitats, especialment en temes com l'esport inclusiu o projectes de base local. Es suggereix crear una xarxa de coneixement i bones pràctiques per no duplicar esforços ni infraestructures esportives, i treballar de manera mancomunada en necessitats comunes.

Mobilitat i transport

Hi ha un dèficit de transport públic, fet que dificulta el desplaçament de persones participants en activitats esportives, com ara esportistes, col·lectiu arbitral i altres agents implicats. Es detecta una manca de comunicació interna entre els municipis, la qual cosa complica encara més la mobilitat i l'organització d'activitats esportives. Es proposa potenciar la sostenibilitat també en l'àmbit del

transport, promovent alternatives més accessibles i eficients.

Abandonament esportiu en adolescents

Hi ha una preocupació generalitzada per l'abandonament de la pràctica esportiva a partir de l'educació secundària. Es destaca la necessitat d'implementar programes específics per incentivar l'activitat física entre les persones adolescents, abordant temes com la salut física, la salut mental i l'esport com a eina educativa i social.

Sostenibilitat en esdeveniments esportius

Preocupa l'impacte ambiental de les samarretes en les curses populars: cada cursa entrega una samarreta, la qual cosa genera residus. Es proposen alternatives com donar l'opció entre rebre una samarreta o plantar un arbre. Es planteja establir un protocol conjunt de sostenibilitat per als esdeveniments esportius de tota la comarca.

Formació i suport a entitats esportives

Hi ha manca de formació entre el personal monitor, art del qual no disposa de titulació. Es proposa impulsar formacions i destacar l'educació en valors a través de l'esport. Les juntes directives estan sovint integrades per famílies sense formació prèvia en gestió, fet que genera dificultats en el funcionament de les entitats. Tot i que el Consell Esportiu ja ofereix suport, seria desitjable reforçar els departaments encarregats del suport i la formació.

Burocràcia i càrrega administrativa

Les entitats esportives es veuen ofegades pels tràmits burocràtics, fet que porta moltes a renunciar a sol·licitar ajuts. Cal reflexionar sobre com simplificar els processos i oferir eines per facilitar la gestió a persones que, en molts casos, no estan preparades i es veuen desbordades.

OBSERVATORI COMARCAL BAIX LLOBREGAT

Lloc: en línia

Data: 22 maig 2025

Horari: 10:00 hores

Participants: Lucía López, tècnica

Demografia i planificació territorial

És fonamental tenir en compte les anàlisis demogràfiques en la planificació territorial de la comarca. S'observa un creixement poblacional marcat per la migració, així com un augment de l'envelliment, que requereix una planificació sostenible tant en urbanisme com en serveis públics (sanitat, educació, mobilitat). El creixement ha d'anar acompanyat d'una millora qualitativa d'aquests serveis.

Desigualtats intramunicipals

Existeixen desigualtats importants dins dels municipis, amb barris molt desenvolupats i altres amb un alt nivell de vulnerabilitat. Cal actuar per reduir aquestes bretxes i garantir la cohesió territorial i social.

Habitatge

Es detecta una doble problemàtica: d'una banda, un parc d'habitatge antic que no està sent adequadament rehabilitat; de l'altra, promocions d'habitatge nou que no s'ajusten a la demanda real de la població, fet que dificulta l'accés a un habitatge digne.

Estratègia econòmica i sectors clau

Cal consolidar i potenciar els vectors estratègics de l'activitat econòmica de la comarca:

- Sector de l'automoció (amb la presència de SEAT, per exemple).
- Sector salut, incloent-hi instituts de recerca i el clúster de salut mental.
- Indústria química i farmacèutica.

- Altres sectors amb gran dinamisme: alimentari, logístic i comercial.

Formació i talent

L'oferta formativa, especialment la Formació Professional (FP), s'adapta lentament a les necessitats del teixit productiu. Cal impulsar una FP Dual més alineada amb la demanda empresarial. Es reclama una relació més àgil i efectiva entre formació i entorn productiu.

Universitats i centres de coneixement

Tot i la presència d'universitats i centres de recerca a la comarca, les sinergies amb el teixit productiu i social són encara limitades. És un repte aprofitar millor aquest potencial.

Mercat laboral i competitivitat

L'índex de competitivitat comarcal presenta dèficits en sostenibilitat i ocupació. Preocupa especialment l'augment de l'atur de llarga durada, que afecta majoritàriament dones majors de 45 anys, un col·lectiu amb dificultats d'inserció laboral estable.

Dinamisme econòmic

La comarca presenta un elevat dinamisme econòmic, amb un PIB i una facturació empresarial destacats. Hi ha una concentració d'empreses mitjanes i grans, tot i que es detecta una disminució del teixit de petites empreses, especialment en el sector industrial.

Diversitat productiva

La comarca no depèn d'un únic sector, fet que li confereix resiliència econòmica. Aquesta diversitat permet adaptar-se a diferents cicles i contextos econòmics.

Proximitat a Barcelona i infraestructures clau

La proximitat amb la capital és una gran oportunitat. La presència del port i

l'aeroport reforça el posicionament logístic i estratègic del territori.

Territori heterogeni i divers

La comarca combina àrees urbanes, rurals i forestals, la qual cosa permet dissenyar estratègies diferenciades. També compta amb actius com el Parc Agrari i recursos turístics (turisme rural, turisme de plata, etc.).

Experiència en governança

La comarca ha desenvolupat dinàmiques de col·laboració entre municipis i agents socials, fet que representa una fortalesa a l'hora d'afrontar projectes conjunts i donar respostes coordinades als reptes comuns.

CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS

Lloc: en línia

Data: 22 maig 2025

Horari: 11:00 hores

Participants: Genoveva Català, presidenta / Jordi Sicart, vicepresident / Esther Hachuel, directora

Trajectòria del Centre

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat té més de 50 anys d'història i neix com una resposta a la situació de la comarca en l'època tardo-franquista, marcada per la sobreexplotació del territori. Des del seu origen, ha tingut la vocació de ser una eina de coneixement crític i compromès, amb la voluntat de superar les problemàtiques territorials i socials mitjançant l'estudi, la recerca i la participació ciutadana. Té un fort compromís amb la comarca i amb el coneixement col·lectiu, documentant qüestions clau del territori i promovent la implicació activa de la ciutadania.

Vectors estratègics

Entre els diferents vectors estratègics, recollits en les conclusions del congrés el Baix Llobregat a debat, destaquen:

- Cooperativisme. Fenomen social i econòmic important a la comarca, clau per entendre la seva història i dinàmica comunitària.
- Desenvolupament agrícola. Posar el focus en el coneixement i el compromís amb la realitat agrícola del territori, que ha estat i continua sent un pilar fonamental.
- Espai de governança. La comarca compta amb múltiples entitats i organismes locals i supralocals (ajuntaments, Àrea Metropolitana de Barcelona, Generalitat), però hi ha una necessitat clara d'articular un espai de governança entre municipis que permeti afrontar reptes conjunts com la qualitat de l'aire, la mobilitat, l'urbanisme i l'educació.
- Mobilitat. Un dels grans temes a abordar. Es destaca la necessitat de reflexionar sobre el transport de mercaderies (amb l'abandonament progressiu del ferrocarril en favor de les autopistes per a camions), així com l'impacte de la mobilitat sobre la vida cultural i social de la comarca.
- Infraestructures i servituds. El Baix Llobregat acull infraestructures estratègiques (autopistes, canals, oleoductes, línies de gran velocitat, depuradores) que donen serveis de primera divisió, però que també generen servituds territorials que cal tenir presents.
- Patrimoni arquitectònic, cultural i industrial. La comarca té una important tradició industrial, amb colònies industrials destacades com la Colònia Güell i la Colònia Sedó, entre d'altres. El Centre treballa per reivindicar aquest patrimoni, posant-lo en valor tant des d'un punt de vista històric com turístic i econòmic, atès que en

molts casos continua sent una realitat productiva viva.

CONSORCI DE TURISME DEL BAIX LLOBREGAT

Lloc: en línia

Data: 23 maig 2025

Horari: 10:30 hores

Participants: Laura García, coordinadora

Governança i intel·ligència turística

El desenvolupament turístic de la comarca requereix una planificació estratègica sòlida per evitar replicar models no sostenibles, com el de la ciutat de Barcelona. Per això, és fonamental comptar amb la participació activa dels diferents agents del territori, des de les administracions locals fins als actors del sector privat i la ciutadania, promovent un enfocament de governança col·laborativa.

Habitatge i pressió urbanística

Un dels principals reptes és la proliferació d'habitatges turístics, que genera tensions en l'accés a l'habitatge residencial i afecta la cohesió social. Cal establir regulacions clares i equilibrades que garanteixin un creixement turístic compatible amb el dret a l'habitatge i l'equilibri urbà.

Falta de personal al sector turístic

Existeix una gran dificultat per trobar personal qualificat, especialment en llocs de treball base, com el servei de sala, la neteja d'habitacions o la conducció d'autobusos. És fonamental dignificar les professions turístiques, promoure la formació professional (per exemple, mitjançant més escoles d'hostaleria a la comarca), i millorar les condicions laborals per fer del sector un entorn professional atractiu i reconegut.

Mobilitat sostenible i interna

La mobilitat al Baix Llobregat està dissenyada principalment per connectar els municipis amb Barcelona, deixant de banda la connectivitat interna entre localitats. Aquesta manca d'infraestructures adequades dificulta l'accés als recursos turístics distribuïts pel territori. Es requereix una revisió integral del sistema de transport, considerant tant els desplaçaments turístics com els usos econòmics i socials quotidians.

Transversalitat entre sectors

El turisme és un fenomen transversal que afecta i involucra múltiples sectors. Des del Consorci de Turisme s'impulsa un enfocament interdepartamental, com ho demostra la campanya de turisme sènior realitzada conjuntament amb el departament de Gent Gran. És imprescindible que totes les àrees de l'administració treballin de manera coordinada, amb una visió compartida del desenvolupament del territori.

Sostenibilitat i canvi climàtic

La comarca afronta reptes relacionats amb l'impacte del canvi climàtic a les platges i ecosistemes naturals. Cal una planificació turística que integri la preservació ambiental, l'ús racional dels recursos i mesures d'adaptació davant fenòmens climàtics cada cop més freqüents, assegurant que el turisme no comprometi els valors ecològics del territori.

Col·laboració amb el tercer sector

Des del Consorci s'està treballant en una nova línia d'acció que busca integrar les entitats socials en l'activitat turística. L'objectiu és que convencions i congressos celebrats al territori generin impactes positius no només econòmics, sinó també socials i ambientals, mitjançant aliances amb serveis socials i organitzacions del tercer sector

Sostenibilitat i diversificació del producte turístic

Tot i que el turisme MICE (reunions, congressos i incentius) i el turisme d'oci i platja continuen sent els principals motors del sector, la comarca compta amb un gran potencial per diversificar la seva oferta. Iniciatives com la creació d'àrees per a autocaravanes a la zona nord, l'impuls del turisme actiu en entorns naturals com la muntanya de l'Ordal, o la valorització del patrimoni cultural i industrial, són exemples de noves vies per desconcentrar l'activitat i atraure nous perfils de visitants.

ASSOCIACIÓ EMPRESARIA DE L'HOSPITALET I BAIX LLOBREGAT

Lloc: en línia

Data: 23 maig 2025

Horari: 13:00 hores

Participants: Neus Olea, responsable relacions externes

Orientació del teixit empresarial cap a noves oportunitats

La comarca compta amb un teixit empresarial sòlid i un territori amb forta presència industrial que cal orientar cap a noves oportunitats per garantir la seva competitivitat i creixement sostenible. És fonamental que les empreses s'obrin a nous mercats, especialment en àmbits estratègics com la sostenibilitat i la digitalització. L'objectiu és mantenir la fortaleza industrial del territori, alhora que s'aprofiten els mercats emergents per diversificar i modernitzar el teixit productiu.

Sector estratègics

Hi ha oportunitats significatives en sectors vinculats a la sostenibilitat, que poden marcar el futur del desenvolupament empresarial a la comarca. A més, sectors clau com l'aeronàutica i la defensa es consideren

un segon mercat important, amb potencial per créixer i consolidar-se.

El sector de la salut també destaca com un mercat rellevant i interessant, amb empreses industrials que poden incorporar-se en àrees especialitzades, per exemple, en la fabricació de dispositius per a cirurgia, com els portabroques.

Finalment, el sector agroalimentari manté un paper important dins del territori, amb potencial per continuar desenvolupant-se i aportant valor afegit.

Mobilitat i infraestructures

Per afavorir la competitivitat i la vertebració territorial, cal una millora substancial de les infraestructures i la mobilitat a la comarca. Millorar aquests aspectes és fonamental per facilitar el transport de persones i mercaderies, i potenciar l'activitat econòmica.

Competitivitat i millora dels polígons industrials

Els polígons industrials són un element clau per a la competitivitat de les empreses a la comarca. Cal apostar per la transició energètica en aquests espais, adaptant-los a les noves necessitats tecnològiques i sostenibles de les companyies. A més, és necessari flexibilitzar la normativa urbanística per fer que els polígons siguin més potents i atractius per a la instal·lació i desenvolupament empresarial, afavorint la captació d'inversions i el creixement industrial.

La següent matriu resumeix els principals temes identificats pels diferents agents del Baix Llobregat en relació amb el desenvolupament econòmic, social i territorial de la comarca. A les files es recullen les temàtiques clau i a les columnes es presenten els agents participants

	PIMEC Baix Llobregat - L'Hospitalet	CCOO Baix Llobregat	Consell Esportiu Baix Llobregat	Observatori Comarcal Baix Llobregat	Centres d'Estudis Comarcals	Consorci de Turisme Baix Llobregat	Associació Empresarial L'Hospitalet - Baix Llobregat	
Burocràcia administrativa								
Canvis estructurals del teixit productiu								
Comerç local								
Cooperativisme								
Demografia								
Desigualtats intramunicipals								
Esport a les escoles								
Formació i connexió amb empreses								
Formació a monitors esportius								
Governança col·laborativa								
Habitatge								
Mobilitat interna i sostenible								
Sectos estratègics (salut, químic, alimentació, logística)								
Sostenibilitat i transició ecològica								
Patrimoni cultural i arquitectònic								
Polígons d'activitat econòmica								
Turisme com a vector estratègic								

Llegenda

Tema mencionat per l'agent com a prioritat

Tema mencionat per l'agent com a prioritat i convergent

1-8 DAFO integrat

Debilitats

D1.1 Alta fragmentació del territori per la combinació de zones urbanes, industrials, agrícoles i forestals, dificultant una ordenació eficient del sòl. (T)

D1.2 Percentatge elevat de sòl forestal de titularitat privada, complicant-ne la gestió i protecció. (T+P)

D1.3 Pressió urbanística i infraestructural, especialment en el delta i les àrees planes, que pot afectar la biodiversitat i els espais agrícoles. (T+P)

D1.4 Baix percentatge de superfície dedicada a l'agricultura, posant en risc la continuïtat de l'activitat agrícola tradicional. (T)

Amenaces

A1.1 Expansió urbana i industrial que pot reduir encara més les àrees agrícoles i naturals. (T+P)

A1.2 Canvi climàtic, amb possibles efectes sobre la biodiversitat, la disponibilitat d'aigua i l'estabilitat dels ecosistemes forestals i agrícoles. (T)

A1.3 Risc d'incendis forestals, especialment en les zones muntanyoses amb gran extensió de massa forestal. (T)

A1.4 Pèrdua de patrimoni natural i cultural per manca de protecció efectiva o falta d'inversió en conservació. (T)

Fortaleses

F1.1 Ubicació estratègica entre la metròpoli de Barcelona i altres zones clau de Catalunya, afavorint la connectivitat. (T+P)

F1.2 Gran diversitat paisatgística (delta, muntanya, riu), que afavoreix la biodiversitat i el potencial turístic. (T+P)

F1.3 Presència de figures de protecció ambiental, com el Parc Agrari del Baix Llobregat i els espais del PEIN. (T)

F1.4 Xarxa consolidada d'infraestructures verdes i blaves, amb iniciatives com el PDUM per millorar la connectivitat ecològica. (T)

F1.5 Riquesa de patrimoni cultural amb edificis d'interès artístic i històric, incloent-hi la Cripta de la Colònia Güell, declarada Patrimoni Mundial. (T+P)

Oportunitats

O1.1 Potenciar el Parc Agrari del Baix Llobregat per fomentar un model d'agricultura sostenible i de proximitat. (T+P)

O1.2 Revalorització de les zones agrícoles amb iniciatives de sobirania alimentària i productes de quilòmetre zero. (P)

O1.3 Desenvolupament d'estratègies de gestió forestal sostenible per a la protecció de les zones muntanyoses i la prevenció d'incendis. (T+P)

O1.4 Promoció del turisme sostenible vinculat als espais naturals protegits i al patrimoni cultural. (T+P)

O1.5 Millora de les infraestructures verdes i la connectivitat ecològica a través del PDUM, reforçant la qualitat ambiental del territori. (T)

O1.6 Posar en valor el patrimoni industrial com a actiu territorial. (P)

Debilitats

- D2.1** Alta dependència del vehicle privat en municipis de baixa densitat amb urbanització dispersa, dificultant un model urbà compacte i sostenible. (T+P)
- D2.2** Gran variabilitat en l'accés a zones verdes, amb municipis densament poblats molt per sota dels estàndards recomanats per l'OMS. (T)
- D2.3** Infraestructura urbana envellida, amb el 82,67% dels edificis construïts abans del 2000, limitant l'eficiència energètica i la sostenibilitat. (T+P)
- D2.4** Manca de diversificació d'usos en alguns municipis, afavorint la dependència funcional d'altres zones i una mobilitat obligada. (T)

Amenaces

- A2.1** Creixement poblacional i expansió urbana desordenada, que poden agreujar la fragmentació del territori i incrementar els desplaçaments diaris. (T)
- A2.2** Riscos derivats del canvi climàtic (onades de calor, contaminació atmosfèrica), que poden empitjorar la qualitat de vida urbana. (T)
- A2.3** Pressions sobre el sòl no urbanitzable i espais naturals, com a conseqüència d'una urbanització poc compacta o mal planificada. (T+P)

Fortaleses

- F2.1** Existència de projectes de regeneració urbana en marxa que busquen recuperar espais degradats, millorar l'accessibilitat i la qualitat ambiental. (T)
- F2.2** Integració metropolitana amb Barcelona, oferint bones connexions de transport públic en part del territori. (T+P)
- F2.3** Riquesa de sòl no urbanitzable que pot actuar com a reserva estratègica per millorar la qualitat ambiental i equilibrar el territori. (T)

Oportunitats

- O2.1** Potencial de millora de l'eficiència energètica del parc edificat amb l'impuls de programes europeus de rehabilitació i subvencions. (T+P)
- O2.2** Expansió d'infraestructures verdes urbanes i corredores ecològiques per reduir la contaminació i incrementar la qualitat de vida. (T+P)
- O2.3** Integració del territori en iniciatives metropolitana de mobilitat, com el reforç del transport públic i les estratègies de ciutat de 15 minuts. (T+P)

Debilitats

- D3.1** Manca de Plans Locals d'Adaptació al Canvi Climàtic en alguns municipis (el 27,3% dels municipis de la comarca que pertanyen àrea metropolitana de Barcelona no té PLACC). (T)
- D3.2** Dependència de recursos hídrics vulnerables a la sequera i a la intrusió salina. (T)
- D3.3** Exposició d'infraestructures clau a fenòmens meteorològics extrems. (T)
- D3.4** Afectació de la qualitat de l'aire en municipis amb alta activitat industrial i viària. (T+P)
- D3.5** Desigualtat en la implementació d'estratègies de mitigació i adaptació dins la comarca. (T)

Amenaces

- A3.1** Increment de la temperatura mitjana i de les onades de calor, amb impacte en la salut pública i el consum energètic. (T)
- A3.2** Creixent pressió sobre els recursos hídrics, amb risc d'escassetat. (T)
- A3.3** Inundacions i erosió costanera per la pujada del nivell del mar. (T)
- A3.4** Augment dels incendis forestals i degradació dels ecosistemes. (T)
- A3.5** Major vulnerabilitat dels cultius i pèrdua de biodiversitat per plagues i sequeres. (T)
- A3.6** Augment de població en situació de pobresa energètica. (T)

Fortaleses

- F3.1** Existència del Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat i adhesió al Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia. (T)
- F3.2** Coordinació supramunicipal per a la implementació de mesures d'adaptació i mitigació. (T)
- F3.3** Iniciatives locals per a la promoció de l'agricultura de proximitat i sostenible. (T+P)
- F3.4** Implementació de Zones de Baixes Emissions en diversos municipis. (T)
- F3.5** Presència d'infraestructures per a la gestió i reutilització de l'aigua regenerada. (T+P)

Oportunitats

- O3.1** Expansió i millora de l'ús d'aigua regenerada a l'agricultura i a la indústria. (T+P)
- O3.2** Potenciació de solucions basades en la natura per a la gestió de riuades i inundacions (zones d'inundació controlada, millora de riberes, etc.). (T)
- O3.3** Creació d'espais de transició ecològica entre la zona urbana i la natura per reduir la vulnerabilitat davant d'incendis. (T)
- O3.4** Millora de la protecció d'aqüífers per evitar la intrusió salina. (T)
- O3.5** Instal·lació de comunitats energètiques locals basades en energies renovables. (T+P)

Debilitats

- D4.1** Dependència energètica molt elevada, dificultant l'autosuficiència de la comarca. (T+P)
- D4.2** Consum energètic domèstic elevat en municipis amb habitatges unifamiliars i segones residències, incrementant la demanda energètica. (T)
- D4.3** Sobreexplotació dels aqüífers protegits, amb un índex d'explotació superior a 1 en anys normals i fins a 1,8 en anys secs. (T)
- D4.4** Increment constant de la generació de residus des del 2012. (T)
- D4.5** Existència de municipis amb índexs baixos de recollida selectiva, allunyant-se dels objectius de sostenibilitat marcats per l'AUE. (T)

Amenaces

- A4.1** Impactes del canvi climàtic i episodis de sequera prolongats, agreujant la pressió sobre els recursos hídrics de la comarca. (T+P)
- A4.2** Possibles resistències socials i polítiques en la implantació d'energies renovables per l'impacte paisatgístic i territorial. (T)
- A4.3** Creixement de la població i l'expansió urbana, generant un augment de la demanda d'aigua, energia i serveis bàsics. (T+P)
- A4.4** Elevats costos inicials de les infraestructures sostenibles, dificultant-ne la implementació en municipis amb menys recursos. (T)

Fortaleses

- F4.1** Existència de l'Oficina Comarcal de Transició Energètica, impulsant iniciatives d'eficiència i energies renovables. (T+P)
- F4.2** Baix Llobregat com a tercera comarca catalana en nombre d'instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic i potència instal·lada. (T)
- F4.3** Infraestructures avançades de gestió de l'aigua, incloent-hi una EDAR capaç de tractar 66 milions de litres diaris i un sistema d'aqüífers subterranis. (T+P)
- F4.4** Implementació de calderes de biomassa en diversos ajuntaments, afavorint la reducció d'emissions i la gestió forestal per prevenir incendis. (T)

Oportunitats

- O4.1** Desenvolupament del Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables, promovent l'autosuficiència energètica. (T+P)
- O4.2** Foment de les comunitats energètiques locals, permetent una gestió més eficient i distribuïda de l'energia renovable. (T+P)
- O4.3** Increment de la reutilització d'aigua gràcies a les infraestructures existents, reduint la pressió sobre els aqüífers sobreexplotats. (T+P)
- O4.4** Major conscienciació ambiental i noves normatives que poden impulsar la recollida selectiva i la reducció de residus. (T)
- O4.5** Diversificació de fonts d'energia renovable, reduint la dependència dels combustibles fòssils i garantint una transició energètica més sostenible. (T+P)

Debilitats

D5.1 Fragmentació territorial interna causada per grans infraestructures viàries i ferroviàries que actuen com a barreres físiques. (T+P)

D5.2 Manca de coordinació supramunicipal en la planificació urbana i de mobilitat, limitant la cohesió comarcal. (T)

D5.3 Xarxa ciclable intermunicipal insuficient, amb dèficits de connectivitat, senyalització i continuïtat. (T+P)

D5.4 Cobertura limitada del transport públic en zones perifèriques, industrials i de baixa densitat. (T+P)

D5.5 Connectivitat deficitària entre modes de transport (intermodalitat feble), amb coordinació millorable entre horaris i serveis. (T+P)

D5.6. Topografia abrupta dels municipis situats a les muntanyes de l'Ordal. (T)

Amenaces

A5.1 Increment continu del trànsit privat, provocant congestió, contaminació i reducció de qualitat de vida. (T)

A5.2 Creixement urbanístic dispers que reforça la dependència del vehicle privat. (T+P)

A5.3 Resistències polítiques o socials a la reducció d'espai per al cotxe en favor de modes sostenibles. (T)

A5.4 Canvi climàtic i fenòmens meteorològics extrems que poden afectar la infraestructura viària i ferroviària. (T)

Fortaleses

F5.1 Posició estratègica de la comarca com a node metropolità amb múltiples connexions ferroviàries, viàries i aeroportuàries. (T+P)

F5.2 Existència d'una xarxa ferroviària (FGC i Rodalies) d'alta capacitat, amb servei de tipus metro comarcal en alguns trams. (T)

F5.3 Presència de transport públic metropolità (metro i tramvia), reforçant la interconnexió amb Barcelona i municipis propers. (T)

F5.4 Iniciatives municipals destacades per impulsar la mobilitat activa i els entorns pacífics. (T)

Oportunitats

O5.1 Impuls de la intermodalitat i creació de nodes d'intercanvi entre FGC, Rodalies, tramvia, metro i autobusos. (T+P)

O5.2 Desenvolupament d'una xarxa ciclable intermunicipal connectada, segura i senyalitzada. (T+P)

O5.3 Implementació de polítiques de mobilitat sostenible a nivell metropolità i suport institucional (AMB, Generalitat). (T)

O5.4 Foment de solucions innovadores com el transport a demanda, vehicles compartits o mobilitat elèctrica. (T)

O5.5 L'arribada del tramvia fins a Molins de Rei. (T+P)

O5.6 Renovació en 2028 de les concessions de sistemes de transport interurbans que depenen de l'administració autonòmica. (T+P)

Debilitats

D6.1 Gran disparitat en els nivells de renda entre els municipis de la comarca, amb importants desigualtats econòmiques entre les zones més riques i les més vulnerables. (T+P)

D6.2 Percentatge elevat de població amb ingressos per sota del llindar de pobresa, amb diferències significatives entre municipis. (T)

D6.3 Desigualtat territorial en la distribució de la població estrangera, amb àrees amb alta concentració de població migrant i altres amb una presència molt baixa. (T)

D6.4 Augment de la població envellida, especialment en municipis amb alta densitat, on la dependència i vulnerabilitat social són majors. (T+P)

D6.5. Abandonament esportiu en adolescents. Preocupació per la pèrdua de pràctica física en edats clau sense estratègies consolidades. (T+P)

Amenaces

A6.1 Canvi en les dinàmiques econòmiques que pot agreujar les desigualtats laborals i socials, augmentant el risc de pobresa en determinades zones. (T)

A6.2 Creixent dificultat d'inclusió per a la població migrant i en situació de vulnerabilitat, amb possibles barreres d'accés a serveis i recursos socials. (T)

A6.3 Inestabilitat econòmica global que pot afectar l'ocupació i incrementar les taxes de pobresa, en especial a les zones més desafavorides. (T)

A6.4 Major pressió demogràfica i envelliment, amb un augment de les necessitats socials de la gent gran que pot generar més desavantatges per als col·lectius vulnerables. (T+P)

A6.5. Tràmits administratius complexos que desincentiven a les entitats esportives a demanar ajuts o participar en projectes. (T+P)

Fortaleses

F6.1 Existent infraestructura de serveis socials com el Servei d'Acollida a Persones Immigrades i el Servei d'Atenció Integral LGBTI que promouen la integració social. (T)

F6.2 Pla Comarcal de Joventut, que actua com a eina per combatre la vulnerabilitat juvenil i afavorir la seva integració laboral i social. (T)

F6.3 Existència del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) i altres serveis d'atenció a col·lectius en risc d'exclusió. (T)

F6.4 Creació del IV Pla Transversal de Polítiques Feministes, que facilita la igualtat d'oportunitats i defensa els drets de les dones i persones LGBTI. (T)

Oportunitats

O6.1 Fomentar polítiques socials per a la inclusió laboral de col·lectius vulnerables, incloent-hi joves, dones i persones amb discapacitat. (T+P)

O6.2 Implementació de programes per a la inserció social i laboral de la població migrada, millorant el seu accés a l'habitatge, educació i salut. (T+P)

O6.3 Desenvolupament de polítiques públiques per a la igualtat d'oportunitats, amb focus especial en l'envelliment de la població i les necessitats de la gent gran. (T+P)

O6.4 Ampliació de serveis d'atenció a persones en situació de vulnerabilitat social, incloent-hi programes específics per a la inserció de la població estrangera i jove. (T+P)

Debilitats

D7.1 Sector agrícola amb una contribució gairebé testimonial al VAB i un nombre reduït de persones treballadores afiliades. (T)

D7.2 Desconnexió entre sistema educatiu i teixit empresarial, especialment en FP i perfils tècnics. (T+P)

D7.3 Excessiva burocràcia administrativa per a la creació i consolidació d'empreses. (T+P)

D7.4 Existència de recursos d'interès que no han derivat en productes i/o experiències turístiques. (T+P)

D7.5 Baixa conscienciació del Baix Llobregat com a destinació turística en conjunt. (T+P)

D7.6. Retrocés del sector industrial, especialment de l'automoció, per la pèrdua de pes de SEAT i el tancament de Nissan. (P)

D7.7. Poca sinergia amb universitats i centres de coneixement. (P)

Amenaces

A7.1 Vulnerabilitat davant de crisis econòmiques i sanitàries, com la COVID-19, que poden provocar un augment de la desocupació. (T)

A7.2 Impactes negatius sobre el medi ambient i la qualitat de vida local derivats del creixement descontrolat del turisme. (T+P)

A7.3 Proximitat a la ciutat de Barcelona que, en la majoria dels casos, eclipsa el Baix Llobregat. (T+P)

Fortaleses

F7.1 Ubicació estratègica (proximitat a Barcelona, aeroport del Prat, infraestructures com l'A-2 i B-23). (T+P)

F7.2 Tradició industrial i experiència prèvia en sectors tractors, com l'automoció. (T+P)

F7.3 Presència de sectors emergents com alt potencial: alimentari, salut, logístic, economia creativa, cures, etc. (T+P)

F7.4 Presència d'elements diferencials que configuren el Baix Llobregat com una destinació única: figura de Gaudí, Parc Agrari, Delta, Montserrat, platges etc. (T+P)

F7.5 Posicionament del Baix Llobregat com a destinació MICE. (P)

F7.6. Iniciatives com el mapatge de cadenes de valor i projectes socials com "Comerç Punt Lila" indiquen una voluntat de transformació i innovació. (P)

Oportunitats

O7.1 Oportunitats de creixement dels Polígons d'Activitat Econòmica i la seva infraestructura per fomentar sectors emergents i augmentar la competitivitat industrial. (T+P)

O7.2 Creació de programes per reduir la bretxa de gènere i millorar la inserció laboral femenina, especialment als municipis més afectats. (T)

O7.3 Impuls del turisme sostenible mitjançant el Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic, amb un focus en la digitalització i l'accessibilitat. (T+P)

O7.4 Nínxols de mercat en creixement: turisme accessible, turisme de natura i esportiu, turisme sènior, etc. i/o associats a models de treball més flexibles. (T+P)

O7.5. Innovació en serveis de proximitat pot revitalitzar el teixit urbà i crear ocupació. (P)

O7.6. Aprofitament del capital científic i universitari. (P)

Debilitats

D8.1 La distribució desigual d'habitatges de protecció oficial limita l'accés a l'habitatge en alguns municipis del Baix Llobregat. (T)

D8.2 El parc d'habitatges és antic, amb un 49,12% de les habitatges superant els 45 anys, la qual cosa requereix renovació. (T)

D8.3 Els preus elevats del lloguer en municipis propers a Barcelona dificulten l'accés a l'habitatge per a persones amb baixos ingressos. (T+P)

D8.4 Alguns municipis tenen pocs ajuts al lloguer i prestacions per habitant, cosa que redueix el suport als més vulnerables. (T)

Amenaces

A8.1 El creixement desigual del parc d'habitatges podria augmentar les disparitats en l'accés a l'habitatge entre municipis. (T)

A8.2 L'augment constant dels preus de lloguer exerceix pressió econòmica sobre la població i limita l'accessibilitat a l'habitatge. (T+P)

A8.3 La manca de polítiques eficients en municipis amb baixa oferta d'HPO podria incrementar l'exclusió social i econòmica. (T)

Fortaleses

F8.1 El parc d'habitatges ha crescut de manera sostinguda, millorant l'oferta residencial a la comarca. (T)

F8.2 Diversitat d'habitatges, especialment més assequibles a les zones interiors del Baix Llobregat. (T)

F8.3 Alt percentatge d'habitatges principals garanteix estabilitat en la població resident de la comarca. (T+P)

F8.4 Els municipis amb més ajuts al lloguer proporcionen un suport significatiu a qui necessita accedir a l'habitatge. (T)

Oportunitats

O8.1 El creixement poblacional ofereix l'oportunitat de desenvolupar noves habitatges de protecció oficial i assequibles. (T)

O8.2 La renovació del parc d'habitatges antics podria millorar la qualitat de vida i l'eficiència energètica. (T)

O8.3 Es poden implementar polítiques públiques inclusives que afavoreixin l'accés a l'habitatge a tots els municipis. (T+P)

O8.4 La cooperació entre municipis podria generar solucions habitacionals més equilibrades i accessibles a tota la comarca. (T+P)

O8.5 Reorientació del sector de la construcció cap a la rehabilitació edificatòria, caracteritzat per la seva major resistència a l'efecte de la crisi econòmica. (P)

Debilitats

D9.1 Manca d'actualització dels indicadors de transparència, limitant el seguiment efectiu i la millora contínua dels serveis digitals. (T+P)

D9.2 Persistència de la bretxa digital en determinats collectius socials i territorials, dificultant l'accés equitatiu als serveis electrònics. (T+P)

D9.3 Desconnexió entre els recursos digitals disponibles (portals, observatoris, catàlegs) i el grau de coneixement o ús efectiu per part de la ciutadania. (T+P)

Amenaces

A9.1 Riscos de ciberseguretat associats a l'increment de la digitalització dels serveis públics i la gestió de dades sensibles. (T)

A9.2 Rebuig o resistència al canvi digital per part de sectors de la població amb menor competència digital. (T)

F9.1 Existència d'un portal de transparència complet i estructurat, que recull informació clau sobre la gestió pública. (T)

F9.2 Disponibilitat d'un catàleg de dades obertes amb 49 conjunts d'informació rellevant per a la gestió i la rendició de comptes. (T)

F9.3 L'Observatori Comarcal i l'Observatori de Gènere Metropolità com a referents en l'anàlisi de dades per a la presa de decisions públiques. (T+P)

Oportunitats

O9.1 Desenvolupament d'eines digitals per promoure la participació ciutadana i la cogovernança en l'àmbit local. (T+P)

O9.2 Impuls dels serveis en línia per millorar l'eficiència administrativa i reduir la burocràcia. (T+P)

O9.3 Creació de programes formatius per reduir la bretxa digital i millorar les competències digitals de la ciutadania. (T+P)

Debilitats

D10.1 Alta dependència de fons finalistes externs (97 % del pressupost), que limita la capacitat d'autonomia financera del Consell. (T)

D10.2 Limitat ús de canals de participació ciutadana (ex. només 10 expedients registrats a la bústia de queixes i suggeriments el 2024), fet que pot indicar una baixa implicació o desconeixement per part de la ciutadania. (T)

D10.3. Dèficit de cooperació entre administracions i "municipalisme". (T+P)

Amenaces

A10.1 Inestabilitat o canvis en les línies de finançament supramunicipal (Generalitat, UE, etc.), que podrien afectar la sostenibilitat de serveis essencials. (T)

A10.2 Desafecció ciutadana si no es percep un impacte directe de les aportacions fetes o una millora tangible en la qualitat institucional. (T)

A10.3. Sistema normatiu complex i heterogeni en matèria urbanística, que dificulta l'aplicació dels diferents plans i la gestió urbanística local. (T+P)

Fortaleses

F10.1 Existència d'òrgans de participació estables i especialitzats (Gent Gran, Dones, Salut, Econòmic i Social), que assegurin una pluralitat de veus. (T+P)

F10.2 Reconeixement amb el Segell Infoparticipa, que valida les bones pràctiques en transparència i comunicació institucional. (T+P)

F10.3 Creació i desplegament de l'Oficina de Projectes Europeus, que reforça la capacitat tècnica local i l'accés a finançament diversificat. (T)

Oportunitats

O10.1 Impulsar espais de cogovernança entre administracions locals i supramunicipals per a una millor coordinació territorial. (T+P)

O10.2 Millorar i ampliar els canals participatius, especialment digitals, per arribar a col·lectius joves o menys mobilitzats. (T+P)

O10.3 Consolidar la capacitat tècnica del personal municipal a través de la formació i la professionalització de la gestió pública. (T+P)

O10.4 Aprofitar els fons europeus (PRTR i altres) per transformar estructures administratives i reforçar la governança multinivell. (T)

O10.5 Millora de l'eficiència en els serveis locals a través de la e-administració: simplificació de tràmits administratius i reducció de costos (T+P)

2 Pla d'Acció

2-1 Marc Estratègic

Marc Estratègic

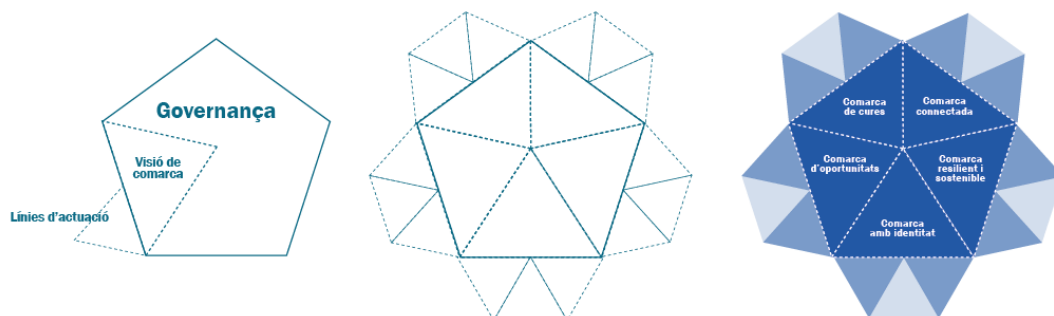
El Marc Estratègic és l'estructura fonamental que orienta el Pla d'Acció, establint els objectius globals i les directrius que guiaran totes les actuacions. Serveix per convertir l'anàlisi derivada de la diagnosi en un conjunt coherent de prioritats i línies d'intervenció, garantint que cada projecte i actuació contribueixi al model de comarca desitjat. És, per tant, l'eix que dota de sentit i coherència tot el procés de planificació, integrant visions, línies estratègiques i projectes en un marc únic i articulat.

El Marc Estratègic de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es construeix com un *origami*: partint d'una única fulla, que representa la Governança, el Pla es desplega en diferents capes

interconnectades. Aquesta fulla central dóna coherència i direcció a tot el procés, i a partir d'ella es van formant les figures que donen forma a la comarca: 5 visions, que defineixen el model de territori desitjat. Aquestes visions es desenvolupen en 12 línies d'actuació, que concreten objectius i prioritats; i, finalment, es tradueixen en 33 projectes, que permeten materialitzar les línies en intervencions operatives.

Com en un *origami*, cada doblec i desplegament neix de la mateixa base i contribueix a crear una figura completa, integrada i coherent, on tota acció està connectada amb l'objectiu global i amb els principis de governança

Imatge 3_ El Marc Estratègic de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es construeix com un origami. Font: Elaboració pròpia.

Visions de comarca

El Marc Estratègic s'articula a través de cinc visions de comarca, que defineixen el rumb cap a un territori més sostenible, cohesionat i competitiu, i serveixen com a guia per a l'elaboració de línies d'actuació i projectes.

1. **Comarca amb identitat.** Una comarca amb identitat pròpia i feminista, que posa en valor el seu patrimoni natural, cultural i industrial, integrant la igualtat de gènere i la justícia social en el seu model de desenvolupament.
2. **Comarca resilient i sostenible.** Una comarca resilient i verda, que gestiona de manera sostenible els seus recursos naturals, impulsa la transició energètica i protegeix el seu paisatge agrícola i ambiental.
3. **Comarca connectada.** Una comarca connectada, accessible i sostenible, amb una mobilitat eficient que vertebrava el territori, redueix desigualtats i afavoreix la competitivitat econòmica i social.
4. **Comarca que cuida.** Una comarca cohesionada, inclusiva i activa, que cuida les persones, fomenta l'accés a serveis i habitatge digne, i promou l'esport, la cultura i la vida comunitària com a motors de benestar i igualtat.
5. **Comarca d'oportunitats.** Una comarca innovadora, competitiva i formadora de talent, que aposta per una nova industrialització verda i digital, connectant educació i empresa per generar ocupació de qualitat i oportunitats per a tothom

Línies d'actuació

La cartera d'accions prevista en el Pla d'Acció de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat s'estructura mitjançant 12 línies d'actuació, que despleguen i concreten les cinc visions de comarca. Aquestes línies d'actuació defineixen direccions estratègiques clares, orientant les iniciatives i projectes cap a la consecució dels objectius de sostenibilitat, cohesió social i competitivitat territorial.

1. Comarca amb identitat

- L1.1 Valors del territori i identitat comarcal
- L1.2 Participació, concertació i governança compartida
- L1.3 Feminisme
- L1.4 Igualtat de gènere

2. Comarca resilient i sostenible

- L2.1 Qualitat ambiental, resiliència i adaptació al canvi climàtic
- L2.2 Innovació i transició energètica

3. Comarca connectada

- L3.1 Comarca de proximitat i vertebració del territori
- L3.2. Mobilitat sostenible, eficient i integrada

4. Comarca que cuida

- L4.1 Cura, benestar comunitari i inclusió social
- L4.2 Habitatge, equitat i cohesió territorial

5. Comarca d'oportunitats

- L5.1 Economia verda, circular i de proximitat
- L5.2 Formació, ocupació i dinamització econòmica

2-2 Pla d'Acció

El Pla d'Acció

El Pla d'Acció de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat integra un conjunt ampli d'actuacions orientades a donar resposta als principals reptes territorials, socials, ambientals i econòmics de la comarca. Aquest conjunt inclou accions de diferent naturalesa, abast i horitzó temporal, que es desplegaran de manera progressiva a curt, mitjà i llarg termini.

Dins aquest marc, s'han identificat un grup reduït de **projectes estratègics** que actuaran com a elements tractors del canvi. Aquests projectes han estat seleccionats per la seva capacitat d'incidència estructural, el seu potencial de generar impacte en diverses polítiques públiques i la seva contribució directa a l'assoliment de les línies estratègiques definides.

Aquests projectes constitueixen l'eix central del Pla d'Acció i orienten la transformació del Baix Llobregat cap a un model de desenvolupament més sostenible, equilibrat i resilient:

PE01 *Pla Estratègic de
Desenvolupament Turístic del Baix
Llobregat*

PE06 *Programa de Cooperativisme i
Concertació Social*

PE08 *Comarca Feminista*

PE08 *Pla de Resiliència al Canvi Climàtic
del Baix Llobregat*

PE11 *Pla d'Acció de les Muntanyes del
Baix*

PE16 *Projecte Comarcal d'Agrovoltaica*

PE19 *Pla de Mobilitat Comarcal*

PE21 *Pla de Promoció de Mobilitat Neta*

PE22 *Mobilitat Turística Baix Llobregat*

PE23 *Pla Estratègic per a les Persones
Grans*

PE24 *Atenció a la Infància i a
l'Adolescència*

PE25 *Salut Mental Baix Llobregat*

PE27 *Oficina Comarcal d'Habitatge*

PE28 *Estratègia Comarcal d'Habitatge
Cooperatiu*

PE29 *Economia Social i Solidària*

PE30 *Alimentació de proximitat Baix
Llobregat*

A continuació, es presenta l'índex sintètic del conjunt d'accions que conformen el Pla d'Acció de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat:

1. Comarca amb identitat

L1.1 Valors del territori i identitat comarcal

PE01 Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat

PE02 Programa de Destinació Turística Intel·ligent

PE03 Patrimoni Viu al Baix Llobregat

PE04 Arxiu Comarcal del Baix Llobregat

PE05 Observatori Comarcal del Baix Llobregat

PE33 Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat

L1.2 Participació, concertació i governança compartida

PE06 Programa d'Impuls Social i Econòmic

PE07 Taula Comarcal de Coordinació d'Agenda Urbana

L1.3 Feminisme

PE08 Comarca Feminista

L1.4 Igualtat de gènere

PE09 Baix Llobregat Igualitari

2. Comarca resilient i sostenible

L2.1 Qualitat ambiental, resiliència i adaptació al canvi climàtic

PE10 Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat

PE11 Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix

PE12 Infraestructura blava

PE13 Sistema de Crèdits Climàtics

PE14 Servei de Control de Mosquits

PE15 Sostenibilitat Turística Destinació Barcelona

L2.2 Innovació i transició energètica

PE16 Projecte Comarcal d'Agrovoltaica

PE17 Comunitats energètiques

PE18 PLATER Baix Llobregat

3. Comarca connectada

L3.1 Comarca de proximitat i vertebració del territori

PE19 Pla de Mobilitat Comarcal

PE20 Xarxa Comarcal de Mobilitat Activa

L3.2 Mobilitat sostenible, eficient i integrada

PE21 Pla de Promoció de Mobilitat Neta

PE22 Mobilitat Turística Baix Llobregat

4. Comarca que cuida

L4.1 Cura, benestar comunitari i inclusió social

PE23 Pla Estratègic per a les Persones Grans

PE24 Atenció a la Infància i a l'Adolescència

PE25 Estratègia comarcal per a l'equitat educativa i el suport als projectes de vida de la joventut

PE26 Salut Mental Baix Llobregat

PE27 Estratègia Comarcal de Sensellarisme

L4.2 Habitatge, equitat i cohesió territorial

PE28 Oficina Comarcal d'Habitatge

PE29 Estratègia Comarcal d'Habitatge Cooperatiu

5. Comarca d'oportunitats

L5.1 Economia verda, circular i de proximitat

PE30 Economia Social i Solidària

PE31 Alimentació de proximitat Baix Llobregat

PE32 Programa Comarcal de Dinamització Comercial

L5.2 Formació, ocupació i dinamització econòmica

*PE33 Aliances estratègiques amb la Universitat per la innovació pública i
l'impacte social*

PE34 Xarxa Comarcal FP Dual

2-3 Fitxes de projectes

Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.1 Valors del territori i identitat comarcal

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Plans sectorials

Cronograma Llarg

Agents Consorci de Turisme del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Ajuntaments / Diputació de Barcelona / Àrea Metropolitana de Barcelona

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 497409 i 497285*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 7.2.1. Hi ha plans específics de reactivació econòmica i innovació en l'àmbit del turisme sostenible a la comarca?

AUE 7.2.2. Nombre de visitants atrets per béns culturals, naturals i paisatgístics.

Descripció

El Consell Comarcal disposa d'un Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat, un document que recull actuacions transformadores i dinamitzadores de l'activitat turística, orientades a impulsar l'economia comarcal i fonamentades en la col·laboració, el coneixement, la planificació, la innovació, la tecnologia, la competitivitat i l'accessibilitat. El Pla té també com a objectiu incrementar la qualitat de l'experiència de turistes i visitants, alhora que contribueix a millorar la vida de la població local.

Aquest Pla defineix sis grans eixos estratègics per avançar cap a un model de desenvolupament sostenible i regeneratiu, amb la voluntat de convertir el Baix Llobregat en un destí turístic referent, cohesionat i compromès amb el

progrés social, econòmic i ambiental. Un destí on el sector evolucioni i generi experiències i benestar tant per als visitants com per a la ciutadania. Els eixos són:

- 1) Intel·ligència turística i governança col·laborativa.
- 2) Sostenibilitat i accessibilitat
- 3) Competitivitat.
- 4) Productes i experiències turístiques innovadores.
- 5) Tecnologia.
- 6) Màrqueting de la destinació.

El Pla d'Actuació constitueix el programa operatiu 2024-2027 i inclou 63 actuacions que es volen impulsar des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat. A més, incorpora la coordinació amb el Pla de Sostenibilitat Turística en Destinació (PSTD) Costa Barcelona – Delta del Llobregat

Actuacions

PE01-01 Revisió, priorització i execució de les actuacions del Pla d'Acció del Pla Estratègic de Desenvolupament turístic del Baix Llobregat 2023-2033.

PE01-02 Coordinació amb el Pla de Sostenibilitat Turística en Destinació Costa Barcelona – Delta del Llobregat.

PE01-03 Desplegament de la campanya comunicativa “Som del Baix Llobregat” per reforçar la cohesió i el sentiment de pertinença a la comarca.

Programa Destinació Turística Intelligent

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.1 Valors del territori i identitat comarcal

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Digitalització de
l'administració

Cronograma Llarg

Agents Consorci de Turisme del
Baix Llobregat (Consell Comarcal
del Baix Llobregat) / Ajuntaments /
Diputació de Barcelona / SEGITTUR

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona /
Generalitat de Catalunya / Fons
europeus

Indicadors de seguiment

AUE 7.2.1. Hi ha plans específics de reactivació econòmica i innovació en
l'àmbit del turisme sostenible a la comarca?

Descripció

El Consell Comarcal del Baix Llobregat ha iniciat la fase de diagnòstic del programa Destinació Turística Intel·ligent (DTI), orientat a reforçar la competitivitat turística i a millorar la qualitat de vida de la ciutadania, tot abordant reptes com el canvi climàtic i les particularitats de cada municipi.

Aquesta primera fase consisteix en una auditoria basada en 97 requisits i 261 indicadors, que permet avaluar els cinc eixos del model DTI: governança, innovació, tecnologia, sostenibilitat i accessibilitat. L'anàlisi determinarà el grau de maduresa turística del Baix Llobregat i servirà per definir les actuacions necessàries per obtenir el reconeixement com a Destinació Turística Intel·ligent.

Adoptar aquest model de desenvolupament suposa múltiples beneficis per a tots els agents del sistema turístic comarcal, entre els quals destaquen:

- 1) Lideratge en la transformació turística del destí amb un potent efecte demostració.
- 2) Creació de sinergies i aprofitament eficient dels recursos.
- 3) Impuls d'una cultura cooperativa i d'una millor governança turística.
- 4) Millora del posicionament del Baix Llobregat com a projecte pioner a escala mundial.
- 5) Foment de la cultura innovadora tant a l'administració com a les empreses locals.
- 6) Increment de la competitivitat turística i de la qualitat de l'experiència de visitants i residents.

El projecte compta amb el finançament de la Diputació de Barcelona, promotora del model DTI a la província, en el marc del programa de Destinacions Turístiques Intel·ligents

Actuacions

PE02-01 Desenvolupament del Programa “Destinació Turística Intel·ligent”.

PE02-02 Millora i consolidació de l'Observatori de Turisme del Baix Llobregat.

Patrimoni viu al Baix Llobregat

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.1 Valors del territori i identitat comarcal

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Difusió i intercanvi de coneixements

Cronograma Llarg

Agents Consorci de Turisme del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat / Ajuntaments / Diputació de Barcelona / Generalitat de Catalunya

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 488938 i 481231*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 1.1.1. Existeix un Pla de Gestió Comarcal del patrimoni natural i cultural, o instrument equivalent, per garantir la seva correcta conservació i posada en valor?

AUE 1.2.2. Pressupost comarcal de les actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloses les destinades a millorar la connexió urbana-rural.

Descripció

El Baix Llobregat es caracteritza per una gran varietat de paisatges — industrial, rural, natural i metropolità— que conformen la seva diversitat social i integren un ric patrimoni, tant material com immaterial, sovint desconegut. Durant les darreres dècades, molts d'aquests béns han patit els efectes del creixement urbà, industrial i de les infraestructures, especialment el patrimoni industrial, símbol identitari de la comarca.

Des del Consell Comarcal, es vol protegir i conservar aquest patrimoni, reforçant-ne la valoració social i cultural mitjançant Plans de desenvolupament cultural local. Els objectius principals del projecte són:

- 1) Analitzar i diagnosticar l'estat del patrimoni cultural comarcal, amb especial atenció als elements més vulnerables i al patrimoni industrial.
- 2) Definir estratègies per millorar la valoració social, la difusió i l'accés al patrimoni, promovent la participació ciutadana, la

implicació educativa i el suport a entitats culturals

- 3) Establir un model de gestió integrada i participativa del patrimoni, que reforci la coordinació entre administracions públiques, agents culturals i comunitat local.
- 4) Dissenyar línies d'acció per impulsar la recerca, la documentació i la divulgació patrimonial, així com criteris per a l'avaluació i el seguiment de les polítiques patrimonials

El projecte inclou l'acompanyament tècnic en el procés d'elaboració del Pla de Desenvolupament Cultural del Baix Llobregat, així com la revisió i continuïtat d'espais de reflexió i participació com les Jornades del Patrimoni. Aquest plantejament permetrà consolidar una política patrimonial coherent, sostenible i alineada amb les estratègies culturals locals, reforçant el paper del patrimoni com a element clau de cohesió social i identitat comarcal

Actuacions

PE03-01 Redacció del Pla de Desenvolupament Cultural del Baix Llobregat.

PE03-02 Continuïtat de les Jornades del Patrimoni del Baix Llobregat.

PE03-03 Campanyes de difusió del patrimoni cultural i natural.

PE03-05 Consorci de la Colònia Güell.

Arxiu Comarcal del Baix Llobregat

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.1 Valors del territori i identitat comarcal

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Difusió i intercanvi de coneixements

Cronograma curt

Agents Arxiu Comarcal del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Aj. de Sant Feliu de Llobregat) / Xarxa d'Arxius Comarcals / Entitats culturals del Baix Llobregat

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 1.2.2. Pressupost comarcal de les actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloses les destinades a millorar la connexió urbana-rural.

Descripció

L'Arxiu Comarcal del Baix Llobregat (ACBL), creat el 1993 amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat, l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat i el Consell Comarcal, forma part de la Xarxa d'Arxius Comarcals i té la missió de conservar, preservar i difondre el patrimoni documental de caràcter local i comarcal.

L'ACBL ofereix serveis de consulta presencial i digital, informació i referència, reprografia de documents textuais, audiovisuals i sonors, així com suport a l'administració local en gestió documental. Disposa de biblioteca especialitzada amb més de 6.600 volums i d'hemeroteca amb més de 600 capçaleres locals, parcialment accessibles en línia. Els serveis educatius inclouen visites

comentades, material didàctic i assessorament en treballs de recerca i crèdits de síntesi. L'ús intensiu de les noves tecnologies permet fer accessible la documentació al conjunt de la societat, amb finalitats d'investigació, gestió administrativa, genealogia o ús escolar, i actua com a gestor eficaç per a institucions, empreses, fundacions, associacions, notaries, jutjats i particulars amb llegats patrimonials.

Des de la Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol impulsar i reforçar el treball realitzat des de l'Arxiu, potenciant la seva funció com a agent cultural i social de la comarca i promovent la conservació i l'ús efectiu del patrimoni documental com a recurs estratègic per al desenvolupament local

Actuacions

PE04-01 Extensió dels serveis de l'Arxiu Comarcal del Baix Llobregat.

Observatori Comarcal del Baix Llobregat

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.2 Participació, concertació i governança compartida

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Difusió i intercanvi de coneixements

Cronograma curt

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Ajuntaments / DIBA
– XODEL / AMB / IDESCAT /
Sindicats i Patronals / Universitats /
Entitats del tercer sector

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis /
Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

Nombre d'informes i notes de conjuntura publicats anualment, desglossats per àmbits (mercat de treball, turisme, gènere, etc.).

Nombre de consultes tècniques ateses provinents d'ajuntaments, entitats o particulars.

Percentatge d'indicadors amb perspectiva de gènere integrada sobre el total de dades publicades.

Grau d'assoliment del calendari de l'Informe Anual de Seguiment de l'Agenda Urbana (Publicat Sí/No).

Descripció

L'Observatori Comarcal del Baix Llobregat és una eina estratègica de coneixement que dona suport a la definició, el seguiment i l'avaluació de l'Agenda Urbana comarcal, aportant dades, anàlisi i anticipació per orientar les polítiques públiques cap a un model territorial més sostenible, inclusiu i resiliència.

L'Observatori Comarcal del Baix Llobregat és una eina de suport a la presa de decisions al servei dels ajuntaments, dels agents socials i econòmics i de la ciutadania, que de manera continuada aporta coneixement i difon informació analitzada i contrastada sobre la realitat socioeconòmica del Baix Llobregat. Creat a 1994 com un Observatori del mercat de treball, ha ampliat progressivament els seus àmbits de treball fins a convertir-se en el referent comarcal en l'anàlisi de població, economia i treball, turisme, igualtat i educació. Publica informes periòdics, com l'Informe Socioeconòmic Anual, i actualitzacions mensuals i trimestrals que permeten monitorar l'evolució de la demografia, activitat econòmica i mercat de treball al Baix Llobregat.

L'Observatori forma part de la Xarxa d'Observatoris de Desenvolupament

Econòmic Local (XODEL) de la Diputació de Barcelona, fet que li permet compartir metodologies, dades i bones pràctiques amb la resta d'observatoris de la província i incorporar mirades supramunicipals a l'anàlisi comarcal. A més, lidera l'Observatori Metropolità de Gènere, que facilita informació territorialitzada sobre mercat de treball i violències masclistes, integrant la perspectiva de gènere en el coneixement sobre el territori. Com a servei transversal, dona suport i nodreix d'informació totes les àrees del Consell Comarcal (desenvolupament econòmic, igualtat, turisme, gent gran, salut, dones, etc.), i atén consultes personalitzades dels ens locals i altres agents.

En el marc de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, l'Observatori es configura com un instrument clau de governança, ja que proporciona la base empírica per definir els objectius estratègics, prioritzar projectes i fer el seguiment dels indicadors associats als ODS i a les agendes urbana catalana i espanyola 2030. La seva capacitat per fer anàlisi sectorial, elaborar previsions i detectar necessitats informatives del territori facilita un diàleg informat entre administracions, agents socioeconòmics i ciutadania, reforçant la transparència, la rendició de comptes i l'avaluació de l'impacte de les polítiques públiques.

Actuacions

PE05-01 Impulsar un quadre d'indicadors de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, gestionat per l'Observatori, que integri indicadors clau de sostenibilitat ambiental, cohesió social, habitatge, mobilitat, economia i igualtat de gènere, amb sèries temporals i dades municipals comparables.

PE05-02 Crear un informe anual específic de "Seguiment de l'Agenda Urbana comarcal" elaborat per l'Observatori, que reculli l'evolució dels

**indicadors, destaquí tendències i desequilibris i proposi
recomanacions tècniques per a l'actualització del Pla d'Acció.**

PE05-03 Desenvolupar un visor o espai web de dades obertes de l'Agenda Urbana, alimentat per l'Observatori, que permeti a la ciutadania i als agents del territori consultar de manera accessible indicadors, mapes i informes, reforçant la transparència i la participació informada.

Programa d'Impuls Social i Econòmic

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.2 Participació, concertació i governança compartida

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Difusió i intercanvi de coneixements

Cronograma curt

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Ajuntaments / Entitats del Baix Llobregat

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 10.2.3. Existeixen mecanismes efectius per promoure la governança multinivell i, en particular, la coordinació d'eines de gestió?

Descripció

El Baix Llobregat es caracteritza per un teixit associatiu i cooperatiu molt actiu i arrelat, que ha configurat una identitat col·lectiva basada en la participació, la solidaritat i la corresponsabilitat. Aquest ecosistema ha estat essencial per impulsar, mitjançant acords entre institucions i agents socials i econòmics, el desenvolupament dels principals projectes estratègics de la comarca i per assolir avenços socials significatius. Els ajuntaments i les associacions sindicals i empresarials més representatives han estat motors d'aquesta concertació, promovent acords que han permès superar moments de crisi i avançar en la cohesió social i la dinamització econòmica del territori.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol reforçar i ampliar aquests espais de diàleg i concertació social, situant el cooperativisme com a peça clau per afrontar els reptes de futur. El

projecte planteja la creació d'una Taula Comarcal de Concertació, concebut per consolidar un marc estable de col·laboració entre administracions locals, teixit cooperatiu i agents socials i econòmics. Els objectius principals d'aquest espai són:

- 1) Impulsar un marc estable de col·laboració entre administracions, teixit cooperatiu i agents socials i econòmics.
- 2) Identificar i promoure projectes estratègics de caràcter comarcal que reforcin la cohesió i la resiliència del territori.
- 3) Enfortir la governança compartida i la capacitat de concertació davant els reptes socioeconòmics presents i futurs

Consolidar espais de diàleg que garanteixin continuïtat, coordinació i presa de decisions col·lectives

Actuacions

PE06-01 Reforçar espais de coordinació comarcals, en coordinació amb els espais existents de participació i concertació, com el Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat o el CISE.

PE06-02 Elaboració d'un Pla anual de treball conjunt.

PE06-03 Implementació d'un programa de suport tècnic i metodològic per facilitar la participació.

Taula comarcal de Coordinació d'Agenda Urbana

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.2 Participació, concertació i governança compartida

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Mecanismes de participació i governança

Cronograma curt

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Diputació de Barcelona / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (Catàleg de Serveis: codi 433040, 433002 i 498080)

Indicadors de seguiment

AUE 10.4.1. Hi ha un pla o estratègia comarcal de formació i conscienciació ciutadana que afavoreixi la consecució dels objectius marcats en l'agenda urbana?

AUE 10.4.2. Nombre de persones beneficiàries d'activitats formatives i de sensibilització en els àmbits inclosos en l'agenda urbana.

Descripció

El projecte es configura com un dispositiu de governança orientat a generar espais estables de seguiment i coordinació per a la implementació de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat. Té per finalitat estructurar dinàmiques periòdiques de treball tècnic que articulin la cooperació entre els diferents departaments del Consell Comarcal, facilitant la planificació integrada i la coherència de les actuacions transformadores desenvolupades en el marc de l'Agenda.

Aquests espais funcionaran com a mecanismes de coordinació interdepartamental per identificar prioritats, compartir recursos i impulsar metodologies comunes que reforcin l'eficiència interna. Igualment, permetran coordinar

l'execució dels projectes estratègics, garantir-ne l'alineament amb els objectius territorials i assegurar un seguiment sistemàtic dels avenços. També contribuiran a consolidar una cultura organitzativa basada en la col·laboració, la innovació en la gestió pública i l'orientació a resultats.

Una altra funció clau serà estructurar els processos de monitoratge i avaluació, integrant indicadors que mesurin l'impacte real de les actuacions sobre la sostenibilitat, la cohesió social i la competitivitat territorial. Així mateix, els espais de seguiment facilitaran l'articulació d'accions de comunicació i transparència per reforçar la relació amb la ciutadania i divulgar els avenços de l'Agenda Urbana de manera clara i accessible

Actuacions

PE07-01 Creació d'espais de seguiment de l'Agenda Urbana.

PE07-02 Organització de reunions periòdiques entre departaments per compartir informació, projectes i indicadors per la coordinació tècnica.

PE07-03 Comunicació a la ciutadania sobre els treballs i resultats de l'Agenda Urbana per garantir transparència i participació.

Comarca Feminista

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.3 Feminisme

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i
econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Consell de les
Dones del Baix Llobregat /
Ajuntaments

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 510045, 530498,
510406, 530736 i 508991*) /
Generalitat de Catalunya / Fons
europeus

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la
igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental.

Descripció

El Baix Llobregat és una comarca que ha consolidat el feminisme com a eix fonamental de la seva identitat institucional i territorial. Des de la creació del Consell de les Dones l'any 2008 com a òrgan estable de participació i decisió, la comarca ha desenvolupat una trajectòria sòlida en matèria d'igualtat, incorporant valors feministes com a referents en les polítiques públiques i en la vida comunitària. El 2018, el Ple del Consell Comarcal va declarar formalment el Baix Llobregat comarca feminista, adoptant el Decàleg per a la construcció de ciutats feministes, i des de 2022 compta amb el IV Pla Transversal de Polítiques Feministes com a marc de

referència per a la implementació de les accions i iniciatives prioritàries.

En el marc de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, el projecte Comarca Feminista té com a objectiu consolidar les estructures institucionals existents i enfortir les polítiques d'igualtat i participació. L'estratègia busca promoure la visibilitat i el suport a les dones i als col·lectius més vulnerables, garantir la igualtat de drets i fomentar la cohesió social, consolidant un model comarcal inclusiu i integrador, capaç d'arribar a tot el territori i de respondre a la diversitat de necessitats de la ciutadania.

Actuacions

PE08-01 Reforç del Servei d'Informació i Atenció a les Dones.

PE08-02 Continuïtat i difusió del Consell de les Dones del Baix Llobregat.

Baix Llobregat Igualitari

Visió v1 Comarca amb identitat

Línia d'actuació L1.4 Igualtat de gènere

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i
econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Ajuntaments

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 510045, 530498,
510406, 530736 i 508991*) /
Generalitat de Catalunya / Fons
europeus

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la
igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental.

Descripció

El projecte Baix Llobregat Igualitari té com a objectiu reforçar les polítiques d'igualtat i inclusió al territori, consolidant un model comarcal respectuós amb la diversitat de gènere i l'orientació sexual. La comarca ha avançat de manera sostinguda en aquests àmbits a través d'iniciatives que promouen la visibilitat, la participació i la protecció dels drets de les persones LGTBI, així com la integració de col·lectius vulnerables, contribuint a una comunitat més cohesionada i equitativa.

Aquest projecte s'emmarca dins de la voluntat del Baix Llobregat de convertir la igualtat i la inclusió en principis transversals del desenvolupament local, aprofitant i enfortint les estructures existents de

coordinació comarcal i la col·laboració amb els ajuntaments i els agents socials. L'estratègia permet desplegar programes de sensibilització sobre la igualtat LGTBI i la diversitat de gènere, alhora que consolida la xarxa comarcal d'acollida i suport, garantint que els serveis arribin de manera efectiva a tots els col·lectius i fomentant la participació ciutadana.

Amb aquestes accions, Baix Llobregat Igualitari contribueix a crear una comarca inclusiva, integradora i igualitària, on la diversitat és reconeguda i respectada, i on la cohesió social i la igualtat de drets esdevenen pilars fonamentals del desenvolupament comunitari i institucional.

Actuacions

PE09-01 Desplegament de programes de sensibilització sobre la igualtat LGTBI i la diversitat de gènere en coordinació amb els ajuntaments.

PE09-02 Millora i continuïtat de la Xarxa Comarcal d'Acollida i Inclusió.

Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat

Visió V2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.1 Qualitat ambiental,
resiliència i adaptació al canvi climàtic

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Plans sectorials

Cronograma Llarg

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Ajuntaments

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (Catàleg de
Serveis: codi 434604, 434924 i
475119) / Generalitat de Catalunya /
Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 3.1.1. Hi ha plans o estratègies disponibles per a l'adaptació i prevenció
comarcal del canvi climàtic contra els riscos naturals?

AUE 3.1.2. Àrea de sòl urbà en la qual es preveu dur a terme actuacions de
millora o prevenció de riscos naturals, inclòs el risc d'incendis i inundacions.

Descripció

El Consell Comarcal compta amb un Pla Comarcal de Resiliència al Canvi Climàtic amb horitzó 2030, dissenyat per minimitzar els impactes del canvi climàtic i reforçar la capacitat d'adaptació del Baix Llobregat. El document articula 45 accions estructurades en 7 eixos:

- 1) Salut pública, confort climàtic i seguretat de la població.
- 2) Gestió forestal adaptativa i prevenció d'incendis.
- 3) Gestió integral del cicle de l'aigua.
- 4) Adaptació dels conreus i gestió dels espais agraris.
- 5) Foment de la biodiversitat.
- 6) Reducció de la incidència d'inundacions i riudes.
- 7) Governança i participació.

El Pla incorpora actuacions procedents del Pla d'Accions de

Muntanyes del Baix, del Pla de Gestió i Desenvolupament del Parc Agrari del Baix Llobregat i del Pla de Gestió i Desenvolupament del Parc Rural de Montserrat.

A més, recull iniciatives de caràcter supramunicipal per afrontar reptes que transcendeixen els límits locals i requereixen una estratègia conjunta, com l'establiment de criteris comuns per impulsar el verd urbà i la biodiversitat o l'elaboració de plans de gestió forestal compartits entre diversos municipis d'un mateix massís.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es volem impulsar i reforçar aquestes accions, tot integrant-les en una visió territorial coordinada que permeti avançar cap a un model de desenvolupament més resilient i sostenible

Actuacions

PE10-01 Revisió, priorització i execució de les actuacions del Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat.

Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix

Visió v2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.1 Qualitat ambiental, resiliència i adaptació al canvi climàtic

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Plans sectorials

Cronograma Llarg

Agents Muntanyes del Baix
(Consell Comarcal del Baix
Llobregat, Begues, Castellví de
Rosanes, Cervelló, Corbera, Gavà,
La Palma de Cervelló, Martorell,
Pallejà, Sant Andreu de la Barca,
Sant Boi, Sant Climent, Sant Vicenç
dels Horts, Santa Coloma, Torrelles,
Vallirana, Viladecans)

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 434604, 434924,
509897 i 509320*) / Generalitat de
Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 1.2.1. Existeix un Pla de Gestió Comarcal del patrimoni natural i cultural, o instrument equivalent, per garantir la seva correcta conservació i posada en valor?

AUE 1.2.2. Pressupost comarcal de les actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloses les destinades a millorar la connexió urbana-rural.

Descripció

Les Muntanyes del Baix constitueixen un espai agroforestal d'alt valor ambiental i social, gestionat de manera coordinada pel Consell Comarcal i 16 municipis que comparteixen l'objectiu de garantir-ne la preservació i el desenvolupament sostenible.

Aquesta cooperació ha permès elaborar el Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024-2030, un instrument estratègic que estableix un model de gestió resilient, amb la voluntat de reforçar la biodiversitat, impulsar el paper de les activitats agràries i silvícoles i consolidar la relació de la ciutadania amb aquest territori singular.

El Pla s'articula en quatre grans eixos:

- 1) Gestió integrada de l'espai agroforestal per fomentar la multifuncionalitat i la resiliència.
- 2) Coneixement, recuperació i millora dels patrimonis natural, cultural i paisatgístic per promoure'n la conservació i la valorització.

- 3) Ordenació sostenible de l'ús públic per fer-lo compatible amb la preservació dels valors de l'entorn.
- 4) Comunicació, educació i sensibilització per reforçar els vincles de la ciutadania amb el territori.

Aquests eixos es concreten en 9 línies estratègiques i 27 accions orientades a millorar l'estat ecològic de l'espai, garantir-ne la funcionalitat territorial i promoure una convivència equilibrada entre conservació, activitats econòmiques i gaudi públic.

En aquest context, des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol impulsar la implementació progressiva d'aquestes actuacions, assegurant-ne la coherència amb la planificació territorial comarcal i reforçant els mecanismes de governança compartida. El projecte permetrà avançar cap a un model de gestió més sostenible, inclús i alineat amb els reptes ambientals i socials de l'horitzó 2030

Actuacions

PE11-01 Implementació de les actuacions del Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix 2024-2030.

Infraestructura blava

Visió V2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.1 Qualitat ambiental, resiliència i adaptació al canvi climàtic

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Consorci Delta del Llobregat (Generalitat de Catalunya, AMB, El Prat de Llobregat, Viladecans, Gavà, Sant Boi de Llobregat, Barcelona) / Ajuntaments / ACA / Comunitat d'usuaris d'aigua subterrània

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 477360, 508461 i 509897*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 1.3.1. Hi ha hagut alguna planificació del desenvolupament en xarxa i connectivitat de les infraestructures verdes i blaves amb el context natural?

AUE 1.3.2. Zona destinada a infraestructures verdes urbanes sobre les quals es duran a terme actuacions de recuperació, millora i interconnexió per a la seva funció xarxa.

Descripció

El riu Llobregat és un element natural de gran valor que vertebrava la comarca i n'estructura el paisatge. El riu, la seva desembocadura —el Delta del Llobregat, una de les zones humides més rellevants de Catalunya—, el sistema de platges del Baix Llobregat, així com la xarxa de rieres i els aqüífers i masses d'aigua subterrània associades, conformen una infraestructura blava d'alt interès ecològic i territorial. Aquest conjunt, caracteritzat per estanys, cursos fluvials temporals i hàbitats d'elevat valor científic i ornitològic, contribueix de manera decisiva a la connectivitat ecològica, al cicle hidrològic i a la regulació dels impactes ambientals i climàtics en un entorn intensament urbanitzat.

El projecte té com a finalitat desenvolupar un Pla de Desenvolupament de la Infraestructura Blava del Baix Llobregat, que orienti la conservació,

restauració i gestió dels espais fluvials, deltaics i costers, millorant la biodiversitat i la resiliència climàtica, i promovent l'ús públic sostenible. Les actuacions es centren en diagnòstic, planificació, redacció de projectes i transferència de coneixements tècnics. Els objectius principals són:

- 1) Analitzar l'estat ecològic i ambiental del riu, rieres, delta i platges, integrant criteris d'adaptació al canvi climàtic.
- 2) Definir estratègies per millorar els beneficis ambientals i socials, reforçant la connexió amb la ciutadania.
- 3) Generar recomanacions tècniques per a una gestió adaptativa i sostenible dels espais fluvials i costers.

Sensibilitzar i difondre els objectius i resultats del projecte entre la població i els agents locals.

Actuacions

PE12-01 Coordinació i acompanyament per a la conservació i restauració dels ecosistemes fluvials i deltaics, amb zones prioritàries i criteris de gestió adaptativa.

PE12-02 Programa de transferència de coneixements, divulgació i sensibilització, amb documents tècnics, guies de gestió, tallers i activitats de participació ciutadana.

PE12-03 Coordinació amb els ajuntaments i altres agents implicats per planificar accions.

Sistema de Crèdits Climàtics

Visió v2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.1 Qualitat ambiental, resiliència i adaptació al canvi climàtic

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Llarg

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Ajuntaments / Generalitat de Catalunya / Persones propietàries o gestores de terrenys forestals

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 3.1.1. Hi ha plans o estratègies disponibles per a l'adaptació i prevenció comarcal del canvi climàtic contra els riscos naturals?

AUE 3.2.2. Reducció anual estimada dels gasos d'efecte hivernacle (GEH) i el nombre de dies en què se superen els límits de qualitat de l'aire.

Descripció

El Sistema de Crèdits Climàtics forestals a Catalunya té com a objectiu contribuir a la mitigació del canvi climàtic i a l'adaptació dels boscos als canvis ambientals a través dels Projectes Forestals de Mitigació i Adaptació al Canvi Climàtic (PROMACC), valoritzant l'impacte de la gestió forestal multifuncional en tres serveis ecosistèmics: regulació del cicle del carboni, provisió d'aigua i millora de la biodiversitat.

El Consell Comarcal pretén desplegar aquest model a escala comarcal, promovent la generació de crèdits climàtics vinculats a actuacions forestals que aportin beneficis mesurables i addicionals als boscos del territori. Les intervencions s'avaluaran amb la metodologia científica pròpia del Sistema, que quantifica l'impacte real sobre carboni, aigua i biodiversitat, garantint transparència i rigor tècnic.

Els PROMACC impulsats han de demostrar que les seves actuacions aporten beneficis reals que van més

enllà del que exigeix la normativa i del que es fa habitualment. Això vol dir que l'absorció de carboni, la regulació de l'aigua i la qualitat dels hàbitats millorin més del que passaria sense el projecte. A més, es posaran en marxa sistemes de seguiment a llarg termini i una bossa de contingències que garanteixi que aquests impactes positius es mantinguin.

Aquest projecte consolida el compromís del Baix Llobregat amb la gestió forestal sostenible i la transició cap a un territori resiliència i capaç de respondre als reptes del canvi climàtic. Mitjançant la integració de criteris científics, ecològics i socioeconòmics, el Sistema de Crèdits Climàtics contribueix a fomentar la responsabilitat ambiental, la conservació dels recursos naturals i la millora de la qualitat de vida de la població, establint un model replicable de gestió forestal multifuncional amb impacte positiu i durador sobre els serveis ecosistèmics de la comarca.

Actuacions

PE13-01 Promoció i difusió del Sistema de Crèdits Climàtics.

PE13-02 Coordinació i suport tècnic als municipis i a les persones propietàries o gestores de terrenys forestals.

Servei de Control de Mosquits

Visió v2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.1 Qualitat ambiental, resiliència i adaptació al canvi climàtic

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Llarg

Agents Servei de Control de Mosquits (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 2.4.3. Sòl urbà subjecte a actuacions de recuperació, rehabilitació o millora.

AUE 4.2.1. Hi ha un pla de gestió sostenible de l'aigua o instrument equivalent disponible per avançar en la sostenibilitat i l'eficiència dels recursos hídrics de la comarca?

Descripció

El Servei Control de Mosquits (SCM) és un servei especialitzat del Consell Comarcal del Baix Llobregat que té com a objectiu controlar les poblacions de mosquits, prevenir els riscos sanitaris associats i promoure la participació ciutadana en la vigilància i prevenció.

L'SCM dona servei a 24 municipis del Baix Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, l'Aeroport de Barcelona i la zona ZAL del Port de Barcelona, amb un total de 27 institucions implicades i una superfície aproximada de 323 km². La zona combina espais naturals, agrícoles, industrials i urbans, i compta amb més de 1.500 focus de cria en 400 ha efectives i uns 70.000 embornals urbans, la qual cosa exigeix un control complex i especialitzat.

Els serveis que presta l'SCM inclouen: millores físiques del medi,

lluita biològica amb bacteris naturals per larves, identificació de nous punts de cria, difusió de mesures preventives i respostes ràpides a les alertes ciutadanes, tot amb un impacte mínim sobre el medi ambient i la salut. El projecte incorpora també accions específiques per millorar la gestió de l'aigua en entorns urbans i comunitaris mitjançant protocols, formació i eines de comunicació que facilitin la detecció i prevenció de punts potencials de cria.

Des de la Agenda Urbana del Baix Llobregat, es pretén reforçar i donar continuïtat al SCM, consolidant un model de control integral, preventiu i sostenible que protegeixi la salut pública i afavoreixi la participació activa de la ciutadania i les institucions locals.

Actuacions

PE14-01 Reforç del Servei de Control de Mosquits.

PE14-02 Elaboració de guies i protocols tècnics de prevenció contra el mosquit tigre.

PE14-03 Disseny d'estratègies de comunicació a persones i entitats per fomentar l'adopció de mesures correctes.

Sostenibilitat Turística Destinació Barcelona

Visió v2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.1 Qualitat ambiental, resiliència i adaptació al canvi climàtic

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Llarg

Agents Consorci de Turisme del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Ajuntaments / Generalitat de Catalunya / AMB / Sector Privat / Societat civil i entitats / Consorci del Parc Agrari

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

Nombre total d'empreses i entitats de la comarca amb el distintiu Sostenibilitat Turística

Nombre de persones participants en les activitats de la campanya Sostibaix o programes de turisme regeneratiu

Nombre d'accions de comunicació i sensibilització ambiental realitzades (xarxes socials, tallers, jornades) amb perspectiva de sostenibilitat.

Descripció

El model de desenvolupament turístic del Baix Llobregat se sosté sobre un enfocament de sostenibilitat, cohesió territorial i innovació que busca transformar l'activitat turística en un motor de prosperitat per a tota la ciutadania. Aquesta estratègia, amb un horitzó fixat l'any 2033, prioritza la millora de la qualitat de vida de la població local alhora que garanteix una experiència d'excel·lència per a les persones que ens visiten, tot basant-se en la col·laboració i el coneixement compartit. Mitjançant aquest compromís, la destinació es posiciona com un referent cohesionat que aposta pel benestar social, el creixement econòmic equilibrat i la preservació rigorosa del nostre entorn natural i patrimonial.

L'impuls de la sostenibilitat s'articula a través del Compromís per la Sostenibilitat Turística Destinació Barcelona, una eina clau per professionalitzar el sector i fomentar pràctiques responsables entre l'empresariat i les entitats del territori. Aquesta actuació no només busca el reconeixement, sinó que persegueix una transformació social, econòmica i ecològica profunda que ajudi a minimitzar la petjada de l'activitat turística i a adaptar les infraestructures als riscos derivats del canvi climàtic. En aquest sentit, la participació de tots els agents — públics, privats i la mateixa població — és essencial per consolidar un ecosistema turístic resilient i inclusiu.

Dins d'aquest marc, el Consell Comarcal i el Consorci de Turisme promouen actuacions estratègiques com la continuïtat del programa Compromís per a la Sostenibilitat Turística i campanyes de sensibilització com Sostibaix, que posen en valor els recursos singulars de la comarca, des de les platges del Delta fins al Parc Agrari. Aquestes iniciatives s'integren amb programes d'economia circular, i el foment de la mobilitat sostenible per millorar la connectivitat del territori sense comprometre'n la capacitat de càrrega. Així, es fomenta un turisme regeneratiu que no només preserva, sinó que contribueix activament a la millora del capital natural i cultural de la nostra destinació.

Finalment, aquesta fitxa és l'eina d'alineació amb l'Agenda 2030, contribuint directament als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per generar ocupació de qualitat, reduir les desigualtats i promoure consums responsables. La integració de la tecnologia i la intel·ligència turística permetrà prendre decisions basades en dades per gestionar els fluxos de visitants de manera més eficient i accessible per a tothom. Amb tot plegat, el Baix Llobregat referma la seva identitat com una destinació que, a un salt de Barcelona, ofereix propostes de valor sostenibles i innovadores que enriqueixen tant les persones que hi viuen com les que la visiten.

Actuacions

- PE15-01** Continuar liderant la implantació del Compromís per la Sostenibilitat Turística a la comarca
- PE15-02** Desenvolupament d'accions per promoure la sostenibilitat, l'accessibilitat i la inclusió.
- PE15-03** Impulsar la creació de rutes turístiques sostenibles fomentant l'ús del transport públic com la Ruta del Tram o FGC, combinat amb rutes a peu o bicicleta per reduir la pressió del vehicle privat sobre els espais protegits.

Projecte Comarcal d'Agrovoltaica

Visió v2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.2 Innovació i transició energètica

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Llarg

Agents Oficina Comarcal de Transició Energètica del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries / Ajuntaments / Persones pageses i associacions agràries locals

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 1.1.1. S'han incorporat en els instruments d'ordenació territorial i urbanística criteris per a assegurar l'ús racional del sòl que atengui el principi de desenvolupament sostenible?

AUE 1.1.3. Pressupost comarcal de les actuacions previstes de foment de l'activitat agrícola, ramadera i de desenvolupament rural sostenible en el sòl preservat de la transformació urbanística.

Descripció

El Projecte Comarcal d'Agrovoltaica té com a objectiu impulsar la implantació de l'energia agrovoltaica al Baix Llobregat, donant continuïtat al projecte pilot Agrivoltòpolis a Viladecans, desenvolupat amb el suport de la Generalitat de Catalunya i la UPC. Aquesta iniciativa combina la producció d'energia solar amb cultius agrícoles, permetent que les plaques fotovoltaïques comparteixin espai amb els camps, mentre es garanteix la llum necessària per al creixement dels cultius.

El projecte s'emmarca en les estratègies del Govern per una transició energètica 100% renovable i en la necessitat de compatibilitzar usos energètics i agrícoles en un territori amb superfície limitada. L'agrovoltaica permet millorar la competitivitat del sector agrícola i l'adaptació al canvi climàtic,

aprofitant la radiació solar elevada a la primavera i l'estiu i regulant la temperatura dels cultius gràcies a l'ombra parcial de les plaques.

El projecte contempla l'ús de tècniques que garanteixen la continuïtat agrícola, amb un rendiment mínim del 60% respecte a les referències dels cultius i sense degradar el sòl, evitant soleres de formigó fora dels centres de transformació i tanques.

Aquesta iniciativa contribueix a establir un model replicable a la comarca, generant sinergies entre energia renovable i producció alimentària, augmentant la sostenibilitat, la resiliència i la competitivitat del sector agrari del Baix Llobregat, tot fomentant la innovació tecnològica i la transició cap a un model energètic sostenible.

Actuacions

PE16-01 Coordinació amb ajuntaments, Generalitat i entitats del sector per al desplegament dels projectes agrovoltaics.

PE16-02 Difusió de les pràctiques agrovoltaïques i sensibilització de la ciutadania i de les persones productores agrícoles.

Comunitats energètiques

Visió V2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.2 Innovació i transició energètica

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Llarg

Agents Oficina Comarcal de Transició Energètica del Baix Llobregat, Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Oficina d'Impuls a les comunitats energètiques*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 4.1.1. Existeix un Pla d'Acció o Estratègia d'Energia Sostenible (SEAP) o instrument equivalent (PAES) que fixi objectius comarcals en aquest àmbit?

Descripció

Les comunitats energètiques són agrupacions de ciutadania, pimes i administracions locals que permeten generar, consumir, emmagatzemar i vendre energia d'origen renovable, així com oferir serveis d'eficiència energètica, gestió de la demanda i recàrrega de vehicles elèctrics. Aquestes iniciatives afavoreixen un model energètic descentralitzat, participatiu i democràtic, amb un fort component d'apoderament social, permetent a la ciutadania participar activament en la transició energètica, reduir costos i contribuir a la lluita contra la pobresa energètica. A més, incentiven la innovació tecnològica, reforcen la seguretat energètica i generen ocupació local, alhora que mobilitzen inversions privades i públiques en instal·lacions renovables i mesures d'eficiència energètica.

Des del Consell Comarcal, es pretén impulsar la constitució i consolidació

d'aquestes iniciatives al Baix Llobregat. Es realitzarà un mapeig i diagnosi de les comunitats existents per identificar oportunitats de replicació i expansió, i s'oferirà assessorament i acompanyament tècnic en aspectes legals, financers i tecnològics. També es duran a terme activitats de sensibilització, divulgació i formació per promoure la participació activa i responsable de la ciutadania, les empreses i les administracions locals, fomentant la cooperació intermunicipal i l'intercanvi de bones pràctiques.

Amb aquest enfocament, el projecte busca consolidar un model energètic resilient, inclusiu i innovador, generant beneficis mediambientals, socials i econòmics per a tota la comarca, incrementant l'acceptació local de les energies renovables i afavorint la seva integració territorial de manera sostenible.

Actuacions

PE17-01 Mapeig i diagnosi de les comunitats energètiques existents a la comarca per identificar oportunitats de replicació i millora.

PE17-02 Assessorament i acompanyament tècnic a municipis i persones integrants de grups locals per al desenvolupament de comunitats energètiques.

PE17-03 Formació i sensibilització de la ciutadania, persones productores i entitats sobre les comunitats energètiques i l'ús d'energies renovables.

PLATER

Baix Llobregat

Visió v2 Comarca resilient i sostenible

Línia d'actuació L2.2 Innovació i transició energètica

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Llarg

Agents Oficina Comarcal de Transició Energètica del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de serveis: codi 503471*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 1.1.1. S'han incorporat criteris en instruments d'ordenació del territori i urbanisme per garantir l'ús racional del sòl que compleix amb el principi de desenvolupament sostenible?

AUE 4.1.1. Existeix un Pla d'Acció o Estratègia d'Energia Sostenible (SEAP) o instrument equivalent (PAES) que fixi objectius comarcals en aquest àmbit?

Descripció

El projecte PLATER Baix Llobregat té com a objectiu acompanyar els municipis de la comarca en el desplegament del Pla Territorial Sectorial per a la implantació d'Energies Renovables (PLATER), que ordena el desenvolupament de les energies renovables a Catalunya, compatibilitzant els usos del sòl amb factors ambientals, agrícoles, culturals, socials i tècnics. Elaborat per l'Institut Català d'Energia amb la col·laboració d'altres departaments de la Generalitat i les administracions locals, el PLATER s'emmarca en l'horitzó 2030, amb objectius vinculats al PINECCAT 2030, i 2050, amb la meta de neutralitat climàtica definida per la PROENCAT 2050.

El projecte estableix les directrius per a la distribució i implantació d'instal·lacions d'energies renovables a la comarca, prioritzant la solar fotovoltaica a gran escala i eòlica terrestre, així com la reserva de sòl per a infraestructures de transport, distribució i emmagatzematge

d'energia, incorporant criteris de cohesió territorial, participació ciutadana i sostenibilitat ambiental.

Els principis del PLATER són:

- 1) Sobirania energètica amb energies renovables i neutralitat climàtica.
- 2) Benestar i creixement econòmic.
- 3) Subministrament energètic assequible i segur.

Des del Consell Comarcal es proporcionarà suport tècnic, normatiu i estratègic als municipis per facilitar la planificació, autorització i implantació de projectes renovables, assegurant la seva compatibilitat amb els usos del territori i les necessitats locals. Aquest enfocament garanteix la sobirania energètica, el subministrament assequible i segur i el benestar socioeconòmic, consolidant una transició energètica ordenada, resiliència i participativa a tota la comarca.

Actuacions

PE18-01 Assistència tècnica per a la implementació del Pla Territorial Sectorial d'Energies Renovables.

PE18-02 Reforç de l'Oficina Comarcal de Transició Energètica per donar suport a municipis i ciutadania en la transició energètica.

Pla de Mobilitat Comarcal

Visió v3 Comarca connectada

Línia d'actuació L3.1 Comarca de proximitat i vertebració del territori

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Plans sectorials

Cronograma Mitjà

Agents Oficina Comarcal de Transició Energètica del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Àrea Metropolitana de Barcelona / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 454441*) / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 5.2.1. Hi ha un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible a la comarca?

Descripció

El Baix Llobregat presenta un sistema de mobilitat intermunicipal actualment deficient, caracteritzat per una connectivitat limitada entre els 30 municipis de la comarca i per desigualtats en cobertura, accessibilitat i qualitat del transport públic. La gestió és complexa, amb molts agents implicats: administracions, operadors i entitats amb responsabilitats diverses. A més, la comarca està dividida pel que fa a la gestió del transport públic: els 22 municipis metropolitans tenen competències delegades a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, mentre que els 8 municipis del nord no formen part de l'AMB, generant reptes addicionals de coordinació. Aquest context es veu condicionat per les concessions vigents de la Generalitat de Catalunya, que finalitzen l'any 2028, generant una oportunitat estratègica per replantejar el model de mobilitat comarcal.

En aquest marc, el Pla de Mobilitat Comarcal del Baix Llobregat sorgeix com una iniciativa estratègica destinada a analitzar i redefinir la

mobilitat a la comarca, amb especial atenció al transport públic interurbà i adaptat. L'estudi identificarà els dèficits de connectivitat entre municipis i proposarà solucions per garantir desplaçaments més eficients, sostenibles i inclusius. Un aspecte central serà la mobilitat de les persones amb discapacitat, assegurant l'accés equitatiu als centres de dia i als serveis essencials, amb criteris homogenis i coordinació comarcal.

Per impulsar aquest treball, el projecte es coordinarà amb la Taula de Mobilitat del Baix Llobregat, com a espai d'interlocució entre els municipis de la comarca i les administracions, entitats i empreses que gestionen mobilitat i/o infraestructures o serveis vinculats.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, aquest projecte es concep com una oportunitat per avançar cap a un sistema de mobilitat comarcal més eficient, inclusiu i sostenible, reforçant alhora el transport adaptat i l'equitat territorial.

Actuacions

PE19-01 Diagnosi integral del sistema de mobilitat comarcal per identificar dèficits, oportunitats i millores en connectivitat i accessibilitat.

PE19-02 Reforç del Servei de Transport Adaptat i Assistit de la comarca.

PE19-03 Continuïtat de la Taula de Mobilitat del Baix Llobregat.

Xarxa Comarcal de Mobilitat Activa

Visió v3 Comarca connectada

Línia d'actuació L3.1 Comarca de proximitat i vertebració del territori

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Mitjà

Agents Oficina Comarcal de Transició Energètica del Baix Llobregat, Consorci de Turisme del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Àrea Metropolitana de Barcelona / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 446579 i 488408*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 5.1.2. Distribució modal dels viatges (tots els motius) en l'àrea comarcal.

Descripció

Impulsar una estratègia comarcal de mobilitat activa que millori la continuïtat i la qualitat de la infraestructura per a vianants i ciclistes al Baix Llobregat és fonamental per garantir desplaçaments segurs, sostenibles i accessibles. Actualment, la xarxa de carrils bici i itineraris pedalables presenta discontinuïtats entre municipis, manca d'homogeneïtzació en els estàndards tècnics i dificultats de connexió amb els principals nodes de transport públic. Aquesta situació limita la funcionalitat de la mobilitat blanda com a alternativa real de desplaçament quotidià i reduceix el seu potencial ambiental, social i econòmic.

La proposta contempla l'elaboració d'un model comarcal integrat que defineixi criteris unificats de disseny, seguretat i senyalització, i que permeti establir una xarxa contínua, interoperable i adaptada a tots els perfils d'usuaris. S'hi inclou la identificació de corredors prioritaris,

la connexió d'itineraris municipals existents i la planificació de nous trams que assegurin l'accessibilitat als principals equipaments, polígons d'activitat, estacions ferroviàries i espais naturals.

El desenvolupament de la xarxa requerirà una coordinació estreta amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona per garantir la coherència amb els serveis metropolitans de bicicleta pública, especialment l'AMBici, present en diversos municipis. Igualment, es preveu el treball conjunt amb el Consorci de Turisme per potenciar rutes ciclistes d'interès turístic i paisatgístic, reforçant la complementarietat entre mobilitat quotidiana i mobilitat recreativa.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol consolidar una xarxa ciclable i per a vianants contínua, segura i eficient, que fomenti la mobilitat sostenible, redueixi l'ús del vehicle privat i reforci la connectivitat territorial.

Actuacions

PE20-01 Diagnosi integral i elaboració del mapa de la xarxa de vianants i ciclista existent, identificant necessitats de millora.

PE20-02 Coordinació amb municipis, AMB, Consorci de Turisme i altres agents implicades per establir acords de col·laboració i assegurar la coherència de la xarxa comarcal.

Pla de Promoció de Mobilitat Neta

Visió v3 Comarca connectada

Línia d'actuació L3.2 Mobilitat sostenible, eficient i integrada

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Intervencions sobre el medi urbà i natural

Cronograma Mitjà

Agents Oficina Comarcal de Transició Energètica del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Àrea Metropolitana de Barcelona / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 446579 i 477510*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 5.2.2. Flota d'autobusos de combustible de baixes emissions o "nets" dedicats al transport públic urbà

Descripció

El projecte té com a objectiu afavorir la incorporació progressiva de vehicles d'energies alternatives i híbrids, així com ampliar la xarxa de punts de recàrrega de vehicles elèctrics al Baix Llobregat. Aquest impuls és essencial per avançar cap a un model de mobilitat més sostenible, reduir les emissions contaminants i contribuir als objectius de neutralitat climàtica previstos a l'Agenda Urbana.

La iniciativa parteix de la necessitat de reforçar la transició energètica en un territori amb elevada densitat de mobilitat quotidiana, tant interna com metropolitana. Actualment, existeixen diferències significatives entre municipis pel que fa a la disponibilitat de punts de recàrrega, la capacitat de gestió i la promoció del vehicle elèctric. Per això, és necessari desplegar una estratègia comarcal coordinada que garanteixi una cobertura suficient, homogènia i accessible per a tota la ciutadania.

El projecte inclou l'elaboració d'un mapa comarcal de necessitats i oportunitats, la coordinació amb els ajuntaments per identificar emplaçaments estratègics i la definició de criteris tècnics comuns per a la instal·lació, gestió i manteniment de la infraestructura de recàrrega. També contempla accions per fomentar l'ús de vehicles de baixes emissions, incloent la sensibilització ciutadana, la col·laboració amb operadors de mobilitat i la incorporació progressiva de vehicles sostenibles en flotes públiques.

Mitjançant aquesta actuació, el Baix Llobregat vol consolidar un sistema de mobilitat més net, eficient i integrat amb les polítiques de sostenibilitat territorial, garantint que la transició energètica sigui accessible i beneficiosa per a tota la població.

Actuacions

PE21-01 En coordinació amb altres administracions, elaboració del mapa comarcal de necessitats i planificació del desplegament de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics.

PE21-02 Coordinació amb municipis per establir criteris comuns de desplegament i manteniment dels punts de recàrrega.

Mobilitat Turística Baix Llobregat

Visió v3 Comarca connectada

Línia d'actuació L3.2 Mobilitat sostenible, eficient i integrada

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Plans sectorials

Cronograma Mitjà

Agents Consorci de Turisme del
Baix Llobregat (Consell Comarcal
del Baix Llobregat) / Àrea
Metropolitana de Barcelona /
Ajuntaments

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 446579*) / Generalitat
de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 5.1.2. Distribució modal dels viatges (tots els motius) en l'àrea comarcal.

Descripció

El Baix Llobregat és una comarca amb una elevada afluència turística, especialment vinculada a les platges, els espais naturals i el patrimoni cultural. L'alta demanda de desplaçaments genera reptes de mobilitat, amb un ús intensiu del vehicle privat que impacta en la congestió, l'accessibilitat i les emissions.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol desenvolupar un model de mobilitat que millori l'accessibilitat als recursos turístics de la comarca, redueixi l'ús del vehicle privat i promogui una experiència de visita més responsable i alineada amb la transició energètica.

Per assolir-ho, es durà a terme un estudi comarcal de mobilitat turística, actualment en fase de licitació, que analitzarà els fluxos de visitants, els punts d'interès, els comportaments de desplaçament i

les mancances del sistema de mobilitat existent. Aquest estudi permetrà identificar oportunitats i reptes, així com generar criteris tècnics i línies d'actuació que serviran de base per a la presa de decisions a nivell municipal i comarcal.

El projecte proposa avançar cap a un model d'oferta turística més eficient, accessible i descarbonitzat, integrant rutes multimodals que combinin transport públic, mobilitat activa i opcions compartides, i establint mecanismes de coordinació entre els municipis i els actors implicats.

Amb aquesta actuació, el Baix Llobregat aspira a consolidar un turisme més sostenible i connectat, que garanteixi la qualitat de l'experiència dels visitants, reduïska l'impacte ambiental i s'alineï amb les polítiques de sostenibilitat territorial i transició energètica.

Actuacions

PE22-01 Suport tècnic i coordinació amb el Consorci de Turisme en l'estudi comarcal de mobilitat turística.

Pla Estratègic per a les Persones Grans

Visió V4 Comarca de cures

Línia d'actuació L4.1 Cura, benestar comunitari i inclusió social

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i
econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Consell Consultiu
de la Gent Gran / Ajuntaments

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 441304 i 442393*) /
Generalitat de Catalunya / Fons
europeus

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la
igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental.

Descripció

La realitat demogràfica del Baix Llobregat evidencia un envelliment progressiu i consolidat. La població gran creix de manera sostinguda i ho fa a un ritme superior al relleu generacional, fet que transforma l'estructura social de la comarca i incrementa la demanda d'atencions específiques, suports comunitaris i espais de participació. L'augment de les persones en edats avançades i molt avançades, juntament amb la reducció de la població infantil, dibuixa un escenari on el benestar, l'autonomia i la inclusió social de la gent gran esdevenen reptes estratègics de primer ordre per als municipis.

En aquest context, des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol impulsar un projecte integral orientat a millorar la qualitat de vida i la participació de les persones grans o en situació de fragilitat, tot garantint

la coherència i el desplegament de les actuacions prioritàries del Pla Estratègic de la Gent Gran. El projecte inclou el reforç del Servei Especialitzat d'Atenció a les Persones Grans, ampliant recursos professionals, capacitat operativa i coordinació amb serveis socials i sanitaris. Igualment, es promou la participació activa mitjançant l'enfortiment del Consell Consultiu de la Gent Gran, consolidant-lo com a espai de diàleg, detecció de necessitats i cocreació de propostes.

A través d'aquest projecte, la comarca vol consolidar un sistema d'atenció i participació que respongui de manera proactiva a les necessitats emergents de l'envelliment, reforci la xarxa de suport comunitari i garanteixi que la veu de la gent gran tingui un paper central en la definició de les polítiques públiques.

Actuacions

PE23-01 Implementació i seguiment de les actuacions del Pla d'Acció del Pla Estratègic per a les Persones Grans.

PE23-02 Reforç del Servei Especialitzat d'Atenció a les Persones grans o en situació de fragilitat.

PE23-03 Continuitat i difusió del Consell Consultiu de la Gent Gran.

Atenció a la Infància i a l'Adolescència

Visió V4 Comarca de cures

Línia d'actuació L4.1 Cura, benestar comunitari i inclusió social

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 442279 i 441690*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental

Descripció

El projecte d'Atenció a la infància i adolescència del Baix Llobregat té com a finalitat reforçar i donar continuïtat a les actuacions que el Consell Comarcal desenvolupa mitjançant el SEAIA (Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència), format per 6 equips d'EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència) i 4 equips SIFE (Servei d'Integració familiar en Família Extensa). Aquests equips atenen els casos derivats dels Serveis Socials Bàsics dels ajuntaments i de la DGAIA, assegurant la intervenció especialitzada amb infants i adolescents en situació de risc o desemparament.

El projecte impulsa la millora de la qualitat, l'homogeneïtzació territorial

i l'estabilitat del model d'atenció, reforçant l'acompanyament psicosocial i educatiu que es realitza amb infants, adolescents i famílies. També promou una coordinació més efectiva amb serveis socials, equips de protecció, centres educatius i altres recursos especialitzats, amb l'objectiu de garantir intervencions coherents, eficients i basades en la detecció precoç de necessitats.

A través d'aquest enfocament, l'Agenda Urbana del Baix Llobregat vol avançar cap a un sistema comarcal d'atenció a la infància i l'adolescència més robust, accessible i homogeni, que garanteixi la continuïtat del servei, millori la qualitat de les intervencions i reforci la protecció i el benestar dels infants i adolescents de la comarca.

Actuacions

PE24-01 Reforç del Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència.

PE24-02 Suport tècnic comarcal per a la detecció i prevenció del risc en la infància i adolescència.

PE24-03 Desenvolupament d'un model comarcal de coordinació i derivació.

PE24-04 Implementació d'accions de suport i formació a famílies i professionals.

Estratègia comarcal per l'equitat educativa i el suport als projectes de vida de la joventut

Visió V4 Comarca de cures

Línia d'actuació L4.1 Cura, benestar comunitari i inclusió social

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i
econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Ajuntaments /
Equipaments Juvenils / Generalitat
de Catalunya / Món educatiu i
associatiu

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona /
Generalitat de Catalunya / Fons
europeus

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la
igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental

Descripció

L'Estratègia comarcal per a l'equitat educativa i el suport als projectes de vida de la joventut representa un compromís institucional per acompanyar les persones en les seves etapes més decisives. Aquesta fitxa uneix la funció garantista del Consell Comarcal en l'educació obligatòria —mitjançant una gestió eficient i transparent de milers de beques de menjador i rutes de transport— amb la visió transformadora del nou Pla Comarcal de Joventut 2025-2029. Es tracta d'una cadena de suport que comença a l'escola i s'estén fins a la plena autonomia de la persona jove. La finalitat última és la de facilitar els processos d'emancipació juvenil des d'un punt de vista integral, garantint la igualtat d'oportunitats en contextos de seguretat, llibertat i inclusió.

En l'àmbit de la joventut, el Baix Llobregat es defineix com un territori accessible i de proximitat on l'Oficina Jove i el Servei Comarcal de Joventut actuen com a ròtula entre la ciutadania jove, els equips tècnics locals, les institucions supramunicipals i la Generalitat de Catalunya. El nou marc estratègic prioritza l'atenció a les trajectòries vitals, posant el focus en reptes com l'habitatge, l'ocupació de qualitat i, molt especialment, el benestar emocional. No es tracta només d'oferir informació, sinó

d'acompanyar els i les joves en processos complexos, garantint que ningú quedi enrere per manca d'eines o de recursos en el seu entorn immediat.

L'estratègia aposta per una governança multinivell on el suport tècnic als ajuntaments és clau per mantenir una xarxa de serveis juvenils sòlida i cohesionada. Mitjançant l'assessorament en la creació de polítiques locals, el Consell Comarcal assegura que la innovació i les bones pràctiques es comparteixin entre els 30 municipis. Aquesta col·laboració permet abordar de forma conjunta problemàtiques com la creixent desinformació, la precarietat laboral, l'accés a la creació i el gaudi de l'oferta cultural o la manca d'espais d'oci alternatius i segurs.

Finalment, aquesta fitxa és el reflex d'una comarca que cuida el seu capital humà més jove amb una mirada inclusiva, feminista i sostenible. En vincular els ajuts assistencials amb els programes d'empoderament juvenil, el Baix Llobregat construeix un model de territori on la igualtat d'oportunitats és la base de la pau social i el dinamisme econòmic. L'objectiu és clar: que cada jove de la comarca pugui liderar el seu propi projecte de vida en un entorn que li ofereix suport, seguretat i estímuls per créixer.

Actuacions

- PE25-01** Oferir assistència tècnica directa als ajuntaments per al disseny i avaluació dels seus Plans Locals de Joventut, assegurant l'alineació amb l'estratègia comarcal, en el marc de l'enfocament català en matèria de joventut que estableix el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030.
- PE25-02** Potenciar l'Oficina Jove del Baix Llobregat com a nexa entre la població juvenil de la comarca i la xarxa de serveis i recursos especialitzats existent al Baix Llobregat.
- PE25-03** Promoció de la mobilitat internacional per a persones joves, com a oportunitat de creixement personal, social i professional, oferint un servei d'assessorament especialitzat i gratuït.
- PE25-04** Continuar amb la digitalització dels processos per a la sol·licitud d'ajuts individuals de menjador i de transport escolar, reduint terminis i millorant la comunicació amb les famílies usuàries.
- PE25-05** Promoció d'hàbits saludables i reducció de les conductes i comportaments de risc a través de campanyes i accions específiques de conscienciació i prevenció i el desplegament de programes específics d'atenció i acompanyament en situacions de malestar emocional.
- PE25-06** Fomentar el sentiment de pertinença i la co-responsabilitat de la població juvenil de la comarca en els afers i els assumptes públics, reforçant el treball tècnic en xarxa, la cooperació interadministrativa i la participació juvenil.

Salut Mental Baix Llobregat

Visió V4 Comarca de cures

Línia d'actuació L4.1 Cura, benestar comunitari i inclusió social

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Consell de Salut Baix Llobregat / Federació de Salut Mental de Catalunya / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 460605*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental.

Descripció

La salut mental constitueix un element fonamental per al benestar individual i comunitari, impactant directament en la qualitat de vida, la cohesió social i la inclusió de les persones en tots els àmbits. La seva promoció i la prevenció dels trastorns associats requereixen una mirada integral que articuli els serveis sanitaris, socials, educatius, laborals i comunitaris, garantint l'accessibilitat, la coordinació i l'eficàcia de les intervencions.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol impulsar un projecte estratègic que implementi les actuacions del Pla d'Acció en Salut Mental, situant aquesta àrea al centre de les polítiques de salut de la comarca. El projecte busca promoure el model de recuperació, reforçant l'empoderament de les persones amb problemes de salut mental i garantint el respecte dels seus drets, alhora que combatre l'estigma i l'autoestigma en tots els grups

poblacionals. Les línies estratègiques són:

- 1) Promoure el model de recuperació, que promogui l'apoderament de les persones amb PSM i garanteix el seu desenvolupament personal com a protagonistes en tots els àmbits de la vida.
- 2) Oferir recursos de rehabilitació i reinserció laboral per promoure que les persones amb PSM accedeixin a una oferta laboral inclusiva i de qualitat
- 3) Dinamitzar accions de promoció i prevenció de la salut mental en l'etapa infantil i juvenil.

Mitjançant aquest projecte, l'Agenda Urbana del Baix Llobregat pretén establir sinergies entre professionals i serveis, integrar la salut mental en la vida comunitària i reforçar un model comarcal de salut mental integral, preventiu i inclusiu.

Actuacions

PE26-01 Millora de la qualitat dels serveis i el suport a la salut mental.

PE26-02 Continuïtat i enfortiment de les Taules de Salut Mental municipals.

Estratègia Comarcal de Sensellarisme

Visió V4 Comarca de cures

Línia d'actuació L4.1 Cura, benestar comunitari i inclusió social

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Ajuntaments / Diputació de Barcelona / Generalitat de Catalunya

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 447568 i 452319*) / Generalitat de Catalunya / Fons europeus

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.1. Hi ha un pla o estratègia disponible a nivell comarcal per garantir la igualtat d'oportunitats, la igualtat d'accés al mercat laboral i a la vida pública?

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental.

Descripció

L'Estratègia Comarcal de Sensellarisme del Baix Llobregat té com a objectiu establir una resposta coordinada i sostenible davant del fenomen estructural del sensellarisme, caracteritzat per la mobilitat de les persones entre municipis. La iniciativa es desenvoluparà en col·laboració amb la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, amb la finalitat de crear un marc comarcal comú que permeti intervenir de manera integral, coherent i equitativa a tot el territori.

Per abordar la naturalesa itinerant del col·lectiu, s'ha creat la Taula Comarcal de Sensellarisme, un espai estable de treball i planificació conjunta entre ajuntaments, administracions supramunicipals, serveis de salut i entitats socials, coordinat pel Consell Comarcal. Aquest espai permetrà coordinar recursos, compartir informació, planificar accions conjuntes i establir protocols d'atenció adaptats a la realitat del sensellarisme, garantint

un suport continuat a les persones independentment del municipi on es trobin.

A partir d'aquestes trobades es definirà una estratègia comarcal per abordar el sensellarisme de manera coordinada, establint línies d'actuació concretes que incloguin intervenció directa, prevenció i mesures d'inclusió social. La iniciativa preveu el desenvolupament d'un projecte pilot que permeti testar mecanismes de coordinació entre els diferents actors implicats i implementar intervencions integrals, combinant atenció social, acompanyament personalitzat i accés a recursos essencials com allotjament, salut i suport educatiu.

Amb aquesta estratègia, el Baix Llobregat avança cap a un model de resposta integral i sostenible al sensellarisme, assegurant una atenció centrada en les persones, millorant la coordinació entre municipis i actors socials i reforçant la cohesió i l'equitat territorial.

Actuacions

PE27-01 Dinamització de la Taula de Sensellarisme del Baix Llobregat.

PE27-02 Coordinació de mesures per a una intervenció integral en sensellarisme.

PE27-03 Desenvolupament de programes de prevenció i inclusió social.

Oficina Comarcal d'Habitatge

Visió V4 Comarca de cures

Línia d'actuació L4.2 Habitatge, equitat i cohesió territorial

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Plans sectorials

Cronograma Mitjà

Agents Oficina Comarcal
d'Habitatge (Consell Comarcal del
Baix Llobregat) / Ajuntaments /
Generalitat de Catalunya

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 466681, 481132,
480555, 481173 i 458327*) /
Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 8.2.2. Nombre de beneficiaris dels programes inclosos en els plans públics d'habitatge.

Descripció

L'Oficina Comarcal d'Habitatge del Baix Llobregat, operativa des del 1989, és el servei de referència per informar i assessorar la ciutadania sobre les línies d'ajut de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, donar suport en la tramitació de sol·licituds i gestionar ajuts d'urgència i de rehabilitació. L'Oficina també promou serveis d'acompanyament en processos de rehabilitació energètica i d'accessibilitat, i coordina el Servei d'Informació, Assessorament i Intermediació Hipotecària (SIDH), destinat a persones i famílies amb dificultats per afrontar deutes hipotecaris del seu habitatge principal. Aquest servei s'articula de manera concertada amb la Diputació de Barcelona, el Servei Ofideute de la Generalitat, els ajuntaments i els col·legis d'advocats de la demarcació.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es planteja reforçar i consolidar aquesta estructura, amb

l'objectiu d'ampliar la capacitat operativa i millorar la qualitat del suport ofert. El projecte pretén renovar i actualitzar els mecanismes d'atenció, intensificar l'assessorament en matèria de rehabilitació energètica i accessibilitat, i consolidar la intermediació en situacions de vulnerabilitat residencial. També busca reforçar la coordinació interinstitucional i optimitzar la gestió dels recursos disponibles per garantir un servei més accessible, proactiu i eficient.

Amb aquest impuls, l'Oficina Comarcal d'Habitatge es vol consolidar com una peça clau del sistema comarcal d'habitatge, capaç de donar resposta als reptes emergents i d'acompanyar la ciutadania en els processos de millora del parc residencial i d'accés segur i digne a l'habitatge.

Actuacions

PE28-01 Coordinació i acompanyament tècnic des de l'Oficina Comarcal d'Habitatge.

Estratègia Comarcal d'Habitatge Cooperatiu

Visió V4 Comarca de cures

Línia d'actuació L4.2 Habitatge, equitat i cohesió territorial

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Plans sectorials

Cronograma Mitjà

Agents Ateneu Cooperatiu del
Baix Llobregat (Consell Comarcal
del Baix Llobregat) / Ajuntaments /
Generalitat de Catalunya

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 485936*) / Generalitat
de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 8.1.1. Existeix un pla comarcal d'habitatge que afavoreixi l'existència d'un parc d'habitatge públic i privat adequat a la demanda i, en particular, promogui habitatges de lloguer assequible?

Descripció

L'Estratègia Comarcal d'Habitatge Cooperatiu del Baix Llobregat té com a objectiu definir un marc compartit que orienti el desenvolupament de projectes d'habitatge cooperatiu al territori, reforçant la coordinació entre municipis, la Diputació i els agents especialitzats. Aquesta iniciativa respon a la necessitat de disposar d'una visió comarcal que permeti identificar oportunitats, models i aliances per impulsar fórmules d'accés a l'habitatge basades en la cooperació, la gestió comunitària i la sostenibilitat social.

El projecte es fonamenta en un procés previ de detecció i anàlisi de la realitat comarcal, identificant quines iniciatives ja treballen en aquest àmbit, els models existents i els municipis que mostren una major sensibilitat envers aquesta tipologia de projectes. Aquest treball també permet conèixer el grau d'implicació i disposició dels ajuntaments a

impulsar noves iniciatives, així com identificar bones pràctiques i referents útils per al desenvolupament del model comarcal.

A partir d'aquest coneixement, es formula una estratègia que defineix línies d'acció, criteris de suport institucional i mecanismes de coordinació entre administracions i agents del sector cooperatiu. L'estratègia incorpora també un enfocament participatiu, fomentant la implicació d'ajuntaments, cooperatives, entitats i ciutadania en el disseny i desplegament de les polítiques.

Amb aquesta proposta, el Baix Llobregat avança cap a un model d'habitatge cooperatiu estructurat, integrador i adaptat a les particularitats del territori, contribuint a ampliar les opcions d'accés assequible, estable i sostenible a l'habitatge.

Actuacions

PE29-01 Inventari i diagnosi de projectes d'habitatge cooperatiu existents al Baix Llobregat, identificant models en funcionament i bones pràctiques.

PE29-02 Anàlisi de sensibilitat i predisposició dels ajuntaments, per conèixer l'interès i la disponibilitat municipal a impulsar noves iniciatives cooperatives.

PE29-03 Disseny de l'estratègia comarcal d'habitatge cooperatiu.

PE29-04 Foment de la participació i implicació dels agents clau.

Economia Social i Solidària

Visió V5 Comarca d'oportunitats

Línia d'actuació L5.1 Economia verda, circular i de proximitat

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat (Consell Comarcal del Baix Llobregat) / Ajuntaments / Diputació de Barcelona

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (Catàleg de Serveis: codi 448351 i 458457) / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 7.1.1. Hi ha plans de millora de l'economia i de competitivitat comarcal, o instruments equivalents, que incloguin actuacions en l'àmbit de l'ocupació i l'activitat econòmica?

Descripció

L'Economia Social i Solidària (ESS) engloba iniciatives socioeconòmiques, formals o informals, individuals o col·lectives, que situen la satisfacció de les necessitats de les persones per damunt del lucre. Aquestes iniciatives es regeixen per valors d'equitat, solidaritat, sostenibilitat, participació i inclusió, mantenen independència respecte dels poders públics i es comprometen activament amb la comunitat. Alhora, actuen com a motors de transformació social, impulsant models organitzatius i econòmics orientats a generar impacte col·lectiu i cohesió territorial.

Al Baix Llobregat, aquest enfocament es desenvolupa a través de l'Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat (ACBLL), que actua com a espai de trobada, aprenentatge, reflexió col·lectiva i cooperació per reforçar l'ESS a la comarca. Els seus objectius són:

- 1) Ajudar a visibilitzar el model de l'economia social i solidària.
- 2) Fomentar la creació de noves empreses de l'economia social a la comarca.
- 3) Donar suport a les entitats ja existents.
- 4) Generar riquesa i ocupació de qualitat als 30 municipis del Baix Llobregat.
- 5) Esdevenir un espai de referència amb el suport de 4 cercles territorials.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es vol reforçar aquest servei estratègic i consolidar una línia de treball orientada a ampliar la capacitat operativa de l'Ateneu, potenciar la intercooperació i impulsar polítiques de suport i contractació pública responsable que contribueixin a un teixit socioeconòmic més resiliència, inclusiu i sostenible.

Actuacions

PE30-01 Manteniment, actualització i difusió Catàleg i dels mapes de l'Economia Social i Solidària al Baix Llobregat, incorporant noves entitats i actualitzant dades periòdicament.

PE30-02 Revisió i actualització de la guia de suport a les entitats de l'ESS per a contractacions i convocatòries públiques.

Alimentació de proximitat Baix Llobregat

Visió V5 Comarca d'oportunitats

Línia d'actuació L5.1 Economia verda, circular i de proximitat

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Parc Agrari del Baix Llobregat / Ajuntaments

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 448351 i 446834*) / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 7.1.1. Hi ha plans de millora de l'economia i de competitivitat comarcal, o instruments equivalents, que incloguin actuacions en l'àmbit de l'ocupació i l'activitat econòmica?

AUE 7.1.2. Pressupost comarcal de les actuacions previstes per a la dinamització del comerç i la indústria locals i d'impuls de l'activitat turística sostenible.

Descripció

El Baix Llobregat disposa d'un dels actius agraris més rellevants de l'àrea metropolitana: el Parc Agrari, que, juntament amb altres espais agrícoles, configura un mosaic productiu de gran valor ambiental, econòmic i paisatgístic. Aquests espais, hereus de la tradició pagesa de la comarca, concentren sòls de màxima fertilitat i activitat agrària que abasteix mercats de proximitat i contribueix a l'equilibri territorial. El manteniment d'aquest patrimoni són essencials per garantir la sobirania alimentària, la resiliència econòmica i la preservació de la identitat agroterritorial de la comarca.

En aquest context, el projecte Alimentació de proximitat Baix Llobregat té com a objectiu enfortir el teixit agroalimentari, impulsar la competitivitat dels productors locals i consolidar un model de producció i consum basat en proximitat i sostenibilitat. El projecte promou la

continuitat del sector agrari mitjançant instruments específics com la gestió activa dels espais productius, la formació especialitzada, els bancs de terres i els acords d'aprofitament, que faciliten la incorporació de nova pagesia i asseguruen la viabilitat de les explotacions existents. A més, aposta per reforçar els factors de qualitat diferencial dels productes locals i desplegar itineraris comercials alternatius que afavoreixin els circuits curts de comercialització i el posicionament de l'oferta de proximitat.

Finalment, la proposta es complementa amb una estratègia de cooperació intersectorial que vincula agricultura, gastronomia i turisme, generant un pol d'activitat econòmica i contribuint a la consolidació d'un model gastronòmic propi i identificable.

Actuacions

PE31-01 Impuls de mecanismes que facilitin la compra pública de producte de proximitat a escoles, hospitals i centres de tercera edat.

PE31-02 Desenvolupament del Programa Espai Tester Agrari per facilitar la incorporació de nova pagesia.

PE31-03 Difusió de la Xarxa de Productes de la Terra.

PE31-04 Coordinació d'accions intersectorials entre agricultura, gastronomia i turisme amb la col·laboració del Consorci de Turisme del Baix Llobregat, el Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat i el Parc Rural de Montserrat.

Programa Comarcal de Dinamització Comercial

Visió v5 Comarca d'oportunitats

Línia d'actuació L5.1 Economia verda, circular i de proximitat

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Ajuntaments / Associacions de comerciants

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona (*Catàleg de Serveis: codi 448351 i 446834*) / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 7.1.1. Hi ha plans de millora de l'economia i de competitivitat comarcal, o instruments equivalents, que incloguin actuacions en l'àmbit de l'ocupació i l'activitat econòmica?

AUE 7.1.2. Pressupost comarcal de les actuacions previstes per a la dinamització del comerç i la indústria locals i d'impuls de l'activitat turística sostenible.

Descripció

El comerç local és un motor essencial de cohesió social i dinamització econòmica als municipis del Baix Llobregat. Els establiments comercials donen vida als carrers, afavoreixen la qualitat de vida de la ciutadania i contribueixen a generar entorns segurs, atractius i amb activitat constant.

Per aquest motiu, el Consell Comarcal impulsarà un Programa Comarcal de Dinamització Comercial que donarà suport als comerços de proximitat i reforçarà la presència i l'atractiu dels centres urbans. Es desenvoluparan programes de formació i assessorament dirigits als comerciants, centrats en la innovació digital, la millora de processos i l'aprofitament de nous canals de venda i comunicació.

Així mateix, es duran a terme campanyes de promoció i

sensibilització de la ciutadania per fomentar el consum local, incrementar la visibilitat dels establiments i generar fluxos comercials constants i sostenibles. El Consell coordinarà activitats amb ajuntaments, associacions de comerciants i altres agents locals, incloent esdeveniments temàtics, rutes comercials i iniciatives que reforcin la identitat i l'atractiu dels barris.

Des de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat es col·labora a consolidar un ecosistema comercial resilient, innovador i sostenible, que afavoreixi la revitalització dels barris, la cohesió social i l'atractiu dels municipis de la comarca, posant al comerç de proximitat al centre del desenvolupament territorial i comunitari.

Actuacions

PE32-01 Desenvolupament de programes de formació i assessorament per a comerciants i comerciants/es.

PE32-02 Suport a campanyes de promoció i sensibilització ciutadana.

PE32-03 Suport i coordinació amb ajuntaments i entitats comercials per afavorir la dinamització del comerç local.

Aliances estratègiques amb la universitat per la innovació pública i l'impacte social

Visió V5 Comarca d'oportunitats

Línia d'actuació L5.2 Formació, ocupació i dinamització econòmica

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i
econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Ajuntaments /
Universitats / Aules d'Extensió
Universitària / Sector Privat

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona /
Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

Nombre de seminaris i jornades realitzats en el marc de la Càtedra de Polítiques
Públiques, Impacte Social i Poder Judicial.

Nombre de persones participants en programes de formació sènior (com
"Universitat 55"), desglossat per gènere i municipi de residència.

Nombre de municipis que han activat Aules d'Extensió Universitària o espais
de debat sota aquest marc de col·laboració.

Descripció

L'aliança estratègica entre el Consell Comarcal i les institucions universitàries de referència, com la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya – Campus del Baix Llobregat, neix de la convicció que els reptes actuals de la nostra comarca requereixen solucions basades en el rigor científic i la intel·ligència col·lectiva. Aquesta iniciativa proposa un canvi de paradigma en la governança comarcal, transitant cap a un model de "quàdruple hèlix" on el món acadèmic no sigui només un observador, sinó una part activa i estructural en el disseny de les polítiques públiques. L'objectiu és clar: aprofitar el talent i la capacitat de recerca instal·lada al nostre territori per donar respostes innovadores i eficaces a les necessitats reals de la ciutadania, especialment en aquells àmbits més crítics com l'emergència climàtica, l'accés a l'habitatge i la gestió dels serveis socials.

En aquest sentit, la col·laboració se centra a convertir el coneixement tècnic, jurídic i social en un actiu públic tangible que redueixi les desigualtats i promogui una societat més cohesionada. A través de la Càtedra de Polítiques Públiques, Impacte Social i Poder Judicial de la UB, es pretén crear un espai estable de transferència de coneixement on el personal tècnic, les figures acadèmiques i els responsables polítics puguin analitzar conjuntament l'impacte real de les

normatives i les actuacions administratives al Baix Llobregat. Aquest exercici de ciència oberta permetrà que tota la producció intel·lectual generada —informes, dades i anàlisis— estigui a disposició dels ajuntaments i les entitats socials, facilitant una presa de decisions més informada, transparent i orientada al bé comú.

Així mateix, l'aliança posa un focus especial en el foment de l'aprenentatge al llarg de la vida i el reconeixement de la diversitat generacional com a font de riquesa. Projectes com la "Universitat 55 de Ciència i Enginyeria", desenvolupat amb la UPC, i l'extensió de les Aules d'Extensió Universitària, no només promouen un envelliment actiu i saludable, sinó que també combaten les bretxes digitals i socials que sovint afecten la població sènior. Mitjançant aquests programes, la Universitat s'obre a tota la comarca, democratitzant l'accés al saber i oferint a les persones grans la possibilitat de continuar participant en la construcció del territori a través de la formació contínua i l'intercanvi d'experiències.

Finalment, aquesta fitxa garanteix que tota la producció de coneixement i les actuacions derivades incorporin de manera transversal la perspectiva de gènere i la inclusió social. Es tracta d'un compromís ferm per assegurar que la innovació pública no deixi ningú enrere, analitzant específicament

com les polítiques afecten de manera diferenciada les persones per raó de gènere, edat o situació socioeconòmica. Amb aquesta visió, el Baix Llobregat es posiciona com un laboratori viu d'innovació social, on

l'aliança universitat-territori esdevé el pilar fonamental per assolir els objectius de l'Agenda Urbana i construir una comarca més resilient, justa i preparada per als reptes del futur.

Actuacions

PE33-01 Nombre de seminaris i jornades realitzes en el marc de la Càtedra de Polítiques Públiques, Impacte Social i Poder Judicial.

PE33-02 Nombre de persones participants en programes de formació sènior (com "Universitat 55"), desglossat per gènere i municipi de residència.

PE33-03 Nombre de municipis que han activat Aules d'Extensió Universitària o espais de debat sota aquest marc de col·laboració.

Xarxa Comarcal FP Dual

Visió v5 Comarca d'oportunitats

Línia d'actuació L5.2 Formació, ocupació i dinamització econòmica

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i
econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del
Baix Llobregat / Consell de la
Formació Professional del Baix
Llobregat / Ajuntaments

Pressupost estimat No
definit

Finançament Fons propis /
Diputació de Barcelona (*Catàleg de
Serveis: codi 461759*) / Generalitat
de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 6.2.1. Hi ha un pla o estratègia disponible a nivell comarcal per garantir la igualtat d'oportunitats, la igualtat d'accés al mercat laboral i a la vida pública?

AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental.

Descripció

El projecte Xarxa Comarcal FP Dual té com a objectiu potenciar la formació professional dual a la comarca del Baix Llobregat, promovent la connexió efectiva entre els centres educatius, les empreses i el teixit productiu i social del territori. Aquesta iniciativa pretén consolidar un model de FP Dual integrador i adaptat a les necessitats de l'alumnat i del mercat laboral local, reforçant l'ocupabilitat i la capacitació professional de les persones participants.

Malgrat la presència d'universitats i centres de recerca a la comarca, les sinergies amb les empreses i el teixit social encara són limitades. El projecte busca aprofitar millor aquest potencial establint col·laboracions sistemàtiques entre centres de FP, empreses i institucions locals, per tal

de generar experiències formatives reals que combinin aprenentatge teòric i pràctic.

El Consell Comarcal coordinarà activitats de suport, assessorament i difusió per facilitar la incorporació de més centres educatius i empreses en la xarxa, establint protocols de col·laboració, bons exemples de pràctiques duals i eines de seguiment per garantir la qualitat i l'eficàcia de les experiències formatives.

Aquesta iniciativa permetrà apropar les persones joves al món laboral, fomentar la innovació i l'emprenedoria i reforçar la cohesió social, oferint oportunitats reals de desenvolupament professional i contribuint a la creació d'un ecosistema formatiu i productiu més integrat i dinàmic al Baix Llobregat.

Actuacions

PE34-01 Coordinació amb centres de FP i empreses de la comarca, establint protocols de col·laboració, facilitant la integració de noves persones participants a la xarxa i impulsant el rol del Consell de la FP del Baix Llobregat com a espai de governança i coordinació.

PE34-02 Assessorament i suport tècnic a centres educatius i empreses per a la implementació de pràctiques duals.

PE34-03 Difusió i captació de participants, promovent la xarxa comarcal de FP Dual i comunicant oportunitats a les persones joves, les empreses i els agents locals.

PE34-04 Impuls i participació a la Fira de la FP del Baix Llobregat.

Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat

Visió v51 Comarca amb identitat

L1.1 Valors del territori i identitat comarcal

Línia d'actuació L1.1 Valors del territori i identitat comarcal

Relació amb els Objectius Estratègics de l'AUE

Tipus Programes socials i econòmics

Cronograma Mitjà

Agents Consell Comarcal del Baix Llobregat / Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat / Arxiu Comarcal / Ajuntaments / Entitats de societat civil / Món Educatiu

Pressupost estimat No definit

Finançament Fons propis / Diputació de Barcelona / Generalitat de Catalunya

Indicadors de seguiment

AUE 10.2.3. ¿Es disposa de mecanismes efectius per afavorir la governança multinivell i, en particular, la coordinació dels instruments d'ordenació?

Descripció

La Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat es configura com un instrument estratègic de governança comarcal que té com a missió la coordinació, l'impuls i la difusió de les polítiques de memòria democràtica al territori. Neix de la voluntat d'articular un espai de treball compartit entre el Consell Comarcal, el Centre d'Estudis Comarcals i el conjunt d'ajuntaments, arxius, entitats memorialistes i comunitat educativa. El seu propòsit fonamental és dotar de coherència i força col·lectiva les iniciatives de recerca, restitució i pedagogia cívica, transformant les actuacions d'àmbit local en un relat comarcal potent, integrador i amb capacitat d'incidència social.

L'activitat de la Xarxa se centra en la preservació i posada en valor de la memòria vinculada a la lluita antifranquista, els moviments socials, la consciència obrera i la conquesta de les llibertats, posant un focus especial en la reparació de les víctimes de la repressió i la deportació. Mitjançant una estructura de funcionament estable, que inclou un Plenari anual i comissions tècniques especialitzades, la Xarxa promou la recerca aplicada, la dignificació dels espais de memòria i la commemoració d'efemèrides clau. Aquest treball col·laboratiu permet generar "massa crítica" i visibilitzar la

identitat d'una comarca històricament compromesa amb els valors democràtics.

Un dels eixos vertebradors de la proposta és la seva dimensió pedagògica i de relleu generacional. A través de la Comissió de Professorat, la Xarxa desenvolupa materials didàctics, itineraris georeferenciats i jornades d'intercanvi que permeten traslladar el coneixement històric a les aules de manera crítica i participativa. No es tracta només d'una mirada cap al passat, sinó d'utilitzar la memòria com una eina viva de futur per educar en la cultura de la pau, el respecte als drets humans i la prevenció de discursos totalitaris, garantint que el llegat democràtic del Baix Llobregat sigui un actiu formatiu per a la joventut.

Finalment, com a vector essencial de l'Agenda Urbana comarcal, la Xarxa contribueix a la cohesió social i a la regeneració de l'espai públic mitjançant la senyalització i museïtzació de llocs de memòria. En connectar la història dels nostres barris amb les polítiques urbanes actuals, es reforça el sentiment de pertinença i la identitat compartida de la ciutadania. En definitiva, la Xarxa es consolida com un projecte de país des del món local que aposta per millorar la qualitat democràtica i construir una comarca més justa, conscient i compromesa amb la dignitat humana.

Actuacions

- PE35-01** **Convocar el Plenari anual de la Xarxa com a òrgan de participació i decisió per aprovar el Pla de Treball i coordinar les línies estratègiques entre ajuntaments i entitats.**
- PE35-02** **Organitzar els actes comarcals d'homenatge a les víctimes de la deportació i la repressió (5 de maig), coordinant la logística, els continguts històrics i la difusió pública.**
- PE35-03** **Impulsar la Jornada comarcal de Memòria Democràtica i Educació per intercanviar experiències, projectes educatius i bones pràctiques entre el professorat i el personal tècnic.**
- PE35-04** **Coordinar el funcionament de la Comissió de professorat de Memòria Democràtica per preparar materials didàctics, sortides i la integració de la memòria en el currículum escolar.**
- PE35-05** **Dinamitzar les rutes i itineraris pels espais de memòria i moviments socials de la comarca, facilitant la participació de centres educatius i ciutadania.**
- PE35-06** **Actualitzar la recerca aplicada i l'inventari comarcal, elaborant unitats educatives i fitxes didàctiques per a l'ús curricular dels espais ja catalogats.**
- PE35-07** **Gestionar la comunicació, la web i l'agenda comarcal de memòria democràtica per donar visibilitat a les iniciatives locals i centralitzar la informació del territori.**

2-4 Resultats del procés participatiu (Pla d'Acció)

Per construir el Marc Estratègic i el Pla d'Acció de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, es va dur a terme un procés participatiu amb diversos espais dirigits als principals agents tècnics i polítics del territori:

- **Taller de participació amb el personal tècnic del Consell Comarcal**, centrat en el Pla d'Acció de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat. En aquest espai, el personal tècnic va aportar la seva experiència i coneixement, identificant projectes en curs així com accions que es podrien desenvolupar en el futur.
- **Sessió de contrast amb consellers i conselleres comarcals**, orientada a valorar i complementar la identificació dels reptes del Marc Estratègic. Aquesta sessió va reforçar la visió compartida sobre les prioritats d'actuació.

Les aportacions recollides en ambdós espais han estat clau per completar i matisar el Pla d'Acció, garantint que reflecteixi tant la realitat tècnica com les prioritats polítiques del territori. Aquest procés participatiu assegura, així, que el Pla d'Acció sigui coherent, aplicable i alineat amb les necessitats i objectius de la comarca.

Taller de participació amb el personal tècnic del Consell Comarcal

Durant el procés de participació, els agents tècnics i polítics del territori van aportar informació clau per al desenvolupament del Marc Estratègic i del Pla d'Acció. Els resultats s'organitzen segons les visions de l'Agenda Urbana:

1. Comarca amb identitat

- Implementació del Pla d'Acció de Turisme i del Pla d'Acció de Muntanyes del Baix.
- Aplicació del sistema de crèdits climàtics al Parc Agrari i Muntanyes del Baix.

2. Comarca resilient i sostenible

- Impuls d'un model d'energia renovable distribuïda i participada, amb l'objectiu de descarbonitzar el sistema energètic i assolir +90% d'autosuficiència el 2050, amb suport als 30 municipis.
- Projectes clau: implementació del PLATER, electrificació de vehicles, foment d'energies renovables, mapatge de comunitats energètiques, i gestió sostenible dels recursos.
- Renaturalització de les platges per combatre la regressió costanera, coordinant entitats i fons Next Generation.

3. Comarca connectada

- Desenvolupament de la mobilitat sostenible i la transició energètica per reduir emissions.
- Projectes: estudi per millorar el transport públic i adaptat comarcal, promoció del vehicle elèctric compartit, rutes de transport públic i bicicletes, i mobilitat turística amb suport del Consorci de Turisme.
- Es destaca la necessitat d'un sistema inclusiu i accessible per a persones amb discapacitat i la reducció de les desigualtats entre municipis.

4. Comarca de cures

- Gent gran: estabilitat del Servei SEAP, impuls al Pla Estratègic comarcal, i campanya de turisme sènior.
- Infància i adolescència: creació d'un punt de trobada per a infants

- tutelats independent dels ajuts municipals.
- Habitatge: desenvolupament de l'habitatge cooperatiu amb suport dels municipis i la Diputació; estratègia comarcal per a sensellarisme.
- Acció social: millora de l'accés als serveis socials amb aliances amb entitats com la Fundació Etnia Barcelona.

5. Comarca d'oportunitats

- Suport a entitats d'economia social amb dificultats d'accés a contractacions públiques.
- Innovació en el sector agrari: tecnologia i IA aplicades, agrovoltàica i formació en gestió forestal.
- Projectes de formació i reinserció laboral per a col·lectius vulnerables, en col·laboració amb ajuntaments i la Diputació.
- Vinculació de turisme amb impacte social: catàleg d'economia social, experiències pilot i formació professional per al sector turístic i hostaler.

- Comarca connectada: 5
- Comarca de cures: 5
- Comarca d'oportunitats: 4,5
- Comarca cooperativa: 4,5

Les valoracions mostren un alt grau de consens en totes les visions, amb puntuacions igualment elevades i diferenciacions subtils que reflecteixen matisos en les percepcions de rellevància estratègica.

Priorització acordada de les visions:

- 1º Comarca d'oportunitats
- 2º Comarca connectada
- 3º Comarca amb identitat
- 4º Comarca de cures
- 5º Comarca resilient i sostenible
- 6º Comarca cooperativa

La priorització situa l'impuls econòmic i l'accés a oportunitats en primer lloc, seguit de la millora de la connectivitat territorial i la consolidació d'una identitat comarcal compartida. Les dimensions de cures i resiliència, tot i comptar amb valoracions altes, queden en posicions posteriors dins l'ordre de prioritats estratègiques.

Sessió de contrast amb consellers i conselleres comarcals

En el marc del procés participatiu per a la definició del Marc Estratègic de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, es va realitzar una sessió específica amb els consellers i conselleres comarcals per valorar les sis visions de comarca proposades. L'objectiu de la sessió era validar-les, identificar el grau d'acord i establir una priorització per orientar la presa de decisions estratègiques.

Valoració de les sis visions de comarca (escala de 0 = no d'acord a 5 = molt d'acord)

- Comarca amb identitat: 5
- Comarca resilient i sostenible: 4,5

3 Sistema de seguiment i avaluació

El sistema de seguiment i avaluació constitueix la fase 4 de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat i té com a objectiu principal **verificar el grau d'execució i d'assoliment del Pla d'Acció**, així com garantir-ne la millora contínua al llarg del temps. Aquest sistema permet comprovar si les actuacions desenvolupades responen als objectius estratègics definits, si generen els impactes esperats sobre el territori i si contribueixen de manera efectiva al model de desenvolupament comarcal sostenible proposat.

Per assolir aquests objectius, el sistema es basa en quatre components principals:

- **Model de governança:** Definició d'estructures i mecanismes estables per coordinar la participació de les institucions i agents implicats, garantint responsabilitat i presa de decisions eficaç
- **Indicadors de seguiment i avaluació:** Establiment de mètriques clau per monitoritzar el progrés de l'Agenda Urbana, avaluar l'impacte de les actuacions i detectar desviacions o oportunitats de millora.
- **Comunicació i difusió:** Implementació de canals i instruments de comunicació eficients per garantir la transparència, la participació i la legitimitat del procés davant de totes les parts implicades.
- **Pla d'implementació:** Planificació i coordinació de les primeres fases d'execució del Pla d'Acció, assegurant la correcta aplicació de les actuacions i l'eficàcia en la implementació inicial.

Aquest enfocament permet una presa de decisions basada en dades objectives, millora la coordinació entre totes les parts participants i assegura que l'Agenda Urbana s'adapti als canvis del context territorial, social, econòmic i ambiental, mantenint la coherència, l'eficàcia i l'alineació amb els principis del desenvolupament urbà sostenible

3-1 Model de governança

Marc general de governança

L'Agenda Urbana del Baix Llobregat representa una nova manera de treballar a nivell intern i extern, incorporant els paradigmes de gestió pública basats en la transparència, la participació, la col·laboració i la rendició continuada de comptes. El model s'adapta a les capacitats i funcionalitats del Consell Comarcal i dels municipis, sense duplicar espais ni eines ja existents.

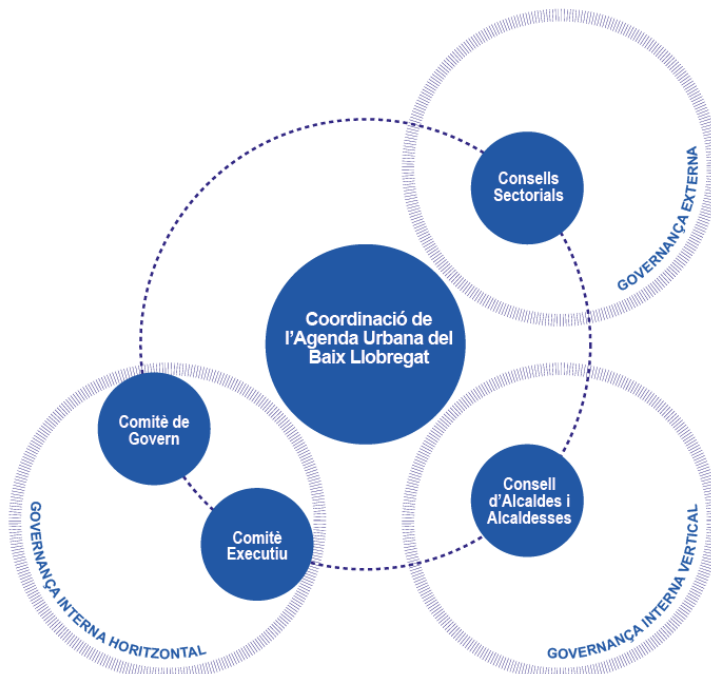
El model de governança es fonamenta en els següents principis:

- Lideratge polític clar, amb capacitat de decisió i alineació estratègica.
- Coordinació tècnica transversal, garantint una visió integral del territori.

- Participació efectiva dels agents clau, especialment aquells amb capacitat d'implementació.
- Estabilitat en seguiment, combinada amb flexibilitat operativa.
- Dinàmiques de treball àgils i orientades a resultats, evitant formats excessivament formals.

L'estructura de governança s'organitza en **tres nivells complementaris**: governança interna horitzontal, governança interna vertical i governança externa, **articulats per un Grup de Coordinació de l'Agenda Urbana, format per la direcció del Consell Comarcal i que exerceix la funció de grup motor.**

Imatge 4: Model de governança de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia.

Grup de Coordinació de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat

Els tres nivells de governança s'articulen a través del **Grup de Coordinació de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat**, que funcionarà com a **grup motor** de l'Agenda Urbana. Aquest grup té com a objectiu garantir la coherència, integració i seguiment operatiu del procés d'elaboració i implementació de l'Agenda Urbana, consolidant la visió global i coordinant les actuacions, el calendari i el pressupost.

El Grup de Coordinació, integrat per la Presidència, el Conseller, el Gerent i el personal tècnic del Consell Comarcal, actua com a únic punt de vincle entre òrgans polítics, tècnics i agents del territori, coordinant les actuacions i alineant-les amb els objectius del Comitè de Govern i del Comitè Executiu.

Principis de funcionament:

- Transversalitat i integració: articular informació i aportacions del Comitè de Govern, del Comitè Executiu, dels municipis i dels Consells Sectorials.
- Coordinació tècnica: detectar sinergies, complementarietats i possibles duplicacions entre actuacions.
- Recollida i sistematització d'aportacions: consolidar informació dels agents del territori i preparar propostes tècniques per al Comitè Executiu i el Comitè de Govern.
- Seguiment i avaluació operativa: compartir avenços, dificultats i bones pràctiques, alertant sobre desviacions i necessitats de correcció.
- Flexibilitat i agilitat: establir dinàmiques de treball eficients, amb reunions quadrimestrals ordinàries i sessions específiques

segons les necessitats dels projectes.

D'aquesta manera, el Grup de Coordinació assegura que totes les actuacions es despleguin de manera coherent, eficient i alineada amb els objectius estratègics, reforçant la participació dels municipis i dels agents socials, econòmics i ciutadans.

Governança interna horitzontal

La governança interna horitzontal de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat s'articula a través de dos nivells complementaris que permeten combinar lideratge polític, capacitat executiva i coordinació tècnica transversal.

Comitè de Govern

El Comitè de Govern constitueix el màxim òrgan de governança de l'Agenda Urbana, responsable de garantir el lideratge polític, la coherència institucional i l'alineació estratègica del Pla d'Acció amb les polítiques comarcals i municipals.

Funcions principals:

- Definir i validar les línies estratègiques i les prioritats de l'Agenda Urbana.
- Aprovar els projectes tractors i les decisions estratègiques elevades pel Comitè Executiu.
- Garantir la coherència política i la integració de l'Agenda Urbana en les polítiques públiques del Consell Comarcal.
- Fer el seguiment estratègic del grau d'implementació i dels principals resultats.

Composició:

- Presidència del Consell Comarcal del Baix Llobregat.
- Membres de la Junta de Govern.
- Gabinet de Presidència i Gerència.

Periodicitat:

- Reunió ordinària semestral, de caràcter estratègic.
- Reunions extraordinàries quan la presa de decisions ho requereix.

Comitè Executiu

El Comitè Executiu és l'òrgan responsable de l'execució del Pla

d'Acció, de la coordinació entre àrees i del seguiment operatiu de les actuacions. Per garantir el suport tècnic necessari, dins del Comitè s'integra la **Coordinació Tècnica del Consell Comarcal**, formada pels responsables de cada departament.

Funcions principals:

- Impulsar i coordinar la implementació dels projectes i actuacions del Pla d'Acció.
- Fer el seguiment del calendari, del pressupost i dels indicadors d'execució.
- Garantir la coordinació tècnica entre les diferents àrees del Consell Comarcal.
- Avaluar els avenços, detectar desviacions i proposar mesures correctores.
- Elevar propostes i informes de seguiment al Comitè de Govern.

Composició:

- Gabinet de Presidència i Gerència.
- Àrea d'Acció Social i Salut
- Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència i Gent Gran
- Àrea d'Educació, Cultura i Joventut
- Àrea de Desenvolupament Econòmic, Estratègic i Agrícola
- Àrea de Serveis Tècnics i Polítiques de Territori.

Periodicitat:

- Reunions trimestrals ordinàries.
- Reunions específiques per projectes, segons necessitats.

Governança interna vertical

La governança interna vertical té com a objectiu garantir la connexió efectiva entre l'escala comarcal i municipal en el desenvolupament de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat. Tot i que els municipis exerceixen principalment un paper consultiu, la seva implicació és clau per assegurar que l'Agenda Urbana reflecteixi la realitat global, diversa i complexa de la comarca.

En aquest sentit, els municipis del Baix Llobregat són imprescindibles per:

- Aportar coneixement directe del territori, de les dinàmiques urbanes i de les necessitats locals.
- Identificar problemàtiques específiques i emergents que tenen impacte comarcal.
- Contribuir a la priorització d'actuacions d'acord amb la diversitat territorial.
- Reforçar la representativitat i qualitat del procés d'elaboració i implementació de l'AU.
- Facilitar l'alineació entre les polítiques comarcals i les polítiques municipals existents.

En aquest marc, el **Consell d'Alcaldes i Alcaldesses** es configura com el principal espai de participació política municipal, amb un rol clarament definit:

- Consultiu i de contrast estratègic de les principals línies, objectiu i actuacions de l'Agenda Urbana.
- Orientat a assegurar que l'Agenda Urbana reflecteixi la diversitat territorial, social i funcional de la comarca.
- Complementari al lideratge polític comarcal exercit pel Comitè de Govern, sense assumir funcions executives.

Governança externa

La governança externa de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat té com a finalitat garantir una participació efectiva, plural i estructurada dels principals agents socials, econòmics i ciutadans de la comarca, incorporant les seves visions, necessitats i propostes al desenvolupament i seguiment de l'Agenda Urbana.

Aquesta governança es basa en l'aprofitament dels òrgans consultius i espais de participació existents, que actuen com a canals estables de contrast, consulta i retorn, reforçant la legitimitat i la qualitat del procés. S'hi inclouen els següents consells:

- **Consell Consultiu de la Gent Gran**, com a espai de participació de les persones grans i entitats representatives, per incorporar la perspectiva de l'envelliment actiu, l'accessibilitat universal i els serveis de proximitat.
- **Consell de les Dones del Baix Llobregat**, que garanteix la transversalització de la perspectiva de gènere, la lluita contra les desigualtats i la promoció de la igualtat efectiva en les polítiques urbanes.
- **Consell de Salut**, que aporta la visió de salut comunitària, determinants socials de la salut i planificació d'equipaments i serveis sanitaris en clau territorial.
- **Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat**, que contribueix a alinear les estratègies urbanes amb les necessitats formatives, el mercat de treball i la transformació productiva de la comarca.

Consell de la Formació Professional del Baix Llobregat, que contribueix a

alinear les estratègies urbanes amb les necessitats formatives, el mercat de treball i la transformació productiva de la comarca.

3-2 Indicadors de seguiment i avaluació

Sistema d'indicadors per a la governança i avaluació

El sistema d'indicadors de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat constitueix una eina central de governança, transparència i rendició de comptes. La seva funció principal és proveir la Comissió d'Execució d'informació objectiva, sistematitzada i periòdica que permeti avaluar de manera contínua l'impacte, el grau d'assoliment d'objectius i l'eficàcia en la implementació del Pla d'Acció, així com facilitar la presa de decisions basada en evidències.

Aquest sistema s'alinea amb el model de l'AUE, que estableix un marc comú de seguiment dels 10 objectius estratègics per aconseguir territoris més sostenibles, inclusives, resilents i competitives. En aquest sentit, l'AUE disposa d'un conjunt estructurat de 72 indicadors de seguiment i avaluació, dissenyats per:

- Mesurar el progrés en relació amb cadascun dels 10 objectius estratègics.
- Garantir la comparabilitat i l'agregabilitat de dades entre municipis.
- Facilitar el compliment dels compromisos estatals davant les agendes internacionals.
- Alinear-se amb altres instruments de planificació urbana i estratègies vigents.

Els indicadors de l'AUE es caracteritzen per:

- Adaptabilitat al context local: els indicadors s'han d'adequar a la situació de partida del Baix Llobregat, a partir d'un diagnòstic previ que permeti establir fites realistes i mesurables en els temps.

- Compatibilitat amb altres marcs estratègics: coherència amb compromisos com el Pacte dels Alcaldes i amb iniciatives en matèria de mobilitat sostenible, transició energètica i cohesió social.
- Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible, especialment amb l'ODS 11, relatiu a ciutats i comunitats sostenibles, facilitant el report i l'alineament escala estatal i internacional.
- Metodologia normalitzada per a cada indicador, amb definició precisa de les fonts d'informació, fórmules de càlcul, periodicitat d'actualització i administració responsable de la seva obtenció i validació.

Adicionalment, s'estableix que el sistema d'indicadors tindrà **periodicitat anual**. Tots els indicadors es calcularan i actualitzaran al tancament de cada exercici natural, amb l'objectiu de disposar d'una fotografia anual homogènia i comparable de l'estat d'implementació del Pla d'Acció. Aquest càlcul permetrà efectuar el seguiment sistemàtic dels avenços, detectar possibles desviacions respecte de les fites establertes i, si escau, activar mesures correctores o reajustar prioritats estratègiques.

Pel que fa a la seva naturalesa, els indicadors es classifiquen en:

- Qualitatius: formulats en forma de pregunta o criteri d'avaluació, orientats a identificar mesures adoptades, instruments aprovats o actuacions implementades.
- Quantitatius: basats en dades objectives (superfície, emissions, pressupost, percentatges, etc.), calculades d'acord amb una

metodologia definida i
contrastable.

En conjunt, el sistema d'indicadors no només permet mesurar el progrés, sinó que es configura com un instrument de millora contínua, facilitant l'avaluació periòdica, la revisió de prioritats i l'actualització del Pla d'Acció.

Com a resultat d'aquest procés, s'ha configurat una selecció de 26 indicadors dels 72 previstos per l'AUE, garantint coherència estratègica, operativitat tècnica i capacitat efectiva de seguiment a escala comarcal

Metodologia d'assignació dels indicadors als projectes estratègics

En el cas de l'Agenda Urbana del Baix Llobregat, no s'ha incorporat de manera automàtica la totalitat dels 72 indicadors de l'AUE, sinó que s'ha realitzat un procés de selecció metodològic, estructurat i justificat, basat en els criteris següents:

1. **Vinculació prèvia de cada projecte estratègic amb un o diversos objectius de l'AUE.** Cada projecte inclòs en el Pla d'Acció ha estat alineat amb els objectius estratègics de l'AUE als quals contribueix de manera directa.
2. **Revisió exhaustiva dels indicadors associats a cada objectiu estratègic.** Un cop establerta la correspondència projecte-objectiu, s'han analitzat els indicadors definits per l'AUE per a cadascun dels objectius identificats.
3. **Selecció dels indicadors alineats amb la naturalesa i l'abast del projecte.** S'han seleccionat únicament aquells indicadors que:
 - Mesuren de manera directa o indirecta els resultats esperats del projecte.
 - Presenten viabilitat tècnica per a la seva obtenció en l'àmbit comarcal.
 - Permeten una avaluació realista de l'impacte.

1. COMARCA AMB IDENTITAT

L1.1 VALORS DEL TERRITORI I IDENTITAT COMARCAL

Projecte	Indicadors
PE01 Pla Estratègic de Desenvolupament Turística del Baix Llobregat	AUE 7.2.1. <i>Hi ha plans específics de reactivació econòmica i innovació en l'àmbit del turisme sostenible a la comarca? (Resultat: Si/No)</i> AUE 7.2.2. Nombre de visitants atrets per béns culturals, naturals i paisatgístics. (Resultat: Nombre de visitants)
PE02 Programa Destinació Turística Intel·ligent	AUE 7.2.1. <i>Hi ha plans específics de reactivació econòmica i innovació en l'àmbit del turisme sostenible a la comarca? (Resultat: Si/No)</i>
PE03 Patrimoni viu al Baix Llobregat	AUE 1.2.1. <i>Existeix un Pla de Gestió Comarcal del patrimoni natural i cultural, o instrument equivalent, per garantir la seva correcta conservació i posada en valor? (Resultat: Si/No)</i> AUE 1.2.2. Pressupost comarcal destinat a actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloses les destinades a millorar la connexió urbana-rural. (Resultat: Euros)
PE04 Arxiu Comarcal del Baix Llobregat	AUE 1.2.2. Pressupost comarcal destinat a actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloses les destinades a millorar la connexió urbana-rural. (Resultat: Euros)
PE05 Observatori Comarcal del Baix Llobregat	Nombre d'informes i notes de conjuntura publicats anualment, desglossats per àmbits (mercat de treball, turisme, gènere, etc.). Nombre de consultes tècniques ateses provinents d'ajuntaments, entitats o particulars. Percentatge d'indicadors amb perspectiva de gènere integrada sobre el total de dades publicades. Grau d'assoliment del calendari de l'Informe Anual de Seguiment de l'Agenda Urbana.
PE35 Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat	AUE 10.2.3. <i>¿Es disposa de mecanismes efectius per afavorir la governança multinivell i, en particular, la coordinació dels instruments d'ordenació?</i>

L1.2 PARTICIPACIÓ, CONCERTACIÓ I GOVERNANÇA COMPARTIDA

Projecte	Indicadors
PE06 Programa de Cooperativisme i Concertació Social	AUE 10.2.3. Existeixen mecanismes efectius per promoure la governança multinivell i, en particular, la coordinació d'eines de gestió? (Resultat: Si/No)
PE07 Espais de Seguiment de l'Agenda Urbana	AUE 10.4.1. <i>Hi ha un pla o estratègia comarcal de formació i conscienciació ciutadana que afavoreixi la consecució dels objectius marcats en l'agenda urbana? (Resultat: Si/No)</i> AUE 10.4.2. Nombre de persones beneficiàries d'activitats formatives i de sensibilització en els àmbits inclosos en l'agenda urbana. (Resultat: Nombre de persones)

L1.3 FEMINISME

Projecte	Indicadors
----------	------------

PE08 Comarca Feminista	AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental. (Resultat: Euros)
---------------------------	--

L1.4 IGUALTAT DE GÈNERE

Projecte	Indicadors
PE09 Baix Llobregat Igualitari	AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental. (Resultat: Euros)

2. COMARCA RESILIENT I SOSTENIBLE

L2.1 QUALITAT AMBIENTAL, RESILIÈNCIA I ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

Projecte	Indicadors
PE10 Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat	AUE 3.1.1. <i>Hi ha plans o estratègies disponibles per a l'adaptació i prevenció comarcal del canvi climàtic contra els riscos naturals?</i> (Resultat: Si/No) AUE 3.1.2. Àrea de sòl urbà en la qual es preveu dur a terme actuacions de millora o prevenció de riscos naturals, inclòs el risc d'incendis i inundacions. (Resultat: m²)
PE11 Pla d'Acció de les Muntanyes del Baix	AUE 1.2.1. <i>Existeix un Pla de Gestió Comarcal del patrimoni natural i cultural, o instrument equivalent, per garantir la seva correcta conservació i posada en valor?</i> (Resultat: Si/No) AUE 1.2.2. Pressupost comarcal destinat a actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloses les destinades a millorar la connexió urbana-rural. (Resultat: Euros)
PE12 Infraestructura blava	AUE 1.3.1. <i>Hi ha hagut alguna planificació del desenvolupament en xarxa i connectivitat de les infraestructures verdes i blaves amb el context natural?</i> (Resultat: Si/No) AUE 1.3.2. Zona destinada a infraestructures verdes urbanes sobre les quals es duren a terme actuacions de recuperació, millora i interconnexió per a la seva funció xarxa. (Resultat: m²)
PE13 Sistema de Crèdits Climàtics	AUE 3.1.1. <i>Hi ha plans o estratègies disponibles per a l'adaptació i prevenció comarcal del canvi climàtic contra els riscos naturals?</i> (Resultat: Si/No) AUE 3.2.2. Reducció anual estimada dels gasos d'efecte hivernacle (GEH) i el nombre de dies en què se superen els límits de qualitat de l'aire. (Resultat: Tones CO₂)
PE14 Servei de Control de Mosquits	AUE 2.4.3. Sòl urbà subjecte a actuacions de recuperació, rehabilitació o millora. (Resultat: m²) AUE 4.2.1. <i>Hi ha un pla de gestió sostenible de l'aigua o instrument equivalent disponible per avançar en la sostenibilitat i l'eficiència dels recursos hídrics de la comarca?</i> (Resultat: Si/No)
PE15 Sostenibilitat Turística Destinació Barcelona	Nombre total d'empreses i entitats de la comarca amb el distintiu Sostenibilitat Turística Nombre de persones participants en les activitats de la campanya Sostibaix o programes de turisme regeneratiu

Nombre d'accions de comunicació i sensibilització ambiental realitzades (xarxes socials, tallers, jornades) amb perspectiva de sostenibilitat.

L2.2 INNOVACIÓ I TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Projecte	Indicadors
PE16 Projecte Comarcal d'Agrovoltaica	AUE 1.1.1. S'han incorporat en els instruments d'ordenació territorial i urbanística criteris per a assegurar l'ús racional del sòl que atengui el principi de desenvolupament sostenible? (Resultat: Si/No) AUE1.1.3. Pressupost comarcal destinat a actuacions previstes de foment de l'activitat agrícola, ramadera i de desenvolupament rural sostenible en el sòl preservat de la transformació urbanística. (Resultat: Euros)
PE17 Comunitats energètiques	AUE 4.1.1. Existeix un Pla d'Acció o Estratègia d'Energia Sostenible (SEAP) o instrument equivalent (PAES) que fixi objectius comarcals en aquest àmbit? (Resultat: Si/No)
PE18 PLATER Baix Llobregat	AUE 1.1.1. S'han incorporat criteris en instruments d'ordenació del territori i urbanisme per garantir l'ús racional del sòl que compleix amb el principi de desenvolupament sostenible? (Resultat: Si/No) AUE 4.1.1. Existeix un Pla d'Acció o Estratègia d'Energia Sostenible (SEAP) o instrument equivalent (PAES) que fixi objectius comarcals en aquest àmbit? (Resultat: Si/No)

3. COMARCA CONNECTADA

L3.1 COMARCA DE PROXIMITAT I VERTEBRACIÓ DEL TERRITORI

Projecte	Indicadors
PE19 Pla de Mobilitat Comarcal	AUE 5.2.1. Hi ha un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible a la comarca? (Resultat: Si/No)
PE20 Xarxa Comarcal de Mobilitat Activa	AUE 5.1.2. Distribució modal dels viatges (tots els motius) en l'àrea comarcal. (Resultat: % desplaçaments)

L3.2 MOBILITAT SOSTENIBLE, EFICIENT I INTEGRADA

Projecte	Indicadors
PE21 Pla de Promoció de Mobilitat Neta	AUE 5.2.2. Flota d'autobusos de combustible de baixes emissions o "nets" dedicats al transport públic urbà. (Resultat: % autobusos)
PE22 Mobilitat Turística Baix Llobregat	AUE 5.1.2. Distribució modal dels viatges (tots els motius) en l'àrea comarcal. (Resultat: % desplaçaments)

4. COMARCA DE CURES

L4.1 CURA, BENESTAR COMUNITARI I INCLUSIÓ SOCIAL

Projecte	Indicadors
PE23 Pla Estratègic per a les Persones Grans	AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental. (Resultat: Euros)

PE24 Atenció a la Infància i a l'Adolescència	AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental. (Resultat: Euros)
PE25 Estratègia comarcal per a l'equitat educativa i el suport als projectes de vida de la joventut	AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental (Resultat: Euros)
PE26 Salut Mental Baix Llobregat	AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental. (Resultat: Euros)
PE27 Estratègia Comarcal de Sensellarisme	<i>AUE 6.2.1. Hi ha un pla o estratègia disponible a nivell comarcal per garantir la igualtat d'oportunitats, la igualtat d'accés al mercat laboral i a la vida pública? (Resultat: Si/No)</i> AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental. (Resultat: Euros)

L4.2 HABITATGE, EQUITAT I COHESIÓ TERRITORIAL

Projecte	Indicadors
PE28 Oficina Comarcal d'Habitatge	AUE 8.2.2. Nombre de beneficiaris dels programes inclosos en els plans públics d'habitatge. (Resultat: Nombre de persones)
PE29 Oficina Comarcal d'Habitatge	<i>AUE 8.1.1. Existeix un pla comarcal d'habitatge que afavoreixi l'existència d'un parc d'habitatge públic i privat adequat a la demanda i, en particular, promogui habitatges de lloguer assequible? (Resultat: Si/No)</i>

5. COMARCA D'OPORTUNITATS

L5.1 ECONOMIA VERDA, CIRCULAR I DE PROXIMITAT

Projecte	Indicadors
PE30 Economia Social i Solidària	<i>AUE 7.1.1. Hi ha plans de millora de l'economia i de competitivitat comarcal, o instruments equivalents, que incloguin actuacions en l'àmbit de l'ocupació i l'activitat econòmica? (Resultat: Si/No)</i>
PE31 Alimentació de proximitat Baix Llobregat	<i>AUE 7.1.1. Hi ha plans de millora de l'economia i de competitivitat comarcal, o instruments equivalents, que incloguin actuacions en l'àmbit de l'ocupació i l'activitat econòmica? (Resultat: Si/No)</i> AUE 7.1.2. Pressupost comarcal de les actuacions previstes per a la dinamització del comerç i la indústria locals i d'impuls de l'activitat turística sostenible. (Resultat: Euros)
PE32 Programa Comarcal de Dinamització Comercial	<i>AUE 7.1.1. Hi ha plans de millora de l'economia i de competitivitat comarcal, o instruments equivalents, que incloguin actuacions en l'àmbit de l'ocupació i l'activitat econòmica? (Resultat: Si/No)</i> AUE 7.1.2. Pressupost comarcal de les actuacions previstes per a la dinamització del comerç i la indústria locals i d'impuls de l'activitat turística sostenible.. (Resultat: Euros)

L5.2 FORMACIÓ, OCUPACIÓ I DINAMITZACIÓ ECONÒMICA

Projecte	Indicadors
----------	------------

PE33 Aliances estratègiques amb la universitat per la innovació pública i l'impacte social	Nombre de seminaris i jornades realitzes en el marc de la Càtedra de Polítiques Públiques, Impacte Social i Poder Judicial. Nombre de persones participants en programes de formació sènior (com "Universitat 55"), desglossat per gènere i municipi de residència. Nombre de municipis que han activat Aules d'Extensió Universitària o espais de debat sota aquest marc de col·laboració.
PE34 Xarxa Comarcal FP Dual	<i>AUE 6.2.1. Hi ha un pla o estratègia disponible a nivell comarcal per garantir la igualtat d'oportunitats, la igualtat d'accés al mercat laboral i a la vida pública? (Resultat: Sí/No)</i> AUE 6.2.3. Pressupost comarcal invertit en accions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic i mediambiental. (Resultat: Euros)

3-3 Comunicació i difusió

Estratègia de comunicació i difusió

Amb l'objectiu de garantir la màxima transparència, traçabilitat i implicació social en el desplegament del Pla d'Acció, s'estableix una estratègia de comunicació estructurada per al primer any d'implementació i amb els objectius:

- Informar de manera sistemàtica sobre l'estat d'execució del Pla d'Acció i els seus resultats.
- Rendir comptes davant la ciutadania i els agents del territori mitjançant informació verificable i periòdica.
- Fomentar la participació i el retorn d'aportacions en les fases d'execució i seguiment.
- Visibilitzar l'impacte de l'Agenda Urbana en el territori i reforçar la seva identificació institucional.

Canals de difusió

La difusió es realitzarà a través dels canals institucionals ja existents del Consell Comarcal del Baix Llobregat, garantint coherència comunicativa i optimització de recursos:

- Espai web específic de l'Agenda Urbana: pàgina pròpia dins del web corporatiu.
- Portada de notícies del web corporatiu, amb destacats periòdics de les fites assolides.
- Xarxes socials institucionals, amb publicacions periòdiques sobre inici o finalització d'actuacions, resultats intermedis, convocatòries de sessions participatives.

Calendari d'activitats

Es proposa el següent calendari orientatiu per al primer any d'implementació, amb l'objectiu

d'estructurar temporalment les accions de comunicació i garantir una difusió planificada, coherent i continuada al llarg de l'exercici.

PRIMER TRIMESTRE:

- Nota informativa inicial sobre l'inici formal del desplegament.
- Difusió del resum executiu del Pla d'Acció.
- Actualització de la pàgina web amb l'estructura d'indicadors i metodologia de seguiment.

SEGON TRIMESTRE:

- Publicació d'una primera notícia d'estat d'execució.
- Difusió en xarxes socials dels primers projectes activitats.

TERCER TRIMESTRE:

- Nota de premsa amb actualitzacions.

QUART TRIMESTRE:

- Actualització anual dels indicadors i publicació de resultats.
- Informe anual sintètic de rendició de comptes.
- Campanya de difusió en web i xarxes amb els principals resultats de l'any.

Seguiment de l'estratègia de comunicació

El seguiment de l'estratègia de comunicació serà responsabilitat de la persona tècnica responsable de comunicació, que elaborarà i presentarà, amb periodicitat anual, un informe executiu de resultats comunicatius, coincidint amb el tancament de cada exercici.

Aquest informe inclourà, com a mínim, els següents indicadors clau:

- Nombre de notícies publicades a l'espai web específic de l'Agenda Urbana.

- Nombre de visualitzacions de les notícies i continguts publicats al web.
- Nombre de publicacions en xarxes socials vinculades a l'Agenda Urbana.
- Nombre d'impressions i interaccions (m'agrada, comparticions, comentaris) en xarxes socials.
- Nombre d'accions de divulgació i participació realitzades (sessions informatives, tallers, jornades).
- Nombre d'assistents a les accions de divulgació i participació.
- Nombre de comunicats o aparicions en mitjans de comunicació.
- Impacte estimat de les accions en mitjans (abast potencial o audiència estimada).
- Nombre d'aportacions o suggeriments rebuts a través dels canals habilitats.

Aquest document tindrà un doble caràcter: instrument intern de millora contínua i, alhora, eina de transparència, podent-se publicar una versió resumida a l'espai web de l'Agenda Urbana per reforçar la rendició de comptes davant la ciutadania

3-4 Pla d'implementació

El primer any d'implementació

La implementació del Pla d'Acció durant el primer any requereix la mobilització i coordinació d'un conjunt de recursos humans i tècnics que garanteixin el lideratge polític, la gestió operativa, la coordinació interinstitucional i el seguiment de les actuacions. Aquesta estructura es basa en l'aprofitament dels recursos existents del Consell Comarcal, complementats amb suports externs especialitzats quan sigui necessari.

El calendari d'implementació s'estructura per trimestres, amb l'objectiu de facilitar una planificació flexible i coherent amb els ritmes administratius, sense perjudici d'un desplegament operatiu més detallat a nivell intern:

PRIMER TRIMESTRE:

- **Formalització institucional i activació.** Publicació de l'acord d'aprovació de l'Agenda Urbana i comunicació a les àrees del Consell Comarcal.
- **Designació de l'estructura de governança.** Assignació dels rols del Grup de Coordinació, Comitè de Govern i Comitè Executiu, amb definició clara de responsabilitats.
- **Primera reunió Grup de Coordinació.** Consolidació com a espai de lideratge estratègic comarcal a llarg termini.

SEGON TRIMESTRE:

- **Planificació operativa inicial.** Priorització temporal dels projectes i actuacions del Pla d'Acció per definir el calendari d'implementació.
- **Activació dels mecanismes de coordinació interna.** Convocatòria i celebració de la primera reunió del Comitè

Executiu per iniciar la coordinació operativa.

TERCER TRIMESTRE:

- **Inici de l'execució de les actuacions prioritàries.** Posada en marxa dels projectes prioritaris del primer any.

QUART TRIMESTRE:

- **Continuació de l'execució.**
- **Identificació de recursos externs.** Anàlisi i selecció de recursos del Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona, així com valoració d'altres instruments de suport supramunicipal o assistències tècniques.
- **Tancament del primer any.** Elaboració de l'informe anual de seguiment i avaluació, valoració global dels resultats i lliurament dels informes al Comitè de Govern.

A continuació s'adjunta el quadre de comandament per trimestres:

	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	M12
TREBALLS PREVIS												
Reunió inicial Grup de Coord.												
Proposta organitzativa												
GRUPS DE TREBALL												
Sessions Grup de Coordinació												
Sessions Comitè de Govern												
Sessions Comitè Executiu												
AVALUACIÓ												
Disseny de sistemes												
Informes d'avaluació												
ACCIONS I PROJECTES												
Desenvolupament projectes												
Comunicació												
Participació XAUL												

HABITATGE
URBANISME
ACTIVITATS

